

OULU
OULUN KADUT

Oikokatu
Kajaaninkatu
Torikatu
Ojakatu
Saaristonkatu
Franzenin puisto

Katutöiden arkeologinen valvonta

MUSEOVIRASTO

RAKENNUSHISTORIAN OSASTO

Titta Kallio

2005

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

Tutkimuskohde	Oulun kadut: Oikokatu, Kajaaninkatu, Torikatu, Ojakatu, Saaristonkatu ja Franzenin puisto
Kaupunki	Oulu, 1. kaupunginosa, Pokkinen
Tutkimuksen laatu	Katutöiden arkeologinen valvonta
Kohteen ajoitus	1600-1900-luvut
Peruskarttalehti	2444 09 OULU
Koordinaatit	Oikokatu: $x = 7214\ 04$, $y = 3428\ 12$, $z = 5,5-7,5$ m mpy Kajaaninkatu: $x = 7214\ 06$, $y = 3428\ 14$, $z = n.$ 8 m mpy Torikatu: $x = 7213\ 98$, $y = 3428\ 12$, $z = 5,5-8,5$ m mpy Ojakatu: $x = 7213\ 96$, $y = 3428\ 09$, $z = n.$ 5.5 m mpy Saaristonkatu: $x = 7213\ 60$, $y = 3428\ 12$, $z = 6-7$ m mpy Franzenin puisto: $x = 7214\ 05$, $y = 3428\ 22$, $z = 8-9,5$
Maanomistaja	Oulun kaupunki
Tutkimuslaitos	Museovirasto, rakennushistorian osasto
Kaivauksenjohtaja	FM Titta Kallio
Kenttätöaika	12.5.-1.7., 21.-22.7., 10.-13.8., 7.-11.10.
Tutkitun alueen laajuus	Oikokatu 921,75 m ² Kajaaninkatu 1224,5 m ² Torikatu 2322 m ² Ojakatu 96 m ² Saaristonkatu n. 4830 m ² Franzenin puisto 60,5 m ²
Tutkimusten kustantaja	Oulun kaupunki
Löydöt	Oikokatu KM 2004080:1-232, diariointipäivä 30.9.04. Kajaaninkatu KM 2004081:1-94, diariointipäivä 30.9.04. Torikatu KM2004082:1-247, diariointipäivä 30.9.04. Ojakatu KM2004083:1-31, diariointipäivä 30.9.04. Saaristonkatu KM2004084:1-27, diariointipäivä 30.9.04. Franzenin puisto KM2004085:1-18, diariointipäivä 22.10. Talletuspaikka Kansallismuseo
Diat	Oikokatu, Kajaaninkatu, Torikatu, Ojakatu, Saaristonkatu 125535:1-329.

Digitaalikuvat

Franzenin puisto: 125536:1-38.

Aikaisemmat tutkimukset

Hyttinen Marika & Rajala Anu. Alustava raportti Oulun Kaupungintalon tontin vuoden 2003 arkeologisesta valvonnasta.

Ikonen Tiia & Mökkönen Teemu 2002. Oulu – Uleåborg. Kaupunkiarkeologinen inventointi 2002. MV/RHO.

Kehusmaa Aimo 2003. Kaupunkiarkeologisten kohteiden kartoitus kaukolämpökaivannossa Pokkitörmällä (Kajaaninkadulla) ja Linnansaarella vuonna 1975.

Maijanen Heli 2003. Oulu, Madetojan puisto. Kaupunkiarkeologiset koekaivaukset. MV/RHO.

Maijanen Heli 2003. Oulu, Franzenin puisto. Kaupunkiarkeologiset koekaivaukset. MV/RHO.

Oikarinen Teija 2003. Oulu Torikatu, Hallituskatu, Kirkkokatu, Kaupunginojan silta ja tontin 39 koilliskulma, POKKINEN-2002. Katujen peruserän-, viemärointi- ja kaapelointitöiden sekä sillan purkamisen arkeologinen valvonta, 2002. MV/RHO.

Sarkkinen Mika 1995. Oulu, vanhan kauppahotellin tontin kaivaus lokakuussa 1994 (KH-94). Kaupunkiarkeologinen tutkimus. Pohjois-Pohjanmaan museo, 1995.

Aikaisemmat löydöt

Madetojan puisto: KM2003107:1-440

Franzenin puisto: KM2003106:1-446

POKKINEN-2002: KM2002061:1-167

Kajaaninkatu: PPM 7495:1-38

Kauppahotelli: PPM 12031:1-545

Kaupungintalo: OKT

Kirjallisuusviitteet

Duco D.H. 1982. *Merken van Goudse pijpenmakers 1660-1940*. Uitgeversmaatschappij De Tijdstroom B.V. Lochem.

Haggrén Georg 1999. *Skål! Sirpaleita keskiajalta*. Aboa Vetus & Ars Nova , Turku.

Hautala Kustaa 1975. *Oulun kaupungin historia III, 1809-1856*. Oulu, Osakeyhtiö Kaleva.

Hautala Kustaa 1976. *Oulun kaupungin historia IV, 1856-1918*. Oulu, Osakeyhtiö Kaleva.

Hurst John G., Neal David S. & Van Beuningen H.J.E. 1986. *Pottery produced and traded in North-West Europe 1350-1650*. Rotterdam Papers VI. A contribution to medieval archaeology. Museum Boymans van Beuningen, Rotterdam.

Juuti Petri 2001. *Kaupunki ja vesi*. RT-Print Oy, Pieksämäki.

Makkonen Merja 1991. *Pohjois-Suomen kaivausmateriaalien savipiippujen ajoittaminen ja tyypittely*. Yleisen historian pro gradu –työ, Oulun yliopisto, Historian laitos.

Mellanen Jaana 1994. Kirjassa Narinkka; ”...päiväni ovat haihtuneet kuin savu...” 1600-luvun tupakkapiiput Helsingin Vanhassa kaupungissa. S. 258-281.

Muldoon Sara 1979. Julkaisussa: BAR British series 63
The Archaeology of the clay tobacco pipe I. *Marked Clay
Pipes from Coventry*. S. 255-278. Toim. Peter Davey.

Niukkanen Marianna 1996. Neljä rakennusta Helsingin
Vanhastakaupungista. Ajoitus, funktio ja
sosioekonominen status keramiikan perusteella.
Arkeologian Pro gradu-tutkielma, Helsingin yliopisto,
Arkeologian laitos.

Näsänen Maija-Liisa 1998. *Owla-Oula-Oulu*. Kaupungin
perustamisesta maailmansotiin. Kaleva, Oulu.

Oulun kaupungin kunnalliskertomukset vuosilta 1918-
1920 ja 1923.

Oulun kaupunki 2002. *Oulu ja oululaiset sodissa 1918 ja
1939-1945*. Oulun veteraanikirja. Painotalo Suomenmaa,
Oulu.

Paulaharju Ahti 1968. *Oulun linna*. Porvoo.

Pihlman Aki 1989. Saviastiat. *Turun Mätäjärvi*. Turun
maakuntamuseon raportteja 10. s. 83-122.

Tommila Päiviö (toim.) 1981. *Suomen kaupunkilaitoksen
historia I, keskiajalta 1870-luvulle*. Suomen
kaupunkiliitto, Vantaa.

Virkkunen A. H 1919. *Oulun kaupungin historia I*, 1610-
1721. 2. painos 1953. Oulu, Kirjola Oy.

White A.J. 1979. Julkaisussa: BAR British series 63 The
Archaeology of the clay tobacco pipe I. *A Group of clay*

pipes from Lnagton-By-Wragby, Lincolnshire. S.185-186.

Toim. Peter Davey.

Kaivauskertomuksen sivumäärä 142

Liitteet

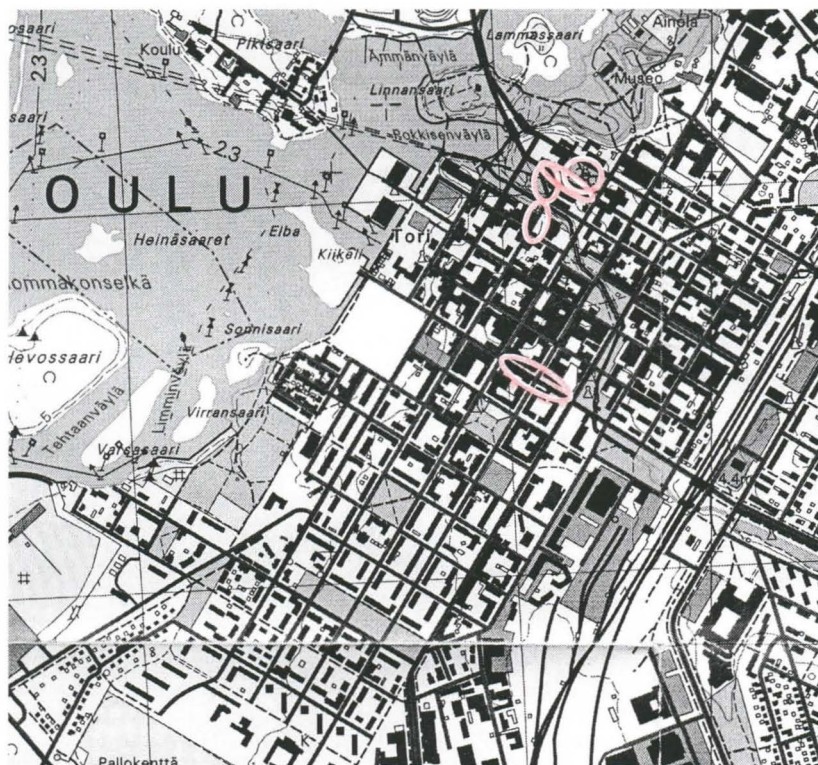
Alkuperäisen kaivauskertomuksen säilytyspaikka

Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto,
Helsinki.

TIIVISTELMÄ

Kesän ja syksyn 2004 aikana seurattiin Oulun kaupungin katujen, Torikatu, Oikokatu, Kajaaninkatu, Ojakatu ja Saaristonkatu, sekä Franzenin puiston alueilla tehtyjä katujen parannustöitä arkeologisella valvonnalla. Yhteensä katutöissä aukaistiin pinta-alaa noin 9450 m² kaivaussyvyyden vaihdellessa 1-2,5 m välillä. Kadut sijaitsevat alueilla, joilla on Oulun kaupungin perustamisesta vuodesta 1605 lähtien sijainnut asuinkortteleita.

Töiden valvonnassa havaittiin esimerkiksi useita rakennusten kiviperustuksia ja laotalattiatasoja, kolme kivikellaria ja puilla katettua lautakatua. Ajoitukseltaan löydöt asettuvat 1600-luvulta aina 1900-luvun alkuun. Valvonnassa saatiin nuoremman löytöaineiston lisäksi myös tietoa rakennuksista, jotka ovat tuhoutuneet ensimmäisten Oulun kaupunkien palojen yhteydessä vuosina 1652 ja 1655. Löytöesineistö koostui pääosin ikkuna- ja esinelasista, punasaviastian paloista, fajanssista sekä liitupiippujen katkelmista. Erikoisempina löytöinä mainittakoon lasinen lääkeaineampulli sekä pistoolin rataslukko, jollaisia on valmistettu 1500-luvulla ja 1600-luvun alussa.

PERUSKARTTAOTE
244 09 OULU

SISÄLLYSLUETTELO

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT	2
TIIVISTELMÄ	7
JOHDANTO	11
OIKOKATU	13
Oikokadun historiaa	13
Oikokadun viemärikaivokaivannossa todetut profiilit ja rakenteet	14
Oikokadun pohjauksessa todetut rakenteet	30
Yhteenveto Oikokadulta löydetyistä rakenteista ja profiileista	38
KAJAANINKATU	40
Kajaaninkadun historiaa	40
Kajaaninkadulta todetut rakenteet ja profiilit	41
Yhteenveto Kajaaninkadulta löydetyistä rakenteista ja profiileista	61
TORIKATU	63
Torikadun historiaa	63
Torikatu, lyseo (Linnankatu-Kajaaninkatu)	64
Torikatu, Kolmiotalo (Kajaaninkatu - Torikadun silta)	75
Torikatu, Nuoriso- ja kulttuurikeskus NUKU (Torikadun silta - Hallituskatu)	78
Kaupungintalon takapiha	99
Kaupunginojan sivuvientikaivanto	102
Yhteenveto Torikadulta löydetyistä rakenteista ja profiileista	111
OJAKATU	113
SAARISTONKATU	116
Saaristonkadun historiaa	116
Saaristonkadun pohjoispuoleinen ajokaista välillä Kirkkokatu - Uusikatu, keskitien profiili	117
Saaristonkadun etelänpuoleinen ajokaista välillä Isokatu - Uusikatu, eteläinen profiili	120
Saaristonkadun etelänpuoleinen ajokaista välillä Kirkkokatu - Isokatu	127
Yhteenveto Saaristonkadulta löydetyistä rakenteista ja profiileista	128
FRANZENIN PUISTO	129
Franzenin puiston historiaa	129
Kaapelikaivausten valvonta	130
1. kaapelikaivanto	130
2. kaapelikaivanto	133
Yhteenveto Franzenin puiston löydetyistä rakenteista	137
YHTEENVETO KESÄN 2004 KATUTÖIDEN VALVONNASTA	139

LIITTEET

Karttaluettelo

Kartat:

Yleiskartat

Kartat Oikokadun rakenteista ja profiileista

Kartat Kajaaninkadun rakenteista ja profiileista

Kartat Torikadun rakenteista ja profiileista

Kartat Saaristonkadun rakenteista ja profiileista

Kartat Franzenin puiston rakenteista ja profiileista

Vanhat kartat Oulusta

Listaus dokumentoiduista rakenteista ja profiileista sekä kulttuurikerrosta sisältäneistä alueista kaduittain

Löytö- ja luuluettelot kaduittain

Diakuvaluettelo

Digitaalikuvaluettelo

Löytöpiirrokset: liitupiiput, keramiikka, lasi

Koekaivauksissa talteen otetut dendrokronologiset näytteet

Dendrokronologisten tutkimusten tulokset

Kirjeenvaihtoa Helsingin yliopistomuseon intendentti Hindrik Strandbergin kanssa lasiampullista KM2004082:41.

Helsingin yliopiston entisen kemian professorin Franciska Sundholmin lausunto lasiampullista KM2004082:41.

JOHDANTO

Oulun kaupungin keskustan tuntumassa suoritettiin kesällä 2004 arkeologista valvontaa katutyömaalla. Katutöitä suorittivat Torikadulla, Kajaaninkadulla, Oikokadulla, Ojakadulla ja Franzenin puistossa Oulun Katutuotanto sekä Saaristonkadulla Tieliikelaitos. Katutyöt sisälsivät sekä pintavesiviemärointiä, että yhteensä viiden katuosuuden pohjaustöitä. Torikadulla pohjauksen yhteydessä laitettiin kadulle lämmitysputket. Kesän aikana myös Torikadun kivinen holvikaarisilta purettiin ja rakennettiin uudestaan.

Valvonnan tarkoituksena oli dokumentoida katuosuuksilla paljastuvia rakenteiden jäännöksiä. Kaivettavat kadut sijaitsevat alueella, joka on Oulun kaupungin perustamisesta 1605 lähtien ollut kaupungin keskeistä asuinalueita. Kadut sijoittuvat vuonna 2002 tehdyn kaupunkiarkeologisen inventoinnin perusteella 1. suojeluluokkaan, eli *erittäin todennäköisesti säilyneeksi ja/tai tutkimuksellisesti erityisen mielenkiintoiseksi alueeksi*, luokiteltujen korttelien ympärille. (Ikonen & Mökkönen 2002)

Katutyöt alkoivat ensin Oikokadun viemärointitöillä. Tämän jälkeen pohjattiin Torikadun sillan ja Kajaaninkadun välistä aluetta. Tämän jälkeen kaivettiin Kaupunginojan sivuvientiputkea varten kaivanto Torikadun sillan eteläpuolelle. Sen jälkeen pohjattiin yhtäaikaaisesti sekä Torikatua että Oikokatua ja Kajaaninkadun pohjoispuoleista ajokaistaa. Saaristonkadulla varsinaista valvontaa ei suoritettu paljon, lähinnä sinne tehtiin tarkastuskäyntejä ja tarkkailtiin pohjauksessa syntyneitä profiileja. Franzenin puiston kaivaustyöt suoritettiin viimeisimpänä vasta syksyllä. (kartta 1.)

Valvonnassa pyrittiin dokumentoimaan rakenteita ja profiileita, jotka sisälsivät kulttuurikerrosta. Pääosin löydetyt rakenteet kaivettiin esiin lapiolla ja lastalla sekä pyrittiin valokuvaamaan ja mahdollisuuksien mukaan piirtämään. Löydöt pyrittiin ottamaan talteen kerroksittain. Löytöluettelossa osa löydöistä on vailla tarkempaa kerroskontekstia. Nämä löydöt on saatu kohdista, joista ei voida sanoa varmasti mistä kerroksesta löytö saatiin. Käytännössä kentällä oli mahdotonta saada kaikkea

dokumentoitua lähellekään tilannetta, jossa kaivaukset olisi tehty varsinaisina kaivauksina.

Kaivauksia suoritettiin ajoittain jopa neljällä kaivinkoneella yhtäaikaisesti eri kaduilla. Tämä aiheutti sen, ettei kaikkea kaivamista pystytty aina kokoaikaisesti seuraamaan. Useiden kaivinkoneiden yhtäaikaisesta työstä johtuen dokumentoidut profiilit ja rakenteet on pyritty numeroimaan niiden esiintulojärjestyksessä. Tämän vuoksi numerointi ei kulje säännöllisesti katualueesta toiseen vaan sekaisin eri katujen välillä. Poikkeuksena tästä ovat kuitenkin Saaristonkatu sekä Franzenin puisto, joiden numerointi on itsenäinen. Löydetyt rakenteet nimettiin kirjaimella R ja juoksevilla numerolla. Profiilia kuvaa puolestaan kirjain P, sekä juokseva numero.

Valvonnan johtajana toimi FM Titta Kallio ja avustajina apulaistutkijat FM Sanna Lipponen, HuK Antti Krapu sekä HuK Anna-Kaisa Puputti. Tutkimuksen teettäjänä toimi Museovirasto ja rahoittajana Oulun kaupunki. Pohjois-Pohjanmaan museo lainasi kuvauskaluston kenttätöiden ajaksi. Konservointi suoritettiin Oulun yliopiston Arkeologian laboratoriossa. Siitä vastasivat Oulun yliopiston konservointikurssille syksyllä 2004 osallistuneet opiskelijat konservaattori Jari Heinosen opastuksella. Myös FM Sanna Lipponen konservoi osan löydöistä. Oulun yliopiston jälkityökurssille osallistuneet opiskelijat puolestaan osallistuivat löytöjen puhdistamiseen, luettelointiin sekä löytöjen piirtämiseen. Anna-Kaisa Puputti piirsi ja ajoitti liitupiippumateriaalin, Sanna Lipponen puolestaan piirsi muita, eli pääosin keramiikka- ja lasilöytöjä ja osallistui myös osin raportin kirjoittamiseen. Antti Krapu piirsi puhtaaksi profiili- ja tasokartat sekä yleiskartat.

OIKOKATU

Yleiskuvat: 3, 4, 5, 6, 14, 19, 20.

Koko Oulun katujen valvontaprojekti aloitettiin Oikokadun katutyömaan valvomisella. Oulun Katutuotanto kaivoi Madetojan puiston puolelta Kaupunginojan pohjoispuolisesta reunasta lähtien sadevesi- ja viemärikaivannon niin, että kaivanto kulki ojan reunasta puiston polkua pitkin tehden mutkan Torikadulle ja jatkuen Oikokadun eteläpuoleisella osalla aina Oikokadun yläosaan saakka. (Kartta 2.) Tällä matkalla kaivannon leveys vaihteli noin 2,5-3,5 m ja kaivannon syvyys oli puolestaan noin 1,5-2,5 m. Kaivettaessa kaivantoon laitettiin paikoilleen viemärikaivoja sekä viemäriputkia. Kaivamisen jälkeen tämä kaivanto peitettiin.

Myöhemmässä vaiheessa koko katu aukaistiin uudelleen kadun pohjauksen vuoksi, jolloin kaivaussyvyys oli noin 1-1,25 m ja alueena aukaistiin koko kadun leveys Kolmiotalon seinästä aina jalkakäytävän ja Madetojan puiston rajalle. Näiden kahden eriaikaisen ja eri syvyydelle ulottuneiden katutoimenpiteiden aikana dokumentoidut profiilit ja rakenteet on käyty läpi omissa kappaleissaan. Oikokadulla todetut rakenteet on mitattu paikalleen käyttämällä kiintopisteinä sekä Oikokadun ja Madetojan puiston reunassa olevia valopylväitä sekä Kolmiotaloa.

Katualueella kulkivat vahvat kerrokset edellisen katupohjauksen kerroksia. Näitä olivat asfaltti-, sepeli-, kiilakivi- ja täytehiekkakerrokset sekä paikoin lähinnä katualueen ja Madetojan puiston rajalla näkyneet mukulakivikerrokset. Näiden alta paljastui varsinaisen Oikokadun katualueella R7:ksi nimetty kerros, joka oli hyvin vahva rakennuspurkujätteestä koostuva maakerros.

Oikokadun historiaa

Oikokadun alue on 1651 vuoden Claes Claessonin kartassa selkeästi korttelialuetta, joka kuului 1. varakkaampien kaupunkilaisten kaupunginosaan, jona se jatkui myös 1700- ja 1800-luvutkin, aina vuoteen 1923 saakka. (Kartta 65.) (Ikonen & Mökkönen 2002, Näsänen 1998, 78) 1918 taistelujen tuhattua alueen talot, paikalla olleet tontit 35 ja 37 lunastettiin kaupungille ja paikalle rakennettiin Oikokatu vuonna 1923. (Oulun kaupungin kunnalliskertomukset vuosilta 1918-1920 ja 1923) Kolmiotalon

rakennus valmistui Oikokadun ja Kajaaninkadun rajaamalle alueelle Oikokadun teon yhteydessä. Sen suunnittelivat K. Borg, J.S. Siren ja Hj. Åberg. (Oulun kaupungin historiallisesti merkittävät kohteet 1986, 35)

Oikokadun alapuolella, Asemakadun kohdilla, nykyisessä Madetojan puistossa on sijainnut muun muassa puhelinkeskus kapteeni Granbergin talossa. Puhelinkeskus siirtyi tänne vuonna 1884. Talo paloi, kuten Oikokadun alueen muutkin talot, vuoden 1918 Oulun taistelujen aikana. Tuolloin puhelimen tilaajia oli Oulussa 72. (Hautala 1976, 72)

Oikokadun viemärikaivokaivannossa todetut profiilit ja rakenteet

R1 = Profiili 1

Kaupunginojan rinteiden pengerryskiviä sekä puuta viemärikaivokaivannon profiilissa.

Sijainti: Oikokadun viemärikaivannossa Kaupunginojan pohjoispuolisen rinteiden koillinen -lounas -suuntaisessa osassa. Kaivannon itäprofiilissa. 6,4 m päässä Torikadun entisen sillan länsireunasta ja 5,2 m päässä Kaupunginojan reunasta.

Kerrokset: 1. multa, 2. savinen hiekka, 3. savinen likamaa, 4. vaalea hiekka, 5. hiilinen puuroska, 6. savi, 7. hiekka.

Koko: N. 2 m itäprofiilissa.

Kartta: Profiilikartta 8.

Diat: 6-12.

Löydöt: 3. savinen likamaa/puuroska: punasavikeramiikkaa, fajanssia, ikkuna- ja esinelasia, liitupiipun varren katkelmia, piitä sekä veitsen terän katkelma. Pala vaaleanvihreää kulmikasta passglass -pikaria ajalta 1530-1600-l. loppu. Eläinten luita 333,6 g.

Kaivannon alkupäässä, noin 5 m päässä Kaupunginojan reunasta alkoi molemmin puolin kaivannon profiileissa erottua kivirakennetta, jota poistui myös kaivantoa kaivettaessa. Kivialueen leveys profiilissa oli noin 1,5 m itäprofiilissa. Kivet erottuivat profiilissa selkeästi heti pinnan multa- ja savikerrosten jälkeen. Kivet kuuluivat Kaupunginojan rinteiden pengerrykseen. Kivet olivat kerroksessa 3. eli savisen likamaan kerroksessa, jossa oli puuroskaa ja tiilenpaloja. Tämä kerros jatkui

itäprofiilissa aina kaivannon ensimmäiseen mutkaan saakka, jossa vastaan tuli aiemmin kaivettu vesiputkikaivanto. Kuvissa 11 ja 12 näkyy selkeimmin tämä itäprofiilin kiviä sisältänyt kohta. Kivien yläpinta kulki noin korkeudella 3,70 m mpy. Profiilipiirros 8. kuvaa tämän R1:ksi nimetyn kivipengerryksen eteläisintä osaa. Kivien alapuolella oli havaittavissa muutamia hyvin huonosti säilyneitä lautoja. Näiden päältä ja kivien alta löytyi rautaveitsen terän katkelma (KM2004080:7) Tämä Kaupunginojan rinteeseen tehty kaivanto kaivettiin osin jopa 2,5 m syvyyteen.

Kaupunginojan rinteeseen kivet liittyvät ojan pengerryksen kiveämiseen, joka toteutettiin 1830-luvun puolivälissä. Puistoalueen kunnostaminen aloitettiin tuolloin Hällströmin vuonna 1831 laatiman suunnitelman mukaan, jossa määrättiin kanavan pohja ja rinne kivettäväksi. (Oulun kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet 1986, 22) Tuolloin tiedetään myös puistoalueille tuodun maata esimerkiksi Franzenin puistosta. (Hautala 1975, 62-63) Kyseiset löydöt todennäköisesti liittyvät tähän maiden liikutteluun ennemmin kuin primääriin löytöpaikkaan.

Profiili 2

Kulttuurikerrosta viemärikaivokaivannon eteläprofiilissa.

Sijainti: Madetojan puiston polun suuntainen viemärikaivannon osa, eteläprofiili.

Kerrokset: 1. sora (15 cm), 2. vaalea hieno hiekka 10 cm), 3. savinen hiekka (60 cm), 4. vaalea hiekka, 5. tumma likamaa/puuroska (30 cm), 6. tiilimurska (5 cm), 7. savi, 8. hiilinen puuroska (10cm), 7. hiekka/savimaa (15 cm), 8. savi.

Koko: N. 5 m.

Diat: 13, 15, 16.

Löydöt: 5. likamaa: rautanaula, eläinten luita 71,5 g.
6. hiilinen puuroska: punasavi-, kivisavi- ja valkosaviastian paloja, pullo- ja ikkunalasia sekä liitupiipun varren katkelmia ja rautanaula.
Eläinten luita 398,2 g.

Madetojan puiston polun suuntainen kaivannon osa kulki aivan polun kohdalla. Tämä kaivanto oli melkein kokonaisuudessaan kertaalleen kaivetun maan kaivamista, koska paikalla kulki vesiputkikaivanto, jonka yläpuolelle viemäriputket

ja kaivot laitettiin. Ainoastaan kaivannon eteläprofiilista paljastui kaivamattomia maakerroksia, joissa yläosassa kulki kaapeleita. Kerros 5. alkoi heti kaapeleiden alla ja erottui selkeänä kulttuurikerroksena profiilissa. Kerroksessa oli tiiltä sekä hiiltä. Erona Profiili 1:een tämän kerroksen jälkeen oli näkyvissä tiilimurska- ja savikerrokset, joita ei näkynyt kulman takana olevassa profiilissa. Näiden alapuolella ollut hiilinen puuroskakerros sisälsi selkeästi pientä hiilenpalaa sekä myös tiilimurskaa. Kerrokset jatkuivat lähelle Torikadun sillan reunaa, jossa vastaan tuli sillan rakenteeseen liittyviä kiviä.

R2

Torikadun sillan täytekiviä Oikokadun viemärikaivannon profiilissa.

Sijainti: Sillan eteläprofiili sillan pohjoispuolen reunasta.

Kerrokset: 1. asvaltti, 2. hiekka, 3. sepeli, 4. täyttöhiekka ja kivet.

Koko: Viemärikaivannossa esillä noin 6,5 m, mutta kokonaisuudessaan kattanut noin 14 m leveydeltä Torikadun sillan reunaa.

Diat: 17, 18.

Löydöt: -

Sillan kaiteelle saakka viemärikaivannon profiilissa oli näkyvissä Profiili 2:n kulttuurikerrosta. Sillan kohdalla nämä loppuivat ja alkoi selkeästi sillan rakenteeseen kuuluva tumman hiekan alue, jossa oli paljon suuria kiviä. Nämä kivet on laitettu sillan kiilakivipalkeista koostetun holvikaaren päälle täyttömaaksi hiekkamaan sekaan, jotta sillan kaariosa on saatu täytettyä. Kaivannon syvyys oli tällä kohdalla noin 2,5 m.

R4

Mukulakivitasoa profiilissa.

Sijainti: Viemärikaivannon 2. viemärikaivon jälkeen 5 m pohjoiseen.

Kerrokset: 1. asvaltti, 2. sora/sepeli, 3. hiekka/savi, 4. mukulakivi, 5. likamaa, 6. hiekka/savi, 7. savi.

Koko: N. 5 m.

Diat: 24, 25.

Löydöt: -

Toiselta viemärikaivolta, joka laitettiin Torikadulle Madetojan puiston polun suuntaisen kaivannonosan päähän, jatkettiin viistosti pohjoiseen kaivannon kaivamista noin 1,5 m syvyydeltä. Tästä ensimmäiset 5 metriä tuntuivat olevan ennestään kaivettua maata (Dia 20).

Tämän kertaalleen kaivetun maan alueen jälkeen kaivannon itäprofiilissa oli havaittavissa mukulakivistä koottua katupintaa. Tällä kohdalla mukulakivikerros oli sepelin ja hiekkakerrosten alla soraa sisältävässä maassa. Tätä kiilakiveksi sanottua kivipintaa näkyi ainoastaan Torikadun osuuksilla.

R7

Purkujätekerrosta Oikokadulla heti tien nykyisen pohjauksen alla.

Sijainti: Viemärikaivannon 2. viemärikaivon jälkeen 5 m pohjoiseen, jatkuen tästä Oikokadun loppuun peittäen kokonaan alueella pohjatunkin alueen.

Koko: Jatkuu yhtenäisenä kerroksena Oikokadun loppuun saakka, kattaen noin 65 m pitkän ja 15 m leveän alueen.

Diat: 54-56, 79.

Löydöt: Muun muassa punasaviastian paloja, ikkuna- ja pullolasia, rautanauvoja, liitupiipun osia, piiposliinia ja fajanssia. Löydöt ajoitettavissa 1800-1900-luvuille. Eläinten luita 632 g.

5 m laajuisen kertaalleen kaivetun maan jälkeen paljastui kaivannossa kadun täyttömaiden alta tummasta likamaasta koostuva vahva maakerros. Tämä kerros nimettiin R7:ksi, vaikka se ei varsinaisesti ollutkaan mikään rakenne. Kerros jatkui koko Oikokadun alueella tästä eteenpäin vaihdellen hieman vahvuudeltaan jopa metriin, koskaan kuitenkaan katkeamatta. Tämä kerros tulkittiin selkeästi purkujätekerrokseksi, joka on ilmeisesti muodostunut tällä katuosuudella sijainneiden talojen palossa vuonna 1918 ja erityisesti niiden purkamisen yhteydessä.

Kerros koostui lähinnä tummasta hiekkamaasta, jossa oli paljon hiiltynyttä materiaalia ja tiiltä. Kerroksesta saatiin runsaasti löytöjä, jotka ajoittuvat noin 1800-luvulta 1900-luvun parille alkuvuosikymmenelle. Pääosa tämän kerroksen löydöistä otettiin talteen lähinnä kadun pohjauksen yhteydessä. Aineisto koostui pääosin

lasista, keramiikasta sekä rautanauuloista. Kerroksesta otettiin talteen löytöjä vain esimerkinomaisesti, eikä esimerkiksi tämän kerroksen rautanauuloja konservoitu ollenkaan. Kerroksen alkuperäistä paksuutta on vaikea sanoa. Sen yläpinnasta on varmasti lähtenyt osa pois edellisten pohjaustöiden yhteydessä.

R3

Palokerrosta ja peruskiviä viemärikaivokaivannon länsiprofiilissa.

Sijainti: Viemärikaivannon 2. viemärikaivon jälkeen n. 10,5 m pohjoiseen. N. 23 m Kolmiotalon etelänurkalta lounaaseen.

Kerrokset: 1. pintamulta, 2. sora/sepeli, 3. kivinen tumma likamaa, 4. vaalea hiekka, 5. savi, 6. punainen hiekka, 8. palokerros, 9. tiilimurska.

Koko: 3,5 m profiilissa.

Kartta: Profiilikartta 9.

Diat: 21, 22.

Löydöt: 3. tumma likamaa: piiposliinia, liitupiipun varren osia, tasolasia, rautanauuloja.

8. palokerros: esinelasia, pitkä ja toisesta päästään t-muotoinen rautaesine ja rautanauuloja.

Ajoitus 1800-1900-luvut.

Noin 10, 5 m päässä 2. viemärikaivosta kaivettiin kaivannon alueelta pois muutamia kiviä, joiden yläpuolella oli selkeä palokerros, joka koostui palaneesta puusta. Tätä ehdittiin kaivaa koneella noin 3 m alueelta, jonka jälkeen kaivamista jatkettiin hieman varoen, jotta rakenne saataisiin pysymään ehjänä tutkimusta varten. Tämä tarkemmin kaivettu osa dokumentoitiin R3 jatkona. R3 koneella kaivetun alueen kohdalla profiilissa näkyi peruskiviksi tulkittavia kiviä sekä profiilissa, että myös laakakivinä tasossa (Kuva 21). Näiden kivien yläpuolella, kivistä alkaen pohjoiseen päin näkyi selkeä palokerros, jossa oli hiiltynyttä puuta. (Profiilikartta 9.) Profiili on piirretty länsiprofiilista, missä rakenne näkyi. Tällä kohdalla vastaavia kerroksia ei näkynyt itäprofiilissa.

Profiilissa kivet ovat selkeästi rakenteen alueen rajaavia osia. Niiden pohjoispuolella maakerrokset muuttuvat selkeästi kerrostuneiksi ja rakenne jatkuu. Tämä rakenteen jatkunut osa dokumentoitiin R3 jatkona.

R3 jatko

Muurattu tiilirakenne, lattialautoja ja hirsyä. Rakennuksen jäännös.

Sijainti: Viemärikaivannon 2. viemärikaivon jälkeen 14 m pohjoiseen.

Kerrokset: 1. pintamulta, 2. sora/sepeli, 3. vaalea täytehiekkä, 4. palokerros, 5. tiilet/kivet/laudat, 6. vaalea puhdas hiekkä, 7. likamaa, tiilimurskaa.

Koko: 3,5 m.

Kartta: Tasokartat 10 ja 11.

Diat: 23, 26-49.

Löydöt: 4. palokerros: pullolasia, posliinia, piiposliinia, ikkunalasia, rautanauvoja.

6. vaalea hiekkä: piiposliinia, pullolasia, rautanauvoja.

7. likamaa: piiposliinia, liitupiipun kopan pala, ikkunalasia, rautanauvoja. Eläinten luita 31,9 g.

1800-1900-luvuilta.

Kuva 1. Rakenne R3 jatko kaivettuna. Hiekkaa hiiltyneen lautakerran alapuolella.

R3 jatkona dokumentoitiin R3 profiilissa näkyneen peruskiviä sekä palokerrosta sisältäneen kulttuurikerroksen jatko, joka kaivettiin auki tasossa. Alueet todennäköisesti eivät kuitenkaan liittyneet aivan kiinteästi toisiinsa, koska niiden rajalla tavattiin katko ainakin peruskivien ja hiiltyneen puukerroksen suhteen. R3 jatkossa paljastui heti aiempien pohjausten täyttömaiden jälkeen. Tällä kohdalla ei siis ollut R7 purkujätekerrokseksi nimettyä kerrosta. Tämän jälkeen paikalta paljastui sekä selkeää palokerrosta, että tiilistä muurattua rakennetta. Tämä palokerros oli selkeästi rajautunut omalle alueelleen kaivannon luoteisosaan, tiilirakenteen ja kivien keskittyessä koillisosaan.

Tältä paikalta poistettiin koneellisesti edelliset pohjauskerrokset sekä osa purkujätekerroksesta. Palokerrosten paljastuessa kaivamista jatkettiin lapioilla sekä lastoilla. Purkujätekerroksen poiston jälkeen paljastui noin 4 m pitkä alue, jossa oli erotettavissa kiviä sisältänyt alue, hiilinen palokerrosalue sekä tiilialue. (Tasokartat 10 ja 11.)

Kiviä oli kaivannossa kaivannon kaakkoisreunalla noin 3 m pitkänä ja 1 m leveänä katkeamattomana jonona. Kivet oli aseteltu sekoittuneeseen hiekkamaahan ja ne olivat noin korkeudella 4,40-450 m mpy. Nämä kivet rajasivat luoteispuolelleen laudoista ja hirsistä koostuneen lauta-alueen, josta osa lähti pois kaivinkoneella kaivettaessa. Lautoja kulki lähinnä kaakko-luode-suuntaisesti ja ne olivat pahoin palaneet. Osa näistä laudoista voitiin todeta vain kaivannon länsiprofiilista. Näiden lautojen alapuolella kulki lautoja ja hirsistä myös koillis-lounas-suuntaisesti. Aivan alimpana puukertana saatiin esiin kaksi koillinen-lounas -suuntaisesti kulkevaa lattiaparrua. Näiden kivien ja lautojen rajaamien alueiden välissä kulki tiilistä laastilla yhteen koottu tiilirakenne. Tiilet muodostivat pitkänomaisen rivin samaan suuntaan kuin kivet ja siinä oli tiiliä kaksi tiilikertaa päällekkäin. Ympärillä oli myös muutamia irtotiiliä. Tiilet olivat kooltaan noin 29 x 14 cm.

Tiilirakenne ja sen koillispuolinen osa tulkittiin todennäköisesti peruskivien päälle kuuluvaksi rakennuksen seinä- tai perustusrakenteen osaksi. Kaivauksen aikana mietittiin myös vaihtoehtoa, että tiilirakenne olisi kuulunut tiilestä rakennettuun uuniin. Tämä vaihtoehto kuitenkin hylättiin, koska kivet muodostivat selkeästi

peruskivirivin, jonka koillispuolelle uunirakenne ei voinut jatkua. Myöskään tiilirakenteen luoteispuolella ei ollut havaittavissa uunirakennetta, vaan siellä tuli heti vastaan lautalattia. Myöskään kadun pohjauksen yhteydessä rakennetta ei saatu enempää esiin.

Tiiliseinämän luoteispuolella ollut lauta-alue tulkittiin selkeäksi hiiltyneen lautalattian jäänteeksi, jossa varsinaista lautakertaa kulki kaksi päällekkäin. Lattia oli perustettu puhtaan vaalean hiekkakerroksen päälle, jonka paksuus oli noin 15 cm. Tämän hiekkakerroksen alta tavattiin myös uusi likaisen maan kerros, jossa tummassa hiekkamaassa oli tiilimurskaa. Hiiltynyt kerros sisälsi lautajäänteiden lisäksi myös hiiltynyttä maata. Tästä kerroksesta saatiin löytöinä palanutta materiaalia; rautanauvoja ja lasia. Lattian jäänteestä kaivettiin esiin kaksi paksumpaa lattiaparrua, joista toisessa oli kiinni nauvoja. Tämä sijaitsi korkeudella 4,40 m mpy. Profiilista mitattuna lautakerroksen yläosa sijaitsi noin 1,20 m syvyydellä. Dokumentoitu rakennuksen jäännös on hyvin todennäköisesti jäännös 1800-1900-luvun vaihteen talosta, joka on palanut 1918 palossa. Tällä paikalla on tuolloin sijainnut muun muassa puhelinyhtiö. (Kuva 2.)

Kuva 2. 1918 palossa tuhoutuneita taloja nykyisen Oikokadun paikalla.

(Lähde: Oulu ja oululaiset sodissa 1918 ja 1939-1945, 2002)

1800-luvun palovakuutusasiakirjojen kartoissa tällä kohdalla on sijainnut tontin 13 päärakennus. Vuoden 1882 palovakuutuskartassa tontin rakennusten omistaja on ollut majuri Willgren. Tuolloin paikalla on sijainnut hirsinen 2 kerroksinen vinkkelirakennus, jossa on ollut 7 huonetta.

R5

Peruskivirivi ja hiilen ja tiilen sekaista likamaata.

Sijainti: Viemärikaivannon 2. viemärikaivon jälkeen 21 m pohjoiseen, 2 m pohjoiseen R3 jatkon loppumiskohdasta.

Kerrokset: 1. asvaltti, 2. sora/sepeli, 3. vaalea täytehiekkä, 4. hiili/tiili/likamaa =R7, 5. tiilimurskainen hiekkamaa, 6. kivet.

Koko: 1,6 x 1,2 m.

Kartta: Tasokartta 12.

Diat: 50, 51.

Löydöt: Punasavea, piiposliinia ja kapeaa rautalevyä. Eläinten luita 273,7 g.

R3 jatkon jälkeen kaivannossa alkoi jälleen täytemaakerrosten alla R7-kerros, joka koostui purkujätteestä. Tämän kerroksen alta paljastui kaivannon läpi menevä kivien rivi, joka tulkittiin mahdolliseksi rakenteen peruskivirivin osaksi. Kivet paljastuivat 2 m päästä R3 jatkon päättymiskohdasta pohjoiseen, kohdassa johon kaivamisen jälkeen asetettiin uusi viemärikaivo. Kivirivi koostuu noin 40 x 60 cm kokoisista kivistä. Kivet kulkivat kaivannossa melkein itä-länsi-suuntaisesti ja jatkuivat profiilien sisään. Kivet sijaitsivat noin korkeudella 4,30-4,50 m mpy.

Paikalla ei ollut havaittavissa mitään puurakennetta, eikä kovin paljon tiiltä. Vaikka kivet olivat melko lähellä R3 jatkon rakennetta, olivat ne todennäköisesti eri rakennetta, koska niiden välissä oli selkeästi rakenteeton ja puhtaampi maa-alue. Mitään tarkempaa tai varmempaa liittymistä mihinkään rakenteeseen on näille kiville hankala todeta.

R6

Peruskivirivi ja hiilen ja tiilen sekaista likamaata.

Sijainti: Viemärikaivannon 3. viemärikaivon jälkeen 3 m pohjoiseen. N. 10 m lounaaseen Kolmiotalon etelänurkalta.

Kerrokset: 1. asvaltti, 2. sora/sepeli, 3. vaalea täytehiekka, 4. hiili/tiili/likamaa =R7, 5. kivet.

Koko: 3 x 0,5 m.

Diat: 52, 53.

Löydöt: Punasavea, posliinia pullo- ja ikkunalasia, liitupiipun varren katkelmia ja rautanaula 1800-1900-luvuilta. Eläinten luita 56,0 g.

Löytöpiirros: Punasavikeramiikan reunapala KM 2004080:48.

Peruskiviriviksi tulkittu yhden kiven vahvuinen jono paljastui kaivannossa heti edellisten pohjauskerrosten jälkeen R7 purkujätekerroksen alta. Kivet oli selkeästi aseteltu jonoon peräkkäin, ilman suurempia rakoja. Rivin kulkusuunta oli koillisesta lounaaseen. Kivien koko oli noin 40 x 40 cm ja kivet olivat tasakokoisia. Kivet sijaitsivat korkeuksilla 4,71-4,83 m mpy. Tällä kohdalla kaivannon lounaisprofiilin korkeus oli 5,89 m mpy.

Kivet sijaitsivat noin 20-50 cm ylemmällä tasolla kuin R5 rakenteeseen kuuluneet kivet ja näiden kivialueiden välillä oli noin 5 m väliä. Todennäköisesti kivet kuuluivat eri rakenteisiin.

R8 ja R9

Peruskivet nurkkamaisessa muodostelmassa sekä toinen peruskivirivi kaivannossa pohjoisempana. Muodostivat yhdessä rakenteen.

Sijainti: Viemärikaivannon 3. viemärikaivon jälkeen 23 m pohjoiseen.

Kerrokset: 1. asvaltti, 2. sora/sepeli, 3. vaalea täytehiekka, 4. hiili/tiili/likamaa =R7, 5. kivet.

Koko: R8: 1,6 x 2,4 m, R9: 1,1 x 3,4 m, yhteensä: n. 7 x 2,5 m.

Kartta: Tasokartat 13 ja 14.

Diat: 57-60.

Löydöt: R8: punasavea, valkosavea, piiposliinia ja esinelasia.

Eläinten luita 45,4 g.

R9: valkosavea, piiposliinia, pullo- ja ikkunalasia, rautarengas. Eläinten luita 34,3 g.

Molemmat 1800-1900-lukua.

Peruskivirivi R8 paljastui täytemaiden poiston jälkeen R7 purkujätekerroksen alta noin 150 cm:n syvyydeltä korkeudelta 5,57-5,35 m mpy. Tämä peruskivialue R8 tuli esiin noin 18 m päästä R6:n peruskivialueesta. Tällä kohdalla näkyviin tuli neljä suurehkoa kiveä (jopa 1,00 x 0,60 m), sekä muutamia pienempiä. Nämä eivät muodostaneet aivan selkeää seinämää, vaan kiviä oli tässä hieman laajemmalla alueella. Kivien voi kuitenkin sanoa suuntautuneen pohjois-etelä-suuntaisesti ja tämän lisäksi yksi suuri kivi oli linjan itäpuolella. Löydöt tältä kohdalta saatiin R7 purkujätekerroksesta. Kivien yhteydessä ei ollut havaittavissa mitään kunnollista muuta rakenteen jäännöstä, kuten puuta tai tiiltä. Kivialueen pohjoispuolella kaivannossa eteenpäin, oli kuitenkin havaittavissa erilaista maakerrosta, joka oli hiilisempää hiekkamaata.

Tästä R8 kivialueesta ja hiilisestä hiekkamaasta jatkettiin kaivannon kaivamista pohjoiseen, jossa 5 m päässä paljastui R9 peruskiviksi nimetty kahden kivirivin vahvuinen peruskivijono (Kuva 3.). Kivijonon koko oli noin 1,1 x 3,4 m. Nämä kivet kulkivat kaivannossa kaakko-luode-suuntaisesti. Kiviä oli paikalla varmasti useammassa kerrassa päällekkäin, sillä osa lähti kaivinkoneen mukaan. Piirroksessa näkyvät kivet olivat syvyydellä 6,08-5,69 m mpy. Tämän kivirivin eteläpuolella oli havaittavissa maakerroksessa myös hiilisen maan lisäksi suuri määrä irtonaisia tiiliä.

Kuva 3. R9 peruskivet.

Verrattuna edellisiin peruskiviin, nämä kulkivat vastakkaiseen suuntaan. Karttaan 2. on piirretty sekä löydetyt kivijalat, sekä myös hahmoteltu mahdollinen kivijalkojen yhtenemiskohta. Tältä kohdalta havaittiin muutamia kiviä noin 2 m pituudelta myöhemmin Oikokadun pohjauksen yhteydessä. Tämä todistaa kivirivien yhtenevyyden ja kuulumisen samaan rakenteeseen. Näiden kulkusuunnan perusteella voi olettaa, että ne kuuluvat saman rakenteen eri seiniin. Samaa tukee myös näiden kivijalkarivien välisestä maasta todettu hiilinen maa, joka rajoittui täysin näiden kivien väliselle alueelle. Ne muodostavat jonkinlaisen rakennuksen nurkan läheisen osan.

Nämäkin löydetyt kivijalat liittyvät todennäköisesti jonkin 1800-luvulla paikalla olleen rakennuksen jäänteisiin. Tätä tukee löytöaineisto, joka koostuu selkeästi 1800-1900-luvun materiaalista.

R10

Peruskivet ja lautalattiapintaa, jossa keskittymä keramiikkaa.

Sijainti: Viemärikaivannon 3. viemärikaivon jälkeen 37,5 m pohjoiseen, 3. ja 4. valotolpan välissä. Etäisyys Kolmiotalon länsiseinään noin 8,5 m.

Kerrokset: 1. asvaltti, 2. sora/sepeli, 3. vaalea täytehiekka, 4. hiili/tiili/likamaa =R7, 5. kivet ja lautalattia ja likamaa 6. toinen lautataso piirretyn tason alapuolella, 7. likamaa.

Koko: 5,6 x 2,1 m.

Kartta: Tasokartta 15.

Diat: 61-63.

Löydöt: 5. punasaviastioiden ja kaakelin paloja, piiposliinia, pullo-, astia-, esine- ja ikkunalasia, hevosenkenkiä, veitsi, nauvoja ja liitupiipun osia 1790-l jälkeen.

6. punasavea, posliinia, piiposliinia, fajanssia, pullo- ja ikkunalasia sekä liitupiipun kopan pala 1700-luvulta.

Eläinten luita 1,63 kg.

Löytöpiirros: Simpukkapiipun pesä KM2004080:158 ja 2 piipun vartta KM2004080:141.

Kaivannossa poistettiin edelleen aiempia kadun pohjauskerroksia, joiden alta tuli esiin R7 purkujätekerros. Tämän kerroksen alta paljastui jälleen peruskiviksi aseteltuja kiviä. Tällä kohdalla R7 kerros oli hyvin ohut ja kivet paljastuivat melkein heti kerroksen pinnasta. Tähän rakenteeseen R10 kuului kaksi peruskiviriviä ja niiden välissä oleva laotalattia-alue, jotka yhdessä muodostavat talon nurkan (Kartta 2.) Peruskivirivit kulkivat samaan suuntaan, eli hieman viistosti kaivannon poikki. Niiden suunta oli kaakko-luode linjassa. Kivirivit olivat molemmat luokiteltavissa kahden rinnakkaisen kivirivin perustoiksi ja niiden leveys oli noin 1 m. Kivien korkeus vaihteli välillä 6,26-5,91 m mpy.

Kivien väliin jäävällä, noin 2 m alueella, oli huonosti säilynyttä laotalattiapintaa. Tällä kohdalla maa oli hyvin likaista, seassa tiiltä ja runsaasti löytöjä. Vain muutamia perustuskivien kanssa samansuuntaisia, noin 20 cm leveitä lankkuja voitiin erottaa. Tämän suuntaisen lautakerran päällä on alun perin kulkenut myös toinen ylempi lautakerta, jonka kulkusuunta on ollut näitä alempia vastainen, eli koillinen - lounas - suuntainen. Tästäkin lautakerrasta pystyttiin erottamaan vain muutamia laudan jäänteitä. Lautakerrat olivat noin korkeudella 6,14-5,80 m mpy.

Lautalattia-alueen keskellä oli keskittymä punasavikeramiikkaa. Tältä kohdalta saatiin erittäin paljon osia punasavisista suuremmista ruukuista, joissa kaikissa oli samantyyppinen rullaleimakoristelu reunassa. Näistä ruukuista otettiin talteen vain osa, eli noin 6,6 kg. Yhteensä alueella oli varmasti yli 20 kg samanlaisten astioiden paloja. Punasaviastiat ajoittuvat todennäköisesti 1800-luvulle. Lattian päältä löydettiin myös simpukkakuvioisen liitupiipun koppa, joka ajoittuu 1790-l jälkeiseen aikaan. Tämäkin tukee hyvin oletusta, että tältä kadulta tavatut rakenteet kuuluisivat 1800-luvun rakennuksiin.

R11, R11 jatko ja R12

R10 lattian ja peruskivien alta paljastunut laotalattiataso, jossa ei peruskiviä, sekä modernimpi roskakuoppa.

Sijainti: Viemärikaivannon 3. viemärikaivon jälkeen 37,5 m pohjoiseen, 3. ja 4. valotolpan välissä. R10 rakenteen alapuolella.

Kerrokset: 1. asvaltti, 2. sora/sepeli, 3. vaalea täytehiekkä, 4. hiili/tiili/likamaa =R7, 5. kivet ja laotalattia, 6. toinen lautataso piirretyn tason

alapuolella, 7. likamaa (20 cm), 8. lattiataso, 9. likamaa, 10. perushirsi,
11. hiekkamaa.

Koko: R11: 5,20 x 1,70, R11 jatko: 4,80 x 1,80 m.

Kartta: Tasokartat 16 ja 17.

Diat: R11:64-68 ja R11 jatko ja R12:69-71.

Dendrokronologiset näytteet:

D1 otettu lattiataason alapuolisesta hirrestä. Ajoitettu Joensuun yliopiston Dendrokronologian laboratoriossa.

Löydöt: R11: 7. likamaa: posliinia ja pullolasia.

R11 jatko: punasavea, fajanssia, piiposliinia, liitupiipun osia. Eläinten luita 54,5 g.

R12: punasaviastian palanen, liitupiipun varren katkelma, pullolasia.

R10 paikalla ryhdyttiin kaivamaan vielä syvemmälle, jotta saataisiin varmistettua, millaiselle pohjalle lattiataso oli tehty. Yllätykseksi kahden dokumentoidun huonosti säilyneen lautatason alta tuli vielä esille uusi selkeämmin hahmoteltavissa oleva lattiataso. Tämä lattia paljastui kaivettaessa pois edellisten lautakerrosten alla ja samassa kerroksessa ollutta noin 20 cm vahvaa likamaata. Edellisen ylemmän tason peruskivet olivat näiden lautojen päällä, ja näin oletettavasti liittyivät eriaikaiseen, vanhempaan rakenteeseen. R10 rakenne olisi näin rakennettu tämän alemman rakenteen päälle.

Nämä alemmalla tasolla olevat lattialaudat olivat noin 50 cm alempana kuin edelliset laudat. Lautojen asettelu oli pääosin koillis-lounas-suuntainen. Näin asetettujen lautojen lisäksi näiden yläpuolella oli myös lautakertaa, joiden kulkusuunta oli melkein itä-länsi-suuntainen. (Kuva 4.) Laudat muodostivat selkeän ja ylempää kerrosta paremmin säilyneen lattiapinnan, jossa oli lautojen lisäksi myös muutamia kiviä ja tiilen paloja. Lattiapinnan dokumentoimisen jälkeen kaivettiin tällä kohdalla vielä syvemmälle tasolle. Todettiin, että rakenne loppui ja lattiataason alapuolelta tuli vastaan ohut likamaakerros ja sen alapuolelta lattian perustuksena pidetty hiekkakerros. Tämän likamaan ja hiekkakerroksen väliltä löytyi myös yksi hirsi, jonka funktio on ilmeisesti ollut toimia jonkinlaisena lattian perustushirtenä. Hirren kulkusuunta on sama kuin sen yläpuolella olleen lattiataason. Tämä hirsi edustaa lattiaa vanhempaa tai samanaikaista ajankohtaa, koska se löytyi rakenteen

alapuolelta. Tämä hirsi oli ominaisuuksiltaan sopiva dendrokronologista ajoittamista varten ja siitä otettiin näyte, joka sai tunnukseksi D1. Tälle näytteelle tehtiin myöhemmässä vaiheessa dendrokronologinen iänmääritys. Hirren viimeinen mitattavaksi kelpaava vuosilusto oli vuodelta 1623. Tämän lisäksi näytteessä oli vielä kuusi vuosilustoa ajalta 1624-1629, jotka olivat kuitenkin niin pahoin deformatuneita, ettei niiden eksaktia lustonpaksuutta voitu mitata. Näytteen pinnasta lahoamisen ja palamisen, sekä myös mahdollisesti veistämisen seurauksena on poistunut vuosilustoja. Näiden lustojen määrää on vaikea arvioida. Voi olla, että näytteestä puuttui vain muutama lusto, tai sitten jopa sata. Näin näytteelle ei saatu annettua tarkkaa ajoitusta. Vain viimeinen lusto vuodelle 1629 ajoittuvana antaa ehdottoman takarajan, jota ennen puuta ei ole kaadettu. Mahdollisesti puuttuvien lustojen määrän ollessa suuri, voi puun kaatoajankohta mennä aina 1700-luvun alkuvuosikymmenille. (Liite. Dendrokronologisten tutkimusten tulokset) Näin ollen rakenteelle ei voitu saada tarkkaa ikää. Koska rakenne löydettiin todennäköisesti 1800-luvulle menevän rakenteen alapuolelta ja alueen tiedetään olleen koko ajan rakennettua korttelialuetta, ajoitus 1700-luvulle voisi olla todennäköisempi. Tämä ei kuitenkaan poista mahdollisuutta 1600-luvullekin ulottuvasta rakenteesta.

Kuva 4. R11 lautalattiapintaa.

Kun tämä kohta oli saatu kuvattua ja piirrettyä, kaivettiin se tarvittavaan syvyyteen. Tämän jälkeen kaivamista jatkettiin kaivannossa pohjoiseen. Todettiin, että rakenne R11 jatkui eteenpäin mentäessä paksun R7 purkujätekerroksen alla. Tämä nimettiin R11 jatkoksi ja se dokumentoitiin myös piirtämällä ja valokuvaamalla. Tässä uudessa

kaivannon kohdassa paljastui jälleen samansuuntaista koillis-lounas-suuntautunutta lautarakennetta, joka oli selkeästi jatkoa R11 rakenteen lattialle. Tällä kohdalla ei siis ollut enää R10 rakennetta, joka loppuikin jo aiemmin peruskiviriviin. Jatkon pituus oli noin 4,8 m. Tällä kohdalla laudat olivat huomattavasti säilyneitä ja niiden väleissä ja alla tuli esiin likamaata, jota oli myös R11:sta lautatason alapuolella. Laudat olivat tässä korkeudella 5,75-5,61 m mpy. R11 ja R11 jatkon alueelta tulleet löydöt edustavat lähinnä 1700-lukua.

Tässä näkyy kartassa 17. myös lauta-alueen koillisnurkassa roskakuoppa R12, joka leikkasi R11 jatkon rakennetta. Tämä roskakuoppa todettiin modernimmaksi jäänteeksi, joka on muodostunut paikalle R11 jatkon jälkeen. Tämä kuoppa sisälsi suuret määrät vihreää pullolasia. Näistä otettiin noin 3 kg esimerkinomaisesti talteen. Tämä määrä oli vain noin 1/5 kuopassa olleesta lasimäärästä. Lasin seassa oli paljon pullojen suuosia sekä kylkipaloja. Moni lasipaloista oli peräisin kyljellään säilytettävistä pulloista. Lasit edustavat todennäköisesti 1800-luvun lopun aineistoa.

Madetojan puiston ja Oikokadun välinen profiili

Kerrokset: 1. asvaltti (4 cm), 2. sepeli (15 cm), 3. hiekka (5 cm), 4. mukulakivi (15 cm), 5. tumma likamaa (10 cm), 6. sepeli (10 cm), 7. mukula (8 cm), 8. tumma maa (8 cm), 9. ruskeamman maan kerros (8 cm), 10. savinen likamaakerros (25 cm), 11. hiekka.

Diat: 72, 73.

Viemärikaivannon yläpäähän laitettiin kaivot 4. ja 5. Kaivon 4. lounaispuolella, kaivannon profiilissa oli nähtävissä selvästi katualueen ja puiston rajan läheisyyteen muodostuneita kerroksia. Tässä nähtävistä kerroksista kerros 10. vastaa katualueella vastaan tullutta R7 purkujätekerrosta.

4. kaivon koillispuolella, eli kaivon ja Kolmiotalon välissä olevalla kaivannon osalla huomattiin kaivannon profiilissa paikalla olevien luonnollisten maakerrosten, lähinnä pohjan hiekkamaan, nousevan koilliseen päin mentäessä. Tämä osoittaaakin, että alue on ollut aiemminkin luonnollisesti nousevaa aluetta, eikä tasaista. Täällä myös

havaittiin purkujätekerroksen R7 loppuvan noin 5,1 m päässä Kolmiotalon kivijalasta.

Oikokadun pohjauksessa todetut rakenteet

R18

Tiilinen uunirakenne.

Sijainti: Kolmiotalon eteläisen oven länsinurkalla noin 1 m kivijalasta lounaaseen.

Kerrokset: 1. sora/sepeli, 2. vaalea täytehiekkä, 3. hiili/tiili/likamaa =R7, 5. tiiliuuni ja sisällä ollut täytemaa, 6. puhdas hiekkainen savimaa.

Koko: 1 x 0,8 m.

Diat: 138-140, 142, 143.

Löydöt: Punasaviastian ja kaakelin paloja, valkosavikaakelin osia, fajanssia, piiposliinia, posliinia, pullo- ja ikkunalasia, rautanauloja ja rautainen kahva. Eläinten luita 20,8 g.

Purkujätekerroksen R7 alta paljastui hyvin säilyneen tiilistä muuratun uunin jäännökset noin 60 cm syvyydestä entisestä pintamaasta, eli noin 5,5 m mpy (Kuva 5.). Uunin päällä oli irtotiiliä ja pienempiä kiviä ja rakenteen pohjoispuolella hiiltynyttä puuta. Itse rakenne oli tiilistä laastin avulla ladottu, jossa oli holvikaaritekniikalla tehty yläosa. Holvikaari oli tehty poikittain ladotuista tiilistä, joita oli yhteensä 12 kappaletta. Holvikaaren purkamisen jälkeen paljastui uunin sisärakenne, eli ontto tila, joka oli täytetty maalla. Tilan korkeus oli 60 cm ja tilassa näkyi tiilestä tehdyt seinämät kolmella sivulla. Pohja oli tehty myös kahden tiilikerran vahvuisesti ja oli päällystetty laastilla. Pohjoisin seinämä oli avonainen. Tämän onton rakenteen koillispuolella, lähinnä Kolmiotalon perustuksia, tiilirakenne jatkui. Siellä oli nähtävissä 3 riviä tiiliä, jossa oli ainakin 4 tiilikertaa päällekkäin. Uunin kaakkoispuolella taas oli vastaavasti kaksi tiiliriviä vierekkäin.

Kuva 5. Tiiliuunin holvikaari purettuna.

Uunin ympäristöstä lähti kaivettaessa pois muutamia suurempia kiviä. Yhden uunin itäpuolella olleen lankun lisäksi mitään rakennuksen jäänteeseen liittyvää ei löydetty. Uunin pois kaivamisen jälkeen todettiin, että uuni oli rakennettu puhtaan savisen hiekan kerroksen päälle. Uunirakenteen pohjoispuolelta löydettiin rautaputki, jonka lähtöpaikkaa ei pystytty selvittämään. Tämä saattoi hyvinkin liittyä uunin jonkinlaiseen ilmanottorakenteeseen.

Uunirakenne liittyi mitä todennäköisimmin Oikokadulla 1800- ja 1900-luvuilla olleeseen rakennukseen. Löydöissä oli muun muassa kahden punasavisen pienen kulhon osia. Kulhot olivat halkaisijaltaan 10 ja 12 cm. Ne olivat ulkopinnaltaan puhtaita ja siistejä, mutta niiden sisäpinta oli pahoin kuumentumisen seurauksena tuhoutunut. Sisäpinnalla ollut lasite oli kuplinut. Ilmeisesti astiat liittyvät jollain tavalla uunin kanssa yhteen ja niihin on laitettu todennäköisesti jonkinlaista kuumaa nestettä. Toisen astian pohja ja reuna oli myös jo tekovaiheessa vääntynyt. Löydöissä oli myös punasavisten kaakeleiden paloja. Ilmeisesti uunirakenteeseen on liittynyt punasavikaakeleista koostettu ulkopinta. Tästä osasta ei kuitenkaan ollut mitään rakennetta jäänteenä lukuun ottamatta kaakeleiden paloja. Osassa kaakelin paloja oli jäljellä kelta-oranssia lasitetta. Löydöissä oli myös raudasta tehty kaaren muotoinen kahva, jossa on molemmissa päissä kiinnityspaikat.

R25

Roskakuoppa ja kivirivi.

Sijainti: 8-10,6 m Kolmiotalon eteläisen oven länsinurkalta pohjoiseen ja 4-6 m kivijalasta länteen.

Kerrokset: 1. sora/sepeli, 2. vaalea täytehiekka, 3. hiili/tiili/likamaa =R7, 5. roskakuoppa.

Koko: 2,5 x 3,0 m.

Diat: 144.

Löydöt: R25: punasavisen kolmijalkapadan, vadin ja lautasen osia, ikkunalasia ja liitupiipun varren katkelma. Eläinten luita 155,5 g.

Löytöpiirros: Kolmijalkapadan kahva KM2004080:194, kulhon osia KM2004080:194, lautasen osa KM2004080:194.

Pohjauksen yhteydessä R7 purkujätekerroksen alta paljastui selkeä roskakuoppa. Kuopassa oli puuroskaa, luuta ja keramiikkaa sekä lasia. Kuoppa oli 4 m etäisyydellä Kolmiotalon kivijalasta. Tästä löytyi paljon löytöjä, erityisesti punasavikeramiikkaa. Löytöjen joukossa oli muun muassa punasavisen kolmijalkapadan osia ja kaksi kahvaa ja kulhon osia. (Ks. piirrokset: KM2004080:194) Kulhon jäännökset sisältävät muutamia reunapaloja, joista yhdessä on kulhon kahvaosa sekä reuna- ja pohjapaloja. Kulhon koristelu muistuttaa hyvin paljon saksalaista Werran punasavikeramiikkaa, joka ajoitetaan 1599-1621 välille. Molemmissa on lasitus vain sisäpinnalla, vaakaviivakoristelua, sekä koristeaiheena pystyviivoja ja pallokuvioita, sekä pohjalla kasviornamentiikkaa. Eroava tekijä on kulhon reunan muoto, joka näissä löydettyissä paloissa on aivan suora, kun taas Werran keramiikassa se päättyy vertikaaliseen ulokkeeseen. (Hurst, Neal & Van Beuningen 1986, 242-248) Löydetty keramiikka kenties voisi edustaa jonkinlaista kyseisen keramiikkatyyppin myöhempää jäljitelmää tai ainakin sisältää paljon samanlaisia piirteitä.

Roskakuopan vieressä, noin 6 m päässä Kolmiotalon kivijalasta, havaittiin kaivamisen yhteydessä myös neljän noin 20-30 halkaisijaltaan olevan kiven jono noin 1 m syvyydellä alkuperäisestä pinnasta, joka saattoi liittyä jonkinlaiseen rakenteeseen, mutta paikalta ei todettu näiden lisäksi mitään muuta.

R19

Peruskivet.

Sijainti: Kolmiotalon eteläisen oven länsinurkalta noin 17 m pohjoiseen.
Ensimmäinen kivi 2,65 m päässä kivijalasta.

Kerrokset: 1. sora/sepeli, 2. vaalea täytehiekkä, 3. hiili/tiili/likamaa
=R7, 5. kivet.

Koko: 2,4 x 1,6 m.

Kartat: Tasokartta 18.

Diat: 145-147.

Löydöt: Kivisaviastian paloja, ikkunalasia, liitupiipun osia ja rautanaula.
Eläinten luita 139,4 g.

Kaivinkoneen matkassa lähti tältä alueelta kolme kiveä. Tämän jälkeen kaivettiin loput kivet lastalla ja lapiolla esiin. Paikalta saatiin auki noin 2,4 x 1,6 m kokoiselta alueelta ilmeisesti peruskiviksi tulkittavia kiviä, joiden halkaisija oli noin 60 x 40 cm. Kivet olivat melkein itä-länsi-linjassa ja ne loppuivat noin 2,65 m ennen Kolmiotalon kivijalkaa. Tällä osalla niiden loppuminen on todennäköisesti selitettävissä talon rakentamisen aiheuttamalla maiden aiemmalla kaivelulla. Tänne kivijalka on siis aikoinaan voinut jatkuu. Mitään muuta rakenteeseen tai toiseen suuntaan jatkuvaan kiviriviin viittaavaa ei ollut havaittavissa.

1,9 m kivijalan pohjoispuolelta, 0,5 m Kolmiotalon kivijalasta, löydettiin hiekkakivisen ilmeisesti myllynkiven katkelma, sekä ruosteinen kenttälapio.(Kuva 147) Myllynkiven ulkopinnan halkaisija oli noin 50 cm ja keskellä olevan reiän halkaisija 10 cm. Kiven paksuus oli 6 cm. Näitä löytöjä ei otettu talteen.

R20

Peruskivet.

Sijainti: Madetojan puiston ja Oikokadun rajan tuntumassa, keskellä katua.
Noin 3 m päässä koilliseen 3. valopylvästä. Noin 11 m päässä
Kolmiotalon länsiseinästä länteen.

Kerrokset: 1. sora/sepeli, 2. vaalea täytehiekkä, 3. hiili/tiili/likamaa
=R7, 5. kivet.

Koko: 2,8 x 0,6 m.

Kartta: Tasokartta 19.

Diat: 149, 152.

Löydöt: -

Pohjauksen syvyydessä, eli noin 1,25 m alueen alkuperäisestä pinnasta, paljastui kaakkois-luode-suuntaisesti kiviä purkujätekerroksen alapuolelta. Kiviä oli linjassa 4 suurempaa, sekä ympärillä muutamia pienempiä, sekä tiilenpaloja. Paikannuksen perusteella voisi arvella R20 paljastuneiden kivien olevan jatkoa R9 kivijalalle. Toisaalta R9 kivet sijaitsivat 1,5 m syvyydellä. Nämä tulivat vastaan hieman ylempää, kun pohjaukseen syvyys oli maksimissaan 1,3 m. Todennäköisesti nämä kuuluivat R9 kivijalan jatkoon ollen kivijalan ylempää kivitasa.

R21

Peruskivet.

Sijainti: Keskellä Oikokatua 16 m Kolmiotalon pohjoisnurkalta etelään ja 7, 5 m päässä kivijalasta.

Kerrokset: 1. sora/sepeli, 2. vaalea täytehiekka, 3. hiili/tiili/likamaa =R7, 5. kivet.

Koko: 2,0 x 1,0 m.

Kartta: Tasokartta 20.

Diat: 151, 152.

Löydöt: -

Oikokadun pohjauksessa kadun keskivaiheilta löytyi edelleen kivistä muodostunut alue. Kiviä oli rivissä melkein itä-länsi- suuntaisesti ja alue muodostui kuudesta suuremmasta, noin 50 x 60 cm kokoisesta kivistä. Kiven ympärillä oli myös pienempiä kiviä. Alueen kokonaislaajuus oli noin 2x1 m. Kaivinkoneen matkaan lähti itäpuolelta ainakin yksi suurempi kivi. Kivet olivat hieman pohjauksen tasoa ylempänä, eli noin 1,2 m syvyydessä, ja ne jouduttiin kaivamaan pois pohjaussyvyyden saavuttamiseksi.

Kivirivi tulee aivan kiinni aiempaan kaivantoon, eli voidaan sanoa sen liittyvän paikalla aiemmin todettuun rakenteeseen R10, erityisesti sen eteläpuoliseen kivijalkaan.

R22

Lautalaatikkorakenne.

Sijainti: Oikokadun pohjauksen länsirajasta noin 1 m päässä, 3. ja 4. valopylvään välisellä alueella R10 rakenteen vieressä sen lounaispuolella.

Kerrokset: 1. sora/sepeli, 2. vaalea täytehiekka, 3. hiili/tiili/likamaa =R7, 5. lautalaatikko.

Koko: 2,05 x 0,75 m.

Diat: 154, 162.

Löydöt: Punasaviastian paloja, piiposliinia, ikkunalasia, rautanaula. Eläinten luita 418,6 g.

Purkujätekerroksen alta paljastui laudoista koostettu laatikkorakenne, sen yläpinnan olleessa pohjauksen syvyydessä, eli 1,25 metrissä. Rakenteen koko oli 2,05 x 0,75 m ja se koostui pitkistä laudoista, jotka oli koostettu suorakaiteen muotoiseksi laatikoksi. Puut olivat pitkittäin pystyssä, eli makasivat pitkällä sivullaan, ja päällekkäin ja niiden leveys oli noin 8 cm. Alueen pitkien sivujen keskivaiheilla oli molemmin puolin pystypuut samanlaisista laudoista, jotka tukivat ulkolautoja sisäpuolelta.

Laatikon reunojen puiden lisäksi puuta ja lautaa oli myös laatikon sisäosissa. Sisällä oleva aines oli sekaisin ja koostui lähinnä irtopuista ja puuroskaasta. Varsinaista maa-ainesta siellä ei siis ollut. Sisäosasta saatiin löytöinä muutamia punasaviastian paloja, piiposliinia sekä runsaasti ikkunalasia ja alaansa nähden myös paljon eläinten luita. Lautarakenne oli tehty savimaahan, joka ympäröi rakennetta kauttaaltaan. Kaivettaessa laatikon sisusta osoittautui noin 30 cm syväksi. Laatikon pohjalla oli myös säilynyt hieman huonokuntoista lautaa. Voi olla mahdollista, että osa laatikon yläosasta on tuhoutunut ja hävinnyt aiemmin purkujätekerroksen muodostumisen yhteydessä.

Laatikon merkityksestä on hankala antaa varmaa vastausta. Se on voinut toimia jonkinlaisena jäteastianä, mutta tuolloin sen olisi pitänyt sisältää enemmän likamaata puuaineksen sijaan. Lautalaatikko on myös voinut toimia esimerkiksi jonkinlaisena puulaatikkona, koska sen sisäpuolelta tavattiin paljon puuta sekä puuroskaa.

R23

Peruskivet.

Sijainti: Kulkivat Oikokadun poikki pohjatun alueen pohjoisosassa koillis-lounais-suuntaisesti. Koillispääty loppui noin 2 m päästä Kolmiotalon kivijalasta.

Kerrokset: 1. sora/sepeli, 2. vaalea täytehiekka, 3. hiili/tiili/likamaa =R7, 5. peruskivet

Koko: 13,5 x 1 m.

Kartta: Tasokartta 21.

Diat: 155-159, 161, 163.

Löydöt: Punasaviastian paloja, piiposliinia, pullo- ja esinelasia, liitupiipun varren katkelmia sekä rautanauloja. Eläinten luita 30,3 g.

Peruskivet paljastuivat 80 cm syvyydestä, eli kadun aiempien pohjauskerrosten jälkeen. Kaivettaessa kivijalkaa paljastui koillis-lounas-suuntaisesti kokonaisuudessaan noin 13,5 m alueelta noin 1 m leveästi. Kivijalka alkoi heti Oikokadun ja Madetojan puiston pohjausrajan profiilista ja jatkui aina Oikokadun ajokaistan ja jalkakäytävän rajalle, noin 2 m ennen Kolmiotalon kivijalkaa. Täällä Kolmiotalon perustuksia varten tehdyt kaivannot ovat todennäköisesti hävittäneet kivijalkaa, mutta Madetojan puistoon päin kivijalka jatkuu. Puiston laidassa kiviä oli kolmessa kerrassa päällekkäin. Tämä alue jatkui noin 5 m, jonka jälkeen ylempiä kahta kivikertaa ei enää ollut, vaan ne olivat lähteneet paikalta jo aiempien pohjausten yhteydessä. Tällä osalla havaittiin jatkuvan alin kivikerta, joka koostui pienemmistä kivistä, joita oli laajemmalla alueella, noin 1,6 m leveästi. (Kartta 21.) Ylimmät kaksi kivikertaa oli koostettu suurista kivistä ja ne muodostivat kiinteän kivijalan. Kolmas, alin kivikerta, näkyi hieman leveämpänä näiden kahden kerran alapuolella. Ylimmät kivet olivat kooltaan noin 70 x 80 cm.

Ajoitukseltaan kivijalka liittyy 1918 palossa tuhoutuneen talon jäänteeseen, koska se on hyvin korkealla tasolla, sekä hyvin suuren rakenteen jäännös. Kivijalka oli valvonnoissa löydettyistä kivijaloista suurin. 1800-luvun palovakuutusasiakirjojen kartoissa näillä paikkeilla on pitkään sijainnut tontin 11 päärakennus. Päärakennus on sijainnut juuri löydetyn kivijalan suuntaisesti. Vuoden 1877 palovakuutusasiakirjan mukaan rakennuksen omisti raatimies G. Westerlund. Palovakuutuksen mukaan

päärakennus oli rakennettu 1827 ja sitä oli korjattu 1849 ja 1876. Huoneita kyseisessä rakennuksessa on ollut 11.

PG

Kulttuurikerrosta profiilissa.

Sijainti: Kolmiotalon luoteisnurkalta 3 m luoteeseen.

Kerrokset: 1. katukivi, 2. tiilinen hiekkakerros, 3. palokerros (20 cm), 4. savinen maa.

Koko: 3,00 m.

Diat: 164.

Löydöt: -

Profiili G muodostui pohjauksen pohjoisimpaan reunaan, Kolmiotalon luoteisnurkalle. Profiilissa oli nähtävänä paksusti kulttuurikerrosta. Tämä koostui heti katukiveyksen alla olevasta tiilisestä hiekkakerroksesta, sekä sen alapuolella olleesta palokerroksesta. Palokerros oli hyvin paksu, jopa 20 cm vahvuinen täysin hiiltyneen maan kerros. Tämän kerroksen alareuna oli katukiveyksestä mitattuna noin 80 cm syvyydellä. Näiden kahden kerroksen välissä oli paljolti metallilevyn jäänteitä. Nämä kerrokset liittyvät 1918 palon jälkeisiin purkujätekerroksiin. Tällä kohdalla pohjauksessa ei päästy niin syväälle, että vastaan olisi tullut täysin puhdas pohjamaa. Metallilevyä lukuun ottamatta profiili jäi löydöttömäksi.

PH

Kulttuurikerrosta profiilissa.

Sijainti: R23 peruskivien koillispuolella.

Kerrokset: 1. sora/sepeli, 2. kiilakivi ja vaalea hiekka, 3. tiilimurskaa sisältävä likamaa, 4. puukerros, 5. likamaa, 6. savimaa.

Koko: n. 2 m.

Diat: 169.

Löydöt: Kerros 3: posliinia, piiposliinia, fajanssia sekä astialasia 1800-luvulta. Eläinten luita 62,4 g.

Profiili H sijaitsi R23 peruskivien koillispuolen puolella. Vaikka profiili olikin lähellä profiili G:tä, eivät kerrokset olleet täysin samanlaisia. Tässä profiilissa oli

nähtävissä kerroksia, jotka ilmeisesti liittyivät peruskiviin ja niiden muodostamaan rakenteeseen. Tällä kohdalla näkyi vanhaa katupintaa asfaltin alla. Heti kiilakivitason jälkeen näkyvissä oli tiilinen likamaakerros, jonka alapuolella selkeä puusta muodostunut kerros tumman likamaakerroksen päällä. Puukerros koostui lähinnä hyvin lahonneesta puusta, josta ei pystynyt sanomaan, onko paikalla ollut lautta, joka voisi liittyä jonkinlaiseen lattiaan tai seinärakenteeseen, vai onko kyseessä vain yksittäinen jäännös. Kuitenkin kerrokset 3, 4 ja 5, jotka sisälsivät kulttuurimaata, ovat selkeästi samalla tasolla R23 peruskivien kanssa ja voisivat näin liittyä jollain tavalla peruskivien muodostamaan rakenteeseen.

Yhteenveto Oikokadulta löydetystä rakenteista ja profileista

Kadun viemärintitoissa, sekä pohjauksessa vastaan tuli runsas määrä perustuskivien jäänteitä. Näistä suurin osa liittyy 1800-1900-luvun vaihteen aikaan, jolloin katualue oli vielä korttelialuetta. Esimerkiksi 1800-luvun palovakuutusasiakirjojen mukaan alueella on sijainnut neljä tonttia, tontit 11-14, joiden rakennusten jäänteisiin löytyneet rakenteet liittyvät. 1918 vuonna talot paloivat. Ilmeisesti tämän palon jäänteenä katualueella kulki selkeä ja paksu kerros purkujätteenä luokiteltavaa maata (=R7). Suurin osa kivijaloista paljastui tämän kerroksen alta. Todennäköisesti rakenteet R3 ja R3 jatko ovat jäänteitä 1884 paikalle tulleesta puhelinyhtiöstä, joka sijaitsi kapteeni Granbergin talossa. Rakenteet R8, R9 ja R20 liittyvät toisiinsa muodostaen rakennuksen kivijalan jäänteen. R21 puolestaan liittyy rakenteeseen R10 ollen sen kivijalan jatkoa. Nämä kaksi ovat tulkittavissa omiksi kokonaisuuksikseen. Näitä peruskiviä saatiin paljastettua vain osittain.

Osa jäänteistä on vanhemman vaiheen jäänteitä. Kiviperustan ja lautalattian muodostaman rakennuksen jäänteen R10 alapuolelta tavattiin toinen rakennuksen jäännös R11, joka oli selkeästi yläpuolista rakennetta vanhempi. Tämä jäännös koostui puulattian jäänteestä, joka oli tehty hiekkakerroksen päälle. Tämän alapuolelta löytyneestä hirrestä otettiin dendrokronologinen näyte, joka jäi tuhoutuneen pintansa vuoksi ajoittamatta. Tulos antoi kuitenkin ajoituksen joko 1600- tai 1700-luvulle kuuluvaksi.

Sadevesiviemäröinnille kaivetulta kaivannolta peruskiviä saatiin esiin, koska kaivettiin alemmalle tasolle. Näitä ei kuitenkaan saatu esiin lisää pohjauksen yhteydessä, koska pohjauksen syvyys jäi matalammalle tasolle. Katualueella sijaittivat vahvat maakerrokset, jotka jatkuivat niin syväälle, että esille ei saatu täysin puhdasta pohjamaata. Tämän vuoksi katualueelle jäi vielä kaivamatonta aluetta ja mahdollisia 1600- ja 1700-lukujen rakenteiden jäänteitä alemmalle tasolle.

KAJAANINKATU

Yleiskuvat: 199, 314, 315.

Kajaaninkatu pohjattiin kokonaisuudessaan Suomen Pankin ja Kolmiotalon peruskiviä myöten aina Franzenin puiston reunaan sekä lyseon rakennuksen kivijalkaan. Pohjaussyvyys oli noin 1-1,25 m. Katualueella kulki ennestään kaukolämpölinja noin 2,5 m leveydeltä noin 2 m päässä Franzenin puiston reunasta sekä lyseon seinästä sekä vesijohto noin 2,5 m syvyydellä lähellä Kolmiotalon puoleista ajokaistaa. Pohjauksen yhteydessä katuosuudelle laitettiin sadevesiviemäriä varten kaivoja sekä putkia noin 2-2,5 m syvyydelle.

Pohjaus suoritettiin kahdessa osassa niin, että ensin kaivettiin 6,0 m leveydeltä kadun lyseon ja Franzenin puiston puoleinen ajokaistan ja jalkakäytävän alue aloittaen lyseon puoleisesta päästä. Myöhemmässä vaiheessa, kun tämä puoli oli jo täytetty, kaivettiin puolestaan Suomen pankin ja Kolmiotalon puoleinen ajokaista ja jalkakäytävä, yhteensä 8,5 m. Lyseon puoleinen ensimmäinen kaivanto sisälsi hyvin vähän ennestään kaivamatonta aluetta. Tämän kaivannon keskellä kulki kaukolämpökaivanto, jonka pohjoispuolinen osa lyseon kivijalkaan oli sekoittunutta maata. Kaukolämmön ja kadun keskiviivan välinen alue oli ennestään kaivamatonta, lukuun ottamatta siihen aiemmin tehtyjä pohjauksia.

Kiintopisteinä esiin tulevien rakenteiden ja profiilien paikantamisessa käytettiin sekä lyseon päärakennusta, että ulkorakennusta, eli liikuntasalia sekä Kolmiotaloa.

Kajaaninkadun historiaa

Hautalan mukaan kaupungin perustamisesta, vuodesta 1605 aina nelisenkymmentä vuotta eteenpäin Oulun kaupungissa oli vain yksi idästä länteen suorana kulkeva katu. Tämä katu kulki kirkon ja torin ohitse Hahtiperälle suunnilleen nykyisen Kajaaninkadun paikalla. Pienempiä, lyhyitä kaduntapaisia yhtyi tähän katuun molemmin puolin. Tämän kadun pohjoispäässä sijaitsivat tuolloin kaupungin varakkaimpien porvareiden asunnot. 1640-luvulla kaupunki määrättiin uudelleen järjestettäväksi, koska kaupunkikuva oli hyvin sekainen. Tuolloin Claes Claesson suoritti maanmittauksia 1649-1651. 1652 ja 1655 palojen jälkeen suunnitelmat toteutuivat ja kaupunki rakennettiin uudelleen aiemmin tehtyjen suunnitelmien

mukaan. Vasta tuolloin kaupunki sai 4 lännestä itään ja 2 pohjoisesta etelään kulkevaa kunnollista pääkatua. (Hautala 1976, 127-130) Tuolloin myös Kajaaninkatu sai nykyisen muotonsa, mutta hieman kapeampana.

Ikosen ja Mökkösen inventointiraportin (Ikonen & Mökkönen 2002) karttojen mukaan vuosien 1649 ja 1651 nykyisen kartan päälle asemoitujen vanhojen kaupunkikarttojen mukaan Kajaaninkatu olisi ollut pitkälti korttelialuetta 1600-luvulla ainakin Oulun kadut-projektissa valvottujen katuosuuksien osalta. Niiden mukaan katu olisi kulkenut enemminkin Franzenin puiston eteläreunan poikki, jatkuen nykyisen lyseon rakennuksen paikalta, joka on ollut tuolloin torialueena. (Kartat 64. ja 65.) Valvonnassa pidettiin oletuksena, että Kajaaninkadun alue on ollut korttelialuetta 1600-luvun puoleenväliin saakka. 1600-luvulla korttelit kulkivat täysin nykyisen kadun alueella. 1700-luvulla nykyinen Kajaaninkatu oli saanut muotonsa, mutta korttelialueiden rajat kulkivat osin kadun päällä, joten myös 1700-luvun löydökset katualueen reunoilta ovat mahdollisia. Vasta 1824 vuoden asemakaavan pojalta Kajaaninkatu sai empiretyylisen leveän katumuodon, joka vastaa nykyistä kadun paikkaa (Tommila 1981, 363).

Katualueella on aiemmin suoritettu katutöistä johtuvaa kaupunkiarkeologisten kohteiden kartoitusta. Vuonna 1975 katualueelle kaivettiin kaukolämpöputki, jonka vuoksi kadulle tehtiin noin 2,5 m leveä kaivanto. Aimo Kehusmaa Pohjois-Pohjanmaan museosta kävi tarkastamassa kaivannon profiileja arkeologiaa harrastavan työnjohtaja Karl Sandmanin pyynnöstä, joka oli havainnut lyseon kohdalla kellarin tms. kivetyn kuopan jälkiä. Profiileista dokumentoitiin tuolloin muun muassa kellari ja puulattiarakenteen jäännöksiä. (Kehusmaa 2003)

Kajaaninkadulta todetut rakenteet ja profiilit

R24, R42 ja profiili K

Hiiltynyt laualattia ja peruskiviä.

Sijainti: Lyseon ja Kolmiotalon välisellä pohjauksen rajalla 4 m päässä lyseon seinästä ja 1,5 m nurkasta luoteeseen.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. sora, 4. vaaleahko hiekka, 5. tumma, tiilimurskainen ja puuroskainen maa, 6. savi, 7. ruskea hiekka, 8. lautta, 9. savinen likamaa, 10. likainen savimaa, jossa tiilimurskaa.

Koko: R24 pituus 2,2 m, leveys 1,2 m. R42 pituus 1,4, leveys 1,2 m.

Kartta: Tasokartat 22 ja 24 sekä profiilikartta 23.

Diat: R24: 184, 185, R42: 290-292. PK: 188-190.

Löydöt: R24: 5. tiili/puuroska likamaa: punasaviastian paloja, majolikaa, liitupiipun varren kappaleita ja ikkunalasiasia. Eläinten luita 144,3 g.

R42: 5. punasaviastian paloja, majolikaa, liitupiipun varren ja pesän osia, ikkunalasiasia, rautanauloja. Elinten luita 270,3 g.

Löytöpiirros: Liitupiipun pesä ja liljakuvioitu varren osa KM2004081:29.

(Liittyvät Kehusmaan vuonna 1975 dokumentoimiin rakenteisiin lp I ja lp II.)

Edellisten pohjauskerrosten alapuolelta paljastui heti likamaata, josta dokumentoitiin useita eri kerroksia. Kerrokset kulkivat profiilista katsottuna (profiilikartta 23.) selkeästi kuopannemaisesti (Kuva 6.). Kahden likamaakerroksen (4 ja 5) alapuolella oli nähtävissä hyvin huonossa kunnossa olevista ja osin hiiltyneistä laudoista muodostunut kerros. Tätä saatiin esille tasossa ensin kadun kaskivaiheen pohjoispuolelta. Tällä kohdalla rakennetta oli säilyneenä noin 2,2 x 1,2 m kokoisella alueella. Tasossa oli hankala erottaa lautojen rajoja toisistaan. Niiden kulkusuunta oli kuitenkin hahmotettavissa. Laudat oli asetettu itä-länsi-suuntaisesti vierekkäin niin, että ne muodostivat selkeästi lattiapinnan. Lautojen yläpuolinen maakerros oli tummaa maata, jossa oli tiilimurskaa ja puuroskaa. Tästä kerroksesta saatiin kaikki rakenteeseen liittyneet löydöt. Lautojen alapuolella oli paksu kerros likaista savimaata. Tässä kerroksessa oli myös suurempia kiviä. Nämä ilmeisesti liittyvät rakenteeseen ollen sen perustuskiviä. Rakenne on varmasti jatkunut pohjoiseen päin, mutta nyt sitä saatiin dokumentoitua vain kaukolämpökaivannolle saakka, joka oli tuhonnut rakenteeseen liittyvät maakerrokset.

R42 oli R24 rakenteen jatkoa, joka paljastui kadun eteläpuoleista osaa kaivettaessa. Tämä dokumentoitu osa sijaitsi samalla kohdalla kuin R24 ja se koostui perustuskiviksi tulkittavista kivistä ja niiden päällä olevasta lautakerroksesta. Nämäkin laudat olivat hyvin huonokuntoisia. Niiden kulkusuunta oli sama kuin aiemmin dokumentoidun rakenteen. Tässä oli vielä havaittavissa yksi vastakkaiseen

suuntaan, eli pohjois-etelä-suuntaan, kulkeva lauta toisen lautakerran yläpuolella. Myös tästä tasosta oli havaittavissa, että rakenne lasi keskikohdaltaan kuopannemaisesti. Rakenteesta löydettyt laudat olivat korkeudella 7,85-7,76 m mpy. Kivet puolestaan sijaitsivat korkeuksilla 7,73-7,59 m mpy, ja niiden alapuolelta paljastui puhdas pohjamaa. Tästä osasta otetuissa kuvissa näkyy rakenteeseen liittyvien likamaakerrosten levintä tasossa, joka muodostaa hieman laajemman alueen kuin itse rakennelöydökset. Rakenne on tällä kohdallaan 1,4 x 1,2 m kokoinen.

Kuva 6. Profili K. Lautaa ja kiviä sekä kulttuurimaata kuopannemaisesti.

Kuva 7. Rakenteesta löytynyt punasavikeraaminen vati KM2004081:27.

R24 ja R42 eri kaivauskertojen yhteydessä löydettiin yhteensä 4 palaa majolikaa. Nämä ovat ilmeisesti peräisin samasta astiasta. Yksi paloista on muotoiltu pelinappulaa muistuttavasti pyöreähköön muotoon. Ikkunalasin palat olivat reunoiltaan nyrhittyjä. Liitupiipuissa on kaksi yhteensopivaa palaa liitupiipun pesästä, joka on englantilaista alkuperää ajalta noin 1680-1710. Varren kappaleita oli löytöaineistossa enemmän ja niiden joukossa oli yksi kolmella liljaleimalla kuvioitu, joka on hollantilaista alkuperää 1600-luvulta. Punasaviastian paloja saatiin paljon. Näistä paloista saatiin kasattua ¼ punasavista kulhoa, jossa oli ympyräkuvioin koristeltu kahva. Tämän lisäksi saatiin paloja useammista lautaista ja vadista. Löytöaineisto on ajoitettavissa 1600-1700-luvuille. Nuorempi aineisto liittyy selvästi ylempiin, rakenteen päällä oleviin kerroksiin, varsinaisten rakennekerrosten sisältäessä 1600-luvun materiaalia.

Rakenteet R24 ja R42 liittyvät samaan rakenteeseen ja muodostavat huonosti säilyneen rakennukseen jäänteiden lautalattiatasoineen ja peruskivineen. Rakenteen lautojen suuntautumisen mukaan rakenne noudattelee 1651 kartassa (kartta 65.) näkyvää korttelialueen suuntaa, poiketen nykyisestä asemakaavasta noin 15-20 astetta. Näin ollen löytynyt rakennuksen jäännös on peräisin 1600-luvun ensimmäiseltä puoliskolta, koska Oulun palojen jälkeen 1652 ja 1655 rakennettiin kaupunki uudelleen ruutukaavan mukaisesti ja Kajaaninkatu muodostui lähes nykyiselle paikalleen (Niskala & Okkonen 2002, 23).

Kehusmaa kirjoittaa 1975 vuoden kaukolämpökaivannon tarkastusraportissaan, että havaitsi samalla alueella jäänteitä asutuksesta. Hän dokumentoi kaukolämpökaivannon koillisseinämästä kivirakenteen jäännöksen, jonka tulkitsi kellarin jäänteeksi (lp I). Tästä ei tehty havaintoja vuoden 2004 työmaavalvonnassa. Kehusmaan tarkistuksen kuvia katsottaessa huomattiin, että vielä vuonna 1975 Kajaaninkadun jalkakäytävän kohdalla ei ollut minkäänlaisia katupohjauksia. Asfaltti oli vedetty suoraan tämän rakenteen likamaakerrosten päälle. Myöhemmin tehdyissä pohjauksissa tästä on likamaata hävinnyt. Juuri kaukolämpökaivannon lyseon puoleiselle osalle on myös jossain vaiheessa vedetty kaapeleita, jotka ovat tuhonneet Kehusmaan profiilissa toteamat mahdolliseen kellariin kuuluneet likamaakerrokset sekä kerrosten alla olevat kivet.

Jos kellari on ollut olemassa, on se sijainnut löydetyn R24 ja R42 rakenteen koillispuolella ja tuhoutunut täysin kaukolämpökaivannon teon yhteydessä. Tuolloin vuonna 1975 varsinaista kaivausvaiheeseen ei valvottu, vaan kellarin jäänteet todettiin profiilista. Tänä vuonna kaukolämmön ja lyseon seinän välisellä alueella ei kuitenkaan havaittu enää kivrakenteen jatkuvan. Kehusmaa dokumentoi myös kaukolämpökaivannon lounaisseinämässä jäänteitä lautakerroksesta. Tämän selkeänä jatkona kaivettiin tänä kesänä rakenteet R24 ja R42. Pidän näissä todettua lautatasoa erillisenä lattiarakenteena, jonka jatkeena kellari on sijainnut sen koillispuolella.

Profiili I ja R44

Likamaata 3 m pitkänä kuopannemaisena muodostelmana ja hirsi.

Sijainti: 6 m lyseon kaakkoisnurkalta luoteeseen, 6m kivijalasta lounaaseen, kadun keskitien profiilissa. Etäisyys profiili K:hon 1,7 m luoteeseen.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. sora, 3. hiekka, 4. tumman saven/likamaan kerroksia, 5. vaalea pohjasavi.

Koko: PI pituus 3 m, R44 3,4 m.

Diat: PI:186, R44: 295, 296.

Löydöt: PI eläinten luita 29,8 g.
R44 liitupiipun varren kappale.

Profiilissa näkyvät likamaakerroksen vaihtelut tummemman ja vaaleamman ruskean maan vaihteluina. Nämä kerrokset ovat hieman alemmalla tasolla profiilin itäpäässä, länsipäässä ne nousevat porrasmaisesti ylemmälle tasolle. Alimmalla kohdallaan profiilin alin likamaan osa on noin 1 m syvyydessä noppakivipinnasta. Nämäkin likamaakerrokset tulivat vastaan heti entisten pohjausten alapuolelta.

R44 paljastui noin 1 m profiili I:stä etelään. R44 ei varsinaisesti ollut rakenne, vaan yksittäinen 3,4 m pitkä maaton hirsi. Hirsi paljastui alueella olleen likamaa/puuroskakerroksen sisältä. Tämä maakerros oli siis samaa kuin profiili I:ssä. Hirren yhteydestä löytyi yksi liitupiipun varren kappale. Tämän maakerroksen alapuolella oli puhdas hiekkainen savimaa. Hirren korkeus oli noin 7,73-7,22 m mpy.

Kehusmaa oli vuonna 1975 havainnoinut kellari/lautajäänteiden luoteispuolelta likamaata sisältävän alueen, joka jatkui viistosti lounaaseen. Tämä sopii hyvin yhteen

nyt dokumentoidun profiilin PI kulkusuunnan kanssa. Myös Kehusmaa havaitsi, että edellisen (R24, R42) rakennejäänteen ja tämän likamaa-alueen välillä oli pieni puhdas väli, joka erotti alueet toisistaan.

Profiili U

Likamaata profiilissa ja tasossa Lyseon ja Kolmiotalon välissä.

Sijainti: Alueen koillisnurkka 7 m lyseon etelänurkasta lounaaseen.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. sora, 3. sora/kivet, 4. tumma hiekka/likamaa, 5. vaalea pohjasavi.

Koko: Kokonaisleveys 7 m ja pituus 3,5 m.

Diat: 289.

Löydöt: Rautanauvoja, punasaviastian paloja sekä hopeakolikko: Karl IX 1609. Eläinten luita 21,7 g.

Löytöpiirros: Liitupiipun pesän osa KM2004081:7.

3.kerroksen kivien alta paljastui likamaata, joka koostui tummasta hiekasta, jonka seassa oli tiilenpaloja ja paikoin vähän hiiltä. Likamaan vahvuus oli ohuimmillaan noin 10-20 cm ja paksuimmillaan noin 40-50 cm pohjauskerrosten alapuolella. Profiili todettiin katualueen keskeltä ja se jatkui Kolmiotalolle päin yhteensä noin 7 m matkalla. Välissä ollut jo aiemmin kaivettu vesiputkikaivanto on tuhonnut kerrosta.

Profiilista kaivettiin luoteeseen päin ottaen kaivinkoneella ohuita maakerroksia kerrallaan, jotta saataisiin todettua likamaa-alueen laajuus. Tasossa paljastui enemmän likamaata, jossa oli tiiltä, hiiltä ja myös laastia. Löytöinä saatiin punasavikeramiikkaa, pinnaltaan palanutta kivisavea, rautanauvoja sekä esinelasia ja liitupiipun kopan pala. Tasossa päästiin avaamaan niin, että tultiin aina R42 rakenteelle saakka, missä likamaa muuttui erilaiseksi, selkeästi rakenteeseen kuuluvaksi. Profiili U:n yhteydessä tavattu likamaa on voinut liittyä pihapiirin tai katualueen pohjamaahan.

Profiili J = Profiili V

Likamaakerroksia ja lautaa 3,5 m pitkänä kuopannemaisena muodostelmana.

- Sijainti: 6 m lyseon seinästä lounaaseen, alkukohta 3,5 m lyseon päärakennuksen lounaisnurkalta itään. Profiili V:n luoteispää 19,1 m päässä Kolmiotalon koillisnurkasta ja 19,4 m päässä lyseon päärakennuksen länsinurkasta.
- Kerrokset: PJ: 1. noppakivi, 2. sora, 3. kivikerros, 4. tumma savi, 5. puukerros, 6. vaalea pohjasavi.
PV: 1. noppakivi, 2. sora, 3. sora/kivet, 4. tumma likamaahiekka (20 cm), 5. savi (20 cm) 6. likamaa (4-5 cm), 7. lautta/hiekkaa (6 cm), 8. pohjasavi.
- Koko: PJ: pituus 4,1 m. PV: pituus 1,8 m.
- Kartta: Profiilikartta 26.
- Diat: PJ: 187, PV: 304, 305, 307, 308.
- Löydöt: Rautanauloja, punasaviastian paloja sekä kolikko: Karl IX 1609 (KM2004081:69). Eläinten luita 50,1 g.

Kajaaninkadun keskitien profiilissa erottui selkeästi noin 3,5 m pitkällä alueella kuopannemainen tummasta savesta ja sen alapuolella olevasta puukerroksesta muodostunut alue, joka nimettiin profiili J:ksi (Kuva 8.). Savikerros puuttui normaalista profiilista, mutta näkyi tässä selvänä kerroksena noin 50 cm vahvuisena. Puukerros, jonka vahvuus oli noin 8 cm, koostui sekä suuremmista laudan osista, että puuroskasta. Näiden kahden kerroksen muodostaman alueen alapuolella alkoi puhtaaksi pohjakerrokseksi tulkittu vaalea hiekkaisen savimaan kerros.

Kuva 8. Profiili J ja kuopannemaiset likamaakerrokset.

Lisää aluetta saatiin esille, kun Kajaaninkadun eteläpuolinen ajokaista ja jalkakäytävä pohjattiin. Tuolloin dokumentoitiin profiili V, ja aukaistiin likamaan rajaama alue myös tasossa ja saatiin selville sen laajuus. Profiili V:ssä oli hieman eriäviä kerroksia. Esimerkiksi savikerrosta ei tavattu. Nämä kuuluivat kuitenkin samaan kuopannemaiseen likamaakokonaisuuteen. Tässä olleessa ylemmässä likamaassa oli tiilimurskaa ja hiiltä. Alemmassa likamaassa puolestaan hiiltä ja pieniä kiviä. Puukerros näkyi selvänä raitana profiilissa. Sen korkein kohta oli 8,09 m mpy ja alin kohta 7,73 m mpy.

Profiilien muodostama laajuus tasossa ulottui Profiili V:stä noin 3,2 m eteenpäin ja noin 0,7 m leveydeltä. Aluetta kaivettiin kaivinkoneella pieninä kerroksina alaspäin. Profiili V:n kohdalla tasossa paljastui lautamaista puujäännettä, joka jatkui koko likamaa-alueen pituudelta. Karl IX aikainen hopeakolikko löydettiin tasossa kaivettaessa puukerroksesta, joka näkyy kuvassa 8. ihan alimmaisena kerroksena ennen puhdasta pohjamaata. Kolikko on lyöty vuonna 1609. Tasossa puukerroksia näytti olevan kaksi päällekkäin. Tästä ei voida olla kuitenkaan täysin varmoja, koska puu oli hyvin lahonnutta, eikä lautojen rajoja pystynyt täysin määrittelemään edes niin, että niitä olisi voinut piirtää.

Tämän alueen tarkasta laajuudesta ei voida olla varmoja, koska rakenne todettiin Kajaaninkadun keskitielle muodostuneesta profiilista, sillä tämän katuosuuden varsinaista kaivamista ei ehditty valvoa. Kehusmaa ei mainitse vuoden 1975 kaukolämpökaivannon tarkistuksen yhteydessä, että kaukolämpökaivannon lyseon puoleisessa koillisprofiilissa olisi näkynyt mitään tavallisuudesta poikkeavaa. Ainakaan tältä kohdalta ei ole piirretty profiilia tai merkitty paikkaa kartalle. (Kehusmaa 2003) Todennäköisesti alue on kuitenkin ollut pyöristetyn suorakaiteen muotoinen alue, joka on kulkenut kuopannemaisesti suuntautuen kaakosta luoteeseen.

Verrattuna muihin kadun likamaa-aluelöytöihin, tässäkin on ollut jonkinlainen lautataso. Jonkinlainen kuopalla oleva muodostelma tämä on ollut, joka on ulottunut syvemmälle tasolle kuin muut alueella olleet rakenteet. Kenties kerrokset ovat muodostuneet kuopanteeseen, joka on ollut muut katutasoa alempana tai kenties

kerrokset ovat syntyneet jonkinlaisen ojan pohjalle. Likamaakerrokset ovat syntyneet ennen 1652 ja 1655 Oulun paloja, joiden jälkeen paikalla ei ole enää sijainnut rakenteita, vaan katutaso. 1600-luvun puolenvälin karttojen mukaan mahdollisesti tällä kohdalla on sijainnut kahden korttelin välinen kapea katualue. Nyt löytynyt likamaa- ja puualue on voinut liittyä tämän kujan kerrokseen. Kuitenkin on todettava, ettei likamaiden alla oleva puutaso varmastikaan liity minkäänlaiseen varsinaiseen rakennelman jäänteeseen, vaan ennemmin juuri kujan kerrokseen ja mahdollisesti joskus puulla päällystettyyn osaan.

Profiili L

Likamaata 2,5 m pitkänä kuopannemaisena muodostelmana.

Sijainti: Kajaaninkadun keskitien profiilissa. 12,5 m Kajaaninkadun ja Torikadun risteyksestä itään.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. sora, 3. sora/kivet, 4. likamaa, 5. savi, 6. puukerros.

Koko: Pituus 2,5 m.

Diat: 198.

Löydöt: -

Profiilissa oli heikosti erotettavissa oleva likamaasta ja savesta sekä puukerroksesta muodostunut rakenne. Kulttuurikerros alkaa noin 30-40 cm entisen katupinnan alapuolelta. Likamaakerros koostui tummasta hiekkamaasta, jonka seassa oli tiilenpaloja ja puuroskaa. Tässä kerrokset kuopalla. Heti puukerroksen alapuolella alkoi puhdas hiekkainen savimaa.

Profiili M

Likamaata 1,5 m pitkänä kuopannemaisena muodostelmana.

Sijainti: Kajaaninkadun keskitien profiilissa. 22 m Kajaaninkadun ja Torikadun risteyksestä itään.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. sora, 3. sora/kivet, 4. likamaa, 5. savi.

Koko: Pituus 1,5 m.

Diat: 191.

Löydöt: -

Kuopannemainen rakenne likamaakerroksia, jotka alkavat noin 30-40 cm syvyydellä entisestä katupinnasta. Tässä ei tavattu varsinaista kunnollista puukerrosta pohjimmaisena. Tässä puuta, kiviä ja tiilenpaloja oli likamaakerroksen seassa. Likamaa paksuimmillaan 25 cm. Etäisyys profiili L:stä noin 7,7 m kaakkoon.

Profiili N

Profiilissa kiviä, likamaata, luuta ja puuta 3,5 m leveydeltä.

Sijainti: Franzenin puiston profiilissa, 28 m Kajaaninkadun ja Torikadun risteyksestä itään.

Kerrokset: 0. pintamulta, 1. kivinen hiekka, 2.-13. likamaa- ja hiekkakerrosten vaihteluja, 8. pohjamaa.

Kartta: Profiilikartta 27.

Koko: Pituus 2,5 m.

Diat: 192, 193.

Löydöt: Eläinten luita 22,2 g.

Franzenin puiston reunan profiili oli pääosin puhdasta. Pintamullan jälkeen siinä oli erotettavissa vain multaista hiekkaa sekä savinen hiekkamaa, joka oli pohjamaata. 28 mm päässä Torikadun ja Kajaaninkadun risteyksestä itään profiilissa oli havaittavissa tavallisuudesta poikkeavia kerroksia. Profiilikartassa 27. näkyvät profiilin kerrokset. Siinä on vasemmalla erotettavissa puhelinlinjan kaivamisesta johtuvia sekoittuneita kerroksia sekä selkeä hiilisen likamaan kerros, jonka kaivettu maa katkaisee. Tämän kerroksen oikealla puolella on eri savisten maiden kerroksia sekä kiviä. Erotettavissa oli myös ohuehko lauta- sekä hiilikerros. Kerrokset muodostivat selkeästi oman yhtenäisen alueensa, jota puhdas pohjamaa rajasi molemmilta puolilta.

Tästä ei saatu löytöinä muuta kuin eläinten luita. Profiilin itäpuolella, noin 2 m päässä, alkoi rakenne R26. Nämä kaksi muodostelmaa ovat todennäköisesti liittyneet jollain tavalla yhteen. Profiilin kerrokset eivät jatkuneet kovin pitkälle Kajaaninkadulle päin, koska kerrokset havaittiin vain profiilista. Näin on tiedossa, että kerrokset ja niiden mahdollisesti muodostama rakenne jatkuu Franzenin puistoon päin.

R26

Peruskiviä ja runsaasti likamaata.

Sijainti: Franzenin puiston profiilissa 38 m päässä Torikadun ja Kajaaninkadun risteyksestä.

Kerrokset: 1. pintamulta, 2. hiekka, 3. likamaan kerroksia, seassa kiviä, paikoin savea, 4. pohjamaa.

Koko: R26 profiili: 4,6 m, R26 taso: 2,3 x 1,4 m.

Kartat: Tasokartta 29, profiilikartta 28.

Diat: 196, 197, 201. R26 profiili: 202, 203.

Löydöt: R26: punasaviastian paloja, liitupiipun varren ja pesän kappaleita esine- ja ikkunalasia, rautanaula ja kuonaa, eläinten luita 1953,4 g.

R26 profiili: liitupiipun varren kappaleita, ikkunalasia ja eläinten luita 183,3 g.

Löytöpiirros: Liitupiipun pesä KM2004081:13 ja Liitupiipun varren osa KM2004081:19.

Profiili N:n itäpuolella, 4 m etäisyydellä, alkoi sekä profiilissa, että tasossa näkyä puhtaasta profiilista selkeästi erottuvaa likamaata noin 30 cm syvyydellä sekä likamaan seassa olevia suuria kiviä. Tasossa saatiin esiin jonkinlaisiksi peruskiviksi tulkittuja kiviä, jotka muodostivat hieman kahteen osaan jakautuvan jonon noin 0,8-1 m syvyydelle pintamaasta. Rakenne jatkui ainakin Franzenin puiston profiilin sisään, mutta Kajaaninkadun puolella sen katkaisi kaukolämpökaivanto. Sen kaivetun alueen länsipuolella ei ollut havaittavissa rakenteen jatkumista. Likamaan yhteydessä nähtiin noin 1,2 m syvyydessä merkkejä hiiltyneestä puusta, mutta löydöt olivat niin fragmentaarisia ja huonosti säilyneitä, ettei niitä voitu dokumentoida tarkemmin.

Profiilissa erottui selkeä likamaasta koostuva kerros, jonka sisällä kivet olivat (Kuva 9.). Kivet eivät profiilista katsottuna muodostaneet selkeää rakennetta, vaan niitä oli lähinnä keskittymän oloisesti paikalla, josta kivirivi lähti tasossa sekä myös tasossa näkyneen kivirivin yläpuolella. Profiilissa kivet alkoivat heti pintamullan alta. Kivien funktiosta ei pystytä sanomaan varmuudella, mitä ne ovat olleet, mutta ympäröivän likaamaan huomioon ottaen, ne ovat mitä todennäköisimmin muodostaneet jonkinlaisen rakenteen.

Kuva 9. Kuvassa vasemmalla profiili N, oikealla R26profiilia. Peruskivet sijaitsivat tasossa näkyvän likamaa-alueen kohdalla.

Likamaasta saatiin runsaasti löytöjä, jotka koostuivat pääosin eläinten luista, joita löydettiin erityisesti tasossa kaivettujen kivien päällä olevasta maasta. Luiden lisäksi löytöinä saatiin myös punasavikeramiikkaa, liitupiipun paloja, esine- ja ikkunalasia sekä rautanauvoja. Punasaviastian palojen joukossa oli muun muassa kaksi kahvaa sekä kolme kolmijalan jalkaa. Toinen kahvoista oli peräisin vadista ja se oli muotoiltu käteen sopivaksi. Yksi liitupiipun pesä oli tunnistettavissa hollantilaiseksi kaksoiskartion muotoiseksi pesäksi, joka muotonsa ja kokonsa perusteella pystytään ajoittamaan noin 1640-80-luvuille. Myös liitupiipun varren palat ajoittuvat 1600-luvulle niiden suuren reikäkoon perusteella. Rakenteesta saatiin myös esinelasilöytö. Likamaasta löydettiin noin 7 cm pitkä pala vaaleanvihreän ja kulmikkaan passglas - pikarin suosaa ja kylkeä. Lasin pinta on koristeltu lasinauhalla. Pikarityyppiä valmistettiin 1530-luvulta aina 1600-luvun loppuun. (Haggrén 1999, 35-36)

Löytöjen avulla rakenne voitaneen ajoittaa 1600-luvulle. Tuolloin ennen 1652 ja 1655 paloja, alueella kulki korttelialue, joka ulottui nykyisen Kajaaninkadun poikki. Palojen jälkeen Kajaaninkatu kulki uudessa rakennusjärjestyksessä enemmän nykyisellä paikallaan, jolloin löydetty rakenne olisi ollut korttelialueen ulkopuolella. Tässä tulee kuitenkin muistaa vanhojen karttojen asemoinnin tarkkuus. Periaatteessa rakenne on voinut myös sijaita karttojen 1705 ja 1763 mukaan korttelialueiden reunalla. Löytöjen puolesta rakenne näyttäisi kuitenkin ajoittuvan ennemmin 1600-luvun paloja edeltävään aikaan.

R41

Roskakuoppa/likamaa-alue.

- Sijainti: Suomen pankin rakennuksen pohjoisnurkalta 3,2 m koilliseen.
- Kerrokset: 1. noppakivi, 2. sora, 3. sora/kivet, 4. likamaa, 5. hiilinen maa, 6. pohjasavi.
- Koko: 1,6 x 0,8 m.
- Diat: 288.
- Löydöt: 4. likamaa: Kivisaviastian pohjan/seinämän pala, liitupiipun varren katkelma, tummanvihreää esinelasia. Eläinten luita 31,1 g.

Roskakuoppa tai likamaa-alue sijaitsi Suomen Pankin rakennuksen pohjoisnurkan tuntumassa, siitä noin 3,2 m koilliseen. Alue erottui selkeänä kuopannemaisena alueena muuten puhtaasta pohjamaasta. Likamaata oli alueella noin 30 cm paksusti ja tämän alueella oli vielä ohuelti hiilistä maata. Löydöt saatiin likamaakerroksesta.

R43

Kylmämuurattu kivikellari, jossa on laotalattia.

- Sijainti: Suomen pankin rakennuksen pohjoisnurkalta 6,5 m kaakkoon ja 3 m koilliseen.
- Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. sora/kivet, 4. likamaa, 5. kellarin kivet, 6. kellarin täytemaa, 7. kellarin laotalattia, 8. likainen savimaa.
- Koko: Ulkokehä: 2,6 x 3,0 m, sisäkehä: 2,3 x 2,3 m.
- Kartat: Tasokartat 30 ja 31.
- Diat: 293, 294, 297-303.
- Löydöt: Täyttömaa: punasavea, valkosavea, liitupiipun varren kappaleita, ja ikkunalasia ja lyijypuitteita. Eläinten luita 210,1 g.
- Kellarin lattiataso: kolikoita 6 kpl, 1633-54, rautanauvoja. Eläinten luita 2,4 g.
- Lattiataason alta/savimaa: punasaviastian paloja, liitupiipun varren osia, ikkunalasia, rautanauvoja, ikkunanpuitteita. Eläinten luita 96 g.

Katua pohjattaessa paljastui heti entisten pohjauskerrosten alta selkeä neliömäinen kehä kiviä (tasokartta 30.). Kivet olivat savisen pohjamaaksi tulkitun maan ympäröimiä ja niiden sisäpuolella oli likamaata. Kivet olivat korkeudella 8,10- 7,83

m mpy. Kivet muodostivat selkeästi suuremmista kivistä ladotun kehän, joiden ympärillä oli muutamia pienempiä kiviä. Tässä vaiheessa alueen lounaispuolelta ei ollut otettu yhtä paljon maata ja kartassa näyttää siltä, kuin alueessa ei olisi ollut neljättä seinää kivikehän lounaispuolella.

Neljäskein seinämä kuitenkin löytyi kaivettaessa. Kivikehä todettiin kylmämuuratuksi kivistä tehdyksi kellariksi (Kuva 10.). Pohjoisin seinämä kaivettiin pois kaivinkoneella kun kivikehän sisustaa tyhjennettiin, joten sen rakenteesta ei voida olla varmoja. Kaivamista jatkettiin jossain vaiheessa lapiolla ja vastaan saatiin noin 1 m syvyydellä kivikehän pinnasta kellarin lattiataso. Lattia on koostunut laudoista, jotka olivat esiin kaivettaessa todella huonossa kunnossa. Tasokartassa 31. erottuvat jäljelle jääneet laudat, joita oli vain muutamia. Lautojen kulkusuunta oli koillisesta lounaaseen ja ne oli laitettu savisen likamaan päälle. Kellarin seinämät eivät olleet mitenkään hyvin tasaisista kivistä tehdyt, vaan enemmänkin rakenne vaikutti hyvin karkealta ja siinä käytetyt kivet erosivat kooltaan paljon toisistaan.

Kuva 10. Kellarin pohjalautoja ja kylmämuurattuja kiviseiniä.

Kellariin on todennäköisesti kuljettu tikkaita pitkin, koska minkäänlaista porraskrakennetta ei kellarista tavattu. Tällaista ei todennäköisesti ollut myöskään pohjoisimman seinämän kohdalla, koska seinämän viereltä tavattiin lattialautoja, joita tuskin olisi tässä ollut, jos kellarissa olisi ollut kivinen porraskrakenne.

Laudat sijaitsivat noin korkeudella 7,12-6,95 m mpy. Lautojen päältä löydettiin kellarin lounaisseinän läheisyydestä kuusi kolikkoa. Kolikot ajoittuvat välille 1634-1646. Lattialautojen alapuolelta löytyi bolus -koristeltuja punasaviastian paloja, liitupiipun varren katkelmia, sekä kokonainen nyrhimällä leikattu ikkunaruuutuneliö. Lisäksi savimaasta löytyi rautanauloja sekä ikkunanpuitteiden kappaleita.

Löytöpaikkansa sekä löytöjen perusteella näyttäisi, että kellari on peräisin 1600-luvulla tällä kohdalla sijainneen korttelin rakennuksesta. Mistään rakennuksesta ei löydetty mitään jäänteitä. Kellari on voitu täyttää 1652 ja 1655 palojen jälkeen, jolloin Kajaaninkatu sai uuden asemakaavajärjestelyn myötä melkein nykyisellä paikallaan kulkevan muotonsa. 1700-luvulla kellari on voinut olla käytössä. Inventointiraportissa vuodelta 2002 Ikonen ja Mökkönen ovat asemoineet vuoden 1705 kartan niin, että sen mukaan korttelialue on osittain kulkenut nykyisen Kajaaninkadun päällä. Sama on tilanne myös vuoden 1748 kartassa. Täydelliseen tarkkuuteen karttojen asemoinnissa ei päästä. Kellarin täytemaan löydöt voivat olla peräisin 1600-luvulta. Näillä on kuitenkin hankala ajoittaa rakennetta, koska täytemaana on käytetty maata, jonka sekaan joutuneet löydöt voivat olla huomattavastikin vanhempia kuin itse kellarin täyttöajankohta. Löydöt kellarin sisäpuolelta antavat kuitenkin viitteen 1600-luvun materiaaliin. Kolikot ovat vuosilta 1634-1646, jotka eivät kuitenkaan yksiselitteisesti anna rakenteelle ikää. Ne tarjoavat vain ajoituksen, mitä vanhempi rakenteen täyte ei voi olla.

Tämäkin rakenne todistaa, että ylemmällä tasolla sijainneet rakenteiden jäänteet ovat hävinneet aiempien pohjaustöiden yhteydessä ja vain alempia ja maanpinnan tason alapuolelle meneviä rakennejäännöksiä on enää löydettävissä.

R45 ja R28

Kuopannemaisia likamaa-alueita: A, B, C, D, E, F ja R28 puhtaassa hiekkaisessa savessa.

Sijainti: Kajaaninkadun keskivaiheilla, lähellä Suomen Pankin rakennuksen koillisnurkkaa. Etäisyys rakennuksen nurkkaan noin 15 m.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. sora, 4. likamaa, 5. puuroska, 6. pohjamaa.

Diat: R45A: 306, R45A ja R45B: 309, R45F: 312, 313.

Löydöt: R28: rautanaula ja eläinten luita 364,9 g. R45A+B: kolmijalkapadan jalka ja eläinten luita 88,6 g.
R45C: punasaviastian pala ja eläimen hammas 3,1 g. R45E: punasaviastian paloja, ikkunalasia, rautanaula ja eläinten luita 142,9 g.
R45F: punasavi- ja kivisaviastian palat, ikkunalasia, rautanaula sekä pistoolin rataslukko. Eläinten luita kolmesta kerroksesta yhteensä 540,6 g.

R45 sisälsi kuusi toisistaan erillistä likamaa-aluetta. Myös R28 oli tällainen likamaasta koostuva alue. Alueiden koot vaihtelivat 0,5 x 0,5 metrin koosta aina 3,0 x 2,0 m suureen soikean muotoiseen alueeseen. Kaikki likamaa-alueet dokumentoitiin paikalleen ja kaivettiin pohjaan lapion ja lastan avulla.

R45A: Koko 1,7 x 0,5 m. Kuopannomainen alue likamaata, jonka alimpana kerroksena noin 5 cm paksu puuroska. Koko kuopanteen syvyys noin 60 cm. Samantyyppinen alueen E kanssa. Löytönä punasavisen kolmijalkapadan jalka.

R45B: Koko 0,5 x 0,5 m. Sisälsi mustaa likamaata, jossa ei pohjalla ollut havaittavissa erillistä puuroskakerrosta. Likamaa-alueen syvyys 20 cm.

R45C: Koko 2,0 x 2,0 m. Kuopassa likamaata ja pohjalla puuroskaa noin 5 cm vahvuisesti. Likamaassa myös kaksi noin 20 cm halkaisijaltaan olevaa kiveä. Syvyys noin 40 cm. Löytönä punasaviastian pala.

R45D: Koko 0,5 x 0,5 m. Samankaltainen alueen C kanssa. Syvyyttä likamaalla ja puuroskalla noin 60 cm. Myös tästä löytyi muutama kivi, joiden koko oli noin 20 cm halkaisijaltaan.

R45E: Koko 3,0 x 2,0 m. Syvyydeltään likamaata noin 60 cm matkalla. Muutamia 20 cm kokoisia kiviä todettiin tästäkin. Likamaan alla muiden tapaan selkeä puuroskakerros. Puuroskan alapuolella oli viiden kiven ryhmä, kivet olivat noin nyrkin kokoisia. Syvyyttä likamaan muodostamalla kuopanteella oli noin 70 cm. Likamaan yläpinta tällä kohdalla 8,20 m mpy. Löytöinä saatiin punasavisen rei'itetyn keittoastian paloja, ikkunalasia ja rautanaula.

R45F: Koko 7,0 x 2,5 m. Alue oli laajuudeltaan suurin likamaa-alueista. Sitä saatiin esille pohjauksen rajaan saakka, mutta likamaa olisi jatkunut myös pohjausalueen itäpuolelle Kajaaninkadulla. Aluetta kaivettiin osin lapiolla, osin myös kaivinkoneella. Alueelta ei todettu mitään varsinaista rakennetta, joten se tulkittiin samanlaiseksi likamaa-alueeksi kuin R45 muutkin kohteet. Likamaakerroksia tästä dokumentoitiin useampia, jotka koostuivat tumman hiekkamaan lisäksi tiilimurskasta, puuroskasta sekä savimaasta. Kun alue oli saatu pohjaustasoon, jatkui likamaa vielä alemmalle tasolle. Siihen tehtiin tuolloin lapiolla noin 45 cm syvä koepisto ja todettiin likamaan vielä jatkuvan. Pohjausrajalle muodostuneesta profiilista voitiin todeta alueen kerrokset, jotka olivat pohjauskerrosten alapuolella: tumma likamaa jossa tiiltä ja hiiltä, ylempi puuroska, likainen tiilinen hiekka, ohut alempi puuroska, pohjamaa. Löytöjä saatiin tästä tummasta likamaasta sekä ylemmästä ja alemmasta puuroskasta, muun muassa punasavea, kivisavea sekä ikkunalasiasia.

Kuva 11. Pistoolin rataslukko R45F likamaakuopanteesta.

Alemmasta puuroskasta löydettiin pistoolin rataslukoksi osoittautunut rautaesine. (Kuva 11.) Pistoolista ei ollut muuta jäljellä kuin sen rautainen rataslukko-osa. Rataslukko on keksitty 1500-luvun alussa ja se on ollut käytössä 1600-luvun alkupuolelle saakka, jolloin sen syrjäytti piilukko. Rataslukko on ollut ylellisyysesine, koska sen valmistaminen oli kallista ja tarvitsi ammattitaitoisen tekijän. (Hietala Mikko, suullinen tiedonanto) Rataslukon alkuperä jää tässä vaiheessa arvoitukseksi. Oulun linnan yhteydessä on ollut 1600-luvun

alkuvuosikymmeninä asepaja, jossa on valmistettu aseita Ruotsiin. Asepaja oli Ruotsi-Suomen toinen asepaja Ruotsissa sijainneen Arbogan asetetaan lisäksi. (Paulaharju 1968) Kenties rataslukko on voitu valmistaa täällä. Ainakin linnan aseparissa varsinaisen asetuotannon lisäksi myös korjattiin sekä Oulun linnan että Kajaanin linnan aseita. (Paulaharju 1968, 122-123)

R28: Halkaisija 1,2 m. Sijaiti noin 1 m päässä pohjauksen Suomen Pankin koillispuolelta rajalta. Heti pohjausmaiden alta paljastui likamaata, jossa oli tiilimurskaa ja eläinten luita. Likamaa muodosti kuopan muotoisen alueen. Tässä ei ollut havaittavissa puuroskakerrosta kuopanteen alapinnalla kuten suurimmassa osassa muita likamaa-alueita.

R40

Kiviperustan nurkka.

Sijainti: Torikadun ja Kajaaninkadun risteyksessä 7,5 m etelään lyseon rakennuksen etelänurkalta.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. sora/kivet, 4. likamaa, 5. puuroska, 6. pohjamaa.

Koko: 1,6 x 1,3 m.

Kartta: Tasokartta 25.

Diat: 284-287.

Löydöt: Ikkunalasin pala ja rautanaula. Eläinten luita 30,5 g.

Alue sijaiti aiemmin kaivettujen alueiden rajalla, sitä reunustivat koillispuolella kaukolämpöputkikaivanto sekä lounaispuolella vesiputkikaivanto. Lisäksi rakennelöydöksen itäpuolella kulki viemärikaivanto. Näiden aiempien kaivantojen vuoksi rakennetta oli jäljellä enää vain hyvin vähän. Löydöt koostuivat pääosin kivistä. (Tasokartta 25.)

Rakenteen jäännöksestä oli jäljellä enää muutamia kiviä, jotka mitä ilmeisimmin muodostivat kiviperustan nurkan. Kadun pohjauskerrosten alapuolella alkoi heti likamaa, joka koostui tummasta hiekkamaasta, puuroskasta sekä tiilestä ja hiilestä. Tämän maakerroksen alta paljastuivat peruskivet. Osa kivistä oli selvästi asetettu puuroskaisen maan päälle, jonka alapuolelta alkoi hiekkainen savimaa, joka on

tulkittu pohjamaaksi. Puurosken seassa oli kivialueen keskiosan kohdalla myös selvää laudan jäännettä, mitä ei ollut havaittavissa muualla. Tällä kohdalla puuta oli noin 10 cm paksusti kun muuten puuroskakerros oli hyvin ohut, vain muutaman sentin. Kivet olivat hyvin tasaisessa rintamassa noin korkeudella 7,88-7,94 m mpy. Rakenne on ilmeisesti jatkunut Kolmiotalon suuntaan, eli länteen päin sekä myös lyseon nurkkaa kohti pohjoiseen. Kaakkoispuolella likamaa rajautui selkeästi puhtaaseen hiekkaiseen savimaahan, jonka perusteella voisi todeta, ettei rakenne ole jatkunut kivien tälle puolelle.

Profiili X =R47

Likamaata, tiilimurskaa, hiiltynyttä puuta ja tiilen paloja profiilissa ja tasossa.

Sijainti: Profiilin koillisnurkka lyseon päärakennuksen länsinurkalta 6 m lounaaseen. Alue jatkuu tasossa tästä luoteeseen.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. sora, 4. tumma hiekkainen likamaa, 5. vaalea hiekka, 6. tiilimurska, 7. vaalea likainen hiekka, seassa puuta, 8. puuroska, 9. hiiltynyt maa, 10. vaalea likainen hiekka.

Koko: Leveys 2,1 m, pituus 4,3 m.

Kartat: Profiilikartta 32.

Diat: 310, 311.

Löydöt: Punasaviastian paloja, pieni pala majolikkaa, liitupiipun varren kappaleita (liljakoristeltua), esine- ja ikkunalasia, rautanauvoja ja rautalevyä. Eläinten luita.

Löytöpiirros: Liljakuvioitu liitupiipun varren osa KM2004081:62, punasaviastian reunapala KM2004081:59

Kajaaninkadun keskitielle pohjauksen eriaikaisuudesta johtuvan profiilin ja aiemman vesiputkikaivannon rajaamalta alueelta paljastui likamaakerroksista koostunut alue. Alue alkaa noin 30 cm päästä edellisen pohjauksen rajasta, eli sitä ei näkynyt Kajaaninkadun pohjoispuoleista kaistaa pohjattaessa. Alueen kokonaisleveys on 2,1 m. Kulttuurikerrosta näkyi profiilissa noin 1 m syvyydelle saakka, jonne katualue pohjattiin. Tällä kohdalla ei saatu puhdasta pohjamaata ollenkaan esiin, vaan vielä aivan pohjauksen alapinnalla näkyi tiilimurskaista kerrosta, jossa likamaa jatkui vielä syvemmälle. Profiilissa havaittiin useita likamaakerroksia, joissa oli seassa hiiltä ja

tiiltä sisältäviä kerroksia. Seassa oli myös jäänteitä puusta. Puuta näkyi profiilissa sekä profiilin suuntaisena että myös profiilista ulos pistävänä.

Tasossa kaivettuna likamaa-alue jatkui yhteensä 4,3 m, kuitenkin niin, että alueen koillispuolella likamaata jatkui vain 1,3 m verran. Likamaa muodosti näin luoteisosastaan kapenevan alueen. Tämä tasossa avattu osa nimettiin R47:ksi. Tasossa kaivamalla saatiin puuta enemmän esiin, joka osoittautui osittain hiiltyneeksi puujäänteeksi. Nämä eivät näyttäneet muodostavan minkäänlaista rakennetta. Alueen kapenevan osan kohdalla tavattiin muutamia pienehköjä kiviä. Varsinaista puu- tai kivitasoa ei tästä tavattu, joten alue koostui vain kerrostuneesta kulttuurimaasta. Alue on selvästi jatkunut vesiputkikaivannon kohdalla.

Tasossa kaivettaessa saatiin talteen jonkin verran löytöjä. Punasavikeramiikan paloja oli runsaasti. Niissä oli mukana muutamia reunapaloja ja pohjapala. Palat ovat ilmeisesti peräisin useammista vadeista. Lasitus vaihteli puna-keltaisesta vihertävään. Esinelasia löytyi pieni pala, joka on peräisin passglas -pikarista, joka on ajoitettavissa 1500-1600-luvulle.

R48

Puuroska/likamaa-alue.

Sijainti: Likamaa-alueen keskipiste 7,3 m etäisyydellä Kolmiotalon pohjoisnurkasta, 8,00 m etäisyydellä lyseon piharakennuksen etelänurkasta.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. sora, 4. puuroska/likamaa, 5. puhdas hiekkainen savimaa.

Koko: Pituus 2 m, leveys 0,8 m.

Diat: -

Löydöt: Passglas -pikarin pala ja eläinten luita 83,8 g.

Heti kadun pohjauskerrosten poiston jälkeen sorakerroksen alta paljastui likamaata. Likamaata ja puuroskaa jatkui yhteensä noin 10 cm vahvuisesti soikealta alueelta, jonka alta paljastui jo puhdas hiekkainen savimaa. Puuroska oli paikoin tiivistä, paikoin sen seassa oli hiekkää.

Yhteenveto Kajaaninkadulta löydetystä rakenteista ja profiileista

Likamaa-alueita todettiin katuosuudelta useampia. Nämä dokumentoitiin lähinnä keskitielle muodostuneesta profiilista. Nämä olivat muodoltaan kuopalla olevia likamaakerroksista koostuvia ja selkeästi muusta puhtaasta profiilista erottuvia. Näissä oli myös lähes poikkeuksetta pohjimmaisena puuroskasta ja mahdollisesti myös puusta koostuva kerros. Likamaaprofiilit jäivät pääosin löydöttömiksi tai hyvin niukkalöytöisiksi. Niiden voidaan ajatella liittyvän piha-alueiden kerrostumiin, koska ne eivät yksin muodosta mitään kunnollista rakennejäännöstä. Näitä alueita olivat: profiilit I, U, J+V, L, M, N ja X sekä tasossa kaivetut alueet R41, R45A-F, R28, R47 ja R48.

Rakennejäännöksiä saatiin tältä kadulta myös muutamia. Selkein ja ehein rakenteista oli rakenne 43, eli kylmämuuratun kivikellarin jäänteet. Kellari saatiin dokumentoitua melko hyvin sen seinärakenteineen sekä huonokuntoisine lattialautoineen ja sen löytöjen perusteella voidaan sen käyttöiän arvioida olleen ilmeisesti 1600-luvulla. Kellarin lisäksi katuosuudelta dokumentoitiin kaksi peruskivijäännettä: R26 ja R40. Molemmat sisälsivät kiviä, jotka tulkittiin jonkinlaisen perustuskiviä sisältäneen rakenteen jäännökseksi.

R24, R42 ja profiili K muodostivat yhtenäisen rakenteen, joka koostui sekä lautalattiatasosta, että peruskivistä. Tämä rakenne ajoittui sijaintinsa ja löytöaineistonsa perusteella ennen 1652 ja 1655 tapahtuneiden Oulun palojen aikaan. Tähän kompleksiin liittyvät myös profiili I sekä R44 hirsi sekä profiili U ja sen muodostama likamaa-alue. R40 voinee myös liittyä tähän, mutta siitä ei voida sanoa varmaa tulkintaa, koska sen ympäriltä oli kaivettu maata runsaasti. Profiili U:ssa tavattu likamaa, ei sen sijaan vaikuta liittyneen suoraan näihin rakennejäänteisiin, vaan vaikuttaa koostumukseltaan erilaiselta likamaalta, joka on voinut syntyä pihapiirin tai katualueen yhteydessä. Nämä rakennejäännökset yhdessä kuuluvat todennäköisesti vuoden 1649 ja 1651 kartoissa näkyvän korttelialueen reunaan. Rakennejäännösten suuntautuneisuus poikkeaa nykyisestä asemakaavan suunnasta noin 15-20 astetta, mikä vastaa 1600-luvun puolenvälin karttojen asemointia. Rakennejäännös, johon Kehusmaan vuonna 1975 suorittaman kaukolämpökaivannon profiilien tarkistamisen yhteydessä dokumentoima kivistä koostuva kellarin jäännös

myös kuuluu, on tärkeä löytö, sillä Oulusta ei ole pystytty paljoakaan paikantamaan ja arkeologisesti kaivamaan ennen Oulun paloja 1652 ja 1655 olemassa olleita rakenteita. Tämän lisäksi kirjoittajan tiedossa on vain yksi kellari ja siihen liittyvä lattian jäännös muilta kaivauksilta, jotka kaivettiin esiin vuonna 1994 Oulun vanhan kauppahotellin tontilta Mika Sarkkisen johdolla (Sarkkinen 1995). Myös 2004 valvonnoissa löydetty kivistä ja likamaasta koostunut rakenne R26 ajoittuu löytöjen sekä sijaintipaikan mukaan Oulun paloja edeltäväksi rakenteeksi.

TORIKATU

Oulun Katutuotannon työmaan arkeologisen valvonnan alkaessa Torikadulle oli jo aiemmin tehty kaksi isompaa kaivantoa Kajaaninkadun ja Oikokadun välisellä alueella olevan pohjoiseen nousevan katuosuuden ylä- ja alapäihin. Alueet oli aukaissut Oulun Vesi viikoilla 19 ja 20 vesiputken sujutustöiden vuoksi. Torikadun kaivaminen tehtiin osissa ja tämän sekä lukijaystävällisyyden vuoksi Torikadulta löydetty rakenteet ja profiilit on listattu katuosuuksien mukaan eri otsikoiden alle. Torikadun lyseon osa pitää sisällään löydöt Linnankadun ja Kajaaninkadun väliseltä katualueelta. Kolmiotalon edusta puolestaan sisältää löydöt Kajaaninkadulta Torikadun sillalle saakka. Sillan eteläpuolinen osa aina Hallituskadun risteykseen saakka on nimetty tällä välillä olevan Nuoriso- ja kulttuurikeskus NUKU:n mukaan.

Katualue pohjattiin kokonaisuudessaan noin 1-1,25 m syvyyteen. Viemärikaivojen ja putkien asettamisen vuoksi paikoitellen kaivaussyvyys oli hieman syvempi, ulottuen noin 2 m syvyyteen.

Torikadun historiaa

Kaupungin perustamisesta vuodesta 1605 aina vuoden 1652 ja 1655 Oulun paloihin saakka Oulun asemaakaava oli epäsäännöllinen. Palojen jälkeen jälleenrakennus suoritettiin Claessonin vuosina 1649-51 tekemien regulointisuunnitelmien mukaan. (kartat 64. ja 65.) Silloin Oulu sai seitsemän luoteesta kaakkoon kulkevaa katua sekä kolme koillisesta lounaaseen kulkevaa. (Niskala & Okkonen 2002, 20)

Ennen paloja nykyisen Torikadun alueella kulki korttelialueita nyt kaivetulla alueella. Ainoana poikkeuksena oli nykyisen lyseon ja Franzenin puiston välillä ollut Raatihuoneen tori. Raatihuone sijaitsi torin koillislaidalla. Isonvihan (1714-21) jälkeen raatihuoneen tiedetään olleen hyvin rappeutunut. 1724 maaherra käski kirjeellään maistraatin kunnostamaan kaupungin julkisia rakennuksia, koskien näin myös raatihuonetta. Entinen päätettiin purkaa ja uutta ryhdyttiin rakentamaan vuonna 1728. Raatihuone valmistui 1731 kaksikerroksiseksi taloksi, jossa sijaitsivat tullihuone, arestikamari, majatalo ja viinikauppa sekä puoteja. Raatihuoneen lähellä tiedetään myös olleen laudoista rakennettu vaakahuone sekä vaakakirjurin konttori.

(Halila 1953, 85-88) Raatihuoneen ympäristöstä on myös olemassa Holmbomin tekemä piirros, jossa näkyy tori, raatihuone sekä siihen liittyviä rakennuksia (Niskala & Okkonen 2002, 38) Raatihuone näkyy muun muassa vuoden 1705, 1748 ja 1763 kartoissa. (kartat 66., 67. ja 69.) Kaikissa kartoissa, sekä myös vielä vuoden 1824 kartassa, rakennukset ja korttelialue ovat sijainneet nykyisen Torikadun päällä, lähellä Linnankatua. Torikatu on kulkenut nykyisellä paikallaan jo uuden asemakaavan toteutuksesta 1600-luvun puolenvälin palojen jälkeen. Ainoana poikkeuksena siis raatihuoneen sijaitseminen Torikadun päällä

Vanhemmissa kartoissa ei ole piirrettyä Torikadulle Kaupunginojan ylittävää siltaa, jollainen näkyy esimerkiksi nykyisen Kirkkokadun kohdalla sekä nykyisen Asemakadun kohdalla. Ensimmäisen kerran Torikadun silta näkyy Wikarin vuoden 1748 kartassa. (Ikonen & Mökkönen 2002, kartat vuosilta 1649 ja 1651, Niskala & Okkonen 2002, 23)

Nykyisin Nuoriso- ja kulttuurikeskuksena toimiva rakennus Torikadun varrella, vastapäätä kaupungintaloa (tontti I/8/33), on rakennettu vuonna 1884 tehtyjen suunnitelmien mukaan. Rakennus siirtyi Oulun kaupungille 1890-luvulla ja siitä tehtiin kaupungintalo. Myöhemmin rakennus on toiminut myös puhelinlaitoksena sekä poliisilaitoksena. (Oulun kaupungin kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet 1986, 33)

Lyseon rakennus valmistui vuonna 1831 ja se on toiminut aina kouluna. Rakennus oli alun perin lyhyempi ja siihen rakennettiin molempiin päihin jatko-osat vuosina 1874-75. Kajaaninkadun varressa oleva ulkorakennus on voimistelusaliksi, joka on valmistunut 1907. (Oulun kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet 1986, 34)

Torikatu, lyseo (Linnankatu-Kajaaninkatu)

Yleiskuvat: 252, 281, 282, 283.

Torikadun lyseon ja Franzenin puiston välinen alue, joka pohjoispuolella rajoittui Linnankatuun ja etelässä Kajaaninkatuun, kaivettiin kerralla koko leveydeltään lyseon seinästä aina Franzenin puiston laitaan saakka. Tämä sisälsi siis myös jalkakäytävän aukaisun. Katualueelle laitettiin uusi viemäriputki, jolle kaivettiin

syvempi kaivanto. Tämä tosin kaivettiin entisen putken paikalle, joten tämän kaivuun yhteydessä ei tavattu mitään muuta kuin sekoittunutta maata. Alueella meni ennestään lisäksi kaukolämpöputki sekä kolme kaapelia lähellä Franzenin puiston rajaa. Viemäriputkikaivantoa lukuun ottamatta katualue kaivettiin n. 1,25 m pohjaussyvytyteen.

Jalkakäytävän kohdalla maakerrokset olivat: luonnonkivimukula, hiekka, sepeli ja hiekka, jotka olivat syntyneet edellisen pohjauksen yhteydessä, sekä hiekkainen savimaa, joka on paikalla luonnollisesti oleva pohjamaakerros. Kadun kohdalla kerrokset olivat muuten samat, paitsi edellisessä pohjauksessa oli käytetty kahta erilaatuista sepeliä päällekkäin. Hiekkainen savimaa alkoi noin 90 cm syvyydessä entisestä mukulakivipinnasta. Jos jotain kulttuurikerrokseen viittaavaa ilmeni, näkyi se hiekan ja hiekkaisen savimaan välissä olevana likamaana. Tälläkin katuosuudella tavatut jäännökset olivat lähinnä kuopannemaisia rakenteita, koska aiemmat pohjaukset ovat vieneet ylemmän osan mahdollisesta kulttuurikerroksesta. Jäännökset mitattiin paikalleen käyttäen kiintopisteinä lyseon päärakennuksen nurkkia ja ulokkeita.

R27

Roskakuoppa

Sijainti: 19 m lyseon rakennuksen etelänurkasta koilliseen ja 5 m seinästä kaakkoon. Linnankadun ja Kajaaninkadun välissä, tien keskikohdalla.

Kerrokset: 1. luonnonkivimukula, 2. hiekka, 3. sepeli, 4. hiekka, 5. puuroska, 6. kivet, 7. karkea hiekka, 8. hiekkainen savimaa.

Koko: 1,5 x 0,8 x 0,25 m.

Diat: 194, 195.

Löydöt: 5. puuroska: punasavikeramiikkaa, liitupiipun varren katkelma ja eläinten luuta 6,3 g.

Roskakuoppa, joka paljastui heti alemman hiekan poiston jälkeen. Tämä kuopanne oli muodostunut hiekkaiseen saveen, noin 1 m syvyydelle entisestä kivipinnasta, joka vastaa noin korkeutta 5,10 m mpy. Pienessä kuopannemaisessa muodostelmassa päällimmäisenä puuroskaa, jonka alta paljastui kiviä ja tiiltä, alimmaisena hieman karkeaa hiekkaa. Karkean hiekan alta paljastui hiekkainen savimaa, joka puhdas

kerros. Kuoppa ei siis ollut kovin syvä, koska se saatiin kaivettua kokonaisuudessaan.

R29

Likamaa-alue ja mahdollista lautatasoa viemäriputken ja kaukolämmön sekoittuneiden maiden välissä.

Sijainti: Lyseon rakennuksen keskikohdalla, n. 9 m päässä lyseon itäseinästä. Linnankadun ja Kajaaninkadun välissä, tien keskikohdalla.

Kerrokset: 1. luonnonkivimukula, 2. hiekka, 3. sepeli, 4. hiekka, 5. tiilenpaloja, 6. likamaa, 7. puuroska, 8. hiekka, 9. hiekkainen savimaa.

Koko: 2,20 x 5,8 m.

Diat: 212-214.

Löydöt: 6. likamaa: punasavikeramiikkaa, liitupiippuja, esine- ja ikkunalasia, kuparilevyä, naula ja sirpin terä. Eläinten luita 561,1 g.

Löytöpiirros: Rullaleimakuvioitu liitupiipun varren osa KM2004082:4.

Tiiltä ja laastia sisältävä tumma likamaa alkoi heti alemman täytemaan hiekan poiston jälkeen. Alue rajautui selkeästi aiemmin kaivettujen kaivantojen väliin. Likamaa-alueen länsipuolelle jäi viemäriputkikaivanto ja itäpuolelle kaukolämpö. Tämä erottuu kuvissa selkeästi tummempana maana. Likamaan yläpinnassa oli paljon tiiliä ja tiilenpaloja, mutta ne eivät muodostaneet mitään rakennetta. Likamaan alapinnalla alkoi puuroskakerros, joka paikoin näytti sisältävän lahonneen laudan osia. Lautojen alla oli havaittavissa vaalean hiekan kerros. Paikalta ei ole kunnolla todennettavissa selkeää rakennetta, mutta lahonneet laudat ja niiden alla oleva hiekkakerros antavat olettaa tässä olleen mahdollisesti jonkinlaiseen rakenteeseen liittyvää lautatasoa. Tosin lautojen kunto oli niin heikko, ettei alueesta voinut piirtää edes tasoa, jossa laudat olisivat näkyneet, koska niiden rajoja oli mahdotonta selvittää. Puuroska rajasi alueen kuopannemaisesti, ja sen ja vaalean hiekan jälkeen alkoi puhdas hiekkainen savimaa. Löydöistä yhdessä liitupiipun varren palassa oli rullaleimakoristelua. Kuvion ja erityisesti varren paksuuden mukaan kappaleen voisi ajoittaa karkeasti 1700-luvulle.

R30

Pystytolppa.

Sijainti: Lyseon rakennuksen itäseinän keskivaiheilla, kaukolämmön ja kaapeleiden välissä lähellä Franzenin puiston profiilia.

Kerrokset: 1. luonnonkivimukula, 2. hiekka, 3. sepeli, 4. hiekka, 5. hiekkainen savimaa.

Koko: Halkaisija 15 cm, korkeus 88 cm.

Dendrokronologinen näyte: Nro 8. Ei ajoitettu. Säilytys Oulun yliopiston Arkeologian laboratoriossa.

Löydöt: -

Pystypaalu löytyi hiekkaisesta savimaasta ilman merkkejä kulttuurimaakerroksesta. Paalu löytyi kaukolämmön ja kaapeleiden välisestä kaivamattoman maan osasta. Paalun pää oli kaukolämmön tasalla, eli noin 7,60 m mpy, täytehiekkan alapuolella. Sen veistetty alapää oli ilmeisesti tervattu, koska se tuoksui vahvasti. Paalu irrotettiin maasta ja siitä sahattiin poikkileikkauksiekko dendrokronologista iänmäärittystä varten. Puussa oli noin 50 vuosilustoa ja sen pinta- ja sydänpuuosat olivat lahonneet. Puu oli myös haljennut alapäästä kahtia. Yläpäästä paalu oli myös selvästi katkennut. Tämä on voinut tapahtua kadun edellisten pohjausten yhteydessä. Paalu sijaitsi noin 2 m R29:n likamaa-alueesta koilliseen. Paalu on voinut liittyä jonkinlaiseen rakenteeseen tai vaikka alueella sijainneeseen toriin. Mitään kulttuurimaakerrosta tai muita puujäänteitä ei tästä yhteydestä todettu, joten paalun tarkoitus jäänee näin ratkaisematta.

Profiili P

Likamaata profiilissa.

Sijainti: Profiili (koillinen - lounas), kadunosan keskivaiheilla.

Kerrokset: 1. luonnonkivimukula, 2. hiekka, 3. sepeli, 4. hiekka, 5. tiilinen likamaa, 6. hiekkainen savimaa.

Koko: 3,5 m.

Diat: 219.

Löydöt: 5. likamaa: punasavikeramiikkaa, liitupiipun varren osa, rautanaula. Eläinten luita 19,6 g.

Löytöpiirros: Punasaviastian reunapala KM2004082:29.

Kadun keskivaiheilla tien suuntaisessa profiilissa näkyi tiilimurskaa sisältävää likamaata täytehiekkakerroksen alla. Kuvassa profiilia näkyy noin 3 m alueelta. Tämän jälkeen likamaakerros jatkui koilliseen vielä 0,5 m vahvana, jonka jälkeen se kapeni noin 2 cm ohueksi ja kaivinkone löysi peruskiviä, jotka kuuluivat seuraavaksi dokumentoituun rakenteeseen 31. Profiilin kohdalla ollut vahva likamaan osa kaivettiin tasona esiin. Kerros osoittautui tummaksi savimaaksi, jonka seassa oli tiilimurskaa ja hieman puurooskaa, ei kuitenkaan mitään havaittavaa rakennetta. Tasossa likaamaa jatkui kuvatusta profiilista noin 1,2 m länteen, kunnes vastaan tuli viemäriputkikaivannon rajat.

R31

Peruskivet ja neljä lautatasoa päällekkäin.

Sijainti: Profiili P:n koillispuolella kadun keskivaiheilla. Alueen koillisnurkan etäisyys lyseon koillispuolen ulokkeen oikean puoleiseen reunaan 10,20 m, vasemman puoleiseen reunaan 10,20 m.

Kerrokset: 1. luonnonkivimukula, 2. hiekka, 3. sepeli, 4. hiekka, 5. peruskivet, 6. likamaa (15-20 cm), 7. ensimmäinen hiiltynyt lautataso, 8. likamaa (20-30 cm), 9. toinen hiiltynyt lautataso, 10. likamaa, 11. kolmas hiiltynyt lautataso, 12. likamaa, 13. neljäs lautakerta, 14. savi/puurooska.

Koko: 2,4 x 2,0 m.

Kartat: Tasokartat: 1. ja 2. lautataso: tasokartat 33 ja 34.
3. ja 4. lautataso: tasokartat 35 ja 36.

Diat: 222-224, 230, 231, 235, 236, 243-245, 248.

Löydöt: 6. likamaa: punasavikeramiikkaa, liitupiipun varren osia, esine- ja ikkunalasia, rautanauvoja. Eläinten luita 120,8 g.
8. likamaa: rautanauva.
10. likamaa: liitupiipun varren osia.
11. lautataso: eläinten luita.
12. likamaa: punasavikeramiikkaa, rautanauvoja ja lukko ja lukon salpa. Eläinten luita 3,8 g.

Profiili P:n koillispäässä täytemaiden poiston jälkeen alkoi paljastua peruskiviksi tulkittavia kiviä, likamaata (kerros 6.), sekä hiiltynyttä puuta. Heti kivien paljastuttua kaivamista jatkettiin lapiolla ja lastalla, ei enää kaivinkoneella ja näin jatkettiin

rakenteen loppuun asti. Likamaata poistettaessa paljastui peruskivirivi, joka kulki kaakko-luode-suunnassa eli hieman vinossa kadun linjaan nähden. Kivet olivat suhteellisen pieniä, noin 20-60 cm halkaisijaltaan ja kaivettaessa huomattiin niitä olevan kahdessa kerroksessa päällekkäin. Kivet oli aseteltu hiekkamaahan, joka ympäröi havaittua rakennetta. Ylin kerros peruskiviä sijaitsi noin korkeudella 8,18-8,51 m mpy. Tasokartassa näkyy ylempi osa peruskiviä. Alemmat kivet jäivät rakennetta tutkittaessa vielä maahan.

Kivien koillis- ja pohjoispuolilla, oli selkeästi rajautunutta likamaata 15-20 cm:n vahvuisena, joka muodostui tummasta hiekkamaasta, hiilestä ja tiilimurskasta. Tästä kerroksesta on varmasti aiempien kaivaustöiden yhteydessä lähtenyt osa pois. Kiviriviä kohtisuoraan, likamaan alta, paljastui huonosti säilyneitä lautoja. Nämä osoittautuivat kaivamisen edetessä rakenteen 1. lautatasoksi. Pääosa laudoista kulki koillinen -lounas-suuntaisesti, osa hieman viistosti enemmän itä-länsi- suuntaisesti. Näiden kahden erisuuntaisen lauta-alueen välissä oli laudaton alue, joten tästä kerroksesta ei pystynyt kunnolla erottamaan, johtuiko erilainen suuntautuminen mahdollisesti päällekkäisistä ja eriaikaisista lautakerroista. Lautojen rajoja ei kunnolla enää pystynyt erottamaan. Laudat muodostivat kuitenkin melko yhtenäisen alueen ja rajautuivat selvästi peruskiviriviin. Osa laudoista oli selkeästi hiiltyneitä. Lautojen sijainti oli noin 8,10 m mpy. Rakenne rajautui selkeästi kaukolämmön ja viemäriputkikaivannon väliselle alueelle.

Tason piirtämisen ja kuvaamisen jälkeen laudat ja osa peruskivistä poistettiin, jotta saataisiin todettua rakenteen pohja ja mahdolliset alemmat kerrokset. Lautojen alapuolelta tuli vastaan toinen likamaa (kerros 8.), joka oli koostumukseltaan paljolti ylempään likamaan (kerros 6.) kaltainen sisältäen kuitenkin ylempää enemmän tiilimurskaa. Likamaakerros oli edellistä paksumpi, noin 20-30 cm. Likamaasta löytyi yksi rautanaula. Tämän alapuolelta paljastui rakenteen 2. lautataso. Tässäkin tasossa laudat olivat jo maatuneita ja huonokuntoisia. Osa lautojen päistä oli hiiltyneitä. Laudat suuntautuivat edelleen koillisesta lounaaseen, kuten osa 1. lautatason puujäänteistä. Tasokartassa näkyvät pisimmät laudat oli aseteltu hieman toistensa päälle limittäin.

2. lautatason alla tuli edelleen uusi likamaakerros (kerros 10.), joka oli myös edellisten kaltainen ja sisälsi hiilistä ja tiilimurskaista maata. Tästä maakerroksesta löydettiin liitupiipun varren koristelemattomia osia. Kerroksen 10. alta löydettiin 3. lautataso, joka koostui täysin hiiltyneistä laudoista. Laudat kulkivat edellisiin lautakerroksiin nähden samansuuntaisesti. Tässä tasossa laudat oli selkeämmin toisistaan erotettavissa. Tasopiirros tästä lauta-alueesta asettuu aiempiin kaivettuihin lautakertoihin nähden niiden keskelle, peruskivirivin koillispuolelle.

3. lautakerran alta paljastui vielä neljäs likamaakerros, eli kerros 12. Tästä löytöinä saatiin punasavikeramiikkaa ja rautanauvoja. Punasavikeramiikan paloissa oli muun muassa pala punalasilasteista, keltaisella ja vihreällä viiva-, ympyrä- ja ristikkokoristelulla maalattua vatiä. Likamaan alta paljastui vielä 4. lautakerta, joka jäikin rakenteessa viimeiseksi todetuksi lautakerraksi. Tämäkin saatiin edellisen lautakerran tavoin aukaistua van osittain ja paljastunut lautakerta sijoittuu suoraan edellisen päälle. Tässä lautakerrassa puut kulkivat kaikkia edellisiä kerroksia vastakkaiseen suuntaan, eli kaakko-luode-suuntaisesti ja olivat hyvin ohuita. Lautakerran päältä löytyi muiden löytöjen lisäksi myös aspi sekä lukon salpa. 4. lautatason alta ei vielä kukaan saatu esille puhdasta maata. Sen alla oleva maa oli likaista savea ja osin puuroskaa. Tämä voitaneen tulkita rakenteen alimmaksi perustustasoksi.

Koko rakenne ja sen 4 lautakertaa peruskivirivineen on alun perin jatkunut ainakin kaakkoon, minne aiemmin on jo kaivettu kaukolämpö, sekä oletettavasti hieman myös luoteeseen, missä viemäröintityöt ovat hajottaneet rakennetta. Vaikka rakennetta kaivettiin käsin ja päästiin kaivamaan kerroksissa, ei tästä kuitenkaan löydetty paljoakaan löytöjä. Talletettu löytöaineisto sisälsi hyvin pieniä esinekatkelmia, joista on hankala antaa ajoitusta. Löytöaineistossa oli myös muun muassa rautalukko, jonka voisi olettaa olevan melko nuori, ajoittuen todennäköisesti 1800-luvulle. Lukko löytyi 3. lautakerran päältä. Rakenne liittyy yhdessä R31 rakenteen kanssa hyvin todennäköisesti paikalla sijainneeseen raatihuoneeseen tai sen ympärillä olleisiin oheisrakennuksiin. Raatihuone paloi 1822 palossa, jonka jälkeen sitä ei rakennettu uudelleen samalle paikalle. 1831 Torikadun varteen rakennettiin nykyinen lyseon rakennus ja entinen torialue muuttui kaduksi. Löydetty rakenne liittyy siis 1822 paloa edeltävään aikaan.

R31 jatko

Kivikehä, kellari.

Sijainti: Kadun keskivaiheilla noin 1 m R31:stä koilliseen kaukolämmön ja viemärinputkikaivannon välissä. Alueen koillisnurkan etäisyys lyseon koillispuolen ulokkeen oikean puoleiseen reunaan 9 m, vasemman puoleiseen reunaan 10,5 m.

Kerrokset: 1. luonnonkivimukula, 2. hiekka, 3. sepeli, 4. hiekka, 5. kivikehä, 6. hiekkainen, tumma likamaa.

Koko: 2,8 x 2,2 m.

Kartat: Tasokartta 37.

Diat: 248.

Löydöt: 6. hiekkainen, tumma likamaa: punasavivadin osia, t-muotoinen metalliesine.

Löytöpiirros: Punasaviastian reunapala KM2004082:23.

R31 rakenne jatkui noin 1 metrin päässä Torikadulla pohjoiseen mentäessä. Täällä todettiin rakenne R31 jatko, jonka tulkittiin olevan jatkoa edelliselle rakenteelle. Kaivinkoneella kaivettaessa ensin paljastui kiviä, mikä kiinnitti valvonnassa huomion. Kivialue yritettiin paljastaa kokonaisuudessaan ensin koneellisesti. Aluksi kivet eivät näyttäneet muodostavan mitään selkeää rakennetta, mutta niitä hieman esiin kaivettua, ne muodostivat neliömäisen, hieman romahtaneen oloisen alueen, josta koillispuoleinen seinämä oli poistettu aiemmin. (kartta 37.) Tämä on aikoinaan lähtenyt pois ilmeisesti kaukolämmön laittamisen yhteydessä. Kivien sisäpuolelle rajaamalla alueella oli havaittavissa muutamia hiiltyneiden lautojen osia. Nämä kuitenkin osoittautuivat olevan vain irtonaisia paloja, jotka eivät kuuluneet primäärille paikalleen rakenteessa.

Kivet olivat hiekkaisessa tummassa likamaassa noin korkeudella 7,6 m mpy. Niiden ulkokehän puolella maa oli puhdasta hiekkaisesta savimaata, joka alueella on vallitseva luonnollinen maakerros. Tätäkin rakennetta siis ympäröi molemmilta sivuilta kaukolämpö- ja viemärikaivanto. Löytöinä kivien sisäpuolen tummasta likamaasta saatiin kaksi punasaviastian palaa sekä päästään t-muotoinen rautaesine. Palat kuuluivat samaan, vadiksi osoittautuneeseen astiaan, jossa oli ruskealla lasitteella keltaisella ja vihreällä tehtyä spiraalikoristelua sekä pystyviivoja. Likamaa sisälsi

pieniä kiviä, joita oli siellä täällä maakerroksessa. Rakenne mitä ilmeisimmin oli kellari. Sitä ei kuitenkaan ryhdytty kaivamaan syvemmälle, koska kivet paljastuivat pohjaussyvytydessä, eli työmaa ei vaatinut kaivamista alemmalle tasolle. Tämän vuoksi sen syvyydestä ja mahdollisesta tarkemmasta seinärakenteesta ei voida sanoa mitään. Kellari liittyy hyvin todennäköisesti yhteen R31 lattiajäänteiden kanssa ja ajoittuu sen mukaan samoin aikaan ennen 1822 paloa.

Profiili R

Kulttuurimaata; puuroskaa/tummaa hiekkaa profiilissa.

Sijainti: Franzenin puiston laidan profiilissa noin 17,5 m puiston pohjoisnurkasta etelään.

Kerrokset: 1. pintamulta (10 cm), 2. multa (50 cm), 3. karkea hiekka (18 cm), 4. hiikkainen savimaa, 5. puuroska/tumma hiekka (15-30 cm).

Koko: N. 1 m.

Kartat: Profiilikartta 38.

Diat: 250.

Löydöt: 2. multainen tumma hiekka: punasaviastian paloja, fajanssia, piiposliinia, kivilavikeramiikkaa, posliinia, ikkuna- ja esinelasia sekä rautanauloja. Eläinten luita 454,1 g.

5. puuroska/tumma hiekka: eläinten luita 33,1 g.

Löytöpiirros: Kivilavikeraaminen kahva KM2004082:33.

Franzenin puiston profiilissa oli erotettavissa selkeä puuroskasta ja hiekasta koostunut maakerros, joka oli pintamullan alla ja rajautui pohjamaaksi tulkittuun hiikkaiseen savimaahan. Tämä kerros 5. oli siis tällä kohdalla ainoa selkeästi erilainen kerros. Kerrosta erottui profiilissa noin 80 cm leveydeltä ja sen paksuus oli noin 15-30 cm. Vertailukohtana dia 251, jossa näkyy Franzenin puiston luonnollisia maakerroksia. Kuvassa näkyy profiilia noin 2 m päästä etelään profiili R:stä. Profiili R:n 5. kerroksesta saatiin muutamia löytöjä. Nämä sisälsivät sekä vaaleanvihreää ikkunalasista että vihreää pullolasista. Muutamassa fajanssin palassa erottui hieman sinistä koristelua. Myös posliini- ja piiposliinilöydöt sisälsivät sinikoristeisen astian palasia. Punasaviastian paloja saatiin useampia, joista muutamassa oli paloja astian reunasta, jossa oli puna-keltaista vaakaraitakoristelua. Kivilavikeramiikasta oli jäännöksenä kahvan kappale. Likamaiden täytyy ajoittua 1700-luvun puolenvälin

jälkeiseen aikaan, koska piiposliinin tuotanto aloitettiin vasta silloin (Pihlman 1989, 100).

Profiili T

Kerroksia Franzenin puiston profiilissa.

Sijainti: Franzenin puiston laidan profiilissa noin 21 m puiston pohjoisnurkasta etelään, eli noin 3,5 m profiili R:stä etelään.

Kerrokset: 1. pintamulta (15 cm), 2. karkea hiekka (40 cm), 3. tumma savinen hiekka, tiiltä (40 cm), 4. vaalea hiekka (20 cm), 5. savi.

Koko: N. 5 m.

Kartat: Profiilikartta 39.

Diat: 256, 257.

Löydöt: -

Profiilista näkee, kuinka pohjasavi, kerros 5, nousee ylemmälle tasolle etelään päin mentäessä. Profiilissa tämän pohjasaven päällä on erotettavissa muutamia hiekkaisia maakerroksia, joista ainakin kerros 3 sisälsi tiiltä. Tästä profiilista ei tavattu löytöjä.

R38

Romahtanut kivikellari.

Sijainti: Franzenin puiston pohjoisreunalla, Linnakadun puoleisella jalkakäytävällä. Kellarin länsinurkan etäisyys lyseon itänurkasta 16,7 m. Saman kohdan etäisyys Linnankadun valotolppaan 4,2 m.

Koko: N. 3 x 4 m.

Diat: 271, 272, 329.

Löydöt: punasaviastian paloja, piiposliinia, liitupiipun paloja, joissa 2 pesän kappaletta 1700-luvun englantilaisesta piipusta. Eläinten luita 319,1 g.

Löytöpiirros: Liitupiipun pesän osa KM2004082:27.

Alueelta paljastui puhtaasta hiekkaisesta savimaasta kiviä, jotka tulkittiin romahtaneeksi kivikellariksi. Kellarin rakenne oli rikkoutunut jo ennen rakenteen kaivamista sekä osa rakenteen pohjoisosan kivistä oli lähtenyt kaivinkoneella pois ennen tutkimusta. Asiaan perehtyneen maanrakennusmiehen ansiosta koko rakenne

ei ehtinyt tuhoutua, vaan kaivutyöt keskeytettiin hänen käskystään ja arkeologi hälytettiin paikalle työmaan toiselta laidalta.

Aluetta rajasivat molemmin puolin kaapelikaivannot, jotka kulkivat itä-länsi-suunnassa, näiden väliin jäi noin 2 m leveä alue, josta kellari aluksi todettiin. Kivet jatkuivat myös kaapelien alla ja ne muodostivat noin 3 x 4 m kokoisen alueen. Tätä ei kuitenkaan täysin varmuudella pysty pitämään alkuperäisen rakenteen kokona, koska kellari oli romahtanut ja kivialueen itäpuolella on aiemmin kaivettu viemärikaivo sekä Linnakadun autotien kohdalla on täysin pohjauksen vuoksi vaihtuneet maakerrokset.

Kiviä oli paikalla useammassa kerrassa päällekkäin. Ylin kivikerta oli joutunut kaivinkoneen viemäksi, mutta paikalla oli tämänkin jälkeen vielä todennettavissa kiviä noin 1,1 m paksusti. Maa kivien ympärillä ei näyttänyt olevan kovinkaan likaista, vaan se koostui puhtaasta savimaasta, jossa oli seassa havaittavissa vain muutamia tiiliä, paikoin hiiltä ja pieniä puun paloja. Tästä puhtaaseen maahan tehdystä rakennustavasta päätellen tulkinta kellarista vaikutti todennäköisimmältä. Rakenteesta jäi jäljelle vain muutamia kiviä kaivannon eteläprofiiliin, eli Franzenin puiston pohjoisnurkan seinämään. Piirroksia ei rakenteesta tehty, koska kivet olivat täysin sekundäärisessä paikassa rakenteen alkuperään nähden. Diassa 329 näkyy kellarin kiviseinämien rakennetta. Kuvasta näkee, kuinka kellari on rakennettu laakamaisista kivistä.

Löytöjä tuli rakenteesta vähän ja nekin lähinnä R38:n yläpuolisista kerroksista. Löydöt voivat näin edustaa kellarin myöhempiä vaiheita tai mahdollisesti kellarin täytemaan ikää. Näin piiposliiniakin sisältänyt löytöaineisto ei anna rakenteelle ikää. Vanhojen karttojen ja niissä näkyvien korttelialuerajojen perusteella voidaan todeta, että alue on ollut korttelialueena aina siihen asti kun nykyinen Franzenin puiston alue jätettiin rakentamattomaksi torialueeksi 1822 Oulun palon jälkeen. Kellari on siis voinut liittyä 1600- tai 1700-luvun rakenteeseen.

Torikatu, Kolmiotalo (Kajaaninkatu- Torikadun silta)

Yleiskuva: 172.

Kolmiotalon ja Kajaaninkadun väliseltä alueelta ei tavattu varsinaisia rakenteita. Vain Torikadun ja Asemakadun risteuksen läheisyydestä saatiin dokumentoitua muutama kulttuurikerrosta sisältävä profiili. Sillalta Kajaaninkadulle päin mentäessä maa nousee pienenä rinteenä. Tältä osalta aiemmat pohjaukset olivat tuhonneet alueella mahdollisesti olleet rakenteet niin, että tältä osalta saatiin talteen vain muutamia löytöjä.

Oulun veden kaivannot Torikadulla välillä Torikadun silta - Kajaaninkatu

Oulun vesi oli suorittanut Torikadulla vesiputken sujutustöitä jo ennen arkeologisen valvonnan alkua viikoilla 19 ja 20. Tätä työtä varten oli sillan pohjoispuolelle, lähelle Torikadun ja Oikokadun risteystä aukaistu pienehkö alue (alarinteen kaivanto 1). Toinen, suurempi alue oli auki lähellä Kajaaninkadun ja Torikadun risteystä ylärinteen kaivanto 2).

Alarinteen kaivanto 1

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. asvaltti, 4. pohjaushiekka, 5. tiilimurska/likamaa (10-15 cm), 6. savi (20 cm), 7. tumma puuroska (10 cm), 8. hiekka (20 cm), 9. hiekkainen savimaa (= puhdas pohjamaa).

Koko: Kaivetun alueen syvyys noin 3,0 m. Noin 4,5 x 3 m.

Diat: 1, 2.

Kartta: kartta 2.

Kaivannon profiileista saatiin ennen varsinaisten katutöiden alkua hyvä kuva, kuinka syvälle kulttuurimaan kerrokset ulottuivat. Profiilissa erottui selkeästi toisistaan eroavia maakerroksia. Edellisten katupohjausten kerroksia oli profiilissa nähtävissä noin 0,8 m matkalla. Likamaakerroksia oli tämän alapuolella noin 70 cm syvästi, jonka jälkeen alkoi puhdas pohjamaa. 7. kerros sisälsi runsaasti puuroskaa, josta oli erotettavissa paljon tuohtia. Myöhemmissä vaiheissa pohjauksen yhteydessä kaivettiin kaikilla katualueilla maksimissaan 1,3 m syvyyteen. Tämä kaivanto

todistaa, että katutöissä jäi vielä kaivamattomia kulttuurikerroksen osia ainakin Oikokadulle ja osin Torikadulle.

Ylärinteen kaivanto 2

Kaivetun alueen laajuus: noin 10 x 5 m.

Kartta: kartta 2.

Kaivannossa erottuivat lähinnä aiemmat pohjauskerrokset, joiden alapuolella oli puhtaaksi maaksi luokiteltavaa kerrosta. Ainoana puhtaasta maasta poikkeavana alueen pohjoispäässä noppakivipinnan alaisen täytehiekkakerroksen alapuolella oli suurempia kiviä, jotka olivat epätasaisemman kokoisia. Tämä on voinut olla vanhaa katupintaa, mutta silloin luulisi kivimateriaalin olleen tasakokoisempaa. Kivien tarkoitus ja alkuperä jäi epäselväksi. Kaivanto oli kaivettu alueelle, josta on kaivettu aiemmin mahdolliset kulttuurikerrosta sisältävät maat pois.

Profiili A

Kulttuurikerrosta koillisprofiilissa.

Sijainti: Itäprofiili Asemakadun ja Torikadun risteyksestä noin 7,5 m pohjoiseen entisen jalkakäytävän ja autotien rajalla.

Kerrokset: Reunakivi, 1. pohjaushiekka, 2. savi, 3. tiilimurskaa, 4. tumma hiilinen ja tiilinen likamaa, 5. savi, 6. ruskea hiekka.

Koko: N. 2 m.

Diat: 74.

Löydöt: 3. tiilimurska: liitupiipun varren pala.

4. tumma hiilinen ja tiilinen likamaa: punasaviastian paloja, fajanssia, majolikaa liitupiipun varren osia ja ikkunalasia. Eläinten luita 24,2 g.

Löytöpiirros: Liitupiipun kannallinen varren osa KM2004082:144.

Vanhan jalkakäytävän ja autotien rajalla, lähellä Asemakadun ja Torikadun risteyksen pohjoisreunaa oli Torikadun pohjauksen profiili. Tässä oli erotettavissa kulttuurikerrosta, joka oli muodostunut muun muassa tiilimurskaa sisältävästä kerroksesta sekä selkeästi hyvin likaisesta tummasta maasta. Profiilin korkeus oli tällä kohdalla noin 1,3 m ja pituus noin 2 m. Osa profiilin kerroksista loppui profiilin eteläreunassa kun vastaan tuli aiempi kaapelikaivanto. Kulttuurikerros alkoi kuvassa näkyvien tien reunapalkkikivien ja niiden alaisen täytehiekkakerroksen alapuolelta.

Itse kulttuurimaan paksuus oli vain noin 30-40 cm. Kerroksista 3 ja 4 saadut löydöt edustanevat sekä 1700 että 1800-lukua. Joukossa oli muun muassa punasavivadin pala, jossa oli nähtävissä kaksi noin 4 mm halkaisijaltaan olevaa reikää 1,7 cm päässä toisistaan. Vadin sisäpinnalla oli valkosavipohjalla jäljellä hieman vihreää ja keltaista kuviolasitetta. Liitupiipun löydetyssä osassa piipusta oli osa vartta, sekä pitkäkö ja ohuehko kanta, joka ajoittune 1700-luvulle.

Profiili A jatko

Kulttuurikerrosta koillisprofiilissa.

Sijainti: Itäprofiili aivan Asemakadun ja Torikadun risteyksessä, noin 2,5 m lounaaseen profiili A:sta entisen jalkakäytävän ja autotien rajalla.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. pohjaushiekka, 3. sepeli, 4. kaapeli, 5. hiekka, 6. hiili/tiili/likamaa (15 cm), 7. likamaa (15 cm), 8. savi, 9. hiekka.

Koko: N. 2,6 m.

Diat: 133.

Löydöt: 6. hiili/tiili/likamaa: punasaviastian paloja, piiposliinia, liitupiipun varren osa, esine- ja ikkunalasia, piitä ja rautanauvoja. Eläinten luita 236,2 g.

Profiili oli jatkoa profiili A:lle, joka sijaitsi samassa jalkakäytävän ja autotien reunalle kaivetussa pohjauksen rajan profiilissa. Näiden kahden profiilin välillä oli noin 2,5 m matkaa. Tämä A profiilin jatko sijaitsi aivan Asemakadun ja Torikadun risteuksen pohjoisnurkan kohdalla, jatkuen siitä koilliseen. Tällä kohdalla profiilin korkeus oli noin 1,35 m. Profiilin kerrokset katkaisi Asemakadun puolella puhelinkaapelikaivanto, toisella puolella kulkivat taas aiemmat viemärikaivannot. Tässä kohdassa oli näkyvissä katualueen pohjauskerroksia, sekä niiden alla tumman likamaan kerroksia. Näistä, kuten suurimmasta osasta katualueilla todetuista kulttuurikerroksen osista, päältä on selkeästi lähtenyt osa kulttuurimaata pois aiempien pohjausten yhteydessä. Profiili A:han verrattuna tässä profiilin osassa maakerrokset ovat paljon tummempia. Edellisen profiilin kerrokset 3. ja 4. vastaavat tämän profiilin kerroksia 6. ja 7. Molemmista profiileista saatiin siis löytöjä samoista kerroksista. Tämän profiilin löydöt koostuivat tavallisesta alueelta tavatusta

löytöaineistosta, eli lasista, punasaviastian paloista, piiposliinista sekä liitupiipun varren osista. Yksi liitupiipun varsista oli varren suuosa. Punasavipaloista yksi oli vadin reunapala.

Torikatu, Nuoriso- ja kulttuurikeskus NUKU (Torikadun silta - Hallituskatu)

Yleiskuvat: 111, 115, 218, 268, 269.

Tämä katuosuus kaivettiin kokonaisuudessaan noin 1,25-1,4 m syvyyteen pohjausta varten. Samalla tänne laitettiin muutama uusi kaivo sekä vedettiin kaivojen välille sadevesiputki. Näiden vuoksi kaivaussyvyyttä ei tarvinnut lisätä kuin paikoittaisesti. Katuosuudella kulkivat aiemmin laitettut kaukolämpöputket, kaapeleita sekä viemärikaivoja ja -kaivantoja viemäriputkille. Näiden vuoksi kadulla kulki kaksi kadun suuntaista kaivantoa, jotka olivat rikkoneet paikalla aiemmin olleita rakenteita, joita valvonnan yhteydessä dokumentoitiin. Myös katualueen puolenvälin tienoilla kulki aiemmin kaivettu poikittainen viemärikaivo- ja putkikaivanto, joka katkaisi rakenteet 5,8-8 m matkalta.

Tällä Torikadun osuudella päällimmäisenä oli hieman vaihteleva määrä aiempien pohjausten yhteydessä syntyneitä maakerroksia. Kaupungintalon puolen jalkakäytävän kohdalla näitä olivat: noppakivi ja hiekka, asvaltti, sora sekä vaalea hiekka, yhteensä noin 40 cm. Näiden alta paljastuivat savisemmän vaalean hiekan kerros, vaaleanruskea likamaa sekä hiilinen likamaa, jotka olivat tulkittavissa kulttuurikerrokseksi. Varsinaisella katuosuudella ylimmät kerrokset olivat muuten samat likamaankerroksen tultua esiin heti sorakerroksen alta. Tällä paikalla ei siis ollut havaittavissa vaalean hiekan kerroksia. Katuosuudella pohjauserrokset olivat noin 80 cm syvyydelle saakka. NUKU:n puoleisella jalkakäytäväosuudella puolestaan soran alla oli punaisen hiekan muodostama pohjauserros, jonka alta paljastuivat varsinaisen kulttuurikerroksen osat.

Löydetyt rakenteet ja profiilit mitattiin paikalleen Nukun rakennusta sekä katualueen kaivoja hyväksi käyttämällä.

Torikadun sillan purku

Yleiskuvat: 76-78, 82-106, 108-110, 117, 118, 160, 165-168, 170,-171, 173-183.

Kaupunginojan yli rakennettiin useisiin kohtiin siltoja ja katupäällysteitä kaupungin ensimmäisen vuosisadan aikana, eli 1600-luvulla. Sillat vaativat usein korjaamista. 1714-21 isonvihan jälkeen siltojen korjaamiseen käytettiin muun muassa autioita rakennuksia. Torikadun silta mainitaan ensimmäisen kerran Oulun kaupungin historia II-kirjassa vuoden 1736 kohdalla (Halila 1953, 80). 1756 ja 1761 vuosina siltoja korjattiin tulvavahinkojen vuoksi. Tuolloin Torikadun siltaa rakensi päivittäin 20 miestä julkisin varoin hankitusta puutavarasta sekä kivistä ja hiekasta. Vänrikki P. Hollender ja raatimies Z. Wacklin toivat Tukholmasta saakka kiviainesta sillan tekoa varten. Siltaan laitettiin pohjalle käsipuut tukemaan kivrakennetta. Tämä rakenne pysyi pienillä korjauksilla käytössä 1780-luvulle saakka, jolloin kevättulva pääsi hajottamaan sen rakennetta. Samana syksynä siltaa jo korjattiin. (Halila 1953, 80) Nyt purettu Torikadun silta oli rakennettu samassa yhteydessä kuin Kaupunginojan reunoja kunnostettiin, eli 1830-luvun puolessa välissä. (Oulun kaupungin kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet 1986, 22)

Kesällä 2004 Torikadun sillan purkamista dokumentoitiin valokuvaamalla purkamisen vaiheita. Samalla pyrittiin myös kiinnittämään huomiota sillan rakenteeseen ja tekotapaan. Silta oli rakennettu kivistä holvikaarisillaksi. Sillan alapinnan muodosti siis hieman kolmiomaisesti hakatuista kivistä muodostettu holvikaarirakenne. Rakenne tukee itse itseään. Paineen kohdistuessa ylhäältä päin kiviin, niiden muodostama rakenne tiivistyy. Varsinaisen rakenteen muodostivat siis nämä kaareissa olevat kivet. Muuten kivikaaren päälle oli kasattu kiviä ja hiekkamaata, jolloin oli saatu tasattua alusta tiepohjalle. Tämä täytemaa, eli kivet ja hiekka jatkuivat varsinaisen siltarakenteen pohjois- ja eteläpuolille. Tästä dokumentoitiin profiili R2 Oikokadun sadevesikaivannon kaivamisen yhteydessä. Tämä kivrakenne purettiin kokonaisuudessaan ja kaikki kivet poistettiin uuden sillan rakentamisen tieltä.

Purkamisen yhteydessä sillan kohdalta oli Kaupunginoja kuivattu kaivamalla sivuhaarakaivanto, jonne asetettiin tilapäinen viemäriputki kuljettamaan ojassa virtaavan veden siltapaikan ohi. Koska sillan pohja oli melko kuiva, voitiin tarkkailla

myös sillan alapuolisten maakerrosten kaivamista. Sillan rakentamisen perustana oli ollut hirsipeti. Hirsiä nostettiin pohjasta kahdesta kerrasta. Ylempi hirsikerta koostui pitkistä hirsistä, jotka kulkivat itä-länsi-suuntaisesti, eli ojan suunnassa. Nämä hirret oli naulattu kiinni alemmalla tasolla oleviin suurempiin puihin, jotka kulkivat ylempää puukerrosta vastaiseen suuntaan, eli pohjois-etelä-suuntaisesti. Osassa hirsiiä oli loveuksia. Niistä päätellen, osa puutavarasta on ollut aiemmin jossain muussa käytössä. Osa puusta oli lautta, leveydeltään 25 cm ja paksuudeltaan 8 cm. Paksumpien hirsien halkaisija oli 25-38 cm. Yhdessä sillan perustuksista nostetussa hirressä oli erotettavissa kaiverrettu k-kirjain (Kuva 12.).

Kuva 12. Kaiverrettu k-kirjain siltapedin hirren kyljessä.

Tästä ja viidestä muusta hirrestä ja laudasta otettiin tulevaisuuden tutkimuksia varten kuusi dendrokronologista näytettä. Puukerrosten alapuolella oli luonnollisestikin savimaata sekä suurempia kiviä, jotka kattoivat laajasti melkein koko sillan alustan.

Torikadun sillan eteläpuoli näytti melkoisesti jo kertaalleen kaivetulta. Vain satunnaisesti saatiin näkyviin kulttuurikerrosta sisältäviä profiileja, kuten PB, PC, PD ja PO, jotka voitiin dokumentoida. Tätä aluetta jatkui sillan eteläreunasta kadulla noin 10 m etelään. Tämän jälkeen alue oli muuten kaivamattomampaa paitsi, että paikalla kulki kaukolämpö- ja viemäriputkikaivantoja sekä kaapeleita. Nämä ja aiempi pohjaus olivat tuhonneet päällimmäisiä kerroksia, mutta varsinaisesti Nukun ja Kaupungintalon välisellä Torikadun osuudella oli kerroksia säilynyt, joista voitiin

dokumentoida muutamia rakenteita. Kulttuurikerros katuosuudella alkoi heti pohjausmaiden jälkeen.

Profiili B

Kulttuurikerrosta koillisprofiilissa.

Sijainti: Torikadun sillan eteläpuolella Kaupungintalon puolen pohjauksen reunan profiilissa.

Kerrokset: 1. vaalea pohjaushiekka, 2. savinen sepeli, 3. hiekkainen sepeli, 4. betonilaatoitus, 5. vaalea hiekka, 6. savinen likamaa, 7. ruskea likamaa, 8. hiilinen likamaa, 9. vaalea hiekka, 10. nokinen hiekka, 11. tiilimurskeinen hiekka.

Koko: N. 2 m.

Kartat: Profiilikartta 40.

Diat: 75.

Löydöt: -

Profiili muodostui Torikadun pohjauksen yhteydessä Torikadun Kaupungintalon puoleiseen profiiliin, noin 10 m etelään Kaupunginajan eteläreunasta. Profiilin dokumentoitu leveys oli noin 2 m. Profiilikartasta voidaan todeta, että paikalla on aiemmin kaivettuja ja rakennettuja kerroksia noin 60 cm syvyyteen saakka. Betonilaatat on asetettu maahan suojaamaan kaapelia. Näiden laitton yhteydessä paikalta on voinut hävitä kerroksia, sillä laattojen alta alkaa suoraan selkeästi kulttuurimaa. Profiilissa oli havaittavissa lautojen päätyjä sekä joitakin kiviä. Nämä ja kivien päällä ollut paljon tiilimurskaa sisältänyt kerros 11 ovat voineet liittyä jonkinlaiseen rakenteeseen, joka on mitä ilmeisimmin jatkunut profiilista itään Kaupungintalon pihan puolelle. Tämän profiilin sijainnin perusteella profiili voitaneenkin yhdistää kesän 2003 Kaupungintalon pihalla tehdyn työmaavalvonnan rakenteeseen R2. R2 rakenteessa oli dokumentoitu sekä tiili-, kivi- että kivijalkarakennetta. Näistä ei kuitenkaan ollut tässä profiilissa mitään havaittavissa, koska profiilin kerrokset koostuivat pitkälti likamaakerroksista.

Profiili C

Kulttuurikerrosta ja mukulakivikatua luoteisprofiilissa.

Sijainti: Torikadun sillan eteläpuolella Kaupungintalon puolen pohjauksen profiilissa 3 m profiili B:n länsipuolella.

Kerrokset: 1. sepeli, 2. kiilakivet, 3. ruskea hiekka, 4. harmaa likamaahiekka, 5. hiilikerros, 6. mukulakivet, 7. vaalea karkea hiekka, 8. likamaa, jossa tiiltä.

Koko: N. 3 m.

Diat: 81.

Löydöt: -

Profiili sijaitsi profiili B:stä 3 m lounaaseen. Näiden välissä kulki aiemmin kaivettu kaukolämpökaivanto. Kaukolämmön molemmin puolin maakerrokset olivat siis toisistaan eroavat. Tässä profiilissa erottui nykyisten pohjausmaiden alla likamaan kerroksia ja niiden alapuolella pienistä luonnonkivimukuloista tehty katupinta (Kuva 13.). Tämän katupinnan kivet oli ladottu paksun vaalean hiekan kerroksen päälle, mikä varmasti on tuotu paikalle tämän vanhan kadun päällysteen rakentamisen yhteydessä. Mukulakivien ja niiden alapuolisen hiekan alla on vielä erotettavissa likamaata noin 140 cm syvyydellä profiilin pinnasta, jossa oli tiilenpaloja.

Kuva 13. Kulttuurikerrosta profiilissa C. Mukulakivipinta paksun hiekkakerran päällä.

Mukulakivet sijaitsivat noin 90 cm syvyydellä katualueella olleesta asfalttipinnasta mitattuna. Mukulapintaa ei tavattu juurikaan muualla kuin tässä kohdassa, sillä sillan eteläpuolinen, kuten myös pohjoispuolinen, osa on jo aiemmin moneen kertaan kaivettua erilaisten kaukolämpö-, kaapeli- ja viemäröintiputkien vuoksi. Mukulakivipinnan iästä ei ole tarkkaa varmuutta. Oulun kaupungin historia-kirjoissa löytyy mainintoja sekä 1700- että 1800-luvuilta Oulun kaupungin katujen kiveämisistä. Usein kiveyksen laitto oli jäänyt usein kesken, koska työ jätettiin usein kaupunkilaisille. Kivipinta on kuitenkin selvästi ollut Torikadun katutasona. Ilmeisesti se ajoittuu hieman etelämpää Kaupungintalon ja Nuoriso- ja kulttuurikeskuksen talon välistä todettua lautakatua (R32) myöhäisempään aikaan. Tämä siksi, että mukulakivipinta oli profiilissa noin 90 cm syvyydellä entisestä katupinnasta, kun lautakatu taas paljastui ainakin 20 cm alemmalta tasolta ja jatkui tästä alemmas. Näin mukulakivikadun ajoitus on ilmeisesti 1800-lukua. Muualta Torikadulta kiveys on lähtenyt pois aiempien kaivausten ja pohjausten yhteydessä. Hautalan kirjoittamassa Oulun kaupungin historia III–kirjassa vuodelta 1975 löytyy maininta vuodelta 1821 sivulta 59. Siinä kerrotaan, kuinka kyseisenä kesänä tuotiin Intiöstä kiviä ja santaa Torikadun sillan luona olevan kadun laittamista varten.

Profiili D

Kulttuurikerrosta profiilissa.

Sijainti: Torikadun sillan eteläpuolella Kaupungintalon puolen pohjauksen profiilissa Kaupunginojan rinteessä.

Kerrokset: 1. sepeli, 2. hiekka, 3. likamaa/tiilimurska, 4. ensimmäinen palokerros, 5. likamaa/tiilimurska, 6. toinen palokerros, 7. likamaa/hiekka/tiili, 8. savi, 9. hiekka.

Koko: 2,5 m.

Diat: 107, 112.

Löydöt: 6. toinen palokerros: piiposliinia, liitupiipun varren ja pesän osia, rautanauloja. Eläinten luita 279,1 g.

7. likamaa/hiekka/tiili: liitupiipun varren osia ja eläinten luita 2,7 g.

Löytöpiirros: Liitupiipun pesän osa KM2004082:91.

Profiili sijaitsi Torikadun sillan eteläpuolella, aivan sillan eteläpuolisen reunan jälkeen Kaupunginojan rinteeseen yläosassa. Tällä kohdalla meni profiilin yläpuolella

kaukolämpöputki sekä kaapeleita. Profiilin kokonaissyvyys oli tällä kohdalla noin 2,3 m, koska alue oli Kaupunginojaan viettävässä rinteessä. Kaapeleiden alla oli nähtävissä vielä palokerrosten ja tiilimurskaisen likamaan vaihteluita, joista alin tiili/likamaakerros, kerros 7., sijaitsi noin 1,5 m syvyydessä, eli noin korkeudella 2,5 m mpy. Toisen, eli alemman palokerroksen seassa oli palanutta luuta sekä paljolti tiiltä ja hiiltä. Palokerrokset saattavat liittyä Oulun 1800-luvun palojen aikaisiin kerrostumiin, eli vuosiin 1822 ja 1882. Näistä mahdollisista palojen kerroksista ei yleensäkään koko katutyömaan valvonnan aikana saatu merkkejä muualta.

6. kerroksesta löytynyt liitupiipun pesän kappale on sirpale hollantilaisen piipun pesän reunaa, jossa erottuu pieni kuopannekuviointi reunassa. Muut liitupiipun varret olivat pitkiä varren paloja, joissa ei ollut valosreunoja. Itsessään kerros 6 on melko paksu, jopa 30-40 cm.

Fyysisesti profiilit B ja D sijaitsivat samassa pohjauksen jättämässä profiilissa noin 5 m päässä toisistaan. Tässä välissä olevat kerrokset olivat tuhoutuneet aiempien kaivantojen yhteydessä ja sisälsivät pääosassa kertaalleen kaivettua maata.

Profiili O

Kulttuurimaata profiilissa.

Sijainti: Kaupungintalon puoleisella jalkakäytävällä sillan läheisyydessä.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. asvaltti, 4. sora, 5. vaalea hiekka, 6. savisempi vaalea hiekka, 7. vaaleanruskea likamaa, 8. hiilinen likamaa.

Koko: 3 m.

Diat: 215-218.

Löydöt: 8. hiilinen likamaa: piiposliinia, liitupiipun varren katkelmia, ikkunalasiasia. Eläinten luita 34,9 g.

Profiili O:ssa oli nähtävissä kulttuurikerrosta heti pohjauksessa käytetyn vaalean hiekkakerroksen alapuolella melkein itä-länsi-suuntaisesti. Profiilissa oli vahva kerros vaaleanruskeaa likamaata. Tässä kerroksessa oli paljon tiiliä, kiviä, sekä laikuittain mustaa likamaata sekä vaaleaa hiekkaa. Myös puuta oli havaittavissa paikoitellen. Puu saattoi olla jäännös varsinaisista laudoista mutta tästä ei voida olla

varmoja. Suuremmat kivet profiilissa muodostivat kaksi pystysuunnassa olevaa kiviseinämää. Nämä ovat voineet olla osana jonkinlaista kivrakennetta.

Jonkin verran saatiin löytöjä myös 1-8 m etäisyydeltä profiilista pohjoiseen ja länteen. Nämä löydöt koostuivat pääasiassa punasavesta, piiposliinista, fajanssista, erilaisesta lasista sekä rautanauloista. Löydöt saatiin sekä 7. että 8. kerroksesta, jotka ajoittunevat 1700- 1800-luvuille. Löytöjen joukossa oli myös yksi simpukkakuvioidun liitupiipun kopan osa, joka ajoittuu 1790-luvun jälkeiseen aikaan ja näin ajoittanee kerroksia enemmän 1800-luvulle kuuluviksi. Myös osa piiposliinista voitiin ajoittaa 1780-1840-luvuilla valmistetuksi englantilaiseksi piiposliiniksi, jossa tunnusomaista on aaltoileva reuna, sekä reunaan uraviivoilla ja sinisellä lasitteella tehty kuviointi.

R32

Lautakatu poikittaisista pitkittäisistä laudoista ja hirsistä.

Sijainti: Torikadulla, Kaupunginojan ja Hallituskadun välisellä tiealueella. Osat A, B, ja D.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. asvaltti, 4. sora, 5. likainen puuroskamaa, 6. ylempi lautataso, 7. likamaa (12 cm), 8. alempi lautataso, 9. musta likamaa (10-15 cm), 10. paikoin kiviä, 11. savikerros.

Koko: 55 metriä pitkä, 8 metriä leveä (rikkoontunut useista kohdista aiempien kaivantojen vuoksi).

Kartat: Tasokartat 41 ja 42. Profiilikartta 44.

Diat: A: 225-229, B: 237-239, D: 240, Profiili: 249, Ojakadun suuntaisen kaukolämpöputken reuna: 253, 258, 259, R17 satama-altaan läheinen R32 rakenne: 262, 263, 275, kahden laudan vahvuinen alue (rakenteen länsireuna: 264, 265. Dendrokronologiset näytteet: D10: 246, D11: 247.

Löydöt: Liitupiippuja, punasavikeramiikkaa, ikkunalasia, nestetäytteinen lasiampulli, nahkakinnas, liitupiipun varren kappaleita. Eläinten luita 309,8 g.

Löytöpiirros: Liitupiipun varren osa KM2004082:40.

Rakenne R32 kulki pääosin Torikadun keskikohdalla menevän kaukolämpöputken länsipuolella. Kaivettaessa katuosuudella oli havaittavissa laudoista tehty katusiltamainen, eli puulla katettu katurakenne. Kaukolämpöputken kaivanto on todennäköisesti rikkonut lautakatua. Lautakatu rikkoontui myös noin 1,8 metriä leveällä viemärikaivannolla, joka kulki Nukun Ojakadun nurkan läheisestä viemärikaivosta Nukun keskivaiheilla sijaitsevalle viemärikaivolle. Tämän kaivannon länsipuolella lautakatu jatkuu kahden laudan (noin 40 cm) levyisenä. Lautakadussa on 5,8-8 metrin katkos myös Nukun keskivaiheilla sijaitsevilta kolmelta viemärikaivolta etelään. Lautakadun jäänteitä on kuitenkin havaittavissa vuonna 2002 kaivetulle alueelle saakka (valvojana tuolloin T. Oikarinen). Tämä kohta oli siis noin 2 metriä Nukun nurkalta Kaupunginojaa kohti.

Lautakadusta on piirretty tasokartat 41 ja 42, joiden sijaintipaikat on merkitty yleiskarttaan 5. Dokumentoitu kohta A sijaitsi kaukolämpöputken länsipuolella noin 7 m päässä NUKU:n seinästä, alkaen noin 60 cm rakennuksen pohjoisnurkan kohdalta Hallituskadulle päin. Tämä alue sisälsi sekä noin 40 cm halkaisijaltaan olevia kiviä, että näiden päälle tehtyä kahta puukertaa. Puukerrat oli tehty laudoista, joista alempi kerros kulki tiiviisti aseteltuna lauta-alueena kaakosta luoteeseen, eli poikkisuuntaan Torikatuun nähden. Ylempi lautakerta taas oli huonommin säilynyttä ja siinä kulki pitkiä lautoja edellisiä vastakkaiseen suuntaan, eli täysin Torikadun suuntaisesti. Laudat olivat leveydeltään noin 15-20 cm. Lauta-alueen yläpuolinen maa oli likaista puuroskamaata.

Kohta B sijaitsi 1,6 m A alueen koillispuolella. Alue B koostui myös puutasoista, joiden alapuolella oli myös muutamia kiviä, jotka havaittiin rakenteen purkamisen yhteydessä. (Kuva 14.) Tässä puukate koostui enemmän paikoin huonokuntoisista pyöröpuista kuin laudoista. Puuta oli kahdessa kerrassa päällekkäin ja alempi kerros kulki Torikadun poikkisuuntaisesti ja ylempi Torikadun suuntaan. Tässä laudat ja pyöröpuut olivat kooltaan myös 15-20 cm. Lautojen seassa oli myös suurempia hirsisiä. Näitä oli alemmassa tasossa ja ne olivat selkeästi lovettuja. Loveuksia oli sekä hirsien kyljissä, että päissä salvosta varten. Kylkien kaarimaiset loveukset on todennäköisesti tehty kahden puukerroksen tiiviimpää yhdistämistä varten. Salvokset hirsien päissä kuitenkin edustavat mitä ilmeisimmin hirsien uusiokäyttöä. Salvokset, jos niitä tavattiin, olivat yleensä pitkänurkkaisia salvostyyppisiä. Esimerkiksi

dendrokronologisissa näytteissä D10 ja D11 oli nähtävissä hieman toisistaan poikkeavat salvokset. D10:ssä oli tasapohjainen salvos hirren ylä- ja alapinnalla, kun taas D11:sta salvos muistutti enemmän viistoseinäistä koirankaulasalvosta. Tässä näytteessä erikoista oli salvospään muoto. Salvospää ei ollut tasainen, vaan pää oli sahattu kahdessa osassa niin, että siihen oli jäänyt hirren halkaisijasta katsottuna noin kolmasosan kokoinen pidempi uloke. (Diat 246, 247)

Kuva 14. R32 osa B. Katusiltarakenteen puita kahdessa kerrassa.

Kahdesta B rakenteesta löydetyistä hirrestä otettiin poikkileikkausnäytteet dendrokronologista iänmäärittystä varten. Jälkitöissä suoritettiin kyseisistä näytteistä puulajianalyysi ja niissä todettiin puiden olevan mäntyä (*Pinus sylvestris* L.). Näytepuissa havaitut salvokset sekä loveukset todettiin olevan rakenteeseen kuulumattomia, joten hirret edustivat sekundääristä paikkaa ja käyttötarkoitusta. Ne ovat olleet aiemmassa vaiheessaan ilmeisesti jonkun selkeästi salvostekniikalla tehdyn rakenteen osia, jotka ovat saaneet uuden käyttötarkoituksen kadun

päällysteenä. Iältään puut edustavatkin tuolloin vanhempaa kuin katusiltarakenne, mutta niiden iänmäärityksen perusteella saadaan viite katusillan ikään.

Hirsille ei voitu antaa tarkkaa ajoitustulosta. Näyte D10 sisälsi vuosilustoja väliltä 1729-1841. Viimeisen mitatun vuosiluston jälkeen puussa on ollut vielä 1-10 lustoa, joita ei voitu mitata lahoamisen vuoksi. Näytteessä D11 vuosilustot asettuivat välille 1729-1835. Myös tästä näytteestä arvioitiin lahon vuoksi puuttuvan noin 3-10 lustoa. Puiden kaatoajankohta asettuu näin näytteessä D10 välille 1842-1851 ja näytteessä D11 1838-1845. (Liite: Dendrokronologisten tutkimusten tulokset)

B:n lauta-alueen koillispuolella katusiltarakenne jatkui ainakin Kaupunginojan sivuvientikaivannossa dokumentoidulle R17 satama-allasrakenteelle saakka, eli noin 10,40 m NUKU:n pohjoisnurkalta koilliseen, kohti Torikadun siltaa. Täällä voitiin todeta, että lautarakenne oli yhteydessä satama-altaaseen, sillä heti kadun puiden päätyttyä alkoi satama-altaan takana maanpuolella sijainnut kivitäyte.

Kohdassa D (6,4 m NUKU:n pohjoisnurkalta etelään ja 7 m seinästä itään) puuta saatiin esille profiilissa ennen kuin kaukolämmön ja NUKU:n välistä osaa oli saatu kokonaan pohjattua. Tästä on kuva 240. Kuvassa näkyy hirsitasoa profiilissa 3,1 m matkalla Torikadun suuntaisesti. Ylin pitkittäinen hirsi oli profiilin pinnasta mitattuna noin 1,1 m syvyydellä, alimman laudoista koostuvan tason alapinnan ollessa 1,6 m syvyydellä. Nämä korkeudet vastasivat siis korkeuksia 3,7 ja 3,2 m mpy. Tässä kahden puukerran välissä oli havaittavissa likamaakerros noin 12 cm vahvuisena. Puhdas pohjamaaksi tulkittu kerros alkoi kauttaaltaan noin 3 m mpy syvyydessä.

Diassa 253 näkyy lautakatua kaukolämmön keskukselta Ojakadun suuntaisesti lähtevän kaukolämpöputken länsipuolella. Tästä on tehty profiilipiirros 44, jossa näkyy, että paikalla todettiin ylimpänä kivi, jonka alapuolella oli nähtävissä kaksi hirttä Torikadun suuntaisesti sekä heti niiden alapuolella oli näkyvissä lautojen päitä Torikadun poikkisuuntaisesti. Näiden alapuolella paljastui savimaa. Muista lautakadun kohdista tämä poikkesi siinä määrin, että puutaso ei koostunutkaan pelkästään laudoista, vaan ylimpänä olikin hirttä, sekä tämän päällä vielä kivi. Kivi

epäilemättä oli varsinaiseen lautakaturakenteeseen kuulumaton ja myöhemmin paikalle joutunut. Hirsi oli varsinaisesti hieman lautta paksumpaa pyöröpuuta.

Alun perin lautakatu on todennäköisesti ulottunut silloiselle Torikadun sillalle saakka, mutta nyt siitä löytyi jäänteitä noin 55 metriä pitkästi. Oli selvää, että lautakattua jatkui vielä pidemmällekin Kaupunginojaa kohden, mutta laudat olivat ojan läheisyydessä reilusti syvemmällä kuin pohjauksen syvyys, joten niiden esille kaivaminen jätettiin. Lautakatu on siis sijainnut nykyiseen maanpintaan nähden syvemmällä Kaupunginojan kuin Hallituskadun päässä. Lautakadun korkeus Nukun Ojakadun päässä on noin 3,4-3,7 m mpy. Leveyttä lautakaturakenteella on ollut todennäköisesti ainakin 8 m, jos rakenteet R33a ja R33b liittyvät katusiltarakenteeseen. Länsipuolelta katusilta loppui kahden laudan vahvuisena kulkevaan osaan. Tämän alueen länsipuolella maa alkaa olla puhtaampaa kuin lauta-alueen päällä.

Rakenteen löydöt olivat vähäiset. Lautakadun B-osasta löydettiin yksi lasinen ampulli KM2004082:41 tasokartan 41 yhden kiven juurelta, joka paljastui lautakattua purettaessa (kuva15.). Tästä löydöstä on liitteenä professori Franciska Sundholmin antama lausunto esineen käyttötarkoituksesta, joka on mitä ilmeisimmin toiminut jonkinlaisena lääkeaineampullina. Ampullin sisältöä ei ole tutkittu. Lautakadulta löydettiin myös nahkainen hansikas KM2004082:43, josta puuttuu peukalo. Kintaan ympärillä oli runsaasti tuolta, mikä on edesauttanut sen säilymistä. Lisäksi tästä saatiin sulanut lasin pala sekä kaksi liitupiipun varren katkelmaa, joista toisessa oli rullaleimakuviointia.

Kuva 15. Lääkeaineampulli lautakadulta.

Lautakatu on nykyisen asemakaavan suuntainen. Se ajoittune 1740-luvun jälkeiseen aikaan, sillä Wikarin kartassa vuodelta 1748 on piirretty puusilta ulottumaan Nukun puoleen väliin saakka. Sitä ennen vuoden 1705 karttaan ei ole piirretty vastaavaa lautakatua saattikka siltakaan. 1600-luvulla asemakaava on ollut erisuuntainen kuin nykyisin.

Saatujen dendrokronologisten tulosten antaman tiedon mukaan voidaan sanoa, että tällä Torikadun osalla on ollut puupäällyste aina karttojen mukaan 1700-luvun puolesta välistä aina 1800-luvun puoleenväliin saakka. Saadut puiden ajoitukset antoivat puille kaatoajankohdaksi 1842-1845 välisen ajan. (Liite: Dendrokronologisten tutkimusten tulokset) Hirsissä olleiden salvosjälkien mukaan voidaan kuitenkin sanoa, että puut ovat olleet ennen katupäällysteeksi joutumistaan jonkin muun rakenteen osina. Todennäköisesti katupäällyste edustaa pidempää ajanjaksoa, jonka aikana päällysteenä käytettyä puuta on vaihdettu, niiden lahottua ja mentyä huonoon kuntoon. Ajoitetut hirret löydettiin katupäällysterakenteen yläpinnasta ja ne edustavat näin ajallisesti tuoreempaa kerrosta.

R32 jatko 1.

Lautakadun jatko-osa poikittaisista pitkittäisistä laudoista ja kivistä.

Sijainti: Torikadulla, Kaupunginojan ja Hallituskadun välisellä tiealueella.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. asvaltti, 4. sora, 5. vaaleanruskea likamaa, 6. tiilimurskainen likamaa, 7. laudat, 8. kivi, 9. hiekkamaa.

Koko: R32 jatko 1: pit. 1,6, lev. 1,5 m.

Kartat: Tasokartta 43.

Diat: 266, 267.

Löydöt: Punasaviastian pala, ikkunalasia ja kuonaa. Eläinten luita 513,5 g.

R32 jatko 1. paljastui rakenteen R37 etelä- ja kaukolämmön länsipuolelta. Tämä oli selkeästi lautakaturakenteen R32 jatkoa samankaltaisine rakenteineen. Tästä piirrettiin tasopiirros 43, jossa on näkyvissä suuri kivi (halk. n. 1 m), sekä kiven lounas- ja luoteispuolilla hirsien ja lautojen jäänteitä. Rakennetta saatiin tasossa vielä enemmän auki, mutta tätä loppuosaa, joka paljastui rakenteen etelä- ja lounaispuolille, ei enää piirretty. Tästä tavatut puut olivat noin korkeudella 3,6 m mpy ja ne olivat samassa tasossa alueen länsipuolella kulkevan kahden laudan jäänteiden kanssa. Näiden välissä aiempi viemärikaivanto oli hajottanut rakennetta.

Rakenteessa R32 jatko 1. Torikadun suuntaisesti kulki kaksi puuta. Toinen näistä oli lyhyempi laudan pala, toisen ollessa pitkä hirsi. Hirsi oli päästään teräväksi veistetty ja sen leveys oli 18 cm. Torikatua vastakkaiseen suuntaan kulkevia lautoja paljastui näiden pitkittäisten alta. Tämän rakenteenosan löydöt tulivat puiden yläpuolisesta tiilimurskaa sisältävän likamaan kerroksesta. Pitkittäisiä puita paljastui lisää etelään päin mentäessä. Nämä olivat lautoja ja ne jatkuivat noin 1 m matkalla.

R32 jatko 2.

Lautakadun jatko-osa, kiviä.

Sijainti: Torikadulla, Kaupunginojan ja Hallituskadun välisellä tiealueella, kaukolämpökaivannon länsipuolella.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. asvaltti, 4. sora, 5. vaalea hiekka (20 cm), 6. puuroska/likamaa, 7. kivet.

Koko: 1,8 x 1,0 m.

Diat: 273.

Löydöt: Punasavisen kolmijalkapadan jalka, liitupiipun varren kappale. Eläinten luita 20,7 g.

Kaukolämpökaivannon länsipuolelta paljastui kaivamisen yhteydessä kaksi suurta kiveä, joiden todettiin olevan osa lautakadun alla kulkenutta kivialuetta. Kivet sijaitsivat korkeudella 3,93 m mpy. Kivien pinta oli hyvin tasainen ja ne ovat hyvin sopineet katusiltarakenteen aluskiviksi. Varsinaisesti puurakennetta ei tällä kohdalla kuitenkaan enää tavattu. Kivien päällä oli paksu puuroskakerros, jonka seassa oli heikosti havaittavissa maatunutta lautaa.

R33a ja R33b

Lautatasoa.

Sijainti: Torikadulla kaukolämpökeskuksen itäpuolella.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. asvaltti, 4. sora, 5. likamaa, 6. laudat ja kivet, 7. likamaa.

Koko: R33a pit. 2,7 ja lev. 0,4 m. R33b pit. 2,0 ja lev. 0,4 m.

Diat: R33a: 232, R33b: 233, 234.

Löydöt: -

R33a laudoista koostuvaa tasoa löytyi tummasta likaisesta maasta. Lautaa oli ilmeisesti useampi vierekkäin, mutta niiden rajoista ei voinut sanoa varmaa, koska laudat olivat pahoin hiiltyneet. Rakennetta todettiin noin 2,7 m pituudelta ja 0,4 m leveästi ja se jatkui etelään ja pohjoiseen. Lännessä vastaan tuli kaukolämpö, joka aiemmin rikkonut rakennetta. Puut kulkivat tasossa Torikadun suuntaisesti korkeudella 3,4 m mpy.

Edellisestä rakenteesta 1,2 m etelään tuli esiin R33b. Tämä kulki 30 cm ylemmällä tasolla kuin R33a lautataso. Korkeus rakenteella oli siis 3,7 m mpy. Tässä osassa oli nähtävissä laudan lisäksi kiviä Torikadun suuntaisessa rivissä. Nämä olivat edellisen rakenteen tapaan likamaakerroksessa, jota oli sekä kivien ja lautojen ylä- että alapuolella.

Molemmat rakenteet olivat syvemmällä kuin katualueen pohjauksen syvyys. Ne paljastuivat, koska paikalta kaivettiin hieman syvemmälle salaojaputken laittoa varten. Näiden tarkkaa laajuutta ei siis saatu selville, koska syvempää kaivamista

tällä kohdalla tehtiin vain noin 40 cm levyisesti. Löydetyt rakenteet liittyvät aiemmin dokumentoituun R32 lautakadun rakenteeseen. Tähän viittaavat sekä samanlainen rakenne että korkeus.

R35

Peruskiviä.

Sijainti: Kaupungintalon puoleisella jalkakäytävällä kaapeleiden välissä.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. asvaltti, 4. sora, 5. vaalea hiekka, 6. tiilimurskan sekainen likamaa, 7. puuroska, 8. tumma hiekka, 9. kivet, 10. vaalea hiekka.

Koko: 2,3 x 0,8 m.

Diat: 254, 255.

Löydöt: 6. tiilimurskan sekainen likamaa: punasaviastian paloja, liitupiipun varren katkelmia, ikkuna- ja esinelasia. Eläinten luita 191,7 g.

Peruskivirivi kaapeleiden välisellä kapealla kaivamattomalla alueella Torikatua vastaan poikkisuuntaisesti. Kivet jatkuivat Kaupungintalolle päin. Kaupungintalon puolen kaapeleiden alla erottui maakerroksia: tiilimurskan sekaista likamaata, puuroskaa ja tummaa hiekkaa. Kivien päällä oli tumman hiekan kerros, joka sisälsi puuroskaa ja tiiltä. Kivien alla oli havaittavissa hiekkakerrosta. Kivet jatkuivat molempien kaapeleiden alla sekä aina länsipuolelle laitetulle kaivolle saakka yhteensä 2,3 m verran. Kiviä oli paikalla kahdessa kerrassa päällekkäin sekä ilmeisesti myös kaksi riviä rinnakkain.

Kivet todennäköisesti liittyivät jonkinlaiseen rakennuksen kivijalkaan. Ajoitukseltaan rakenteen voi liittyä joko aiempaan tai samaan aikaan katusiltarakenteen kanssa, koska 1700-luvun kartoissa Torikatu on ollut nykyistä kapeampi ja korttelialue on voinut ulottua nykyisen jalkakäytävän alueelle. Löydöissä on kahdenlaista punasavikeramiikkaa, joista toinen on ohuehkon vihreällä sisäpinnaltaan lasitetun ja ulkopinnaltaan palaneen astian jäänteitä. Toinen taas on molemmin puolin punaisella lasitettu hyvin ohut pala.

R36, R36 jatko 1, R36 jatko 2

Peruskiviä Torikadun suuntaisessa linjassa.

Sijainti: Kaupungintalon puiston reunassa kaukolämmölle saakka. Eteläpää 10 m Hallituskadun ja Torikadun risteyksestä pohjoiseen.

Kerrokset: 1. asvaltti, 2. sora, 3. vaalea täytehiekka, 4. vaalea tiilimurskan sekainen tiivis likamaa, kivet, 5. tumma likamaa, 6. hiekkainen savi, 7. puuroska, 8. hiekka.

Koko: kokonaispituus: 9 m ja leveys: 5 m.

Kartat: Tasokartat 46, 47. Profiilikartta 48.

Diat: R36: 261, R36 jatko1: 270, R36 jatko 2: 274, R36 profiili 277.

Löydöt: Peruskivien päältä ja väleistä, likamaa: punasavea, fajanssia, liitupiipun pesän ja varren osia, ikkunalasia ja myllynkivi. Eläinten luita 301,1 g.
Profiili: punasaviastian kahva, piiposliini, esine- ja ikkunalasia, piitä ja rautanaula. Eläinten luita 137 g.

R36 jatko 1: 1 äyrin kolikko, 1719 Ulrika Eleonora.

R36 ja jatko: punasavea, fajanssia, piiposliinia, liitupiipun pesän ja varren kappaleita, esine- ja ikkunalasia, vyön hela, rautanauvoja ja kuonaa. Eläinten luita 483,8 g.

Löytöpiirros: Pullon suuosa KM2004082:71, punasaviastian pala KM2004082:60, liitupiipun varren ja pesän osia KM2004082:62 ja KM2004082:70.

Kaupungintalon puiston reunassa menevien kahden kaapelikeskittymän välistä ja niiden alta, paljastui Torikadun suuntaisesti kulkevaa kiviperustan jäännöstä R36, joka jatkui Kaupungintalon puistoalueen reunasta aina kaukolämpökaivannolle saakka. Kivet paljastuivat heti pohjauskerrosten alapuolella olevan vaalean likamaan alta, josta saatiin myös rakenteen löydöt. Likamaakerrosta 4 oli sekä kivien päällä että ympärillä. Koostumukseltaan se oli hyvin tiivistä ja sisälsi muun muassa tiilimurskaa. Kiviä oli kahdessa kerrassa päällekkäin, ylemmän kerran ollessa pienempiä kiviä kuin alemman. Tasokartassa 46. näkyy näitä pienempiä kiviä. Profiilipiirros 48. on piirretty kohdasta, jossa erottuu vain ylempää kivikertaa.

R36 jatko 1 paljastui kaapelien ja kaukolämmön väliseltä alueelta. Tästä dokumentoitiin piirtämällä noin 1,3 pitkä ja 0,9 m leveä alue. Tasokartassa 47. näkyy

lähinnä ylintä, hyvin pienistä kivistä koostuvaa kivikertaa, joka sijaitsi noin korkeudella 4,30 m mpy.

R32 jatko 2 paljastui kaapeleiden ja kaukolämmön väliseltä alueelta. Tällä kohdalla tavattiin kiviä, jotka osoittautuivat R36 kiviperustusrakenteen eteläisimmiksi kiviksi. Näistä kaksi viimeistä kiveä sijaitsivat korkeudella 4,34 m mpy. Nämäkin tulivat likamaakerroksen alta, kuten R36 muut kivet.

Kokonaisuudessaan rakenteeseen liittyvät kivet jatkuivat tiiviinä kiviperustana Torikadun suuntaisesti aina 9 m pituudelta ja leveydeltään ulottuen aina kaukolämpökaivannolle saakka, eli 5 m. Kivet rajautuivat selkeästi Kaupungintalon puiston rajalle, koska yleisesti pohjauksen profiiliin ei jäänyt kiviä. Profiilissa näkyi kivialueen ympärillä ollutta likamaata, jossa oli runsaasti tiiltä, hiiltä ja puuroskaa.

Kivien päältä saatiin löytöinä muun muassa myllynkivi, vyön hela sekä kolikko. Löytöjen joukossa oli myös runsaasti liitupiipun osia. Myllynkivi löytyi kivien päälle asetettuna likamaakerroksen 4 sisältä. Kiven halkaisija on 17 cm ja sen keskellä on noin 1-2 cm halkaisijaltaan oleva epäsymmetrinen reikä. Kivi on kulmikkaan muotoinen ja sen reunat muistuttavat kahdeksankulmaista mutteria. Painoa kivellä on noin 3,5 kg. Kolikko löytyi myös kerroksesta 4. ylemmän kivikerran päältä. Sen paikka on merkitty tasokarttaan 47. Kolikko osoittautui konservoinnissa vuoden 1719 Ulrika Eleonoran yhden äyrin kolikoksi.

Kiviperusta oli hyvin vahva ja yhtenäinen. Todennäköisesti se on liittynyt jonkin suuremman rakenteen perustukseen. 1824 tehdyn asemakaavaudistuksen mukaan Torikatu sai nykyisen leveytensä. 1748 Wikarin kartassa (kartta 67.) nykyiselle katualueelle ulottui nykyisen Kaupungintalon puolelta tonttia niin, että kyseinen kiviperustainen rakennus on voinut sijaita silloisen korttelialueen rajalla. Löytöaineistonsa perusteella rakenne ajoittuisi 1700-luvulle. Erityisesti liitupiippuaineisto vaikuttaisi olevan 1700-luvulla valmistettua. Myös kolikko oli 1700-luvun alkuvuosikymmeniltä. Kaikki löydöt tulivat kuitenkin kivien päällä olevista likamaakerroksista. Tämän mukaan kivet edustavat aikaisempaa vaihetta kuin niiden yläpuoliset kerrokset. Sen mukaan kivirakenne voisi ajoittua 1700-luvulle tai sen alkuun. Rakenne edustaa tuolloin ilmeisesti Torikadun laidalla

sijainnutta rakennusta, koska Torikatu kulki lähes nykyisellä paikallaan 1652 ja 1655 palojen jälkeen.

R37

Kiviä ja puuta.

Sijainti: Kaukolämmön länsi- ja 3:n viemärikaivon rivin eteläpuolella.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. asvaltti, 4. sora, 5. vaalea hiekka, 6. tiilimurskan sekainen likamaa, 7. kivi ja laudat, 8. puuroska, 9. savimaa, 10. vaalea hiekka, 11. savinen hiekkamaa.

Koko: 1,6 x 0,8 m.

Kartta: Tasokartta 49.

Diat: 260.

Löydöt: Fajanssia ja rautanaula ja eläinten luita 114,1 g.

Tiilimurskan sekaisen likamaan alta paljastui kaksi suurempaa kiveä (halk.60 cm), joiden päällä, sekä ympärillä oli puuta. Puu koostui osaksi paikalle laitetuista juurista, sekä pienistä laudoista. Puut eivät muodostaneet selkeää rakennetta, vaan vaikuttivat enemmänkin paikkaan sekaisin laitetuilta. Lautojen sekä kivien alapuolelta tuli puuroskakerros, jonka alapuolella tiivis savimaa. Tässä savimaassa todettiin vielä yksi suurempi kivi toisen alla rakenteen kaivamisen yhteydessä. Savimaan alapuolella oli vielä ohut kerros vaaleaa hiekkaa, jonka jälkeen paljastui ilmeisesti pohjamaaksi tulkittava savinen vaalea hiekka. Nämä alimmat kerrokset (8.-10.) olivat vain muutaman senttimetrin ohuita kerroksia. Kivet olivat noin 3,2 m mpy korkeudella.

Diassa 260 näkyy alueesta yksi kivi sekä hirsi, joka kulki koillinen-lounas-suuntaisesti. Lisäksi näiden ympärillä näkyy puuroskan ja oksien täyttämää aluetta, joka paikalla muodosti kuopannemaisen alueen. Toinen alueeseen liittynyt kivi on kuvassa jo poistettu alueen pohjoispuolelta. Puuroska-alueen katkaisi itäpuolelta kaukolämpökaivanto, länsipuolella se taas loppuu hiekkaisempaan maahan. Kuvan oton jälkeen rakenteen todettiin jatkuvan vielä katualueella etelään. Sieltä löydettiin lisää kiviä, sekä lahonnutta lautaa ja puuroskaa. Rakenne liittyy mitä ilmeisimmin edelleen katusiltarakenteeseen. Puuroska- ja savimaakerrokset sekä kivien ja suurempien puuroskien palat ovat tulkittavissa alueen kuivaus- ja katekerroksiksi.

R39

Lautataso.

Sijainti: Kaukolämpökeskuksen pohjoispuoli, 10 m NUKU:n pohjoisnurkasta pohjoiseen ja siitä 6 m itään.

Kerrokset: Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. asvaltti, 4. sora, 5. vaalea hiekka, 6. savinen hiekka (sekoittunut), 7. ylempi lautakerta, 8. alempi lautakerta, 9. puuroskainen likamaa.

Koko: 3,4 x 1,6 m.

Diat: 275, 276.

Löydöt: -

Pohjauskerrosten alapuolella sekoittuneen näköisen maan alapuolella, paljastui Torikadun poikkisuuntaisesti aseteltuja pyöröpuita. Puita oli yhteensä 10 kappaletta ja ne oli aseteltu vieriviereen tasaiseksi alueeksi. Pohjoispäädyssä olevat puut muistuttivat enemmän jo hirsiiä kuin pelkkiä pyöröpuita. Puut olivat kuitenkin melko huonokuntoisia ja lahonneita. Tästä kohdasta on voitu aiemmin poistaa puukertaa, koska päällä oleva kerros oli tosiaan selkeästi sekoittunutta maata. Poikkipuiden korkeus pohjoispäässä oli 3,25 m mpy ja eteläpäässä 3,15 m mpy.

Lautojen alapuolelta vastaan tuli puuroskaa sisältänyt likamaakerros. Tässä kohdassa näkyi lisäksi neljä Torikadun suuntaisesti kulkevaa pitkittäislankkua, jotka kulkivat poikittaisen lautatason alapuolella. Nämä olivat noin syvyydellä 3,00 m mpy.

R39 rakenteessa olevat puut liittyvät mitä ilmeisimmin myös R32 lautakaturakenteeseen, ollen sen pohjoisin osa.

R49A

Lautataso.

Sijainti: Kaupungintalon puoleisella jalkakäytävällä kaapeleiden välissä.

Kerrokset: Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. asvaltti, 4. sora, 5. vaalea hiekka, 6. savinen vaalea hiekka, 7. vaaleanruskea likamaa, 8. puuroska, 9. hirret, 10. puuroska.

Koko: 1,6 x 1,6 m.

Kartta: Profiilikartta 45.

Diat: 241, 242.

Löydöt: Punasaviastian paloja, ikkunalasia, rautanaula ja hopeakolikko 1709.
Eläinten luita 88,7 g.

Löytöpiirros: Kolmijalkapadan kahva KM2004082:85, punasaviastian pala
KM2004082:85.

Rakenne paljastui Kaupungintalon puoleisen jalkakäytävän alta, ollen alkukohdaltaan melkein NUKU:n rakennuksen pohjoisseinämän kohdalla, noin 11,8 m päässä nurkasta itään. Lautatason yläpuolella oli tiilensekaista savista likamaata, josta rakenteesta todetut löydöt saatiin. Rakenne paljastui noin 1,4 m syvyydellä alkuperäisestä maanpinnasta. Länsipuolella alue rajautui kaukolämpöputkeen, etelä- ja itäpuolella todetun lautarakenteen ympärillä likamaa jatkui. Rakenne koostui Torikadun suuntaisesti ja sitä vastaan poikkisuuntaisesti asetetuista laudoista, sekä näiden tasojen alapuolella olevista muutamasta kivistä. Kuten muissakin tältä katuosuudelta todetuissa lautarakenteissa, tässäkin ylin kerros puista oli suuntautunut Torikadun suuntaisesti ja alempi kerros poikittaisesti. Rakennetta dokumentoitiin piirtämällä 1,6 m matka, jonka jälkeen rakenteen havaittiin jatkuvan vielä 5,1 m. Ylimmät puut olivat korkeudella 3,6 m mpy.

Rakenteen päällä olevasta maasta saatiin löytöinä muun muassa useampien punasaviastioiden paloja. Joukossa oli myös yksi kolmijalkapadan kahva. Ikkunalasi oli leikattua vihreää lasia, joiden joukossa oli yksi reunapala. Kolikko oli 1 äyrin hopeakolikko Karl XI ajalta, joka on lyöty vuonna 1709.

R49B

Hirsiä.

Sijainti: Kaupungintalon puoleisella jalkakäytävällä.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. asvaltti, 4. sora, 5. vaalea hiekka, 6. savinen vaalea hiekka, 7. vaaleanruskea likamaa, 8. puuroska, 9. hirret, 10. puuroska.

Koko: Hirren pituus 1,4 m. Kokonaisalueen pituus noin 3 m, leveys 0,5 m.

Löydöt: Piiposliinia ja eläinten luita 15,6 g.

Torikadun Kaupungintalon puoleisen jalkakäytävän kohdalla pohjauksen yhteydessä todettiin kaksi suurempaa hirttä. Hirret olivat ristikkäin, päällimmäisen ollessa Torikadun suuntaisesti. Alempi kulki Torikadun poikkisuuntaisesti ja se oli pituudeltaan 1,4 m. Korkeuslukema ylemmän hirren yläpinnasta oli 3,45 m mpy. Rakenne jatkui etelään päin kaivettaessa. Puissa ei ollut havaittavissa salvoksia. Täällä paljastui lisää pyöröpuurakennetta. Puiden ylä- ja alapuolilla oli havaittavissa selkeä puuroskainen maakerros. Nämä todennäköisesti liittyivät R32 rakenteeseen, koska rakenne ja maakerrokset olivat samanlaiset.

Profiili Q

Kulttuurikerrosta ja kiviä profiilissa.

Sijainti: Kaupungintalon puiston reunassa 2. valopylvästä 6 m pohjoiseen.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. tumma sora, 3. punainen sora, 4. tumma savinen maa, 5. vaalea savinen maa, 6. vaalea likamaa, 7. vaalea täyttöhiekka, 8. tumma likamaa, 9. kivet.

Koko: Piirretty profiili 5,60 m.

Kartat: Profiilikartta 50.

Diat: 220, 221.

Löydöt: -

Profiilissa havaittiin kaksi erillistä ja erilaista likamaakerrosta, joiden yhteisvahvuus oli noin 60-80 cm. Alemmassa likamaakerroksessa, kerros 8, oli useampia suurempia kiviä nykyisen asemakaavan suuntaisesti. Kivien yläpinnan kohdalta korkeus oli 4 m mpy. Kivet sijaitsivat aivan puistoalueen rajalla. Näiden kivien takana paljastui myös toinen kivikerta samankokoisia kiviä. Mitään löytöjä ei profiilista saatu.

Kaupungintalon takapiha

Yleiskuvat: 114.

Oulun kaupungin Viheryksikön Kaupungintalon pihaa kunnostava ryhmä kaivoi Kaupungintalon takapihalla katutöiden aikaan. Alue ei kuulunut tämän projektin valvottaviin alueisiin, eikä tästä kaivannosta ollut ilmoitettu aiemmin millekään taholle, vaikka tiedossa olisi pitänyt olla edellisen kesän kokemuksen mukaan, että kaivamista tällä tontilla ei saa tehdä ilman asianmukaista valvontaa.

Viheryksikkö kaivoi Kaupungintalon takapihalle viheralueen keskelle kaaren muotoisen alueen siihen asetettavaa muuria ja taideteosta varten. Kaari noudatteli viheralueen reunaa, jolloin sen pituudeksi tuli ulkoreunasta mitattuna noin 27 m ja sisäreunasta noin 18 m. Kaarimaisen kaivetun alueen leveys oli kauttaaltaan noin 4 m. Syvyyttä kaivannolla oli noin 1 m.

Paikalla seurattiin kaivamista sen verran kuin varsinaiselta valvonta-alueelta ehdittiin. Tämä tarkoitti sitä, että alueelta paljastuneita kerroksia dokumentoitiin lähinnä taukojen aikana. Tontin alueella tehtiin arkeologista valvontaa vuonna 2003, eli edellisenä kesänä, jolloin paikalta todettiin useampia rakenteita sekä runsaasti löytömaterialia. Kaivannon kohdalla alue näytti kaivamattomalta maalta.

Profiili E

Kulttuurikerrosta profiilissa.

Sijainti: Kaupungintalon takapihan viheralueen kaivannon itäreunassa.

Kerrokset: 1. Nurmikko ja multa, 2. hiekka, 3. tiilimurskaa sisältävää likamaakerrosta, 4. palokerros, 5. likamaa, 6. toinen palokerros.

Koko: 4 m leveästi ja 2 m pitkästi kaivetun alueen kulmassa.

Diat: 113.

Löydöt: 3. tiilimurska/likamaa: punasavea, piiposliinia, fajanssia, kivisavea, posliinia, liitupiipun varren osia sekä lasia ja rautanauloja.

Löytöpiirros: Liitupiipun rullaleimakuvioitu varren osa KM2004082:162.

Kaivannon itäpäädyn nurkasta dokumentoitiin profiili E, jossa erottui multa- ja hiekkakerrosten alla vaihtelevia likamaakerroksia. Kerrokset alkoivat noin 0,5 m syvyydellä multapinnasta. Kerrokset koostuivat enemmän tai vähemmän tiiltä ja hiiltä sisältävistä hiekkamaista, joista kerrokset 4. ja 6. oli tulkittavissa palojätekerroksiksi. Näiden maakerrosten laajuus tasossa ulottui 11,5 m päähän. Näiden kerrosten alla meni profiilista mitattuna 6-11,5 m alueella suurempia kiviä. Profiilista saatiin runsaasti löytöjä, kaikki kerroksesta 3. Löytöaineisto koostui pääosin suurehkosta määrästä astian paloja.

2003 vuonna tehdyssä Kaupungintalon ympäristön kunnostustöiden valvonnassa samoilta kohdilta löydettiin R22a rakenne, johon profiili E epäilemättä liittyy. R22a oli aiemmin tulkittu kivijalan jäänteeksi. Profiili E:ssä tavattu likamaa on samaa kuin kivijalkarakennetta ympäröinyt tumman likamaan kerros.

R13

Peruskivet.

Sijainti: Kaupungintalon takapihan viheralueen kaivannon itäreunasta 6 m päässä länteen.

Koko: N. 5 x 4 m.

Diat: 116.

Löydöt: -

Profiili E:stä noin 6 m länteen alkoi alueen likamaakerrosten alta paljastua suurehkoja kiviä. Näitä lähti ilmeisesti noin 5 x 4 m alueelta. Tämän kaivamista ei kokonaan ehditty valvoa, joten tulkinat tehtiin osin pitkälti kaivannon profiileiden perusteella. Kivet muodostivat hieman pohjoiseen levenevän alueen.

Kivien seassa oli runsaasti suurehkoja tiilen paloja sekä profiili E:n tapaan palokerrokseksi luokiteltavaa likamaata. Kivien poiston jälkeen niiden alapinnan kerrokseksi paljastui puhtaamman vaalean hiekan kerros, joka näytti rajautuvan ainoastaan kiviä sisältäneelle alueelle. Tätä lienee voitu käyttää pohjaushiekkana peruskiville. Todennäköisesti kivet liittyivätkin jonkinlaiseen rakenteeseen, ollen sen peruskiviä. Päällä olevat likamaan kerrokset ovat olleet sen palo- ja purkujätekerroksia. Kivialueen laajeneminen pohjoiseen päin voisi selittyä sillä, että kaivettaessa osuttiin juuri rakenteen nurkan läheisyyteen. Tätä tukee myös se seikka, ettei profiili E:ssä havaittu ollenkaan kiviä. Mitään puurakennetta ei ainakaan valvotun kaivauksen aikana tai profiileissa havaittu. Kuva 116 on otettu kaakkoon päin siltä kohdalta mistä kiviä nousi. Kuvassa näkyy tasossa vaalean hiekan kerros. Alue liittyy vuonna 2003 dokumentoituun profiiliin R26, jota epäiltiin rakennuksen jäänteeksi.

Peruskiviä sisältäneen alueen jälkeen kaivannossa kaakkoon menevällä loppuosalla ei havaittu merkkejä mistään rakenteesta. Täällä oli havaittavissa maakerroksia,

joissa vaihteli selkeästi vaaleamman hiekan ja tumman hiekan kerrokset. Kuvassa 114 on nähtävissä profiilissa kerrosten vaihtelu, sekä tasossa hiilinen kerros, joka osoittaa, että alueella on vielä kulttuurikerrosta syvemmilläkin tasolla. Vuonna 2003 alueelta dokumentoitiin rakenteet R16, R27 ja R28, mutta näihin liittyviä maakerroksia ei tämän kaivannon yhteydessä todettu.

Kaupunginojan sivuvientikaivanto

Yleiskuvat: 131, 132, 141, 148.

Torikadun sillan purkamisen jälkeen uuden sillan rakentamista helpottamaan vedettiin väliaikainen putki sillan paikan eteläpuolitse kuljettamaan Kaupunginojassa virtaavan veden varsinaisen ojan ohi. Putkea varten jouduttiin kaivamaan sivuvientikaivanto lähtien sillan luoteispuolelta ja kulki sillan eteläpuolitse eli Kaupungintalon ja Kaupunginojan välistä aina sillan kaakkoispuolelle saakka. (Kartta 5.) Kaivanto tehtiin kaivinkoneella ja sen syvyys vaihteli 0,5 – 4,5 m välillä. Kaivannon leveys puolestaan oli noin 1,5-3,0 m. Kaivannossa havaittiin muutamia rakenteita.

Kaupunginojan rinnettä on useampaan kertaan sekä kaivettu, että sinne on tuotu lisää maata. Esimerkiksi 1830-luvulla nykyisen Franzenin puiston aluetta tasattiin ja sieltä tuotiin maata Kaupunginojan laiduille. (Hautala 1975, 62-63) Näin monet löydetyistä maakerroksista kuulunevat näihin toimiin ja ovat näin löytöinä sekundäärisiä, eivätkä ajoita Kaupunginojan rannan kerrostumia.

R14 ja Profiili F

Viemäri puusta ja tuohesta, sekä viemärin kohdalla ollut profiili.

Sijainti: Kaupunginojan sivuvientikaivannon alussa Kaupunginojan eteläpuolisessa rinteessä. Etäisyys sillan reunaan noin 30 m.

Kerrokset: 1. Nurmikko ja multa, 2. savi, 3. tumma/märkä hiilinen ja tiilinen maa, 4. viemärirakenne, 5. tummanharmaa tiivis savi, 6. vaalea savi.

Koko: Viemärin pituus profiilissa 2,7 m

Mitat: 119-122, 124-127.

Löydöt: 3. tumma, märkä maa viemärin yläpuolella: puna- ja valkosavea, piiposliinia, liitupiipun varren osia, pullo-, esine- ja ikkunalasia. Eläinten luita 107,1 g.

Löytöpiirros: Valkosaviastian kahva KM2004082:166.

Sivuvientikaivannon alusta noin 4 m päässä ja noin 28 metrin päässä Torikadun sillan reunasta paljastui kaivannon eteläpuolen profiilissa viemärirakennetta. Viemäri oli puinen rakenne, joka oli tehty tuohesta ja muutamasta puun palasta. Rakennetta tuli esille alun perin vain sen verran, että profiilista erotti siellä olevan puuta. Sitä tutkittiin tarkemmin puun funktion määrittelemiseksi ja se osoittautui kaivettaessa puiseksi viemäriputkeksi. Kaivettaessa viemäri tuli melkein kaivannon suuntaisesti esiin, menen kuitenkin profiilin sisään kaivannon kaartuessa. Esiin sitä saatiin noin 2,7 m alueelta.

Kuva 16. Tuohella päällystetty viemärirakenne.

Viemärin rakenne koostui pitkistä puulaudoista ja tuohesta (Kuva 16.). Rakenteen ylimpänä ja alimpana osana oli kolme vaakatasossa olevaa lautaa, joiden leveys oli noin 20 cm. Kaksi laudoista oli päällekkäin ylätasossa, yhden ollessa alapintana. Näiden väliin oli asetettu kaksi kapeampaa lautaa (noin 10 cm) pystyyn pitämään kaksi suurempaa kauempana toisistaan ja muodostaen näin neliömäisen putkirakenteen. Näistä kapeammista puista jäljellä oli vain eteläisempi osa. Pohjoisen laidan puu oli lähtenyt mitä ilmeisimmin pois kaivinkoneella. Kaiken tämän ympärille oli kiedottu tasaisesti tuohta. Rakenteessa tuli esiin myös liitoskohta, jossa oli käytetty pientä veistettyä puuosaa (KM2004:172) yhdistämään pitkittäisiä puuosia (Kuva 17.). Liitospuun leveys on 3,5, korkeus 1,5 ja pituus 19 cm.

Profiilista nähtynä viemäri kulki luoteispäästään noin 0,5 m syvyydessä, kun taas toiseen päähän mentäessä syvyyttä oli jo noin 0,8 m. Viemäriin yläpuolella kulki pinnan nurmikko- ja multakerroksen alla savea, jonka jälkeen erottui profiilissa tumman, märän maan kerros, kerros 3., joka oli hiekan ja saven yhdistelmä sisältäen tiiltä ja hiiltä. Tästä kerroksesta saatiin tähän profiiliin ja rakenteen ympärille liittyvät löydöt. Viemäriin alapuolella erottui tummanharmaan, erittäin tiiviin savimaan kerros, jonka päälle viemäri on rakennettu. Tästä alaspäin kerrokset olivat vaaleamman saven kerroksia, jotka selkeästi liittyvät vanhoihin joenuoman kerroksiin.

Kuva 17. Viemäriin rakenteen liitospuu.

Löytöjen joukossa oli muun muassa useampia paloja valkosavikeramiikkaa. Kaikki löydetyt palat kuuluivat samaan korvalliseen pieneen kulhoon, jossa oli kellertävä/vihertävä lyijylasite. Reunapalojen ulkopinnalla oli kaksi uraa ja korva oli tehty niin, että korvan sisäpinta oli kaareva. Itse savi oli vaaleata. Ilmeisesti vastaavanlainen kulholöytö oli saatu Helsingin Vanhankaupungin kaivauksilta parituvasta J. (Niukkanen 1996, liite IV, kuva 6.) Tämä astiatyyppi ajoittunee 1600-luvulle. Löytöaineistossa oli mukana myös piiposliinia, joka ajoitetaan 1700-luvun puolen välin jälkeiselle ajalle. Kyseinen maakerros onkin todennäköisesti kasattu viemäriin päälle sen rakentamisen jälkeen peittämään rakennetta ja maa-aineksena on käytetty sekoitettua maata. Viemäriin iästä on hankala sanoa muuta, kuin että löytöaineiston perusteella ei voi tehdä suoraa tulkintaa käyttöajankohdasta.

Todennäköisesti viemäri voisi liittyä 1800-luvun viemäröinteihin, jolloin viemäreiden rakentaminen Suomessa aloitettiin. (Juuti 2001, s. 35-41)

R15

Kaivannon poikki kulkevaa puuta.

Sijainti: Sivuvientikaivannon etelä- ja pohjoisprofiilissa 3 m päässä R14 viemärirakenteen loppumiskohdasta.

Kerrokset: 1. Nurmikko ja multa, 2. savi, 3. tumma/märkä kivinen, tiilinen ja hiilinen maa, 4. puurakenne/savinen hiekkamaa, 5. savi, 6. hiilikerros.

Koko: Kerroksen 3. laajuus 5 m, puualue noin 40 cm.

Diat: 123.

Löydöt: 3. tumma/märkä kivinen, tiilinen ja hiilinen maa: punasavea, kivisavea, fajanssia, piiposliinia, pullo-, esine- ja ikkunalasia sekä liitupiipun varren osia ja piitä. Eläinten luita 53,2 g.

Kaivannossa kaivettaessa noin 7 m R14 viemärirakenteesta kaakkoon päin tuli vastaan kolme poikkipuuta, jotka kulkiivat kaivannon läpi kohtisuoraan profiileja vastaan. Puut olivat ohuehkoja, noin 15 cm levyisiä lautoja. Näistä saatiin ennen poistoa otettua kuva 123. Ne kaivettiin kaivinkoneella pois ja ne jäivät näkyviin profiileihin. Puut olivat lähellä toisiaan, hieman limittäin. Kuvassa näkyy ainoastaan kaksi lautaa, joista koillispuoleinen on toisen alapuolella. Näiden alla oli vielä yksi lauta, jota ei näy kuvassa. Niiden alapinta oli noin korkeudella 1,5 m mpy. Kaivannon leveys tällä kohdalla oli 1,65 m, joten puiden kokonaispituus oli ainakin noin 1,8 m, koska kaivinkoneella kaivettaessa molempiin profiileihin jäi näkymään puiden päät. Puiden leveys profiilissa oli noin 45 cm. 5 m levyiseksi dokumentoituun alueeseen laskettiin mukaan puiden päällä kulkenut maakerros 3., joka jatkui mainitulla leveydellä, eli noin 5 m.

Tällä paikalla profiilissa erottuivat maakerrokset, joista 1.-3. kerrokset olivat samat kuin kaivannon alkupäässäkin. Kolmas kerros oli tässä kuitenkin hieman enemmän kiviä sisältävä. Itse puut olivat savisessa hiekkamaassa, jonka alapuolella oli havaittavissa löydöttömäksi jääneet savi- ja hiilikerrokset. Pohjoisprofiilissa kerros 3. jatkuu vielä tältä alueelta kaakkoon mentäessä. Eteläprofiilissa puolestaan tällä paikalla kerroksessa oli selkeä katkos ja tilalla ohuempia tumman hiekan ja savimaan

vaihteluja. Avoimeksi jäi, kuuluivatko puut johonkin rakenteeseen, vai olivatko ne vain irtonaisia puita vailla liittymistä mihinkään suurempaan kokonaisuuteen. Kerros 4., eli savinen hiekkamaa, vaikutti kertaalleen kaivetulta, eli puut saattaisivat hyvinkin olla sekundäärisessä paikassa.

R15 jatko

Puuta kaivannon pohjoisprofiilissa.

Sijainti: Sivuvientikaivannon pohjoisprofiilissa R15 3. kerroksen alueen sisällä heti aiempien puiden kaakkoispuolella.

Kerrokset: 1. Nurmikko ja multa, 2. savi, 3. tumma/märkä kivinen, tiilinen ja hiilinen maa, 4. puurakenne/savinen hiekkamaa, 5. savi.

Koko: 1,10 m.

Diat: 123, 128.

Löydöt: Punasavea, piiposliinia, pullo- ja esinelasia, liitupiipun varren katkelmia.

Kaivannossa jatkuneen R15:ta alueen tumman/märän ja kivisen maan alue pohjoisprofiilissa jatkui ja sen sisässä paljastui toinenkin puuta sisältänyt alue. Puut paljastuivat kaivamisen yhteydessä heti R15 jälkeen. Tällä kohdalla paljastui kaksi hirrestä veistettyä lankkua vierekkäin, joiden yläpuolella oli neljä pyöröpuuta ja yksi pyöröpuu muiden kaakkoispuolella. Tästä alueesta on otettu profiilikuva 128, jossa kyseisen rakenteen puut erottuvat hyvin heikosti. Alhaalla kuva 18., jossa näkyy pelkistetty kuva profiilissa näkyneestä puurakenteesta. Nämä puut näkyivät ainoastaan kaivannon pohjoisprofiilissa, niitä ei mennyt kaivannon poikki, vaan ne loppuivat juuri profiiliseinämän kohdalla.

Kuva 18. R15 jatkon pelkistetty rakenne pohjoisprofiilista nähtynä.

Puut olivat noin korkeudella 1,45 m mpy. Puiden alainen kerros koostui pääosin savisesta hiekkamaasta, jossa myös aiemmat R15 puut olivat. Nämä kaksi puualuetta, vaikkakin olivat vierekkäin, tuskin kuuluivat samaan rakenteeseen. R15 puiden

tulkittiin olevan mahdollisesti sekundäärisessä paikassa olevia puita. R15 jatkon puut olivat enemmänkin tarkalleen paikalleen aseteltuja ja oletettavasti primäärissä paikassa. Niiden tarkoitus on voinut esimerkiksi olla jonkinlainen katusiltarakenteen osa Kaupunginojan yli, jota rakenteen löytöpaikka tukee vahvasti. Missään kartoissa ei kuitenkaan ole mainintaa tällä paikalla kulkevasta sillasta. Kyseessä voi olla myös vain päällyste ojan vetiselle reuna-alueelle.

R16

Puinen koteloviemäri.

Sijainti: Sivuvientikaivannossa 5,5 m kaakkoon R15 jatkon loppumiskohdasta.

Kerrokset: 1. Nurmikko ja multa, 2. savi/hiekkamaa, 3. koteloviemäri, 4. savi.

Koko: Viemäriin leveys 23 cm.

Diat: 129-131.

Löydöt: Koteloviemäriin yläpuoli: Punasaviastian ja kaakelin reunapalat, liitupiipun varren osa, ikkunalasia, fajanssia, piiposliinia.

R15 jatkon jälkeen noin 5,5 m päässä kaivannossa kaakkoon tuli vastaan puisen koteloviemäriin reuna. Koteloviemäri oli selkeästi R14 viemäriä paljon tuorempi. Tämä oli tehty laudoista neliön muotoon ja rakennusmateriaalina oli käytetty tasalaatuista puulautatavaraa. Ylälaudan leveys oli 23 cm ja sivulaudan 21 cm. Ylälankun paksuus oli 8 cm.

Viemäri kulki hieman viistosti kaivannon poikki, poiketen noin 10 astetta pohjois-eteläsuunnasta. Kaivannon leveys oli tällä kohdalla 2 m ja viemäriin yläosa oli korkeudella 1,57 m mpy. Viemäriin molemmin puolin sekä sen alta löytyi noin 20 cm paksu kerros savimaata, johon viemäri on tehty ja tiivistetty. Noin puolen metrin päästä kaivannossa vastaan tuli samansuuntainen muovinen viemäriputki. Tämä kulki suoraan Nuoriso- ja kulttuurikeskukselle. Oletettavasti R16 oli tämän muoviputken edeltäjä ja liittyi siis kyseisen talon viemäriin. Tämän talon rakentaminen aloitettiin 1884 ja se valmistui 1890-luvulla. Viemäri liittyy tuon ajan viemäriin.

R17 ja R17 jatko

Satama-altaan reunakiveys ja sen alla olevaa puukerrosta.

Sijainti: Sivuvientikaivannossa Torikadun reunan ja Kaupunginojan rinteiden rajalla, noin 17 m päässä Nuoriso- ja kulttuurikeskuksen Torikadun ja Ojakadun nurkasta koilliseen.

Kerrokset: 1. Nurmikko ja multa, 2. savi/hiekkamaa, 3. kivrakenne, 4. savi.

Koko: Sivuvientikaivannossa R17 alue 2 m leveä ja 2,3 pitkä.
R17jatko tasossa 4 x 2,5 m.

Diat: 132, 134-137, 278-280. 177-184 kuvat satama-altaan kivien alapuolelta saatua puuperustaa. Kuvia näytepuusta, josta tehty dendrokronologinen iänmääritys.

Kartat: Tasokartta 51.

Dendrokronologiset näytteet: D9.

Löydöt: Kivien päältä ja välistä: punasavisen kaakelin osa, liitupiipun varren osia, ikkunalasiasia.

R16 koteloviemärin jälkeen maakerrokset muuttuivat hieman kaivannossa. Kuvassa 132 näkyy kaivettu kaivanto melkein entisen Torikadun sillan pohjoisreunalle saakka. Kuvassa erottuu kaivannon eteläprofiilissa paksusti täyttömaita (noin 1 m), noin 80 cm puhdasta savea ja sen jälkeen likamaata, joka koostui puuroskasta, kivistä ja tiilimurskasta. Tällä oli paksuutta noin 70 cm. Tämän alla oli vielä erotettavissa tummaa märkää maata, joka kulki lähes koko kaivannon matkalta katketen välillä ja oheni selvästi kaakkoon päin mentäessä. Tämän kuvan oton jälkeen kaivannossa vastaan tuli rakenne R17, eli suurempien kivien muodostama seinämärakenne. (Kuva 18.)

Kiviä oli rakenteessa kolme kivikertaa peräkkäin ja neljä kertaa päällekkäin. Tasossa kaksi ensimmäistä kivikertaa oli koostettu suuremmista lohkeista, joiden leveys oli noin 65-90 cm ja korkeus noin 45 cm. Näiden jälkeen kaakkoisimpana kivikertana oli pienempiä kiviä. Suurempien kivien kivikerrat oli aseteltu tarkasti vierekkäin ja niiden luoteisin reuna, eli reuna joka kaivettaessa tuli vastaan, oli erittäin tasainen ja muodosti selkeän seinämän. Näiden suurten kivien rakoihin oli myös aseteltu kiviä. Kolmas kivikerta tasossa oli koottu tumman hiekan kerrokseen ilmeisesti tukemaan täyttömaan seassa kahdesta kivistä koostettua seinämää. Täällä kiviä oli vain

parissa kerrassa päällekkäin. Tasossa mitattuna kaivannon leveys kohdalla oli 2 m, jonka laajuiselta alueelta kiviä paljastui. Kahden suuremman kivrivin alue oli pituudeltaan 1,5 m ja kolmas pienempien kivien alue mukaan luettuna 2,3 m.

Kuva 18. Satama-allaskiviä tasossa.

Profiilissa oli nähtävissä neljä kivikertaa päällekkäin, joista ylimmästä kerrasta oli lähtenyt muutama kivi kaivinkoneen mukaan. Profiilista katsottuna seinämä oli tasainen ja kivet muotoiltu hyvin toistensa päälle sopiviksi. Kolmen alimmaisen päällekkäisen kivikerran korkeus oli yhteensä 140 cm. Eli kokonaisen seinämän korkeus on ollut noin 190 cm. Alimpien kivien alla maa oli puhdasta savea. Toiseksi ylin kivikerta oli korkeudella 2,86 m mpy. Dokumentoinnin jälkeen kyseiset kivet poistettiin kaivinkoneella. Löydöt jäivät tästä vähäisiksi ja ne saatiin lähinnä kivien päällä olevasta maakerroksesta, eli siis melko läheltä nykyistä pintaa. Niiden joukossa oli muun muassa kaakelin palanen, jossa oli keltaisella lasitettua kohokuviota.

Satama-altaan kiviä saatiin esiin myös kahdesta muusta kohdasta. Torikadun ison sillan purkamisen ja Kaupunginojan sillankohdan laajentamisen yhteydessä kivet paljastuivat ojan eteläprofiilissa. Tästä näkökulmasta ilmeni, että kivikertojen alapuolella oli hirsipetiä. Profiilista oli havaittavissa neljä hirttä rivistönä kivien alla. Puut olivat noin 2 m mittaisia ja ne oli asetettu Torikadun suuntaisesti. Näistä hirsistä otettiin yksi kaivamisen yhteydessä sivuun ja siitä saatiin dendrokronologista

tutkimusta varten poikkileikkauskiekkoo, näyte D9, jolle tehtiin dendrokronologinen iänmääritys satama-allasrakenteen iän varmistamiseksi. Näytepuun toinen pää oli veistetty kahdelta sivulta kolmiomaiseksi. Puu sisälsi vuosilustoja ajalta 1644-1834. Näytteen ydinosa oli lahonnut niin, ettei sen ensimmäisiä lustoja voitu mitata. Viimeisen mitatun vuosiluston jälkeen näytteessä oli havaittavissa vielä kevätpuun solukkoa, mutta ei kokonaista vuosilustoa, jota olisi voitu mitata. Näin ollen puu on kaadettu aikaisintaan kesällä 1835. Tälle ei voitu kuitenkaan antaa täyttä varmuutta, vaan näytteelle saatiin ajoitus välille 1835-1837, johon on varattu mahdollisuus, että näytteestä puuttuisikin muutama lusto kuorimisen tai lahon vuoksi.

Torikadun pohjauksen yhteydessä saatiin lisää kiviä esille tasossa alueella 4 x 2,5 m. Tästä on piirretty tasopiirros 51, jossa erottuu muutamia suurempia kiviä piirretyn alueen koillis- ja pohjoispuolella. Kaakkoisosassa on havaittavissa pienempiä kiviä. Tämä esiin saatu kivitaso oli satama-allasrakenteen ylin kivirivi noin korkeudella 3,60-3,80 m mpy. Tältä kohdalta alue vain pohjattiin, joten kiviä ei tästä kaivettu pois, vaan ne jätettiin paikoilleen. Kivet jatkuivat melkein Ojakadun pohjoisreunaan saakka. Täällä rakenne loppuu noin 1 m ennen kaukolämpökaivannon alkua. Myöhemmin tehdyn Ojakadun kaivamisen yhteydessä niitä ei enää havaittu.

Päärakenne tässä oli siis tasossa kahden kivirivin ja pystyssä neljän kivikerran muodostama alue, jota saatiin esiin kolmelta alueelta. Rakenne oli kaakon puolelta tuettu pienempiä kiviä sisältävällä maalla. Suuret kivet oli selkeästi rakennettu savikerroksen päälle, jossa kivien alla oli vielä hirsistä tehty pohjarakenne. Tämä rakenne tuskin liittyy Torikadun sillan rakenteeseen, koska tähän kohtaan tullessa olivat sillan täyttemaan kivet jo loppuneet. Rakenne mitä ilmeisimmin liittyy Kaupunginojan tällä kohdalla olleeseen satama-altaaseen, ollen sen kivistä rakennetun reunan osa. Vanhojen karttojen perusteella voidaan lähteä hakemaan satama-allasrakenteen ikää. Wikarin kartassa vuodelta 1748 (kartta 67.) on näkyvissä kyseisellä kohdalla Kaupunginojan leveneminen aikaisempiin karttoihin nähden. Tuolloin oja on kulkenut Torikadun sillan länsipuolella lähempänä Ojakatua kuin nykyisin. Sillan jälkeen ojan suu myös levenee ojaa suuremmaksi väyläksi. (Ikonen & Mökkönen 2002) Hackzellin kartassa vuodelta 1763 kyseinen kaupunginojan suu näkyy jälleen kapeampana ojana. (kartta 69.) (Niskala & Okkonen 2002, 35) Jälleen 1825 Ehrenströmin ja Engelin asemakaavassa tekijät ehdottivat rantaviivan oikaisua.

Tuolloin Kaupunginojan suulle muodostettiin suorakaiteen muotoinen satama-allas veneitä varten. (Niskala & Okkonen 2002, 48-50) Tämä toteutettiin ilmeisesti 1836-1837 välisenä aikana, samaan aikaan, jolloin itse Torikadun siltakin tehtiin. Tätä todistaa kivien alapuolelta löydetyn hirren dendrokronologinen ajoitus.

Sivuvientikaivanto Torikadulla ja sen itäpuolella

Torikadun autotien kohdalta, noin 3 m päässä R17 satama-allaskivien koillispuolella, kaivannon profiileissa oli havaittavissa noin 6 m matkalla paksu puuroskakerros. Kerroksen paksuus vaihteli 0,3-1 m välillä. Tästä kerroksesta lähti puuroskan lisäksi myös yksi yksittäinen noin 1,5 m pitkä hirsi. (Tämä näkyy diassa 148.) Puuroskakerroksen päälliset maakerrokset vaikuttivat sekoittuneilta ja siirrellyiltä. Sen alapuolella oli kuitenkin likainen savikerros, josta löytyi tynnyrin vannepuu KM2004082:197.

Kaupunginojan sivukaivannon Torikadun koillispuoleisen osan kaivanto muodostui parhaimmillaan noin 4 m syväksi. Profiilista voitiin vain ylhäältä katsottuna todeta, että siinä erottui samoja kerroksia, mitä kaivannon Torikadun luoteispuolellakin. Tässä syvemmässä profiilissa kulttuurikerrosta oli nähtävissä noin 1,5-2 m syvyydellä kaivannon yläreunasta noin 1 m paksuisena. Tämä kerros sisälsi puuroskaa ja mahdollisesti puuta sekä muutamia suurempia kiviä tipahteli profiilista. Tämän yläpuoliset kerrokset sisälsivät sekoittunutta kulttuurimaata sekä savea. Pohjasavi alkoi noin 3 m syvyydellä pinnasta.

Yhteenveto Torikadulta löydetyistä rakenteista ja profiileista

Torikatua kaivettiin useassa eri osassa. Löydetyt rakenteet ja profiilit dokumentoitiin katualueittain niin, että yhtenä osana dokumentoitiin Linnakadun ja Kajaaninkadun välinen alue sekä Torikadun sillan ja Hallituskadun välinen alue. Näiden alueiden väliin jäävä osa dokumentoitiin Kolmiotalon liittyvänä.

Kajaaninkadun ja Linnakadun väliseltä katuosuudelta tavattiin lähinnä kuopannemaisia likamaamuodostumia sekä muutama selvän rakenteen jäännös. Näitä olivat R31, R31 jatko sekä R38. R31 muodosti neljästä lautakerrasta koostuvat rakennejäännöksen sekä romahtaneen kivikellarin. Nämä yhdessä liittynevät paikalla

ennen vuoden 1822 Oulun paloa sijainneeseen raatihuoneeseen tai sen yhteydessä olleisiin rakennuksiin. R38 rakenne oli myös romahtanut kivikellari, jonka käyttöikä ajoittunee 1600- tai 1700-luvuille. Tällä katuosuudella sijainneesta toripohjasta ei löydetty kaivausvalvonnan yhteydessä mitään merkkejä. Tähän voi osaltaan vaikuttaa se, että aiempia maakerroksia on paikalta poistunut aiempien pohjaustöiden yhteydessä.

Torikadun sillan ja Hallituskadun väliseltä alueelta todettiin jäänteitä 1800-luvulle ajoittuvasta lautakadusta sekä todennäköisesti 1700-luvuille ajoittuvasta rakennuksen kiviperustasta (R36). Lautakatua paljastui paikoitellen ja sitä dokumentoitiin usealla eri rakennenumeroilla. Seuraavat rakenteet liittyivät tähän kokonaisuuteen: R32, R32 jatko 1, R32 jatko 2, R37, R49A, R49B, R39, R33A ja R33B. Lautakatu koostui kahdesta vastakkaisiin suuntiin kulkevasta puukerrasta sekä niiden alapuolella paikoittain kulkevasta kivialustasta. Lautakatu on tehty vesiperäiselle alueelle kulkua helpottamaan. Ensimmäisen kerran vastaava rakenne näkyy vuoden 1748 kartassa. Dendrokronologiset näytteet katusillasta antavat rakenteelle kuitenkin ajoituksen aikaisintaan 1840-luvulle. Nämä ajoitetut puut kuitenkin todennäköisesti edustavat katusiltarakenteen ajallisesti tuoreimpia aikoja ja voidaan olettaa rakenteen olleen paikalla jo 1700-luvun puolella.

Katuosuuksien pohjausten lisäksi alueelle kaivettiin myös Kaupunginojan sivuvientikaivanto sekä pienempi kaivanto Kaupungintalon takapihalle. Sivuvientikaivannosta saatiin dokumentoitua muutamia viemärirakenteita (R14, R16) sekä satama-altaan reunakiviksi tulkittuja kiviä (R17). R14 viemäri on rakennettu laudoista ja pienemmistä liitospuista sekä puuosien ympärille kiedotusta tuohesta. Viemäriin ikä jäi selvittämättömäksi. R16 viemäri oli modernimpi puinen koteloviemäri, jonka tulkittiin liittyvän nykyisen Nuoris- ja kulttuurikeskuksena toimivan rakennuksen alkuvaiheisiin 1880-luvulle.

Satama-allaskivet paljastuivat Torikadun ja Ojakadun rajalta. Niiden muodostama rakenne oli koostunut kolmesta kivikerrasta peräkkäin ja neljästä kivikerrasta päällekkäin. Kivien länsipuolinen seinämä oli selkeästi tasoitettu. Tämä rakenne liittyy 1822 palon jälkeen tehtyyn uuteen vuoden 1825 asemakaavaan, jossa Kaupunginojan suulle kivettiin satama-allas pienveneitä varten.

Kaupungintalon takapihalla tehdystä kaivannosta dokumentoitiin peruskiviä sisältänyt alue R13. Tämä liittyy vuoden 2003 kesällä Kaupungintalon piha-alueella tehtyyn työmaavalvontaan, jossa alueelta dokumentoitiin mahdollinen rakennuksen perusta. Vuoden 2004 valvonnassa tämä epäily saatiin varmistettua kun paikalta kaivettiin pois selvästi kiviperustaisen rakennuksen nurkka.

OJAKATU

Ojakadun alue tällä kaivetulla kohdalla on ollut aina sekä 1600- että 1700-luvuilla korttelialueena. Ulstadiuksen kartassa vuodelta 1705 on maininta ensimmäisen kerran Ojakadusta. Tuolloin ojakatu kulki kuitenkin nykyisen Asemakadun paikalla, Kaupunginojan pohjoispuolella. (Virkkunen 1919, 133) (kartta 66.) Kyseisessä kartassa, sekä Wikarin kartassa vuodelta 1748 nykyinen Ojakatu on merkitty korttelialueeksi, joka on ulottunut aina Kaupunginojan rantaan saakka. Vuoden 1763 Hackzellin kartassa erottuu ensimmäisen kerran rakentamatonta kaistaletta ojan ja korttelialueen välissä. (kartat 67. ja 69.) 1822 palon jälkeen Kaupunginojan varsi jätettiin avoimeksi plaaniksi ja tuolloin nykyisen Ojakadun paikalle on tehty katu tai kapeampi kuja. (kartta 70.) Korttelialue on kuitenkin tuolloin voinut myös sijaita hieman nykyisen kadun päällä. Nykyisin Nuoriso- ja kulttuurikeskuksena toimiva talo rakennettiin paikalle 1880-luvulla, jonka jälkeen Ojakatu on viimeistään ollut nykyisellä paikallaan.

Ojakadulla kaivettiin 10.-13.8.2004 välisenä aikana. Tälle katuosuudelle tehtiin vain kadun pohjaus noin 1,25 m syvyydelle. Kaivetun alueen leveys oli noin 8 m ja pituus 12 m. Aluetta aukaistiin siis yhteensä 96 m². Alueella kaivettiin pohjausta varten maata aina Nuoriso- ja kulttuurikeskuksen talon kivijalasta koilliseen noin 8 m matkalta. Kaivauksen yhteydessä otettiin valokuvia, mutta kyseinen filmi alivalottui niin pahoin, ettei kuvista ollut mitään erotettavissa. Tästä katuosuudesta ei siis ole minkäänlaista kuvallista dokumentaatiota.

Alueella oli ennestään kaivettua aluetta rakennuksen kivijalasta aina 2 m koilliseen. Tällä välillä kulki lähellä kivijalkaa myös aiemmin laitettu kaapeli. Tämän kaivetun alueen jälkeen alkoivat dokumentoidut likamaakerrokset. Katualueelle jäi vain noin 3 m leveä kaistale, jossa kulttuurikerrosta oli näkyvissä. Kaivannon pohjoislaidalla vastaan tuli taas kaukolämpöputki, jonka aiempi laitto oli tuhonnut kulttuurimaata.

Keskellä tietä maakerrokset olivat:

1. noppakivi, 2. hiekka, 3. sepeli, 4. likamaa/tiilimurska (ylempi), 5. ohut savi, 6. vaalea hiekka, 7. tumma likamaa, 8. tiilimurska (alempi), 9. puuta ja tervaa, 10. tumma likamaa, 11. tiilimurska (alin), 12. likamaa.

Noppakiven yläpinta katuosuudella oli noin 4,3 m mpy. Noppakiven, hiekan ja sepelin muodostaman aiemman pohjauskerroksen alta paljastui heti kulttuurimaaksi luokiteltavaa likamaata. Tämän alapuolella vastaan tullut vaalea hiekkakerros oli varmasti myös jonkinlaista täytemaata, koska se oli kerroksena hyvin tasalaatuinen. Alemman likamaan (kerros 7.) korkeus oli noin 3,5 m mpy. Kerroksessa oli seassa laastia ja piitä tiilimurskan ja tiilenpalojen lisäksi.

8. kerros koostui tiilimurskasta sekä vahvasti suuremmista tiilenpaloista. Kerros oli selkeästi puhtaasti tiilestä koostunut. Seassa oli löytöinä muun muassa runsaasti sinikuvioitun piiposliinin paloja. Tiilien joukossa oli pääasiassa punatiilen paloja. Mukana oli myös noin 0,5 x 0,5 m keskittymä hyvin hajonnutta keltaisen tiilen palaa. Tiilet olivat pääsääntöisesti kellertävää ainesta, mutta niissä oli sekoitteena myös muutamia raitoja punasavea. 10. kerros tiilien alapuolella oli tummaa likamaata, jossa oli luuta sekä myös hieman tiiltä. Näiden välissä oli kerros puuta sekä tervaa. Puuta oli epämääräisinä paloina, ohuina pätkinä, eivätkä ne muodostaneet mitään rakennetta. Tervaa oli paikoin hyvinkin runsaasti ja se muodosti selkeitä laattoja, jotka olivat kiinnittyneet puuhun. Pohjauksen syvyydessä ei saavutettu puhtaan pohjamaan kerroksia. Näinpä voidaan olettaa kulttuurikerroksen jatkuneen syvemmälle tasolle ja nyt dokumentoidut liittyvät löytöaineistonsa perusteella 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun kerrokseen.

Löydöt katuosuudelta koostuivat paljolti piiposliinista ja ikkunalasista. Joukossa oli useita erilaisia piiposliiniastian paloja. Mukana muun muassa paloja englantilaisesta aaltoreunaisesta ja sinisellä koristellusta astiasta ajalta 1780-1840.

SAARISTONKATU

Saaristonkatu aukaistiin Tieliikelaitoksen toimesta kokonaisuudessaan Kirkkokadun ja Uusikadun väliseltä alueelta syvyyteen 1,3 m saakka. Työmaalla vaihdettiin kaukolämpöä, uusittiin kaapeleita ja viemäri- ja pintavesikaivoja sekä pohjattiin koko katualue uudestaan. Katu kaivettiin auki kahdessa osassa, pohjoinen ajokaista ensin. Dokumentointi toteutettiin lähinnä profiilien tutkimisena. Vain Saaristonkadun ja Uusikadun risteyksen koneellista kaivamista valvottiin. Muuten kaivamisen edistymistä käytiin aika ajoin työmaan edistyessä tarkistamassa.

Alueen profiileista ja rakenteista otettiin valokuvia normaalisti, mutta vasta kaivausten jälkeen paljastui, että kameran laitevian vuoksi suurin osa kuvista oli alivalottuneita ja sen vuoksi täysin pilalla. Tämän vuoksi vain harvoista profiileista on valokuvattua dokumentaatiota.

Saaristonkadun historiaa

Saaristonkadun kesänä 2004 kaivetulla alueella on 1600-luvun karttojen mukaan sijainnut kaupungin ulkopuolista peltoa. (kartta 65.) Tuolloin peltoalue on rajoittunut lähinnä Kirkkokadun ja Isonkadun väliselle alueelle. 1705 ja 1748 vuosien kartoissa kyseisellä peltoalueella on kaksi korttelialuetta sekä kortteleiden itäpuolella on kulkenut kaupungin tulliaita. Isonvihan jälkeen 1720-luvulla puusta rakennetun tulliaidan tiedetään olleen huonossa kunnossa. Tulliaitaa kunnostettiin kruunun varoin. Esitettiin jopa aidan tekemistä kivistä, mutta siitä luovuttiin. (Halila 1953, 488-489) (kartta 66. ja 67.) Tuolloin Isokadun ja Uusikadun välinen alue on kuulunut vielä kaupungin ulkopuoliseen alueeseen.

1825 kaupunkisuunnitelmassa Saaristonkadun alue kuuluu kokonaisuudessaan kaavoitettuun alueeseen ja itse Saaristonkatu on paikallaan. (kartta 70.) 1800-luvulta lähtien kadun molemmin puolin on sijainnut nykyisen kokoisia kortteleita.

Saaristonkadun pohjoispuoleinen ajokaista välillä Kirkkokatu - Uusikatu, keskitien profiili

Yleiskuvat: 208, 209.

Saaristonkadulla suurin osa tämän kadunpuolen kaivauksista oli jo tehty ennen saapumista paikalle 11.6.2004. Koko Saaristonkadun vasen ajokaista välillä Kirkkokatu – Uusikatu oli aukaistu pohjaussyvyyteen, eli noin 1,3 m maata oli poistettu. Tässä vaiheessa tarkistimme koko kahden korttelin pituisen kadun keskivaiheille muodostuneen profiilin mahdollisen kulttuurikerroksen ja rakenteiden varalta.

Profiili A

Kulttuurikerrosta profiilissa.

Sijainti: Profiilin luoteispää Kirkkokadun ja Saaristonkadun risteyksestä 16,4 m kaakkoon, kadun keskitien kohdalla.

Koko: Profiilin pituus 6,90 m.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. sepeli, 4 vaalea hiekka, 5. likamaakerroksia.

Kartat: Profiilikartta 52.

Diat: 204, 205.

Löydöt: -

Kadun edellisten pohjauskerrosten, noppakiven ja sepelin, alta noin 60-70 cm syvyydellä noppakiven pinnasta, paljastui likamaan vaihtelevia kerroksia. Likamaakerrosten yhteispaksuus vaihteli välillä 20-30 cm. Likamaa oli löydötöntä, seassa oli paikoin tiilenpaloja. Profiilissa olevat muutamat kuopannemaiset kohdat antavat olettaa, että näillä kohdin olisi saattanut olla kiviä, jotka ovat konekaivuun yhteydessä poistettu. Tästä ei kuitenkaan saatu varmuutta. Hyvin todennäköistä on, että likamaan ylempää osaa on poistunut edellisten katutöiden ja pohjauksen yhteydessä.

Profiili B

Lautalaatikkorakenne profiilissa.

Sijainti: 2 m Kirkkokadun ja Saaristonkadun risteyksestä kaakkoon, kadun keskitien kohdalla.

Koko: Puulaatikkorakenteen leveys 1,10 m.
Kerrokset: 1. noppakivi, 2. ohut hiekka, 3. sepeli, 4. kivinen hiekka, 5. vaalea hiekka, 6. likamaa/tiilikerros ja laudat.
Diat: 206.
Löydöt: Luuta 5,7 g.

Pohjauskerrosten ja hiekan alla oli tiilimurskan sekaista likamaata, joka rajautui laudoista tehdyn laatikkorakenteen sisälle. Laudat näkyivät juuri ja juuri pohjauksen tasossa, eli noin 1,25 m entisestä noppakivestä alaspäin (n. 6,00 m mpy). Lautoja oli näkyvissä neljä kappaletta. Kolme muodosti laatikon kolme reunaa, luoteislaidassa lautoja oli päällekkäin kaksi. Neljättä laatikon laitaa ei ollut näkyvissä, se jäi todennäköisesti profiilin sisään. Laudat olivat suhteellisen pieniä ja huonokuntoisia. Leveyttä niillä oli noin 8-12 cm. Niiden rajaaman alueen sisäpuolella oli tiilensekaista likamaata. Mitään löytöjä profiilista tai laatikkorakenteesta ei tavattu. Tarkoitusta on hankala arvioida. Mikään kaivon reunakehikko tämä ei voinut olla, koska puut olivat niin pieniä, eikä rakenne tuntunut jatkuvan alaspäin. Nämä puut oli kuitenkin selvästi aseteltu paikoilleen ja sisäosaan likamaa oli rajautunut lautojen vuoksi.

Profiili C

Kulttuurikerrosta profiilissa.

Sijainti: Likamaata Isokadun ja Saaristonkadun risteyksestä Kirkkokadulle päin kadun keskitien kohdalla.
Koko: Profiilissa näkyvää likamaata noin 50 m matkalla.
Kerrokset: Noppakivi, ohut hiekka, sepeli, tumma tiilimurskainen likamaahiekka, hiekkainen savimaa.
Diat: 207.
Löydöt: -

Keskitien profiilissa erottui noin 50 m matkalla likamaakerroksia. Likamaa oli ohuempaa katualueen koillispuolella, missä se alkoi vasta noin 110 cm syvyydessä noppakiven pinnasta. Täällä likamaan profiilissa näkyvä paksuus on alle 20 cm, koska tältä kohdalta on kaivettu vain noin 1,25 m syvyyteen. Likamaa jatkuisi siis pohjaustasoa syvemmälle. Profiilin kaakkoispäätä kohden likamaakerrokset

paksuuntuivat ja nousivat ylemmälle tasolle. Täällä likamaakerrokset alkoivat jo 40 cm noppakiven pinnasta alaspäin, ja jatkuivat aina 90 cm syvyyteen saakka. Kokonaispaksuus likamaalle oli siis noin 50-60 cm. Tältä alueelta oli varmasti poistunut likamaakerroksia edellisten pohjausten yhteydessä. Diakuva on otettu tästä paksumman likamaa-alueen päästä. Likamaa oli luonteeltaan tumman hiekkamaan vaihteluja, joissa oli seassa tiilimurskaa. Mitään löytöjä ei tavattu.

Profiili D

Kulttuurikerrosta profiilissa.

Sijainti: Kulttuurikerrosta Isokadun ja Uusikadun välillä kadun keskitien profiilissa.

Koko: Profiilissa näkyvää likamaata noin 45 m matkalla Uusikadun päästä korttelin puoleenväliin.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. ohut hiekka, 3. sepeli, 4. karkea hiekka, 5. hiilikerros, 6. kivikerros, 7. likamaa (tiivistä puurooskaa/hiiltä).

Kartat: Profiilikartta 53.

Diat: 210, 211.

Löydöt: -

Uusikadun ja Saaristonkadun risteyksestä likamaakerroksia tavattiin noin 45 m matkalla luoteeseen. Tällä kohdalla oli paksuin Saaristonkadulta todettu kulttuurikerros. Todetut kerrokset hieman vaihtelivat alueella, jossa pohjaussyvyys oli noin 1,6 m. Luoteispäädystä n. 12 m matkalla kaakkoon oli havaittavissa selkeä pienten kivien kerros hienon hiekan kerroksen alapuolella. Tätä voitaneen pitää vanhana katupohjana. Alimpana kerroksena alueella kulki tiivis kerros hiilistä puurooskaa, joka erottui selvästi muusta likamaasta tiiviytensä vuoksi. Mitään rakennetta ei pitkästä profiilista todettu ja kerroksetkin jäivät löydöttömiksi. Katualueen loppuosassa korttelin keskivaiheilta Isokadulle ei ollut havaittavissa vastaavanlaisia kerroksia, vaan kaikki liittyivät katualueen edellisiin pohjauksiin. Katuosan keskellä oli noin 10 m pitkä alue kaivamatonta maata kulkuväylänä, jonka välillä muutos ilmeisesti tapahtui.

Saaristonkadun eteläpuoleinen ajokaista välillä Isokatu - Uusikatu, eteläinen profiili

Yleiskuva: 316.

Myöhemmässä vaiheessa, kun pohjoispuoleinen ajokaista oli saatu uudelleen pohjattua, tarkastettiin eteläpuoleisen ajokaistan aukaisua. Täälläkin Isokatu – Uusikatu–välillä oli kaivettu jo 1, 3 m syvyyteen. Vain Uusikadun ja Saaristonkadun risteysalue oli vielä kaivamatta ja tämän kaivamista valvottiin. Sieltä dokumentoitiin rakenne R3. Myös Saaristonkadun eteläreunaan muodostunut profiili tarkastettiin ja siitä piirrettiin ja kuvattiin muutamia profiilin osia. Kenttätyöaika 21.-22.7.2004.

Profiili E

Kulttuurikerrosta, vanhaa mukulakivitasoa profiilissa.

Sijainti: Kulttuurikerrosta Isokadun ja Uusikadun välillä kadun eteläprofiilissa korttelin keskellä olevan kaivamattoman kulkuväylän kaakkoispuolella.

Koko: Profiilissa näkyviä kerroksia n. 2,5 m alueella.

Kerrokset: 1. Asvaltti, 2. sepeli, 3. hiekkakerros, 4. kivi, 5. ylempi likamaa (n. 40 cm), 6. hiilikerros (n. 3 cm), 7. alempi likamaa (10-20 cm), 8. savimaa, 9. hiekkamaa.

Diat: 317, 318.

Löydöt: 7. alempi likamaa: rautanaula.

Profiili alkoi heti korttelin keskivaiheilla olevan kaivamattoman alueen kaakkoispuolelta. Profiilissa oli näkyvissä kulttuurikerrosta, jossa vaihteli likamaan ja hiilimaan kerroksia. Asvaltin, sepelin ja hiekkakerroksen jälkeen näkyi pienemmistä kivistä koostunut kerros. Kiviä jatkui profiilissa 2,5 m matkalla, jonka jälkeen ne loppuivat ja muut kerrokset jatkuivat samalla tapaa kuin kivellisessäkin kohdassa profiilia. Kivet saattavat olla jääneet vanhasta katupinnasta.

Kivien alapuolella oli ylempi likamaa, jonka alla ohut, selkeästi hiilestä koostunut kerros. Hiilen alapuolella oli uusi, edellistä hieman puhtaampi, tummasta hiekasta koostuva likamaa. Yhteensä likamaat jatkuivat profiilissa n. 105 cm asvalttipinnasta alaspäin eli n. korkeudelle 5,10 mpy. Alemman likamaan alapuolelle oli savimaa ja sen alapuolella puhdas hiekkainen savimaa. Profiilin kaakkoispuolella kerrokset

loppuivat modernimpaan betoniporsaalle tehtyyn kaivantoon. Tämä kaivanto oli noin 2 m leveä ja sen kaakkoispuolella maakerrokset poikkisivat täysin profiilin E kerroksista. Tämä profiili on dokumentoitu profiili F:nä.

Profiili F

Kulttuurikerrosta profiilissa.

Sijainti: Kulttuurikerrosta Isokadun ja Uusikadun välillä kadun eteläprofiilissa 2 m kaakkoon profiili E:stä.

Koko: Profiilissa näkyviä kerroksia n. 5,7 m alueella.

Kerrokset: 1. Nurmikko ja multa (16 cm), 2. sora (20 cm), 3. punertava hiekka (20-40 cm), 4. vaalea hiekka (20 cm), 5. tumma likamaa (5-10 cm), 6. tumma hiekka/likamaa (25 cm), 7. hiekkainen savimaa (20 cm), 8. tiivis lahonneen puun likamaa.

Diat: 317.

Löydöt: 5. tumma likamaa: punasaviastioiden paloja, 4 pohjapalaa ja rautanaula. Lisäksi profiilista fajanssia, posliinia, ikkunalasia, metallia ja piitä.

Täytekerrosten; multa, sora, punertava hiekka ja vaalea hiekka, jälkeen tumma likamaakerros. Tässä kerroksessa kiviä, tiiltä, hiiltä ja puuroskaa. Kerroksesta löytönä saatiin useampia palasia punasavikeraamisten astioiden paloja sekä yksi rautanaula. Tämä kerros on varmasti ennen voinut olla paksumpi, mutta osa lähtenyt pois edellisten täytemaiden laittamisen yhteydessä.

Ylempi likamaa jatkui profiilissa 3,60 m matkalla. Tämän jälkeen kerros loppui alemman likamaakerroksen jatkuessa. 6 m päässä profiili F:n alkupäästä (luoteispäästä) alemman likamaakerroksen ja hiekkaisen savimaan alla alkoi uusi likamaa, joka oli tiivis, lahonneesta puumassasta koostuva kerros. Tämä jatkui profiilissa Uudenkadun ja Saaristonkadun risteykseen saakka. Tämä kerros oli noin 1,45 m syvyydellä profiilin pinnasta, eli noin 4,55 m mpy.

R1 ja Profiili G

Kulttuurikerrosta ja hirsirakennetta profiilissa.

Sijainti: Isokadun ja Uusikadun välillä kadun eteläprofiilissa kaakkoon Profiili F:n jatkona.

- Koko: Profiilissa näkyviä kerroksia n. 4,9 m alueella.
- Kerrokset: 1. Nurmikko ja multa (30 cm), 2. sepeli (50 cm), 3. vaalea, hieno hiekka (10 cm), 4. purkujäte (80 cm), 5. vaalea hiekka (5 cm), lauta ja hirsi, 6. puuroskainen tumma likamaa (20 cm), 7. likamaa, vaalea hieno hiekka (70-80 cm), 8. punainen hiekka.
- Kartat: Profiilikartta 54.
- Löydöt: 4. tumma likamaa: vaaleanvihreää ikkunalasia, rautanaula.

Profiilissa alkaa Profiili F:ssä kerrottu hiekkaisen savimaan alainen puuroskainen likamaa, kerros 6. Tässä kohdin hiekkainen savimaa muuttuu enemmän vaaleaksi hiekkamaaksi, kerros 8. Hiekkakerroksen alapuolella hirren jäännöksiä, jotka tulevat hieman tasossa esiin profiilista. Hirren yläpinta n. korkeudella 4,60 m mpy. Hirren alapuolella oli tiivis puuroskakerros. Kaakkoon päin mentäessä hirsi jatkuu ja käy ilmi, että hirsi on paksuhko hirsilankku, joka luoteispäässä on repeytynyt keskeltä kahtia. Hirren itäpäässä profiilista tulee esiin laudan pää heti hirren päällä sen loppupäässä. Puut on aseteltu päällekkäin, eikä niiden välissä ole näkyvissä maata. Tämä voi olla katusiltaa, joka on rakennettu tiiviin puuroskakerroksen päälle. Kaakkoispäässä (4,9 m) rakenne loppuu ja maakerrokset muuttuvat äkisti. Täällä alkaa paksu likamaakerros, jossa tiiltä. Tämä likamaa on entisiä huomattavasti paksumpaa, vaaleampaa ja irtonaisempaa. Kerros on tulkittavissa modernimmaksi purkujätekerrokseksi.

Profiili H

Kulttuurikerrosta, hirsirakennetta ja modernimpaa purkujätettä profiilissa.

- Sijainti: Isokadun ja Uusikadun välillä kadun eteläprofiilissa kaakkoon Profiili G:n ja R1:n jatkona. Näiden välissä vain 3,30 m alueena modernimpi kaivanto.
- Koko: Profiilissa näkyviä kerroksia n. 3 m alueella.
- Kerrokset: 1. Nurmikko ja multa (12 cm), 2. sora (15 cm), 3. vaalea hiekka (30 cm), 4. likamaa (10 cm), 5. vaaleampi likamaa, tiiltä (40 cm), 6. hiekka (5 cm), 7. puinen maatunut kerros (10 cm).
- Kartat: Profiilikartta 55.
- Löydöt: -

Profiili jatkui Profiili G:n jatkona kaakkoon päin. Nämä kaksi profiilia erotti toisistaan n. 3,30 m pitkä purkujätekerroksen alue, joka on ilmeisesti syntynyt modernimman kaivannon yhteydessä. Purkujäte ulottui pintamaiden jälkeen maatuneen puuroska kerrokseen saakka. Profiili H:sta on profiilikartta 55, jossa erottui purkujätekerros oikealla, eli lounaan puolella. Sekä purkujätekerroksellisessa osassa, että varsinaisen dokumentoidun profiilin kohdalla, näkyy alimpina kerroksina hiekkamaata sekä maatuneen puun kerros. Purkujätteen kohdalla alkaa tämän puujätekerroksen yläpinnassa lauta, joka jatkuu kaakkoon päin Profiili H:n alueelle. Tämä näkyy piirretyissä profiilissa osin maatuneen puukerroksen ja osin hiekkamaan yläpuolella. Laudan yläpuolella on havaittavissa muutamia suurempia sekä pienempiä kiilakiviä. Laudan korkeus noin 5,00 m mpy. Profiili jatkui ilmeisesti vielä kaakkoon päin, mutta sitä ei voitu dokumentoida, koska profiilia vasten oli aseteltu työmaalla käytettyjä suuria betonilevyjä, jotka peittivät näkyvyyden. Ilmeisesti alimpien kerrosten puu ja puuroska olivat tällä kohdalla samaa rakennetta kuin Profiili G:ssä.

Profiili I

Kulttuurikerrosta profiilissa.

Sijainti: Kulttuurikerrosta Isokadun ja Uusikadun välillä sekä katujen risteyksessä kadun eteläprofiilissa alkaen profiili H:sta.

Koko: Profiilissa näkyviä kerroksia n. 18 m alueella.

Kerrokset: 1. Nurmikko ja multa (20 cm), 2. sora (10 cm), 3. hiekka (35 cm), 4. tiilimurskainen likamaa (11 cm), 5. vaalea hiekka (10-15 cm), 6. tumma likamaa (35 cm), 7. hieno hiekka (10 cm), 8. tiilinen likamaa (5 cm), 9. vaalea likamaa (25 cm).

Kartat: Profiilikartta 56.

Diat: 320.

Löydöt: 4. tiilimurskainen likamaa: punasaviastian pala, piiposliinia, ruskeaa ja vihreää esinelasia.

6. tumma likamaa: piiposliinia, kirkasta ja ruskeaa esinelasia sekä ikkunalasia ja eläinten luita 98,8 g.

Profiili I:ssä kulttuurikerroksen sisältö hieman vaihteli. Selkeää kulttuurimaata oli havaittavissa noin 18 m matkalla profiili H:sta kaakkoon päin aina Saaristonkadun ja

Uusikadun risteykseen saakka, missä kaivettiin osin myös Uusikadun suuntaisesti. Profiilista on yksi profiilikartta, sekä diakuva, jotka on otettu eri kohdista profiilia. Koko profiilin matkalta kaivettaessa oli työmiesten puheiden mukaan lähtenyt kaivinkoneen kauhaan suurempia kiviä jonossa. Näistä ei oikein ollut jäljellä mitään todennettavaa.

Risteystä kohti mentäessä profiilissa alkoi erottua enemmän maakerroksia sekä enemmän tiiltä ja puista likamaata. Aivan risteuksen kohdalla erottui profiilissa muutamia suurempia kiviä. Profiilipiirroksessa on näkyvissä tiilimurskakerros. Tämän kerroksen yläpinnassa oli paikoitellen havaittavissa ohut hiilikerros, jota ei kuitenkaan piirroksen kohdassa tavattu. Diakuvassa maakerrosten erilaisuus piirroksen nähden on todennettavissa. Kuvassa ei näy varsinaista tiilimurskaa vaan siinä on kaksi täysin erilaista likamaata, joiden välissä on vaaleaa, hienoa hiekkaa. Tältäkin kohdalta profiilia työmiesten mukaan oli lähtenyt suuria kiviä.

R3

Puurakenne: pyöröpuuta kahdessa kerroksessa.

Sijainti: Puurakenne Isokadun ja Uusikadun risteyksessä kadun eteläprofiilissa.

Koko: Rakenteen laajuus 1,25 x 1,20 m.

Kerrokset: 1. nurmikko ja multa, 2. likainen savi/hiekkamaa, 3. tumma likamaa, 4. suurempia kiviä, 5. karkea hiekkamaa, 6. R3 ylempi puukerros, 7. karkea hiekka (5-10 cm), 8. R3 alempi puukerros, 9. tiivis ja vetinen puuroska (20 cm), 10. puhdas hiekka (n. 50 cm), 11. savi.

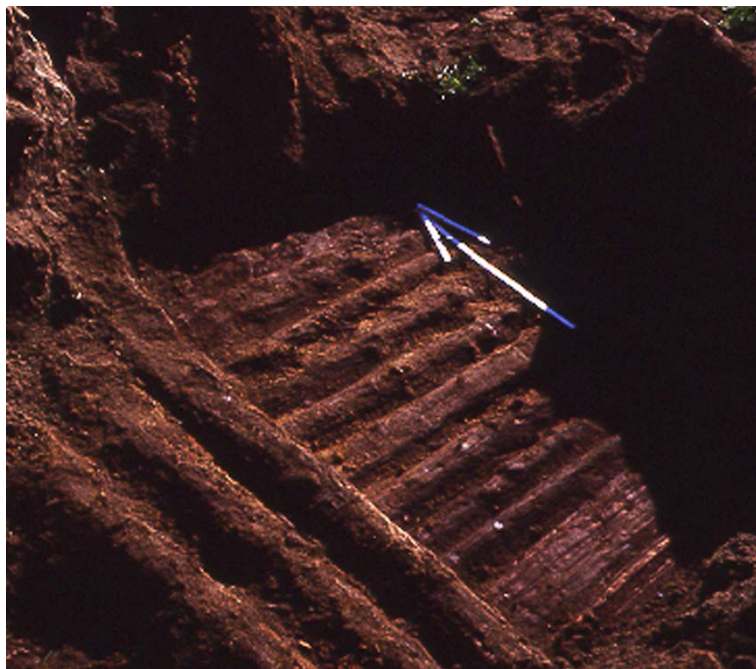
Diat: 321-328.

Löydöt: 2. likainen savi/hiekkamaa: esine- ja tasolasia.

10. puhdas hiekka: esinelasia.

Rakenne 3 paljastui tasossa arkeologisesti valvotun viemärikaivon kaivamisen yhteydessä Saaristonkadun ja Uusikadun risteuksen tuntumassa. Päälimmäisten likamaakerrosten alta paljastui ensin useampia suurempia kiviä tasossa. Vaikka kiviä oli paljon, ne näyttivät olevan aseteltu tasaisesti vierekkäin, ei päällekkäin. Ilmeisesti nämä saattoivat olla jatkoa kiville, joita työmiehet sanoivat poistetun työmaalla Saaristonkadun eteläisen profiilin kaivuun yhteydessä.

Kivien ja ohuen karkean hiekan kerroksen alta paljastui ohutta pyöröpuuta. (Kuva 19.) Puita oli yhteensä 9 kappaletta ja niiden halkaisija oli noin 10 cm. Ne oli aseteltu siististi ja tiiviisti vieriviereen pohjois-etelä-suuntaisesti. Puualueen koko oli noin 1,20 x 1,25 m. Pohjois- ja itäpuoliltaan puut paljastuivat aivan niiden päihin asti. Etelä- ja länsipuolilta niiden päät jäivät profiilin sisään. Puut olivat pinnaltaan ehjiä riukumaisia puita, joiden pintaa ei siis ollut veistetty. Tämän puukerroksen yläpinta oli noin korkeudella 4,60 m mpy.

Kuva 19. Pyöröpuita kahdessa tasossa.

Puukerros poistettiin kaivinkoneella ja sen alta paljastui karkean hiekan kerros, jonka paksuus oli noin 5-10 cm. Tämän poiston jälkeen paljastui toinen edellistä vastaava puukerros. Tämäkin koostui noin 10 cm halkaisijaltaan olevista pyöröpuista ja oli kokonaiskooltaan samansuuruinen kuin ylempi puutaso. Nämä oli aseteltu kuitenkin vastakkaiseen suuntaan ylempään puukerrokseen nähden, eli itä-länsi-suuntaisesti. Pyöröpuita oli tässäkin kerroksessa 9 ja niiden lisäksi laitimmaisina oli kaksi lautaa, joiden leveys oli noin 25 cm. Alemman puukerran alta paljastui suoraan tiivis ja vetinen puuroskakerros, jonka alla paksuhko kerros hiekkää. Tämän jälkeen saavutettiin jo pohjasavi. Puuroskakerros näkyi selvänä myös profiilissa, jossa se näytti olevan samaa kerrosta kuin Profiili I:ssä näkynyt tumma likamaa.

Rakenne paljastui kaivettaessa sen nurkan kohdalta. Aiemmin rakenteesta tuskin on sen pohjois- tai itäpuolelta lähtenyt osia, koska rakenne paljastettaessa näytti ehytreunaiselta. Toisin sanoen, puut eivät näyttäneet työmaatöiden takia katkenneilta. Rakenteen jatkuvuudesta ei pysty esittämään muuta kuin arveluita. Rakennetta paljastettaessa se jatkui selkeästi eteläisen ja läntisen profiilin sisään. Tähän puut ovat siis voineet jatkua joko tasaisena alueena, kahtena katettuna 'katuna', tai sitten rakenne voi loppua hyvinkin pian ja muodostaa vain pienen puurakenteen.

Kivien funktio puurakenteen päällä liittyy todennäköisesti johonkin puurakennetta ajallisesti tuoreempaan rakenteeseen. Toisaalta nämä voidaan yhdessä tulkita myös esimerkiksi kivijalaksi, joka on osittain perustettu puurakenteen päälle, joka on voinut toimia esimerkiksi rakennuksen piha-alueen katteena. Puurakenteen teko katteeksi tuntuu järkevältä vaihtoehdolta, koska se on rakennettu suoraan vetisen puuroskakerroksen päälle, mikä on ollut huono kulkualusta. Rakenteen ajoitus osuu todennäköisesti 1800-luvulle alueen yleisen löytöaineiston ja alueen historian perusteella. Valitettavasti rakenteessa käytetyt puut olivat niin nuoria, ettei niissä ollut tarpeeksi vuosilustoja, jotta niistä olisi voitu suorittaa dendrokronologinen iänmääritys rakenteen tarkan rakennusajan varmistamiseksi.

Profiileissa G ja H sekä rakenne R1 saattavat liittyä tähän samaan tai ainakin samankaltaiseen rakenteeseen. Näissä profiileissa erottuneet hirren ja laudan jäänteet ovat samassa tasossa. Kaikkien näiden jäänteiden päällä kulkee samaksi likamaaksi tulkittava kerros, jonka korkeus hieman vaihteli kohdasta riippuen nousten hieman ylemmälle tasolle etenkin alueen lounaisosassa. Kerros kulki kuitenkin katkeamattomana koko käsitellyssä eteläisessä profiilissa. Kaikissa puuta sisältävissä profiileissa puut ovat myös samansuuntaisia, kulkien lähes itä-länsi-suuntaisesti. Erityisesti profiilissa H näkyy samankaltainen rakenne kuin R3. Siinä erottuu myös suurempia kiviä sekä niiden alla lautaa, joka on laitettu tiiviin puuroskakerroksen päälle.

R2

Hirsi profiilissa.

Sijainti: Hirsi Isokadun ja Uusikadun välillä, kaivamattoman ylikulkuväylän luoteispuolella kadun eteläprofiilissa.

Koko: Hirren pituus 5,6 m, sijaintikorkeus n. 5,20 m mpy.

Kerrokset: 1. noppakivi, 2. hiekka, 3. asvaltti, 4. sepeli, 5. punainen hiekka, 6. savinen hiekka (50 cm), 7. tumma hiekka (15 cm), 8. hirsi, 9. hiekkainen savimaa.

Diat: 319.

Löydöt: -

Isokadun ja Uusikadun välissä, korttelin keskikohdille jätetyn kulkuväylän lounaispuolella maakerrokset olivat korttelivälin kaakkoisosaan verrattuna erilaiset. Kerroksia oli vähemmän ja ne olivat puhtaampia. Täytekerrokset olivat: noppakivi, hiekka, asvaltti, sepeli ja punainen hiekka. Näiden alla alkoivat varsinaiset maakerrokset, joita oli näkyvissä paikoin vain kaksi: tumma hiekka ja vaalea hiekka. Molemmat olivat puhtaita kerroksia. Yhdessä kohdassa näiden kahden alemman kerroksen välissä oli havaittavissa profiilin suuntainen hirsi, jolla oli pituutta 5,6 m ja leveyttä ja korkeutta 25 x 30 cm. Hirsi oli siis veistetty kulmikkaaksi. Profiilissa näkyvillä olevan hirren kaakkoispäässä, heti hirren alapuolella oli näkyvissä profiilista ulos työntyvän pienemmän hirren pää. Ympäröivät maakerrokset olivat täällä melko puhtaita, eikä mitään löytöjä tavattu. Profiilissa näkyneet puut saattoivat olla maakerrosten väliin jääneitä mihinkään rakenteeseen kuulumattomia. Maakerrosten mukaan puut olivat todennäköisesti 1800-luvun maakerroksissa.

Saaristonkadun etelänpuoleinen ajokaista välillä Kirkkokatu - Isokatu

Kirkkokadun ja Isokadun välinen oikean ajokaistan puoli jätettiin lopulta valvomatta, siellä ennestään menevien vesiputkien, viemäriputkien ja kaapeleiden vuoksi. Nämä olivat tuhonneet alkuperäiset maakerrokset niin pahoin, ettei niitä oikeastaan ollut enää jäljellä. Tämän katuosan kaivuun aikana vierailtiin paikalla muutamia kertoja viikoilla 31-33 toteamassa tilanteen edistymistä ja mahdollisesti esiin tulevia maakerroksia. Mitään merkittävää ei täältä kuitenkaan todettu.

Yhteenveto Saaristonkadulta löydetyistä rakenteista ja profiileista

Saaristonkadulla tehtiin tietöitä Kirkkokadun, Isokadun ja Uusikadun rajaamalla alueella. Töissä tehtiin katualueelle pohjaus, eli aluetta kaivettiin noin 1,3 m saakka sekä uusittiin kadulla kulkenut kaukolämpöputki. Töiden edistymistä seurattiin lähinnä tarkastuskäynneillä, sekä pientä osaa Saaristonkadun ja Uusikadun risteuksen alueen kaivaustöistä seurattiin arkeologisella valvonnalla.

Dokumentoidut kohteet olivat työn luonteen vuoksi lähinnä kadun keskivaiheille muodostuneesta sekä myös kadun eteläprofiilista tavattuja. Profiileissa havaittiin likamaakerrosten lisäksi myös jonkin verran puuta, lähinnä hirsyä ja lautaa. Selkeää puukerrosta havaittiin profiileista F, G ja H. Lisäksi rakenne R3 koostui pienemmistä pyöröpuista, jotka muodostivat selkeän kahdessa kerrassa olevan katetun alueen. Ilmeisesti nämä kaikki puuta sisältäneet paikat ovat voineet olla osana jonkinlaista puulla katettua katualuetta. Kaikissa näkyvä puuaines sijaitsi puuroskakerroksen päällä, samoilla korkeuksilla. Niiden suuntautuminen noudattelee 1800-luvun asemakaavaa, joka on ollut vastaavanlainen kuin nykyisin. Katujen kiveämisen lisäksi näin on voitu myös käyttää puukatetta yleisemminkin. Samana kesänähan tavattiin puusta tehtyä katerakennetta myös Torikadulta.

Saaristonkadun pohjoispuolisen ajokaistan kohdilla likamaata on voinut säilyä vielä nykyistä pohjaustasoa alempana. Etelänpuoleinen kaista ainakin välillä Kirkkokatu – Isokatu on niin kovasti kaiveltu (vesiputkia, viemäriputkia ja kaapeleita), että täällä tuskin on mitään enää jäljellä. Jos Isokatu – Uusikatu välillä kaivetaan jossain vaiheessa vielä katualueen eteläpuolelta, nykyisen viheralueen ja parkkipaikan kohdalta, siis etelämpää kuin nykyisen ajotien kohdalta, olisi sitä hyvä seurata, jotta nykyisten kaivausten yhteydessä profiilista todetut lautarakenteiden jäännökset (erityisesti R3) saataisiin tarkemmin dokumentoitua.

FRANZENIN PUISTO

Franzenin puiston historiaa

Claes Claessonin kartan vuodelta 1651 mukaan (kartta 65.) Franzenin puiston alueella on kulkenut neljä korttelia. Nämä ovat kattaneet lähestulkoon koko puiston lukuun ottamatta puiston kaakkoisreunaa. 1705 vuoteen mentäessä (kartta 66.) tilanne on muuttunut niin, että yksi kortteli peittää koko puiston alueen. Asemakaavasta on tullut säännöllinen ruutuasemakaava. (Ikonen & Mökkönen 2002; Niskala & Okkonen 2002, 28)

Franzenin puiston alue pysyy rakennettuna korttelialueena aina 1822 palon aikaan saakka. Palon jälkeen paikalle suunniteltiin J. A. Ehrenströmin ja C. L. Engelin toimesta suuri aukio, suurtori, jonka ympärille rakennetaan kaupungin julkiset rakennukset. (Niskala & Okkonen 46-50) (kartta 70.) 1830-luvulla suunnitellaan puiden istuttamista torialueelle. Vuosikymmenen puolella välissä torin aluetta jo tasoitetaan ja maata viedään täältä Kaupunginojan reunoille, jonne istutetaan puustoa. (Halila 1975, 62-63) Kyseinen maanotto on vienyt puiston alueelta 1700- ja 1800-luvun kulttuurikerroksen osia. Varsinaisesti alueesta tehtiin puisto 1884, jolloin sinne istutettiin puita. (Hautala 1976, 283-285) Puistossa sijaitseva Frans Mikael Franzenin patsas oli jo paljastettu aiemmin vuonna 1881.

Oulun kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa vuonna 2002 (Ikonen & Mökkönen) Franzenin puiston alue on määritelty ykköskohteeksi, joka tarkoittaa, että paikalla on erittäin todennäköisesti säilynyt 1600-1700-lukujen kaupunkikerrostumia. Inventoinnissa mainitaan puiston säilyneen suuremmilta maankäyttötöiltä. Puistossa on suoritettu koekaivaukset vuonna 2003. Tuolloin puistoon tehtiin yhteensä 17 koekuoppaa ja 5 koeojaa. Yhteensä kaivettiin 33 m². Tuolloin todettiin puistossa kolmessa kuopassa mahdollisesti kivikellarin jäänteitä sekä kolmessa kuopassa kiviä ja puuta. Kulttuurikerroksen todettiin olevan paikoin ohut ja alkavan heti pintakerrosten jälkeen. Tämä todettiin myös syksyn 2004 kaapelikaivausten valvonnassa.

Kaapelikaivausten valvonta

Franzenin puistossa tehtiin kaivauksia kaapelointitöiden vuoksi 7.-11.10.2004 välisenä aikana. Kaapeloinnin suoritti sama Katutuotannon ryhmä, jotka tekivät työt muilla katualueilla. Puistoon vedettiin sähkökaapelia sekä puiston kaakkois- että luoteisreunaan. Yhteensä kaivantojen pituus oli noin 22 m. Kaivannot tehtiin traktorikaivurilla kaivaen noin 40-50 cm leveitä kaivantoja, jotka olivat syvyydeltään 50-100 cm. Kaivannon kapeudesta johtuen valvonnassa oli osin hankala todeta selkeitä rakenteita. Paikoin osuttiin kaivamaan kohtaan, jossa meni entisiä kaapeleita, paikoin taas paljastettiin täysin koskemattomia kulttuurikerroksen osia. Valvonnassa pyrittiin toteamaan lähinnä profiileiden avulla mahdollisia rakenteita ja kulttuurikerrosta. Rakenteen tai kulttuurimaannoksen löytyessä alue kuvattiin ja piirrettiin, maakerrokset dokumentoitiin ja mahdolliset löydöt otettiin talteen kerroksittain. Valvonnan suoritti Titta Kallio, apunaan Sanna Lipponen 8.10.

1. kaapelikaivanto (kartta 57)

Yleiskuvat (digitaalikuvat): 1, 2, 3, 5, 6, 7, 13, 14, 16.

Ensimmäistä kaapelia varten kaivettiin kaivanto puiston kaakkoislaidalta, Kajaaninkadun puolelta, puiston keskiosan polkua pitkin puiston kaakkoisnurkkaan kaapelikeskukselle saakka (Kartta 7) (Kuva 20.). Kaivanto kulki lähes koko matkan aivan polun eteläistä laitaa pitkin. Kaivanto kulki puiston keskikohdalta kaivettaessa välillä entisten kaapeleiden välissä. Alueella havaitut maakerrokset koostuivat pääasiassa 1. pintamullasta, tai polun kohdalla sorasta, 2. multamaisesta hiekkamaasta sekä 3. vaaleasta hiekkaisesta savimaasta, joka on yleisesti tulkittu alueella olevaksi pohjamaaksi. (Digikuva 4.) Havaittu kulttuurikerros on yleensä kerroksen 2 paikalla, eli se tulee vastaan heti pintamaan puiston jälkeen.

Kuva 20. Yleiskuva 1. kaapelikaivannosta Franzenin puiston etelälaidalla.

Kivialueet

Kaakkoisosan polkua kaivettaessa vastaan tuli kaksi paikkaa, joista nousi muutamia kiviä. Ensimmäinen tuli vastaan kun kaivantoa oli kaivettu noin 8,4 m ja tällä kohdalla kivet jatkuivat noin 60 cm matkalla. Kivet olivat halkaisijaltaan noin 30 cm ja niitä oli 4 kappaletta. Ne olivat vaalean hiekkaisen savimaan kerroksessa, eikä niiden kohdalla erottunut erityistä kulttuurimaannosta. Kivien yläpinta oli noin 40-60 cm syvyydellä pintamaasta. Seuraava kiviryhmä tuli vastaan noin 5,2 m päästä edellisistä. Tässä kiviä oli noin 80 cm matkalla ja niitä oli oletettavasti parissa kerroksessa päällekkäin, yhteensä 5 kiveä. Täällä kivien päällä oli tummempaa hiekkamaata, joka oli sekoittunutta, sillä kivien päällä kulki aiemmin vedetty kaapeli. Kivet itsessään olivat samoin kuin edelliset, puhtaassa hiekkaisessa savimaassa. Kivet olivat noin 50 cm syvyydellä pintamaasta.

Kummastakaan kohdasta ei pysty sanomaan varmuudella, mitä kivet olivat. Molempien alueiden kummallakin puolilla kulkevat edelliset kaapelikaivannot, joten jos ympärillä on enemmän kiviä ollut, ovat ne lähteneet pois jo aiemmin. Jos kivet ovat kuuluneet esimerkiksi rakennuksen perustuskiviin, voi rakenteen osia todennäköisesti enää löytää vain tällä kerralla kaivetun kaivannon pohjoispuolelta, nurmikkoalueelta, missä ei ilmeisesti mene mitään kaapelointia. Vuoden 2003 koekaivauksissa tälle nurmikkoalueelle tehtiin yksi koeoja (koeoja 8) ja koekuoppa (koekuoppa 21). Koeojasta 8 löydettiin mahdollisia peruskiviä sekä huonosti säilynyttä laattaa. Nämä kaksi kaapelikaivannosta löydettyä kivialuetta voisivat liittyä tähän koeoja 8:n mahdolliseen rakenteeseen. Koekuoppa 21 sisälsi mahdollisesti romahtaneen kellarin jäännökset. Kivialueet tuskin liittyvät tähän, sillä niiden välillä on kuitenkin yli viisi metriä matkaa.

Noin 3,4 m päästä kaakkoisemmasta kivialueesta enemmän kaakkoon mentäessä alkoi profiilissa erottua tiilimurskaa sisältävä tumma hiekkamaa, joka oli hiekkaisen savikerroksen päällä. Kerros oli ohuehko, paikoin vain 4 cm. Kerros erottui profiilissa 7,7 m matkalla tästä kaakkoon. Kerroksessa oli paikoin myös hiiltä. Tämän kerroksen kohdalla alemmat maakerrokset olivat myös hieman muusta alueesta poikkeavia. Täällä hiekkaisen savikerroksen tilalla oli ensin ohuehko kerros punertavaa hiekkää ja sen alla koko kaivannon pohjaan saakka oranssia karkeaa hiekkää. Osassa profiilissa tätä tiilimurskaa sisältävän tumman hiekan kerroksen yläpuolella on havaittavissa noin 20 cm vahva savikerros. Kuvassa 8 näkyy edellä mainittuja kerroksia: multa 5 cm, multainen hiekka 10 cm, savi noin 20 cm, tiilimurskainen tumma hiekkamaa 5-10 cm, oranssi hiekka. Tiilimurskaisen tumman hiekan alueen jälkeen kaivannossa kaivettiin polkujen risteykseen saakka kertaalleen kaivettua maata.

Profiili 1

Polkujen risteyksessä oli havaittavissa muutamia kiviä ja kulttuurimaata profiilissa. Tämä dokumentoitiin nimellä profiili 1 (Profiilikartta 59.) (Kuvat 9-14). Risteuksen kohdalla ruskea hiekka (kerros 4), harmaa savi (kerros 10) ja tiilimurska (kerros 7) muodostavat kuopannemaisen rakenteen hiekkaiseen savimaahan. Nämä kerrokset erottuivat selkeästi muusta kaivannon profiilista. Kuopannemaisen maakerrosmuodostuman pohjimmaisena erottuu selkeästi noin 20 cm paksu pelkästä

tiilimurskasta erottuva kerros. Profiilipiirros on tehty pohjoisprofiilista. Samalla kohdalla myös eteläprofiilissa oli myös erotettavissa kiviä ja vastaavia maakerroksia.

Polkujen risteyksen jälkeen maakerrokset muuttuivat taas hieman. Täällä 1. pintamullan ja 2. tumman hiekan alla oli 3. savi. Saven jälkeen 4. tumma tiilinen maa ja sen jälkeen 5. toinen savikerros. Tämän jälkeen oli havaittavissa ohut 6. hiilinen likamaa ja pohjimmaisena 7. oranssi hiekka/savi. (Kuva 15.) Tästä löytyi kerroksesta 6 liitupiipun varren katkelma, jossa on nähtävissä seitsemän vinoristin sisällä olevaa liljakuviota. Tämä ajoittunee 1600-luvun alkupuoliskolle. Piipusta on piirros raportin liitteenä.

2. kaapelikaivanto (kartta 58)

Yleiskuvat (digitaalikuvat): 26, 29, 37, 38.

Toinen kaapelikaivanto tehtiin edellisen levyisenä ja syvyisenä Franzenin puiston pohjoisnurkasta lähtien pohjoisinta polkua pitkin aina melkein puiston koillisosaan saakka. Kaivanto kulki jälleen polulla, noudatellen aluksi polun reunaa ja siirtyen välillä hieman kesemmäksi polkua. (Kartta 58.)

R1

Kaivaminen aloitettiin puiston Torikadun ja Linnankadun risteyksestä, mistä aiemmin Torikadun pohjauksen yhteydessä todettiin kellarirakenne R38. Heti aluksi kaivanto kulki aivan polun itäreunassa. Kaivannon aloituskohdasta 3 m päässä alkoi paljastua R1 rakenne, mikä osoittautui koostuvan hiiltyneestä puusta ja kivistä. Kaivannosta ensin tuli vastaan hiiltyneen puun alue. (Kuva 21.) Näitä ei saatu kuvattua tasossa, mutta tältä kohdalta piirrettiin profiilikartta 61. (Digitaalikuvat: 20, 21, 22) Profiilissa selkeä 15 cm paksu puukerros erottuu noin 50 cm syvyydellä pintamaasta. Tästä irronneet puut olivat noin 18 cm halkaisijaltaan olevien pyöröpuiden hiiltyneitä jäänteitä. Puissa vain kaikkein sisin sydänpuuosa oli hiilymätön. (Digitaalikuva: 19) Pohjoispuolella profiilia puu nousee hieman ylemmälle tasolle. Puuta ympäröi hiilisen hiekan maakerrokset (kerrokset 5 ja 9). Puut kulkivat pohjois-etelä-suuntaisesti, eli melkein kaapelikaivannon suuntaisesti. Puukerran pituus on noin 1,5 m eli kaivannossa rakenne jatkui 3 m kohdalta noin 4,50 m etäisyydelle kaivannon alkupäästä.

Kuva 21. Hiiltyneen puun kerros R1 rakenteessa.

Puukerran jälkeen profiilissa tuli noin metrin mittainen katkos, jonka jälkeen noin 5,5 m etäisyydellä alkoi profiilissa kivinen alue, jonka pituus oli 1,45 m. Kivien kohdalta piirrettiin myös profiilikartta 60., josta käy ilmi, että kivet olivat tumman, tiilimurskaa sisältävän hiekan kerroksessa, kerros 5. Tämä sama kerros vastaa puualueesta piirretyssä kartassa kerrosta 3. Profiilin seinämässä olevien kivien lisäksi alemmalla tasolla näkyi kiviä myös kaivannon tasossa. (Digitaalikuva: 17, 18) Nämä alemmat kivet olivat noin 65 cm syvyydellä pintamaasta, kun ylemmät kivet ovat vain noin 30 cm syvyydellä. Piirretyn profiilin kohdalta lähti kaivauksen yhteydessä kiviä myös tasossa näkyvien kivien päältä. Voi siis sanoa, että tällä kohdalla kiviä oli ainakin kahdessa kerrassa päällekkäin. Tasossa näkynyt alin kivirivi jäi vielä kaivantoon paikalleen.

Vuoden 2003 koekaivauksissa nyt vedetyn kaapelikaivannon koillispuoliselle nurmikkoalueelle tehtiin 2 m pitkä koeoja 13. Tästä kaivettiin esiin kivi- ja puurakennetta. Koekuopassa todettiin sekä kaakkoon, että pohjoiseen suuntautuneita hirsien ja lautojen jäännöksiä noin korkeudelta 8,50-8,40 m mpy, eli noin 50-60 cm pintamaasta. Tämä vastaa puurakenteen korkeutta nyt kaivetussa kaapelikaivannossa. Koekuopassa puiden alapuolelta paljastui kivitasa noin 8,1 m mpy. Koekuopassa, sekä kaapelikaivannossa todetut selkeät rakenteen osat ovat hyvin voineet kuulua samaan rakenteeseen. Tulevaisuudessa näiden muodostama alue olisi

mielenkiintoista ja toivottavaa tutkia kunnollisilla kaivauksilla rakenteen määrittämiseksi.

R2

Polkujen risteuksen jälkeen noin 3,95 m päässä, alkoi profiilissa erottua selkeästi tiiltä sisältävä likamaakerros ja tämän alla myös suurempia kiviä. (Digitaalikuva: 23) Tällä kohdalla maakerrokset olivat; 1. sepeli, 2. savi, 3. karkea vaalea hiekka, 4. tiilimurskeinen tumma hiekka ja 5. karkea hiekka. Kerros 4 oli paikoin jopa 40 cm paksu. Se sisälsi vaihtelevan määrän tiiliä ja tiilimurskaa. Osin kerros tuntui koostuvan vain pelkästään tiilestä ja paikoin tiilet olivat pelkästään suurina palasina. Profiilikartassa 62. erottuu myös kiviä, joita oli risteyksestä mitattuna noin 3,5-4,8 m kohdalla. Kaivantoa kaivettaessa tästä poistui noin 40 -50 cm halkaisijaltaan olevia kiviä. Profiilista voitiin todeta, että kivet sijaitsivat pääosin 5. karkean hiekan kerroksessa ja niiden päälle on muodostunut kerros 4. eli tiilimurskeinen tumma hiekka. Piirretyn profiilin kohdalta saatiin kerroksesta 4. löytöinä piiposliinia, pullo- ja ikkunalasiasia sekä liitupiipun varren katkelma.

Tämä tiiltä sisältävä kerros jatkui profiilissa piirretyn R2 profiilin jälkeen itään noin 10 m, jonka jälkeen maakerrokset vaikuttivat muutaman metrin matkalla puhtailta. 80 cm itään piirretystä profiilista oli pohjoisprofiilissa erotettavissa selkeä hiilisestä likamaasta koostuva kuoppannemainen maakerros. Tämä kerros alkoi heti pinnan multa- ja hiekkakerroksien alla ja se oli noin 50 cm leveä ja paksuimmalta kohdaltaan noin 40 cm. (Digitaalikuva: 30) Tämän alla alkoi heti puhdas karkea hiekka. Kerroksessa oli selkeästi suuria hiilen paloja, sekä lasi- ja rautakuonaa, jota otettiin talteen noin 500 g verran. Muina löytöinä saatiin pala viininpunaisella koristeltua kivilavakeramiikkaa, pullolasiasia sekä liitupiipun varren katkelma. Kerros tulkittiin selkeäksi palojätekerrokseksi.

Noin 8,60-8,80 m päästä samaisesta R2 profiilista kaapelikaivannossa tuli vastaan suuri yksittäinen kivi, jonka päällä siis myös kulki tiilimurskeinen tumma hiekka. (Digitaalikuvat: 24, 25) Tämän kerroksen 4. sisältävällä kaivannon osalla kulttuurikerroksen paksuus oli noin 40-50 cm.

Profiili 2

Edelleen puiston polkujen risteyksestä mitattuna, noin 12,10-14,50 m välisellä alueella, noin 50 cm polun pohjoislaidasta, todettiin kaivannon pohjoisprofiilissa puhtaiden kerrostumien välissä kulttuurikerrosta, joka koostui likamaahiekkojen useammista vaihteluista. (Digitaalikuva: 26, 27, 28) Tästä profiilista piirrettiin kartta 63., josta voidaan todeta hiekkamaiden leikkaavan vaalean pohjahiekan (kerros 15) kerrosta. Profiilista ei saatu löytöjä.

R3

Kaapelikaivannon kaivamista jatkettiin puiston pohjoisreunan polkua pitkin. Pohjoisella reunalla puiston keskellä olevan polkujen risteuksen kohdalla dokumentoitiin R3 rakenne, josta paljastui, sekä kaivettaessa myös tuhoutui, ilmeisesti jonkinlaisen rakennuksen kivijalkaa. Kaapelikaivannon kaivamista yritettiin aluksi tehdä polun keskivaiheille. Täällä kuitenkin tuli vastaan ainakin kaksi päällekkäistä kivikerrosta, joka saatiin kaivettua lastalla ja lapiolla esiin ennen sen tuhoutumista kaivinkoneella. Tämä kohta puhdistettiin ja kuvattiin (Digitaalikuva: 31, 32, 33). Kivet sijaitsivat noin 20-40 cm syvyydellä pintamaasta ja ne näyttivät muodostavan selkeän kivirivin. Koska todennäköiset peruskivet olivat vielä paikallaan, päätettiin nämä suojella koneen mukaan joutumiselta tulevaisuuden tutkimuksia varten ja kaapelikaivannon kaivamista jatkettiin tämän kivialueen pohjoispuolelta, josta oletettiin, ettei kiviä mahdollisesti tulisi vastaan koska edelliset kivet muodostivat selkeästi luode-kaakko-suuntaisen peruskivirivin. Nämä kivet saatiin siis säilytettyä, mutta myös niiden pohjoispuolelle kaivetussa kaivannossa tuli vastaan kiviä. Näitä ei saatu pelastettua, vaan osa niistä poistui noin 3 m matkalta, jonka laajuisen alueen kivet yhdessä kulttuurimaan kanssa muodostivat.

Pohjoisemman kaivannon kivet tulkittiin kuuluvaksi eteläisemmässä kaivannossa kulkeneeseen kiviriviin. Tässä kohdassa kivialueen päällä oli selkeä likamaakerros, joka erottui profiilissa paksuna kerroksena heti polun sorapinnan alapuolella ja jatkui aina kaivannon pohjaan saakka, eli noin 50 cm, jossa paljastui aivan vähän hiilikerrosta tämän alapuolella. Likamaakerros koostui tummasta hiekasta, jonka seassa oli hiiltä ja tiiltä, sekä muutamia löytöjä. Likamaakerroksen ja kivien rajaama alue erottui selkeästi kaivannon profiilissa. Profiilissa oli jäljellä yksi suurempi kivi syvyydellä 26 cm pintamaasta sekä neljä pienempää kiveä samassa tasossa.

Pohjoinen rakenteen osa jatkui noin 3,3 m matkalla ja loppui selkeästi puhtaiden hiekkaisien ja savisten maakerrosten alkamiseen. Kaivannon pohjalla erottui yksi kivi tasossa, joka oli pinnaltaan vaakatasossa ja noin 52 cm syvyydellä pintamaasta. Kuvissa näkyy puuta tämän kiven itäpuolella, joka on kuitenkin vain puun juuri. Löytöjä saatiin sekä likamaakerroksesta että kaivannon pohjalla olleesta hiilikerroksesta. Nämä olivat osin sulanutta ikkunalasia, liitupiipun varren katkelmia sekä rautanaula. Profiilia ei piirretty, koska se olisi sisältänyt pelkästään tumman likamaan kerroksen.

Tästä kohdasta on todennäköisesti puiston rakennustöiden yhteydessä voinut hävitä päältä osa kulttuurikerrosta, jonka mukana on voinut tuhoutua rakennetta. Paikalla kulki kaapelikaivannon valvonnan perusteella jonkinlaisen rakenteen peruskivirivi ja tämä rakenne todennäköisesti jatkuu etelään sekä mahdollisesti hieman pohjoiseen. Pohjoisessa tosin vastaan tulee hyvin pian aiemmat kaapelikaivannot, jotka varmasti ovat tuhonneet rakennetta.

Toisen kaapelikaivannon loppuosassa ei havaittu tavallisuudesta poikkeavia maakerroksia profiilissa.

Yhteenveto Franzenin puiston löydetyistä rakenteista

Puiston alueella ei kulje yhtenäistä kulttuurikerrosta, vaan rakenteet erottuvat selkeästi pohjamaasta, hiekkaisesta savesta. Kuten aiemmissa vuoden 2003 koekaivauksissa todettiin, kulttuurikerros löytyessään on paikoin hyvinkin ohut ja pinnassa. Löytöjä sisältävät kerrokset alkavat heti pintamullan, tai polkujen kohdalla soran, alapuolelta ja jatkuvat noin 50 cm syvyyteen. Alueelta ei löydetty paljoakaan esineistöä. Löytöjen joukossa oli lähinnä ikkunalasia.

R1 rakenteen puut olivat selkeämmin alhaisemmalla tasolla kuin muut puiston alueelta dokumentoidut jäännökset. Vuoden 2003 koeojassa 13 todetut rakenteet kuulunevat hyvin todennäköisesti tähän R1 rakenteeseen. Myös R3 rakenteen yhteydessä todettu likamaakerros jatkui kaivetun kaivannon pohjaan saakka, jonka jälkeen ei vielä paljastunut puhdasta maakerrosta.

Sekä vuoden 2003 koekaivauksien ja nyt tehtyjen kaapelikaivantojen ansiosta kuva Franzenin puistossa säilyneistä rakenteista ja kulttuurimaasta on selkiytynyt. Näyttäisi vahvasti siltä, että maakerroksia on puiston alueelta poistettu, sillä alueella kulttuurikerrosta on vain pieninä alueina. Puiston alueella ei siis kulje koko alueen kattavaa yhtenäistä kulttuurikerrosta. Rakenteet erottuvat selkeästi omina alueinaan puhtaan hiekkaisen savimaan kerroksesta, mikä on tulkittu alueen pohjamaaksi. Tämä kerros tulee yleensä vastaan jo heti pintamullan jälkeen. Ainakin rakenteet R1, R2 ja R3 ovat hyvin todennäköisesti jäänteitä rakennuksista. Koska näiden sijainti on nyt tiedossa, tulisi mielestäni nämä paikat tutkia arkeologisin kaivauksin ennen puiston tehtävää seuraavaa kajoamista. Ainakin näillä alueilla tulevaisuudessa tehtävän puuston vaihtamisen yhteydessä pelkkä kunnostustöiden arkeologinen valvonta tuntuu riittämättömältä, koska dokumentaatio jäisi näin hyvin irralliseksi.

Kävin 21.10.2004 Oulun yliopiston Maantieteen laitoksen opiskelija Hanna Remeksen kanssa keskustelua Franzenin puiston maatutkauksesta. Hän on valmistelemassa pro gradu-työtä aiheesta: maatutkauksen hyödyntäminen arkeologisessa tutkimuksessa. Hän on työtänsä varten maatutkannut puistossa kolme aluetta, jotka hän on valinnut 2003 vuoden koekaivausten löytöjen perusteella. Nämä alueet keskittyvät koekuoppien 4, 21 ja 15 ympärille. Tässä vaiheessa hän ei vielä osannut sanoa mitään varmaa tutkimuksen tuloksista, mutta kunhan työ valmistuu, saamme toivottavasti hieman valaistusta näiden alueiden mahdollisesti sisältäviin rakenteisiin.

YHTEENVETO KESÄN 2004 KATUTÖIDEN VALVONNASTA

Kesän ja syksyn aikana tehtiin työmaan arkeologista valvontaa yhteensä viidellä kadulla sekä yhdessä puistossa. Alueilla tehtiin pääasiassa katualueiden pohjausta sekä laitettiin paikoilleen uusia pintavesiviemäreitä ja -putkia. Kaivaussyvyys alueilla vaihteli noin 1-2,5 m välillä. Katualueet sijaitsivat fyysisesti toisiaan lähellä, mutta niiden korkeus merenpinnasta oli vaihtelevasti noin 5,5-9,5 metriä. Kaduista Oikokatu, Kajaaninkatu ja Torikadun koillispää sekä Franzenin puisto sijaitsivat ylimmällä tasolla.

Kaivetut katu- ja puistoalueet ovat kuuluneet Oulun kaupungin perustamisen ajoista, vuodesta 1605 asti, kaupungin keskeisimpiin korttelialueisiin. Tämän vuoksi oli odotettavissa, että katujen pohjauskerrosten alapuolelta löytyisi merkkejä Oulun kaupungin varhaisesta asumisesta. Löytöjä ja rakenteita dokumentoitiinkin katutöiden valvonnassa useita.

Kajaaninkatu osoittautui sisältävän vanhimpia kulttuurikerroksen osia, eli rakenteita 1600-luvulta. Katuosuudelta on aiemmin poistettu paljon maata, joten löydetty rakenteet koostuivat selkeästi maassa syvemmillä olevista rakenteista ja kuopanteista, jotka olivat täyttyneet likamaakerroksilla. Kadulta tavattiin muun muassa kivistä kylmämuuraamalla koostettu kellari, jonka käyttöajankohta on ollut 1600-luvulla. Tämän lisäksi löydettiin jäänteitä kolmesta rakenteesta, jotka koostuivat peruskivistä. Kaksi näistä ajoittuu ennen vuosina 1652 ja 1655 sattuneiden Oulun palojen aikaan. Toisen rakenteen yhteydestä on vuonna 1975 vuonna todettu Aimo Kehusmaan toimesta kivikellari.

Myös Torikadun lyseon ja Franzenin puiston välisellä katuosuudella maata on poistettu paikalta aiemminkin. Sama on tilanne myös Franzenin puistossa. Torikadun tällä osuudella tavattiin Kajaaninkadun tapaan myös likamaakuopanteita. Niiden lisäksi tavattiin neljästä lautakerrasta muodostunut rakenteen jäännös sekä kivistä tehty romahtanut kellari. Näiden arvellaan liittyvän paikalla sijainneeseen raatihuoneeseen tai sen yhteydessä olleeseen pienempään rakenteeseen. Raatihuone on ollut tällä paikalla aina 1822 paloon saakka. Jäänteet ajoittunevatkin ilmeisesti tähän 1800-luvun alkuun. Katuosuuden päästä, Franzenin puiston pohjoisnurkalta,

todettiin myös vielä toinen romahtanut kivikellari, jonka käyttöikä ajoittunee 1600-1700-luvulle.

Franzenin puistosta maata on viety pois tietävästi ainakin 1830-luvulla. Tämä näkyy selkeästi puiston maakerroksissa. Nyt kaivetut kaksi kaapelikaivantoa paljastivat selvästi, että varsinaisen kulttuurikerroksen olemassaolo oli vain paikoittaista. Nämä osat erottuivat selkeästi profiileista. Kulttuurikerros oli hyvin ohutta ja aivan pinnassa. Paksuutta kerroksilla oli yhteensä vain noin 0,5 m. Kolmessa kohdassa puiston pohjois- ja koillislaidalla tavattiin selkeitä viitteitä rakennejäännöksistä. Näillä alueilla tavattiin sekä peruskiviä, paksusti likamaata sekä hiiltynyttä puuta.

Torikadun Hallituskadun ja Torikadun sillan välisellä osuudella tavattiin katurakenteita. Keskellä katu kulki noin 55 m pitkä ja noin 8 m leveä alue ladoilla, hirsillä ja pyöröpuilla katettua katualuetta. Puuta oli paikalla kahdessa kerrassa päällekkäin. Kadusta on otettu ja ajoitettu kaksi dendrokronologista näytettä. Katu ajoittunee todennäköisesti 1700-luvun puoleenväliin, jolloin vuoden 1748 kartassa on ensi kertaa nähtävissä paikalla oleva pitkä siltarakenne. Tämän lisäksi kadulta todettiin lähellä nykyistä Ojakatua vanhaa satama-altaan reunakiveystä, joka ajoittunee aikaan 1822 palon jälkeen. Myös tämän rakenteen alapuolelta löydetyistä hirrestä on teetetty dendrokronologinen iänmääritys. Tämän katuosuuden ja kaupungintalon takapihan väliseltä osuudelta löydettiin myös runsaasti rakennuksen peruskiveystä, joka ajoittunee 1700-luvulle. Ojakatu kaivettiin osittain yhtenä alueena Torikadun kanssa. Sen alueelta ei tavattu mitään varsinaista rakennetta, vain erilaisia likamaakerroksia.

Saaristonkatu sijaitsi paljon etelämpänä kuin muut kaivetut kadut. Se ei ole kuulunut Oulun kaupungin varhaisimpaan alueeseen, vaan siellä on pitkään sijainnut peltoja. 1700-luvulla tällä alueella on kuitenkin sijainnut myös kortteleita. Täällä käytiin tekemässä tarkastuskäyntejä, joissa todettiin puuta lähinnä kaivetun katualueen eteläprofiilissa lähellä Saaristonkadun ja Uudenkadun risteystä. Tavattu puu, jota saatiin paljastettua myös tasossa, on todennäköisesti jonkinlaista piha- tai katukatetta 1800-luvulta. Tasossa esiin kaivetussa osassa saatiin näkyviin pienistä pyöröpuista tehtyä kaksikerroksista rakennetta.

Oikokatu sisälsi myös 1800-luvun jänteitä. Täältä saatiin paljastettua useita peruskivijänteitä sekä myös yksi tiilistä muurattu uuni. Yksi rakenteista ajoittuneita nuoremmaksi alhaisemman sijaintikorkeutensa vuoksi ja myös siksi, että sen yläpuolella oli selkeästi nuorempi talon perusta. Tästä lautatasosta koostuneesta rakenteesta otettiin dendrokronologinen näyte lautatason alapuolella olleesta perushirrestä.

Katutöiden valvonnassa paljastui useita rakenteita, jotka lisäävät kuvaamme Oulun kaupungin vaiheista. Vaikka edelliset katualueiden pohjaukset ovatkin vieneet ylempiä kulttuurikerroksen osia, voidaan sanoa, että yleensä jotain on myös jäljellä. Tulevaisuudessa voidaan sanoa, että Kajaaninkadun kyseinen alue sekä Torikatu ovat alueita, joissa todennäköisesti ei ole enää säilyneitä rakenteita. Torikadun Hallituskadun ja Torikadun sillan välisellä osuudella on kenties katusiltarakennetta sillan puolella vielä hieman jäljellä, koska kaivettaessa huomattiin sen olevan tästä päästään alemmalla tasolla. Myös Saaristonkatu on kadun kohdalta täysin pohjaan kaivettua. Jos Saaristonkadulla kaivetaan Isokadun ja Uusikadun eteläpuoleisella nykyisellä parkkipaikka-alueella, olisi se hyvä tutkia sieltä löydetyn puurakenteen tarkemman tutkimisen kannalta.

Oikokadun pohjauksessa ja sadevesikaivannon tekemisen yhteydessä ei päästy lähelle puhdasta pohjamaata. Jos tällä alueella kaivetaan syvemmälle, olisi alueet hyvä tutkia. Nythän ei saatu kaikkia peruskiviä esiin, joita havaittiin sadevesikaivannon teon yhteydessä ja nämä ovat vasta 1800-luvun kerroksia. Alue on myöskin ollut 1923 vuoteen saakka korttelialueena, joten alueelta voi hyvin olla mahdollista löytää myös 1600-luvun maakerroksia, kunhan päästään tarpeeksi alhaiselle tasolle. Runtasäilytys- ja purkujättemaan määrään todettiin tämän kesän valvonnan lisäksi myös 2003 vuoden Madetojan puiston koekaivausten yhteydessä.

Franzenin puistoa yleisesti pidetään parhaimmin säilyneenä alueena Oulussa kaupunkiarkeologista tutkimusta ajatellen. Vaikka puiston alueelta onkin selvästi poistettu maata, on siellä selkeästi todennettavissa vanhempia maakerroksia. Oulun kaupunkiarkeologisen tutkimuksen kannalta pidän erittäin tärkeänä, että puistossa sekä vuonna 2004 että vuoden 2003 koekuopituksessa havaituissa rakennekohdissa päästäisiin tekemään myös kunnollisia kaivauksia pelkän valvonnan sijaan, jotta

saataisiin rakenteet tarkemmin dokumentoitua ja lisää tietoa 1600-1700-lukujen Oulusta.

Koostava taulukko Oulun kadut-projektin yhteydessä todetuista rakenteista ja profiileista

---

Löytötyyppi	Lukumäärä, kpl
Likamaakuopanne/roskakuoppa	22
Peruskivet/puu = rakennuksen jäännös	22
Kellari	3
Lautakaturakenteen osia	8
Puuta (tod. näk. lautakatua)	6
Lautalaatikkorakenne	2
Muurattu tiiliuuni	1
Mukulakivitaso	2
Puutolppa	1
Viemärirakenne puusta	2
Satama-allaskivet	1
Kaupunginojan pengerryskiviä	1
Dokumentoituja profiileja	36

Oulussa 11.1.2005

Titta Kallio

KARTTALUETTELO

YLEISKARTAT:

1. Kaivetut katualueet
2. Oikokatu
3. Kajaaninkatu
4. Torikatu, lyseo
5. Torikatu, Nuku ja Ojakatu
6. Saaristonkatu
7. Franzenin puisto

TASO- JA PROFIILIKARTAT:

OIKOKATU

8. R1, itäprofiili
9. R3, länsiprofiili
10. R3, ylätaso
11. R3, alataso
12. R5, peruskivet
13. R8, peruskivet
14. R9, peruskivet
15. R10, tasokartta
16. R11, tasokartta
17. R11 jatko, tasokartta
18. R19, peruskivet
19. R20, peruskivet
20. R21, peruskivet
21. R23, peruskivet

KAJAANINKATU

22. R24, tasokartta
23. R24, profiili K
24. R42, tasokartta
25. R40, tasokartta
26. Profiili J
27. Profiili N
28. R26, profiili
29. R26, peruskivet
30. R43, kellarin ylin kivitaso
31. R43, kellarin pohjataso
32. Profiili X

TORIKATU, lyseo

33. R31, 1. lautataso ja peruskivet
34. R31, 2. lautataso
35. R31, 3. lautataso
36. R31, 4. lautataso
37. R31 jatko, tasokartta

38. Profiili R

39. Profiili T

TORIKATU, Nuku

40. Profiili B
41. R32, laudat osa B
42. R32, osa A
43. R32 jatko 1, osa C
44. R32, profiililuonnos
45. R49A, tasokartta
46. R36, tasokartta
47. R36 jatko 1, tasokartta
48. R36, itäprofiili
49. R37, kivi ja lautoja
50. Profiili Q
51. R17 jatko, kivet

SAARISTONKATU

52. Profiili A
53. Profiili D
54. Rakenne 1, Profiili G
55. Profiili H
56. Profiili I

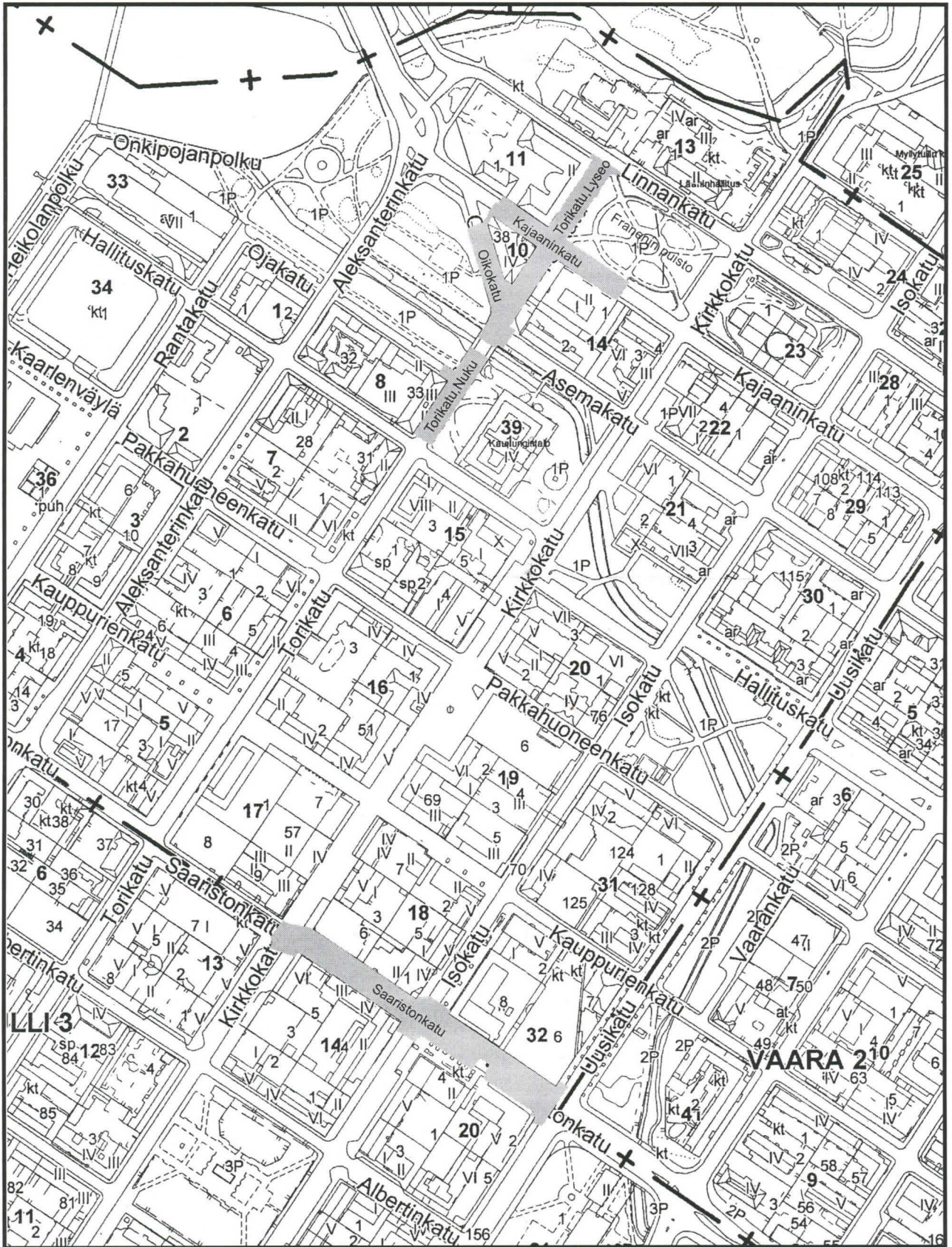
FRANZENIN PUISTO

57. Yleiskartta, 1. kaivanto
58. Yleiskartta, 2. kaivanto
59. Profiili 1
60. R1, itäprofiili
61. R1, länsiprofiili
62. R2, profiili
63. Profiili 2

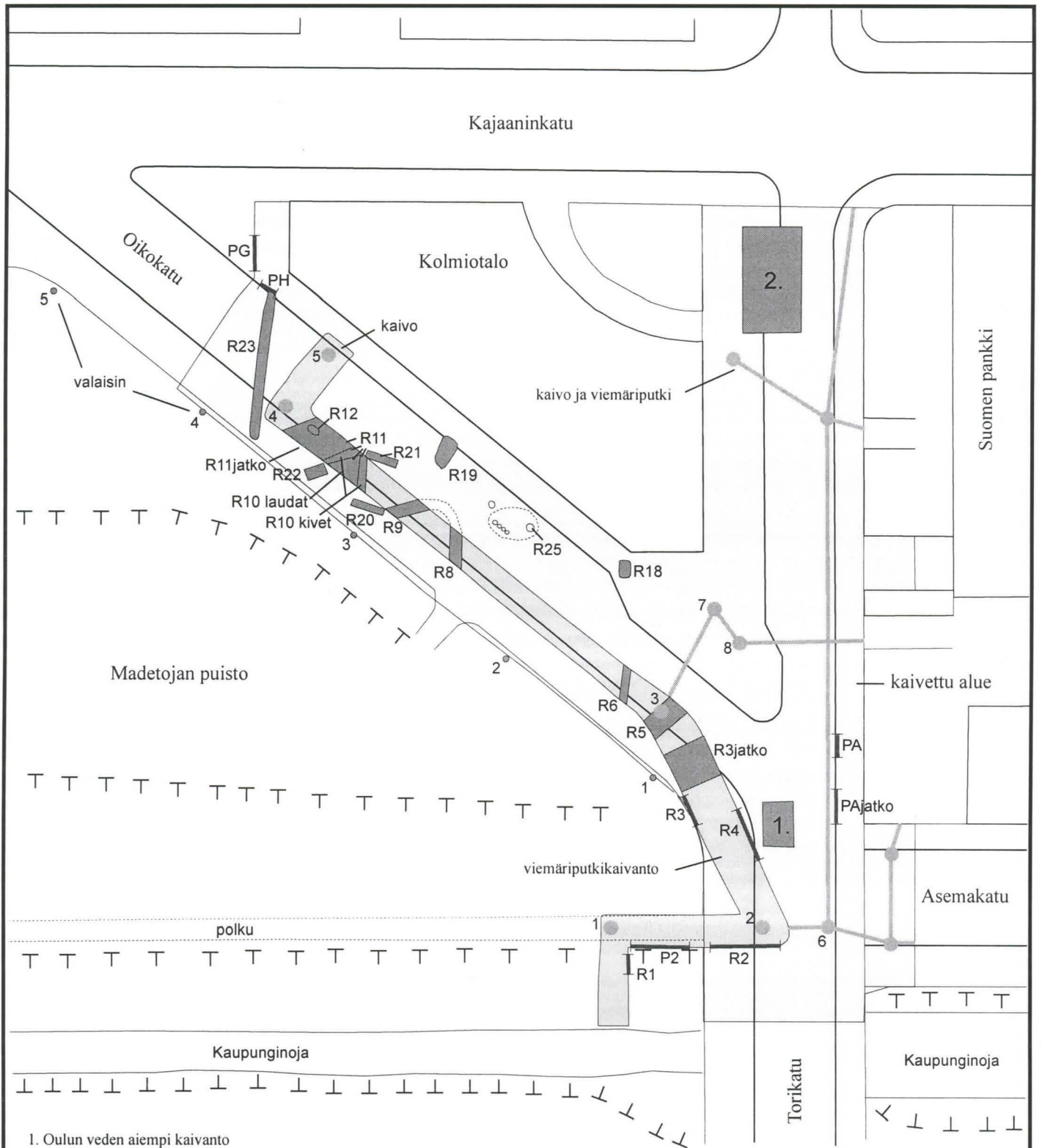
VANHAT OULUN KAUPUNGIN KARTAT:

64. Nikodemus Tessin vanhempi 1649
65. Claes Claesson 1651
66. Oulun asemakaava vuodelta 1705
67. Jakob Johan Wikarin kartta vuodelta 1748
68. Henrik Holmbomin piirros raatihuoneen torista vuodelta 1783
69. Mårten Hackzellin kartta vuodelta 1763
70. J. A. Ehrenström ja C. L. Engel 1824

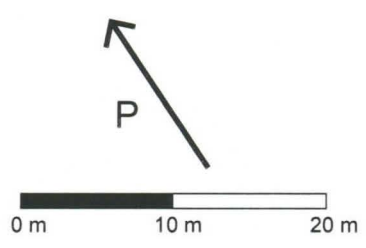

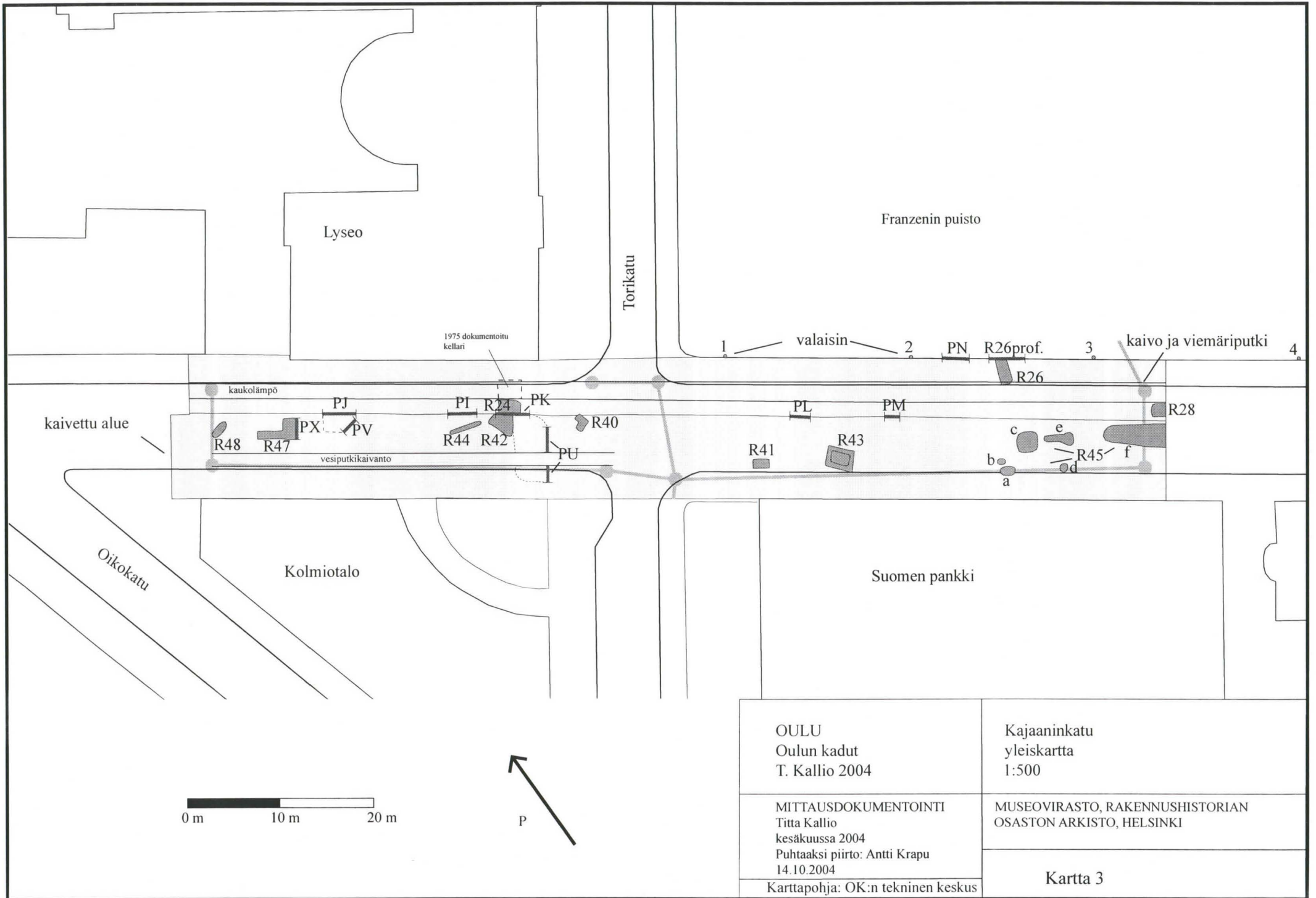
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Yleiskartta n. 1:3850</p>
<p>KARTTAOTE Kantakartta 2002 Oulun kaupungin tekninen keskus Lisäykset: Antti Krapu 19.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Kartta 1</p>

- 1. Oulun veden aiempi kaivanto
- 2. Oulun veden aiempi kaivanto

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Oikokatu yleiskartta 1:500</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio touko- ja kesäkuussa 2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 15.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Karttopohja: OK:n tekninen keskus</p>	
<p style="text-align: right; font-weight: bold;">Kartta 2</p>	

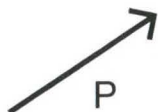
OULU
 Oulun kadut
 T. Kallio 2004

MITTAUSDOKUMENTOINTI
 Titta Kallio
 kesäkuussa 2004
 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu
 14.10.2004
 Karttapohja: OK:n tekninen keskus

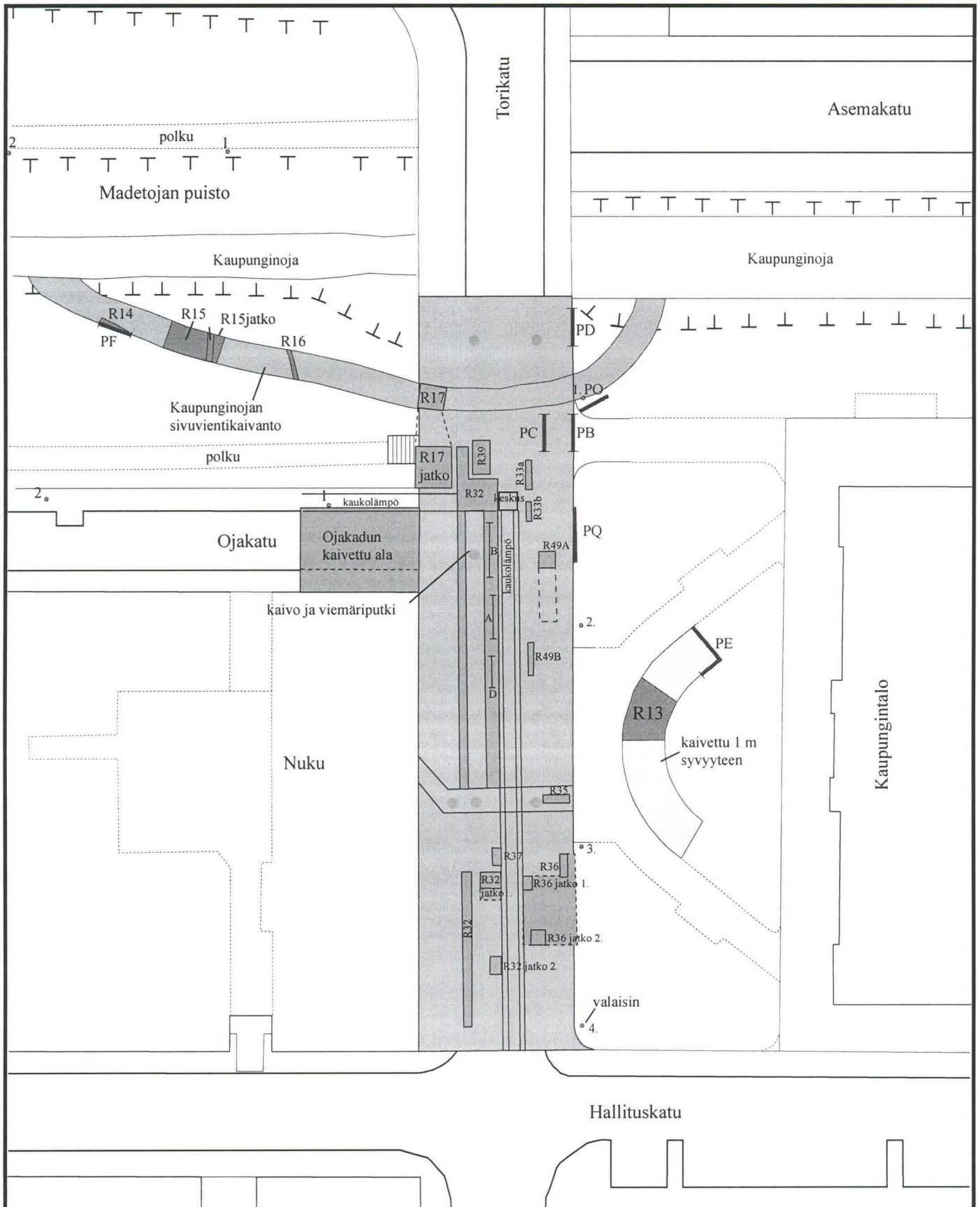
Kajaaninkatu
 yleiskartta
 1:500

MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN
 OSASTON ARKISTO, HELSINKI

Kartta 3

OULU Oulun kadut T. Kallio 2004	Torikatu, Lyseo yleiskartta 1:500
MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio kesäkuussa 2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 14.10.2004 Karttapohja: OK:n tekninen keskus	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI Kartta 4

OULU
Oulun kadut
T. Kallio 2004

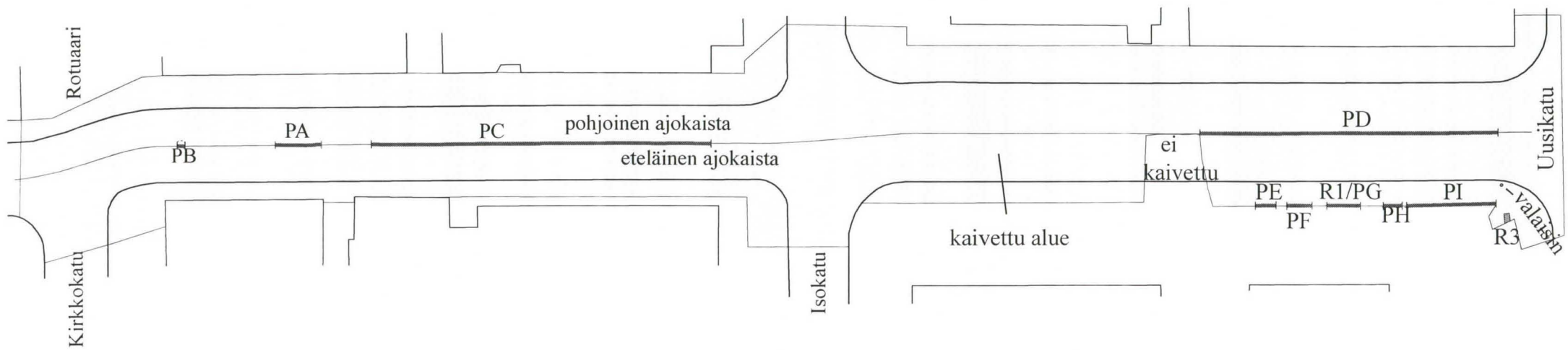
MITTAUSDOKUMENTOINTI
Tiitta Kallio
touko- ja kesäkuussa 2004
Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 18.10.2004

Karttapohja: OK:n tekninen keskus

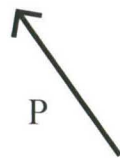
Torikatu, Nuku
yleiskartta
1:500

MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN
OSASTON ARKISTO, HELSINKI

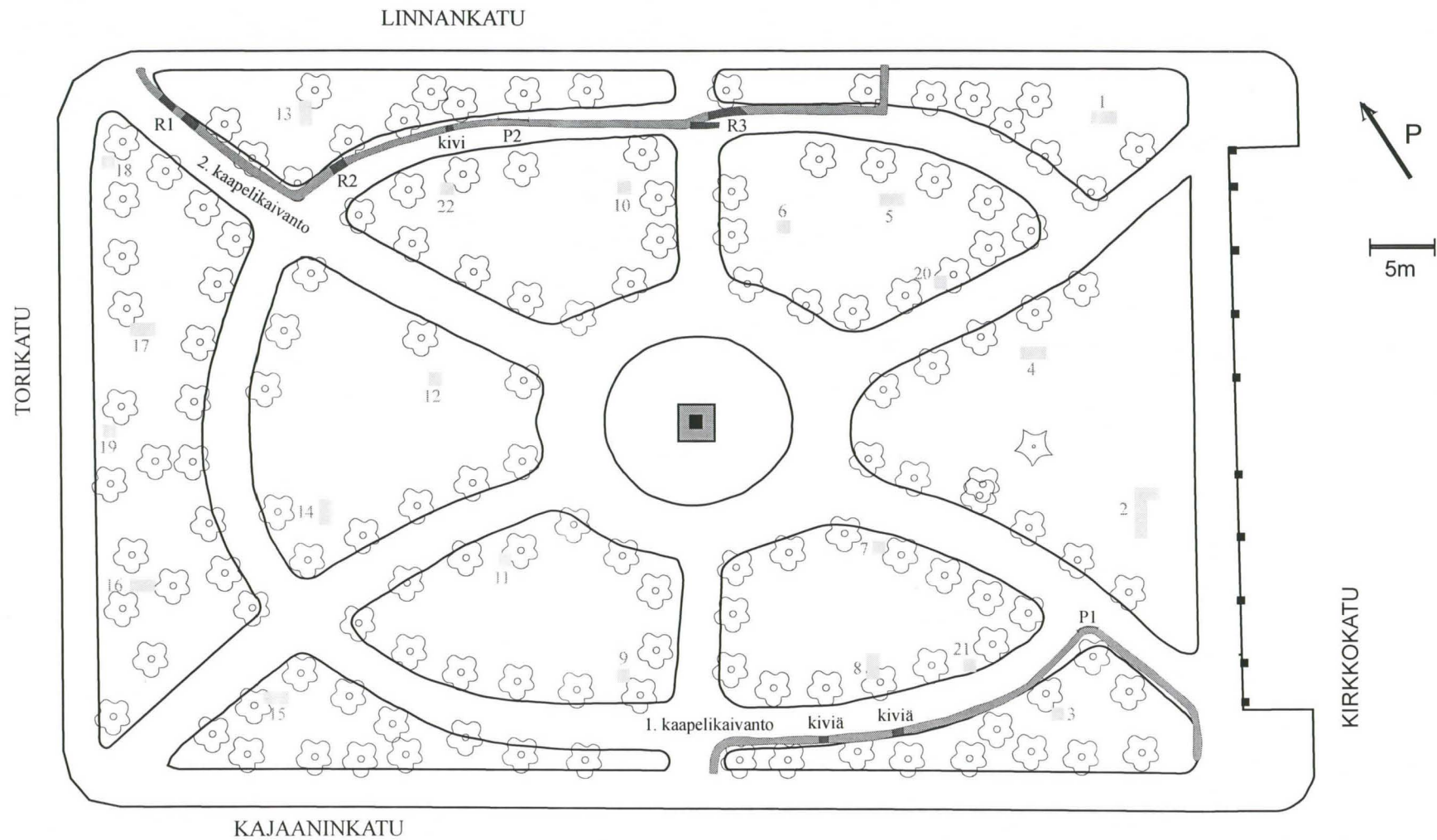
Kartta 5

0 m 10 m 20 m

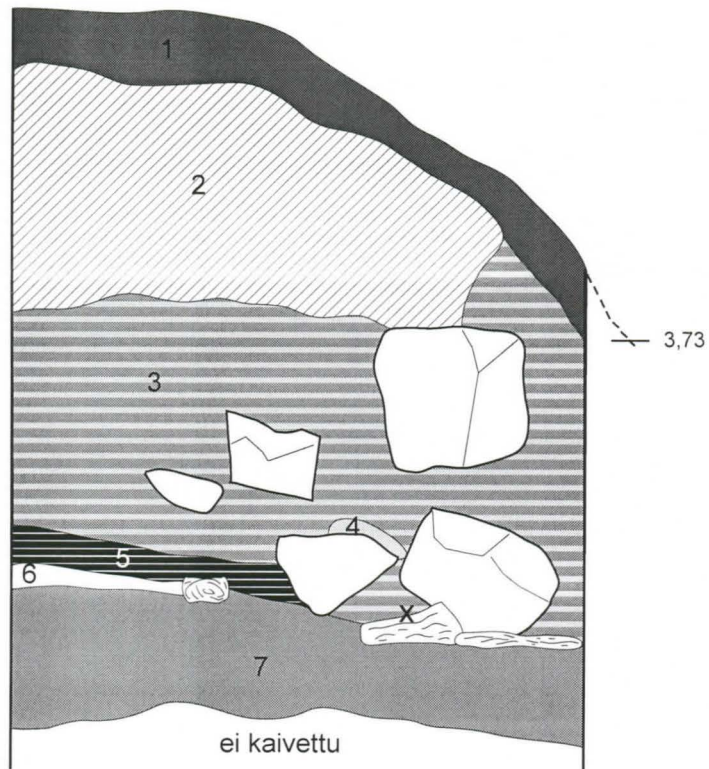

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Saaristonkatu yleiskartta 1:800</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 21.-22.7.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 13.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Karttapohja: OK:n tekninen keskus</p>	<p>Kartta 6</p>

■ = vuoden 2003 koekaivauksissa kaivettu alue
 x

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Franzenin puisto yleiskartta 1:500</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 7.-11.10.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 12.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Karttopohja: Majanen 2003 ja OK:n tekninen keskus</p>	<p>Kartta 7</p>

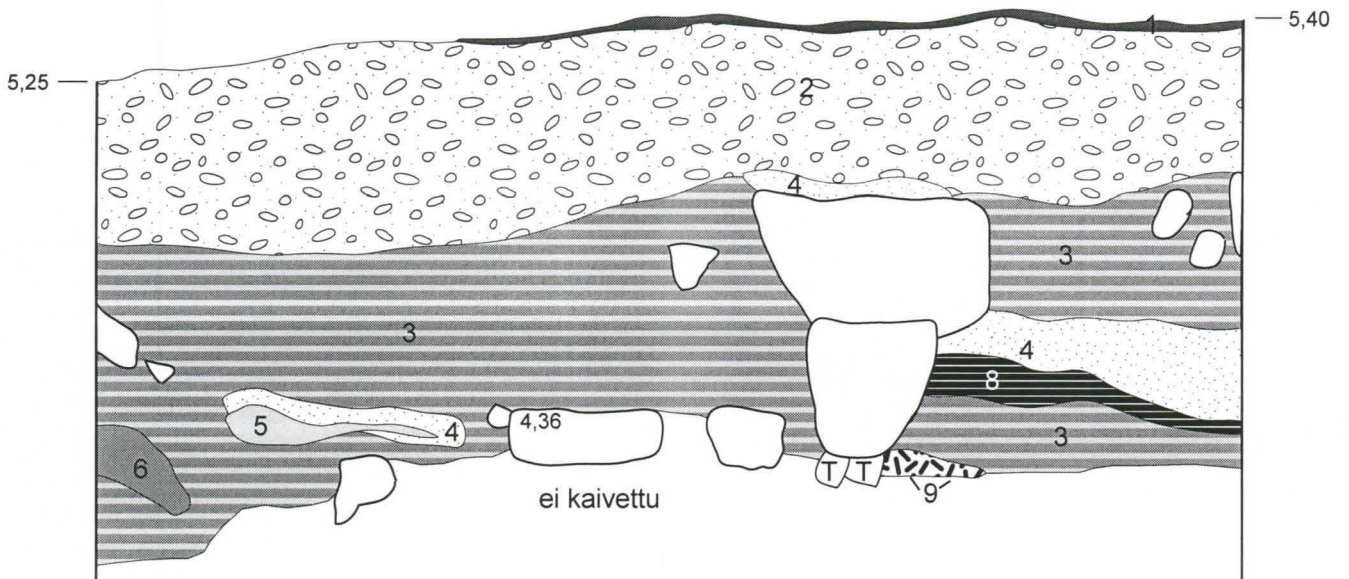
- pintamulta 1
- savinen hiekka 2
- savinen likamaa 3
- vaalea hiekka 4
- hiilinen puuroska 5
- savi 6
- hiekka 7
- kivi
- puun pääty
- lautaa

x = puukko/veitsi

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Oikokatu R1, itäprofiili 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 17.5.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 28.9.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Kartta 8</p>	

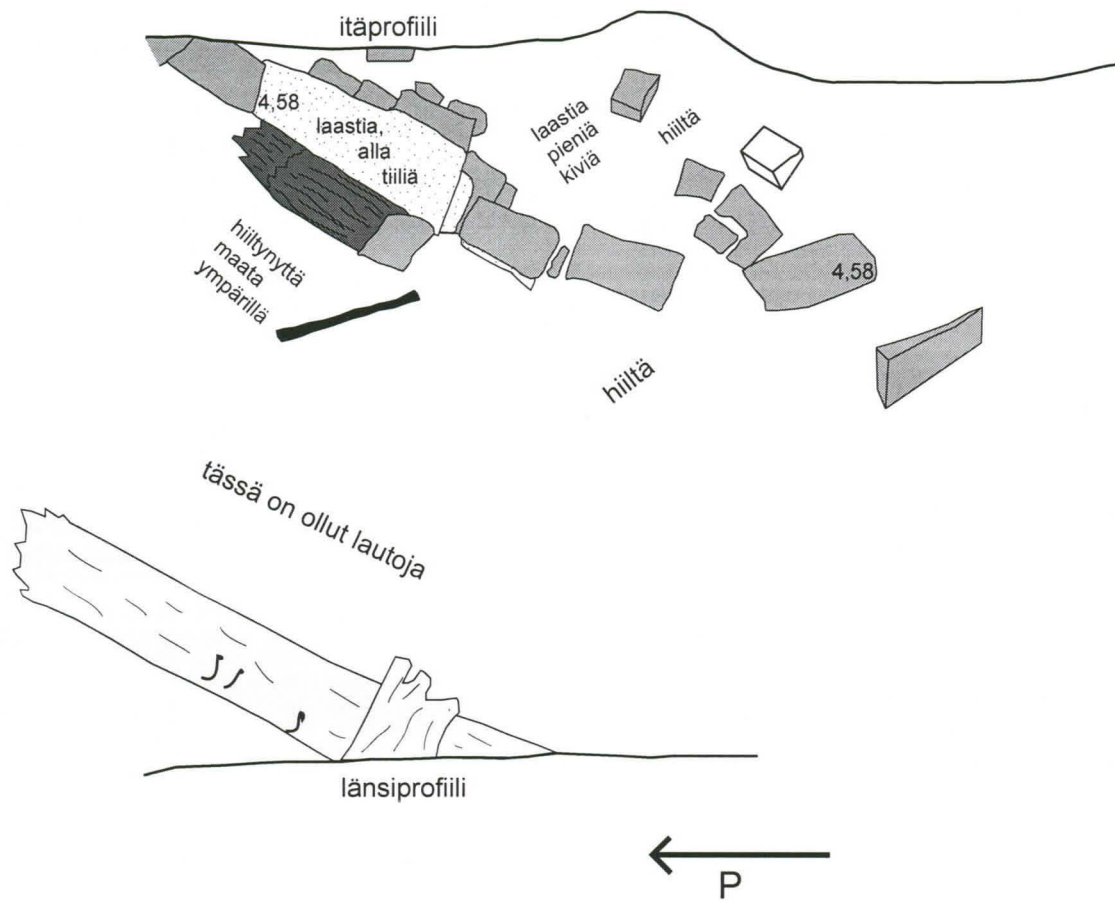

- pintamulta 1
- sora/sepeli 2
- tumma likamaa 3
- hiekka 4
- savi 5
- hiili/laasti/tiilimurskakerros 8
- punainen hiekka (maalia?) 6
- tiilimurska 9
- kivi
- tiili

 1 m

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Oikokatu R3, länsiprofiili 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 19.5.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 28.9.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
	<p>Kartta 9</p>

- J naula
- hiiltynyt lauta
- lauta
- kivi
- tiili
- rauta
- laastia

1 m

OULU Oulun kadut T. Kallio 2004	Oikokatu R3, ylätaso 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 19.5.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 29.9.2004	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI
	Kartta 10

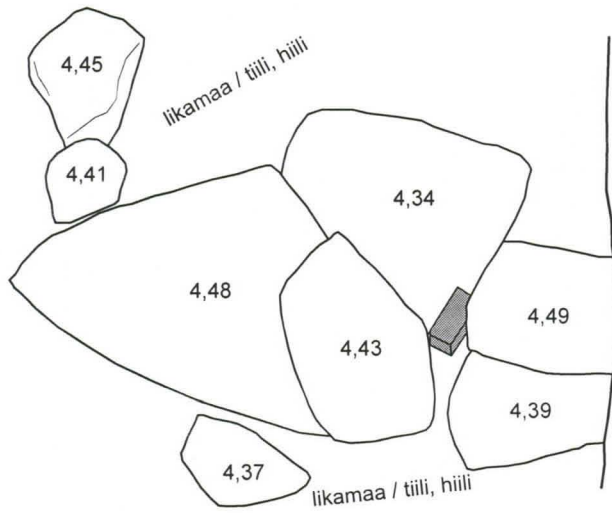
- J naula
- hiiltynyt lauta
- lauta
- kivi
- kivi alemmassa tasossa
- tiili
- laastia
- hiiltä
- sekoittunutta maata

1 m

OULU Oulun kadut T. Kallio 2004	Oikokatu R3, alataso 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 20.5.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 29.9.2004	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI
	Kartta 11

12

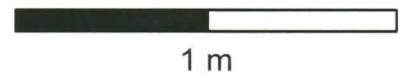

R5

13

R8

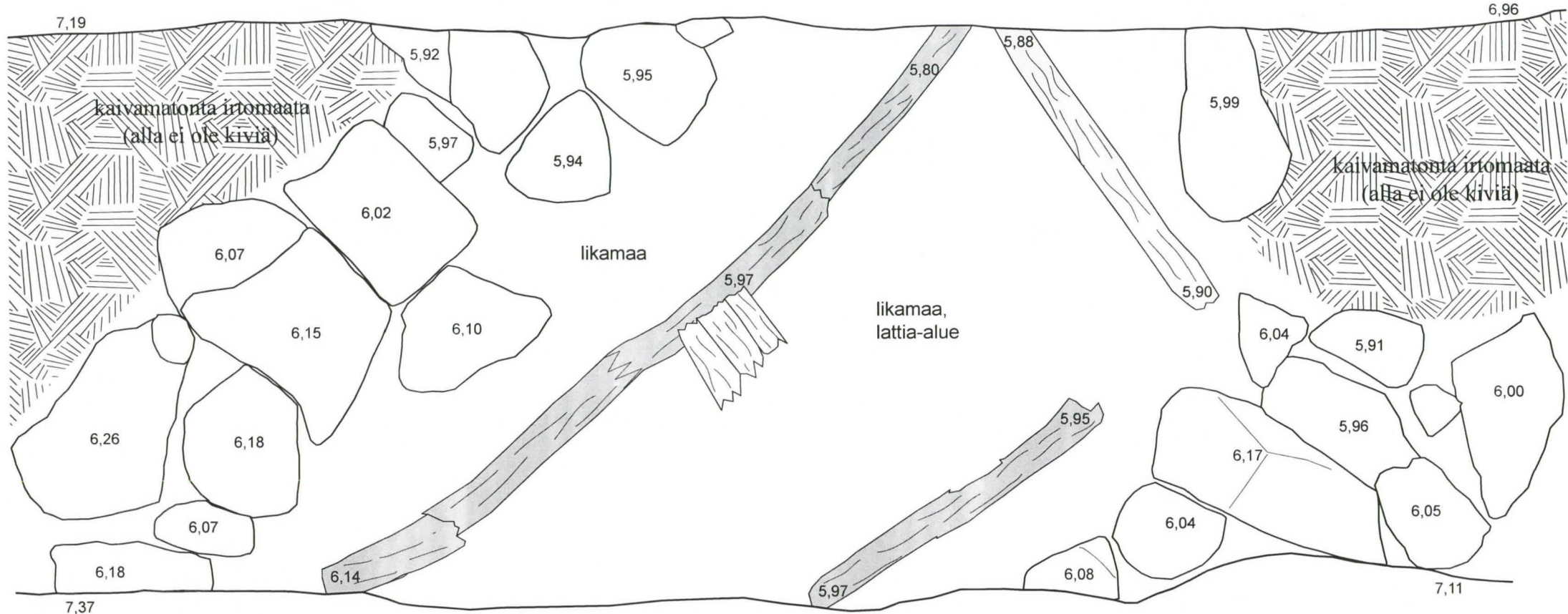

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Oikokatu R5 ja R8, peruskivet 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio & Antti Krapu 21. ja 24.5.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 29.9.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p>Kartat 12 ja 13</p>

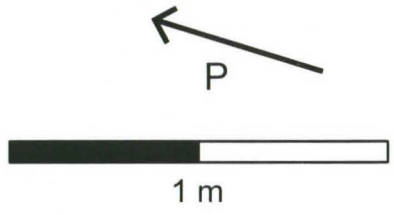

1 m

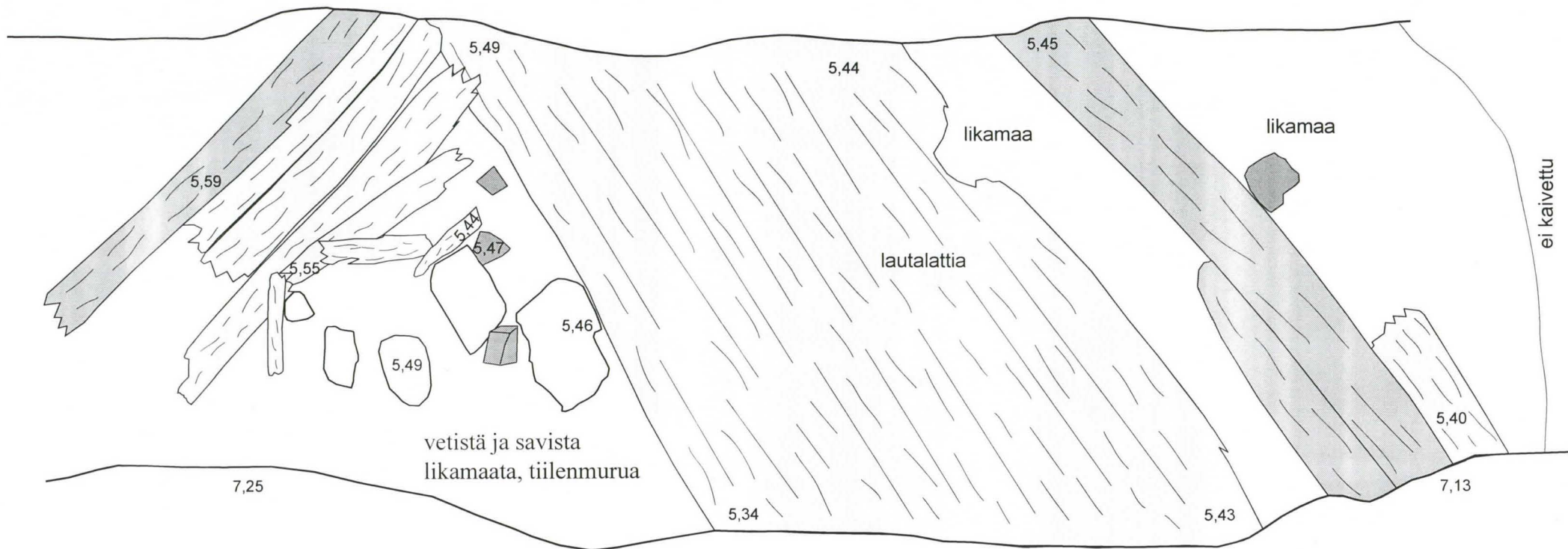
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Oikokatu R9, peruskivet 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Antti Krapu 24.5.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 29.9.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
	<p>Kartta 14</p>

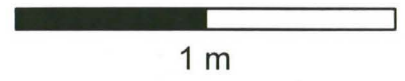
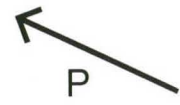
- lankku
- lauta
- kivi
- irtomaata

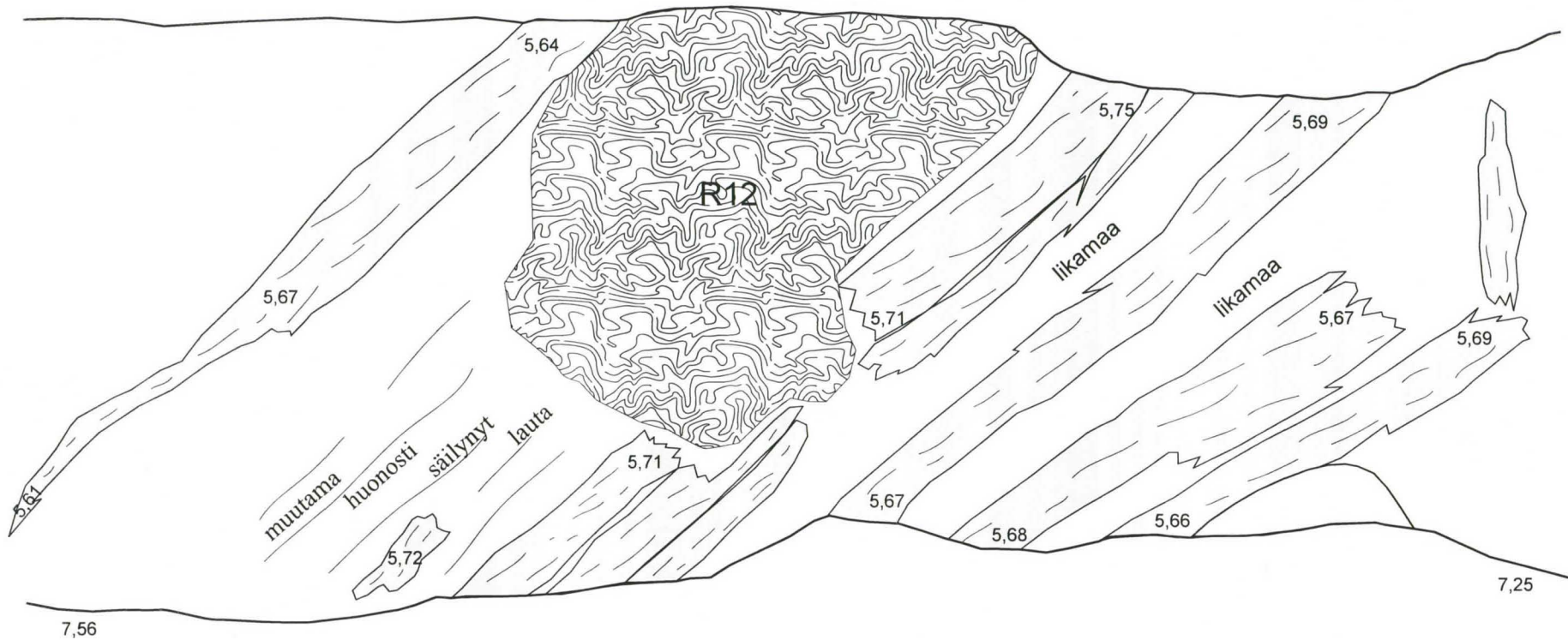
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Oikokatu R10, tasokartta 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio & Antti Krapu 24.5.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 30.9.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p style="text-align: center; font-size: 1.2em;">Kartta 15</p>

- hirsi
- lauta
- kivi
- tiili

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Oikokatu R11, tasokartta 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 24.5.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 30.9.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Kartta 16</p>	

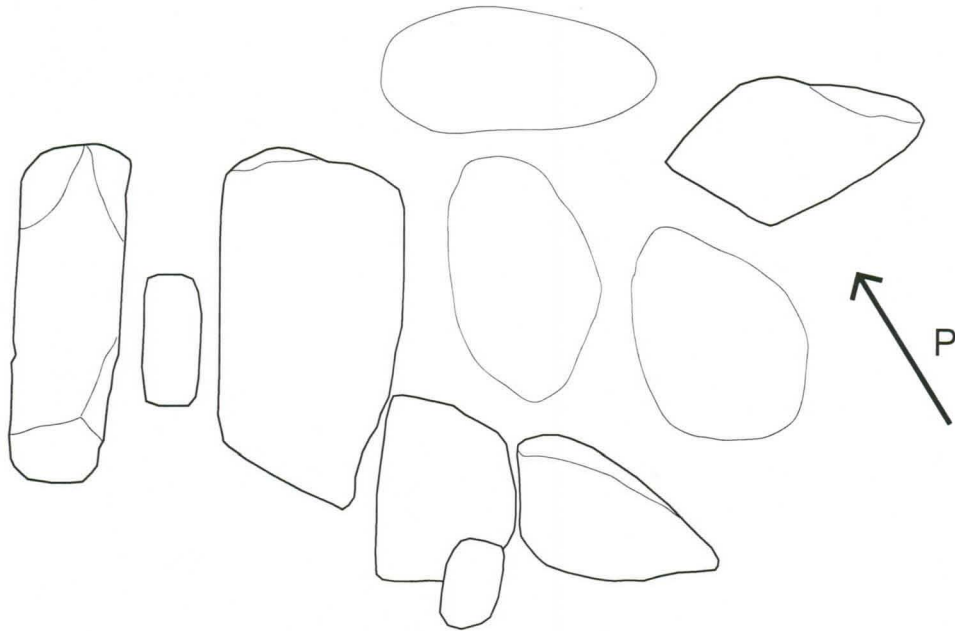
- lauta
- kivi
- R12

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Oikokatu R11 jatko ja R12, tasokartta 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Antti Krapu 25.5.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 30.9.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Kartta 17</p>	

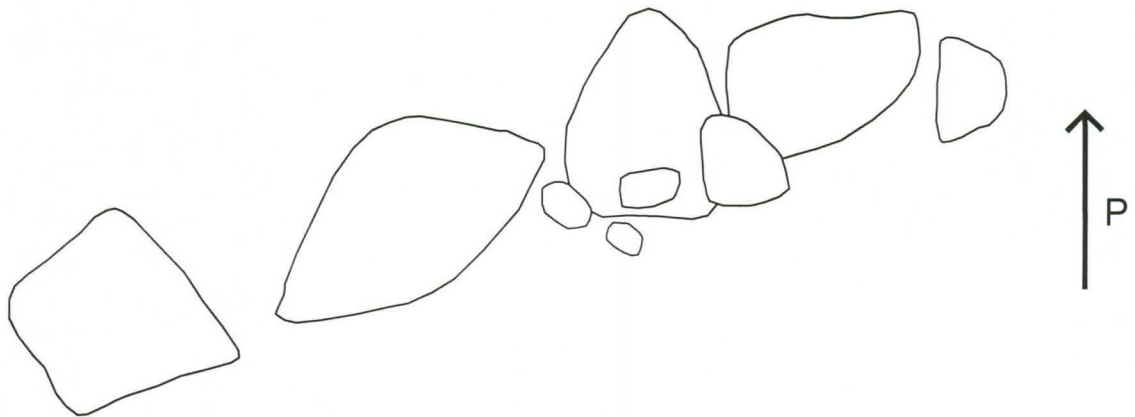

R19

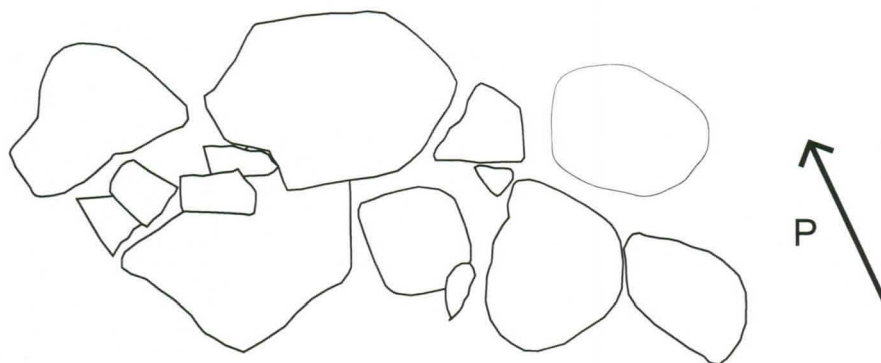
18

R20

19

R21

20

1 m

kivi

poistettu kivi

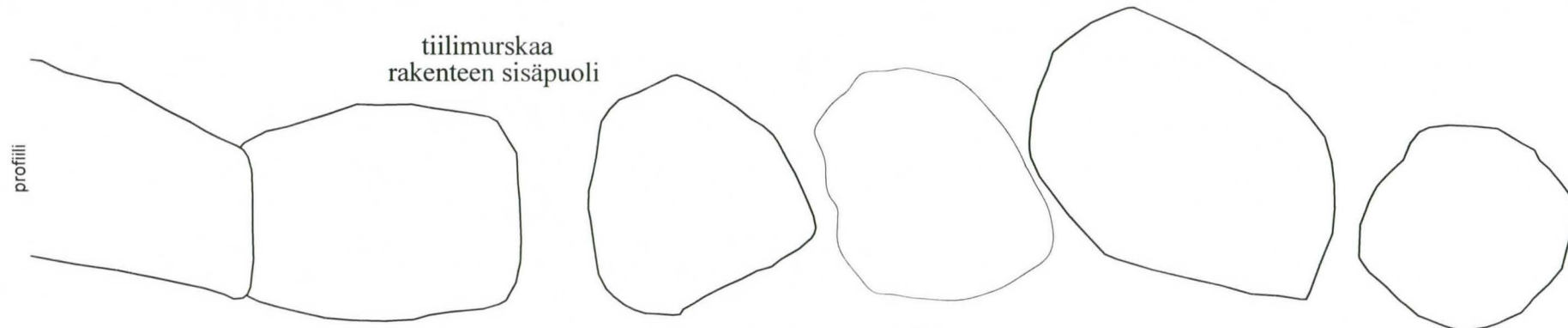
OULU
Oulun kadut
T. Kallio 2004

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Titta Kallio
4.6.2004
Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 30.9.2004

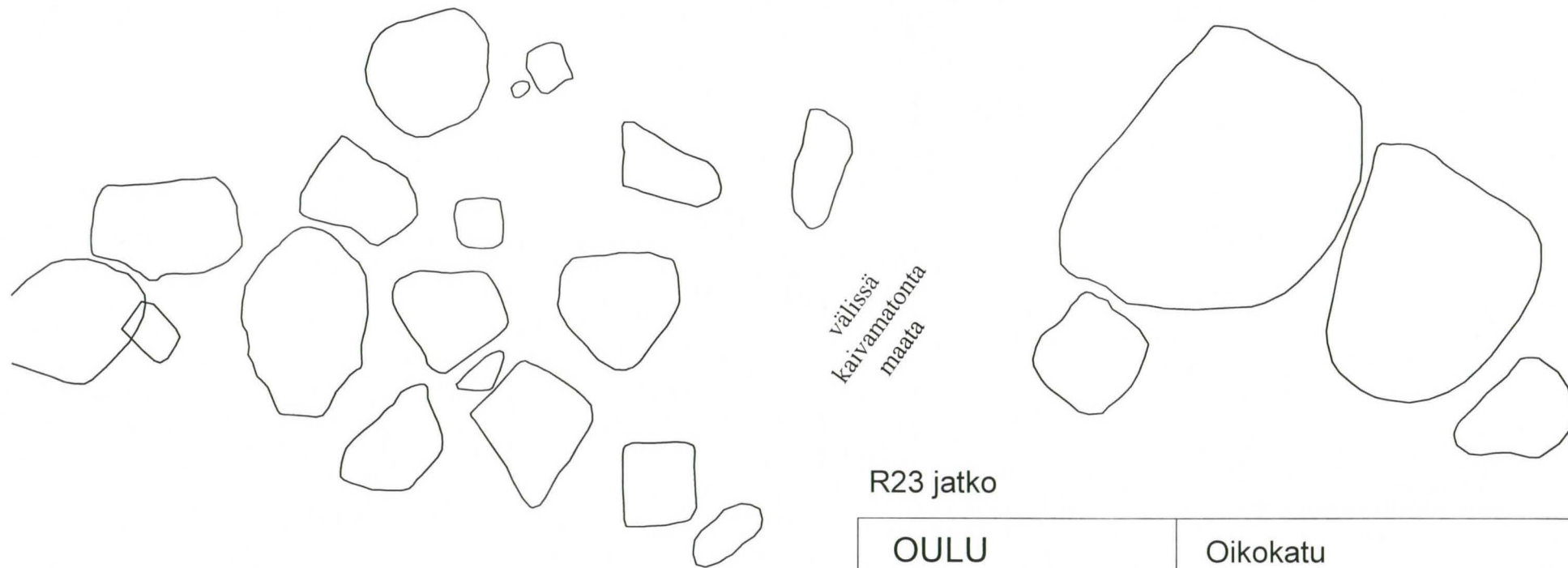
Oikokatu
R19, R20 ja R21, peruskivet
1:20

MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN
OSASTON ARKISTO, HELSINKI

Kartat 18, 19 ja 20

R23

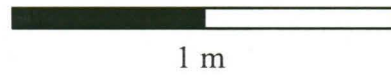
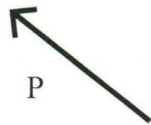

- kivi
- poistettu kivi

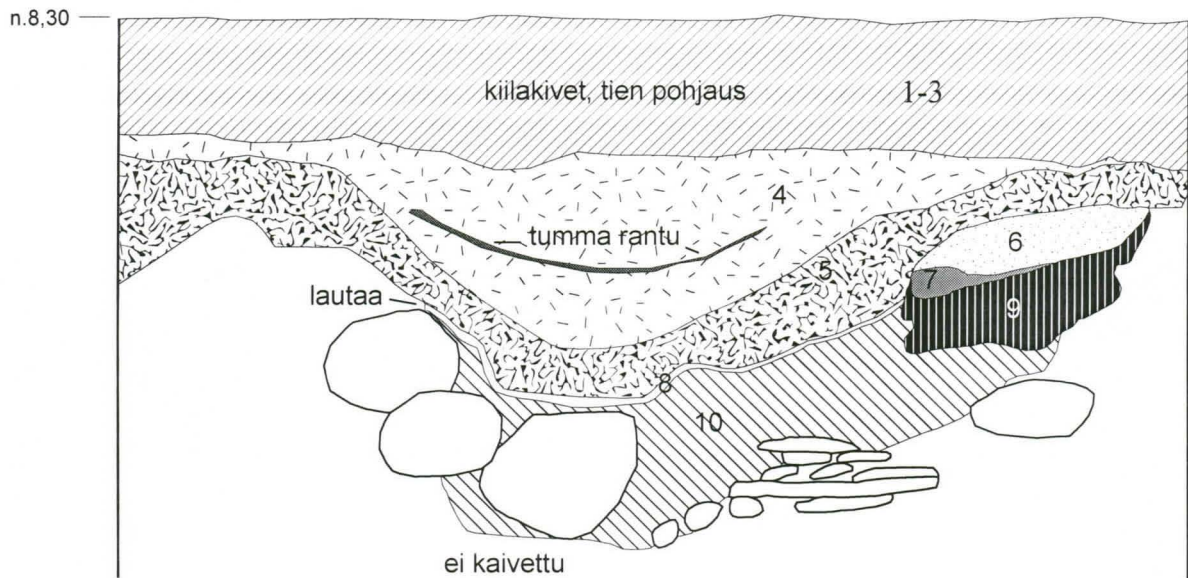

R23 jatko

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Oikokatu R23 ja R23 jatko, peruskivet 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio & Anna-Kaisa Puputti 7.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 30.9.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p style="text-align: center;">Kartta 21</p>	

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Kajaaninkatu R24, tasokartta 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Anna-Kaisa Puputti 9.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 1.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
	<p>Kartta 22</p>

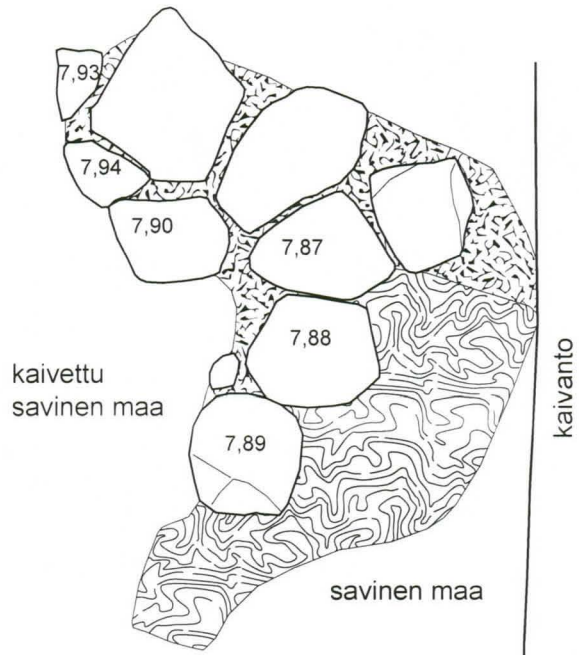

- Noppakivi, hiekka ja sora 1-3
- vaaleahko hiekka, ruskeita rantuja 4
- tumma maa, tiilimurskaa, puuroskaa 5
- melko puhdas tiukka savi 6
- ruskea hiekka 7
- lautakerros 8
- savinen likamaa 9
- likainen savi, kiviä, tiilimurskaa 10
- kivi
- lautaa

 1 m

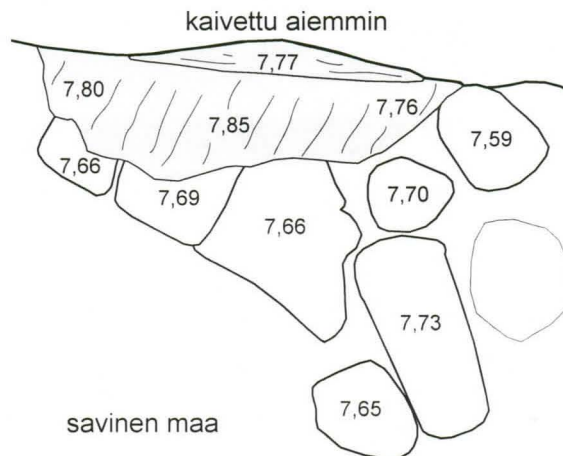
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Kajaaninkatu R24, profiili K 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Sanna Lipponen 9.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 1.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Kartta 23</p>

R40

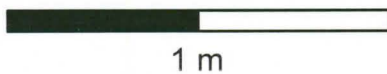

Kartta 25

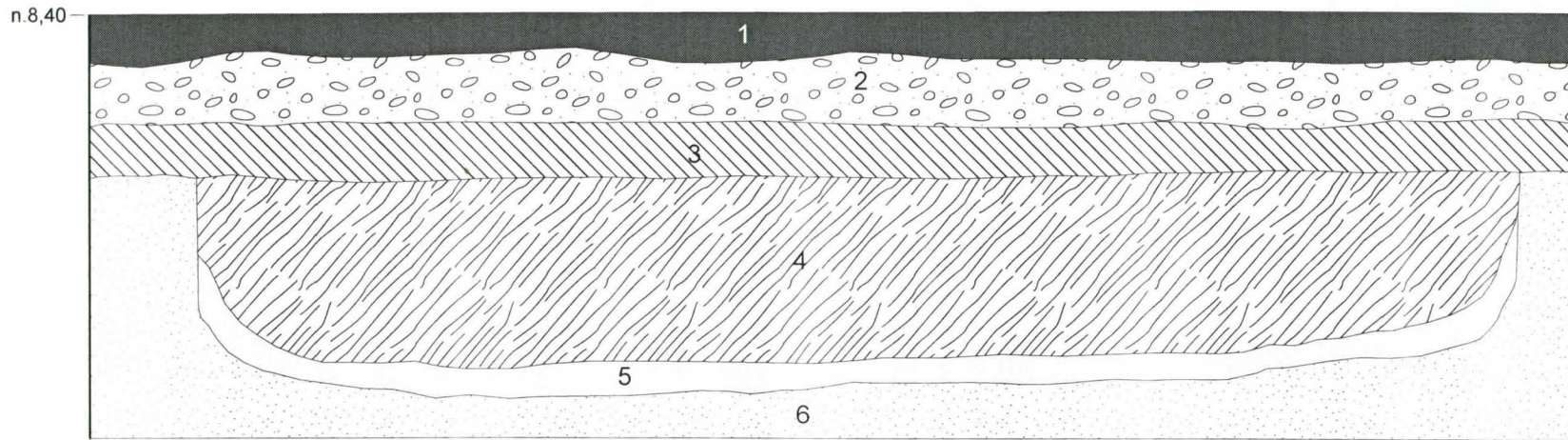
R42

Kartta 24

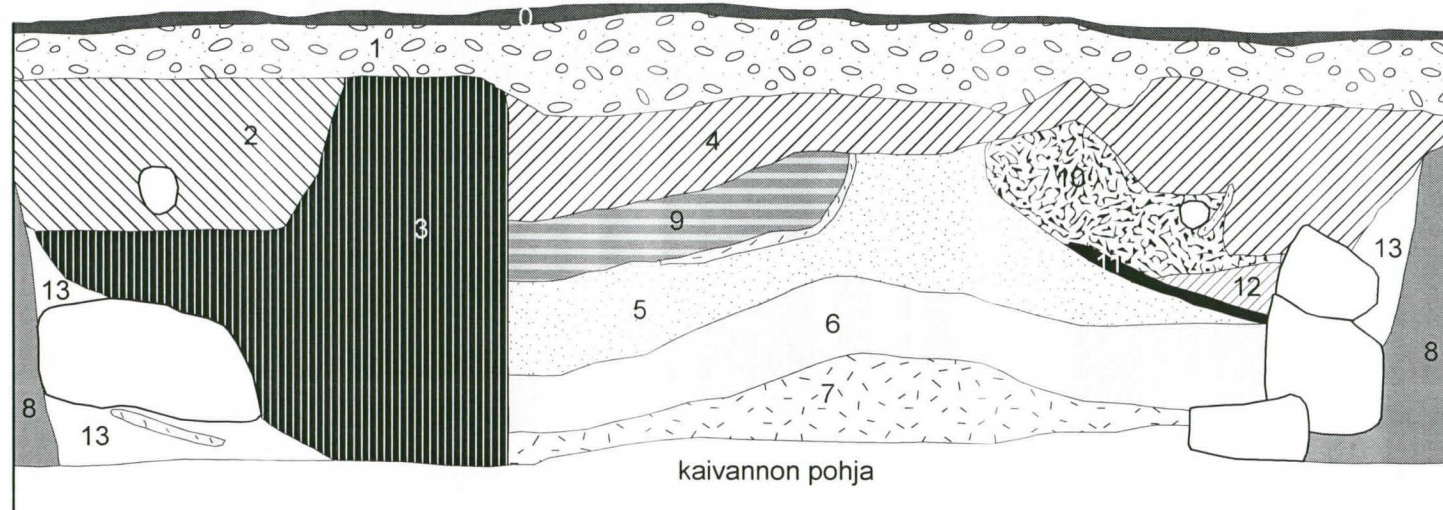
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Kajaaninkatu R40 ja R42, tasokartat 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 23. ja 28.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 4.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Kartat 24 ja 25</p>

- katukiveys 1
- sorakerros 2
- kiviä, halk.15 - 20 cm 3
- tumma savi 4
- puukerros 5
- vaalea pohjasavi 6

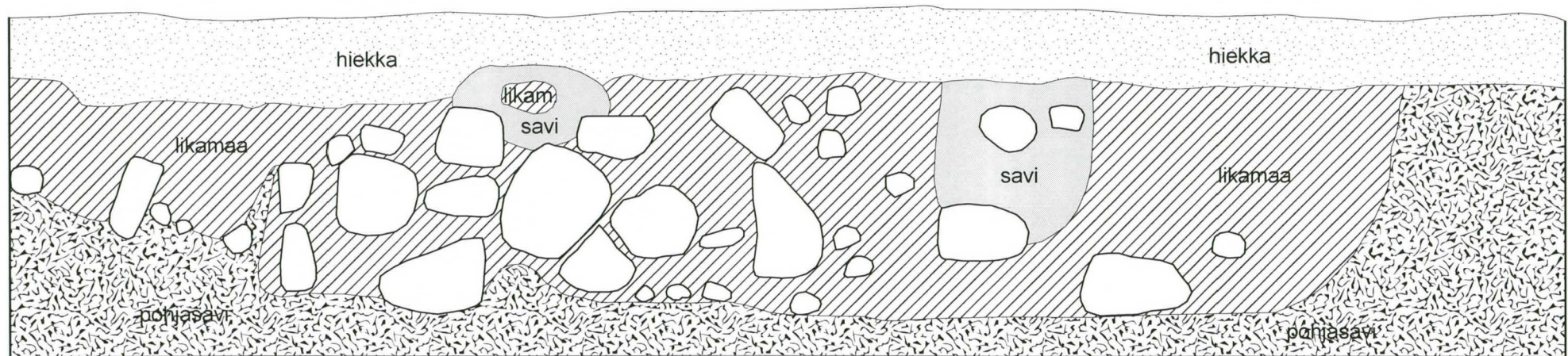
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Kajaaninkatu profili J 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Anna-Kaisa Puputti 9.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 1.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
	<p>Kartta 26</p>

- pintamulta 0
- kivistä hiekkaa 1
- puhelinlinjan kaivanto 2
- hiilinen likamaa 3
- savinen maa, tiilenmuraa 4
- savinen maa, likaa, tiilenmuraa 9
- savinen likamaa, tiilenmuraa 10
- keltaista hiekkaa 12
- hiiltä 11
- vaalea savinen maa 5
- karkea punertava hiekka 6
- hyvin vaalea savinen maa 7
- vaalea hiekka 13
- puhdas pohjasavi 8
- kivi
- lautaa

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Kajaaninkatu profiili N 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Sanna Lipponen 11.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 1.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Kartta 27</p>	

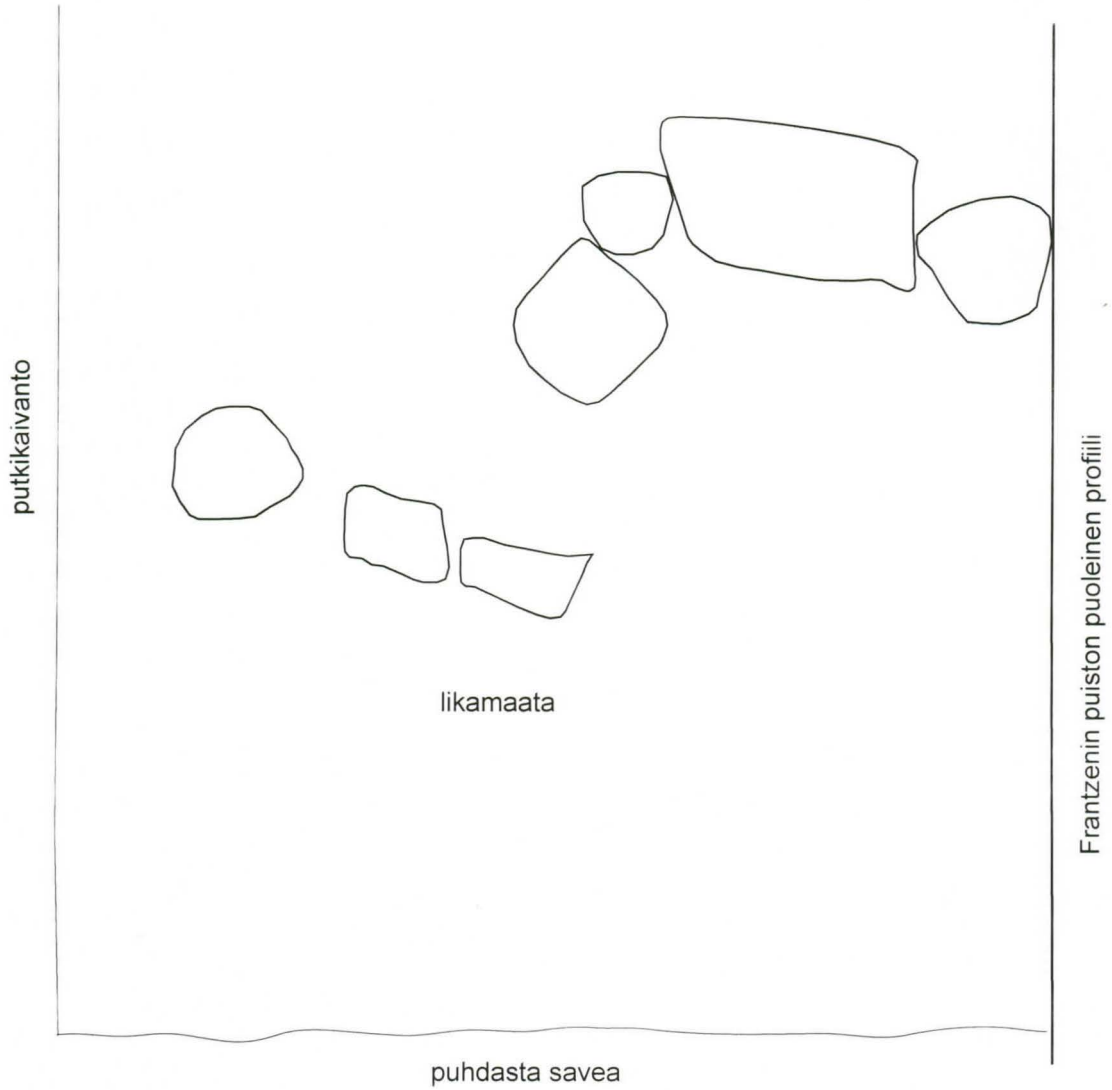

- hiekkä
- likamaa
- kivi
- savi
- pohjasavi

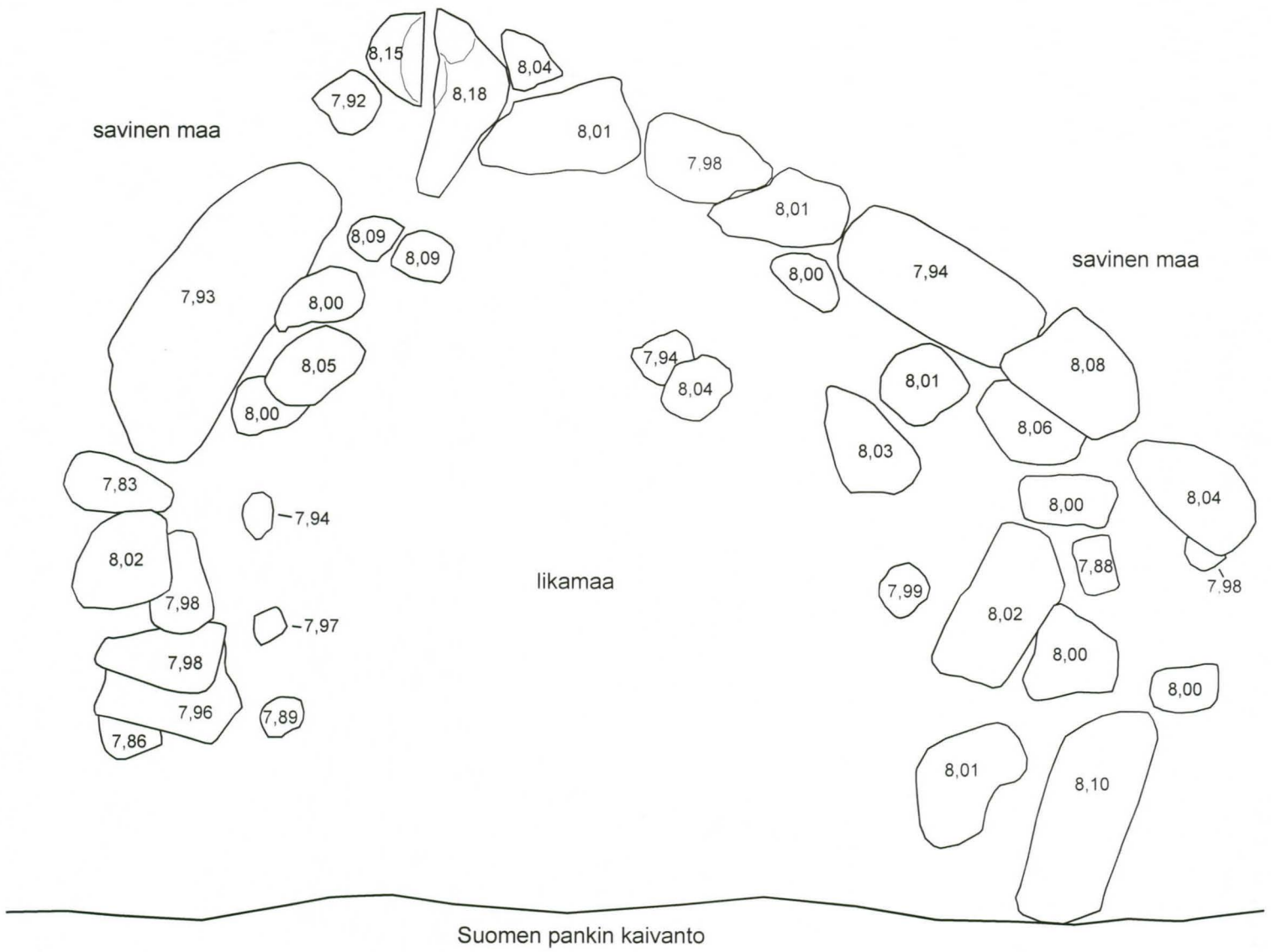
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Kajaaninkatu R26, profiili 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Anna-Kaisa Puputti 11.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 4.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Kartta 28</p>	

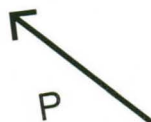

1 m

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Kajaaninkatu R26, peruskivet 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Anna-Kaisa Puputti 11.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 1.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
	<p>Kartta 29</p>

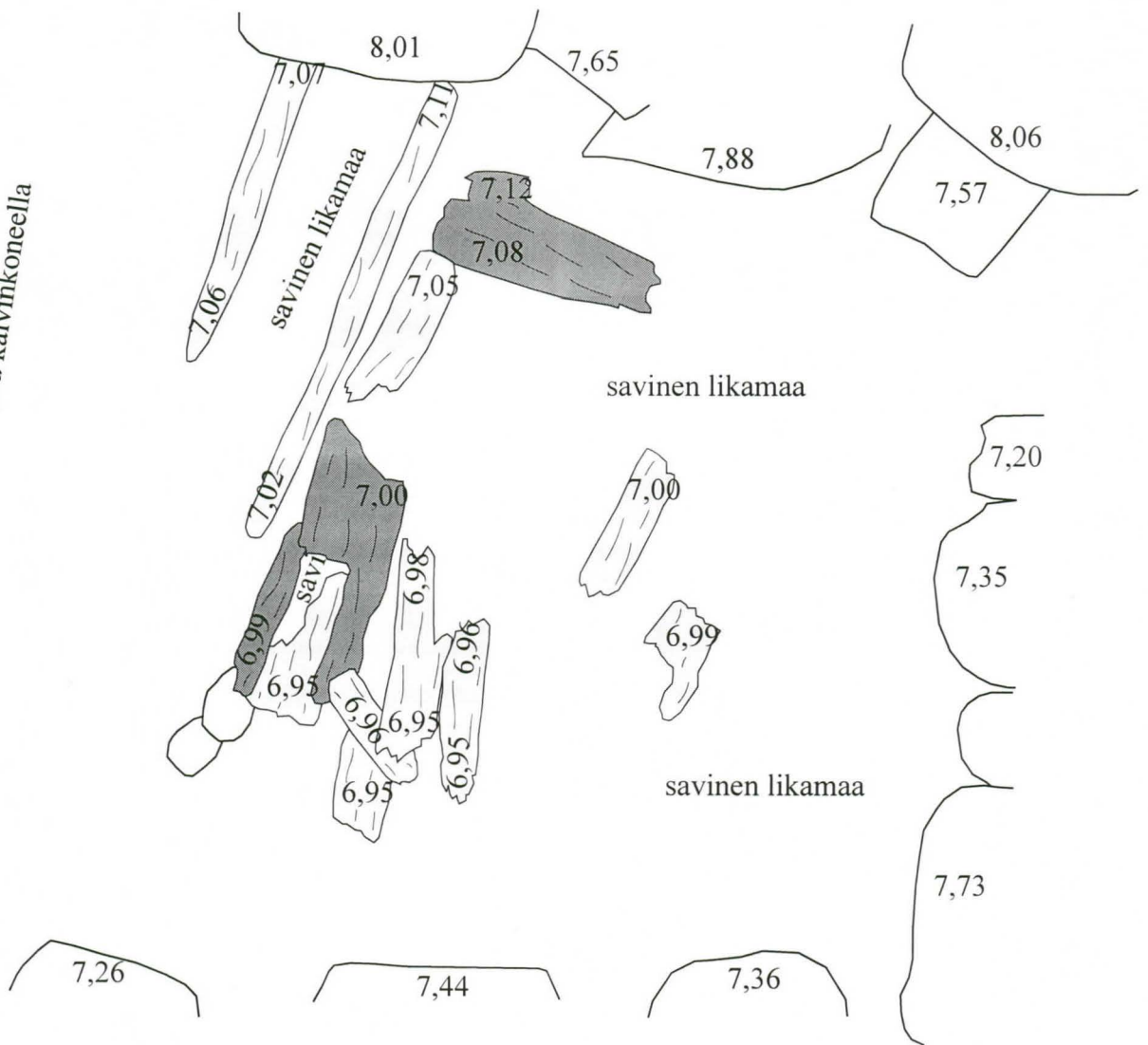

 kivi

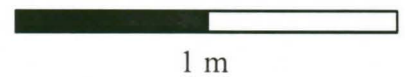
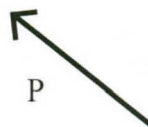
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Kajaaninkatu R43, kellarin ylin kivitaso 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Antti Krapu 28.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 4.10.2004</p>	<p>MUSEOVIKASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p>Kartta 30</p>

tämän seinustan kivet poistettu kaivinkoneella

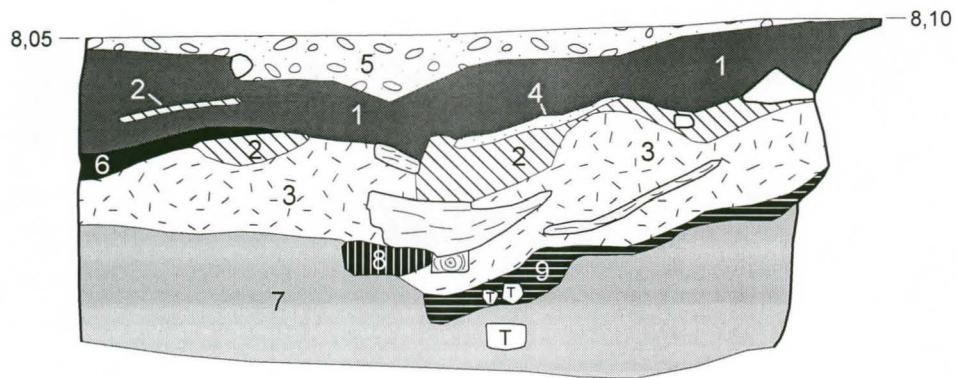

Suomen pankin kaivanto

- hiiltynyt lauta
- lauta
- kivi

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Kajaaninkatu R43, kellarin pohjataso 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 29.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 4.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Kartta 31</p>

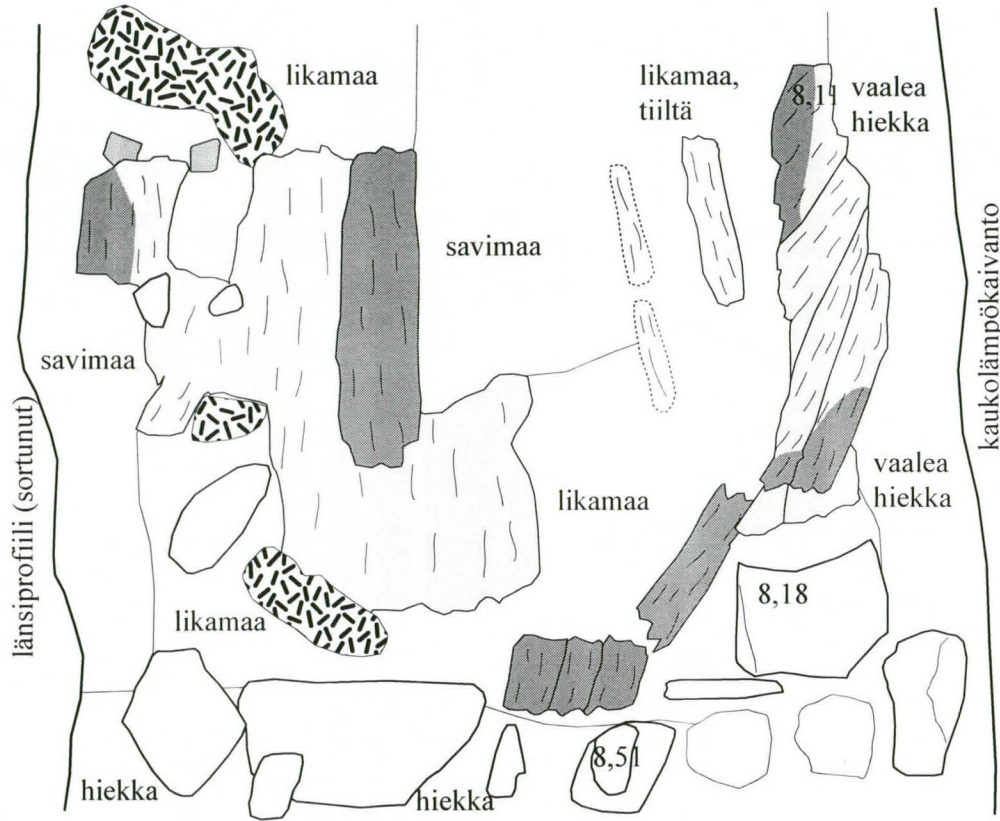

- sepeli / sora 5
- tumma hiekkainen likamaa 1
- vaalea hiekka 4
- hiilikerros 6
- tiilimurska 2
- vaalea likainen hiekka, seassa hiiltä 3
- puuroska 8
- hiiltynyt maa 9
- vaalea likainen hiekka 7
- kivi
- puun pääty
- puuta
- tiili

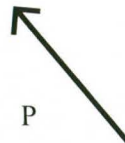

 1 m

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Kajaaninkatu profiili X 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 30.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 4.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Kartta 32</p>	

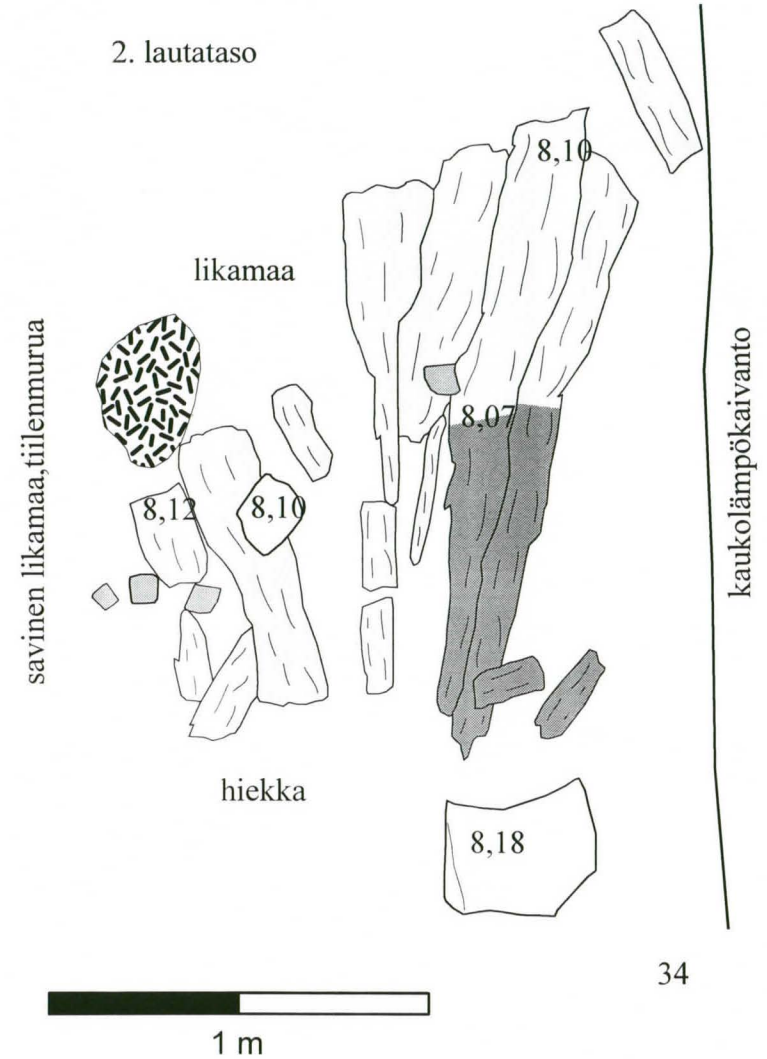
1. lautataso ja peruskivet

33

2. lautataso

34

OULU
Oulun kadut
T. Kallio 2004

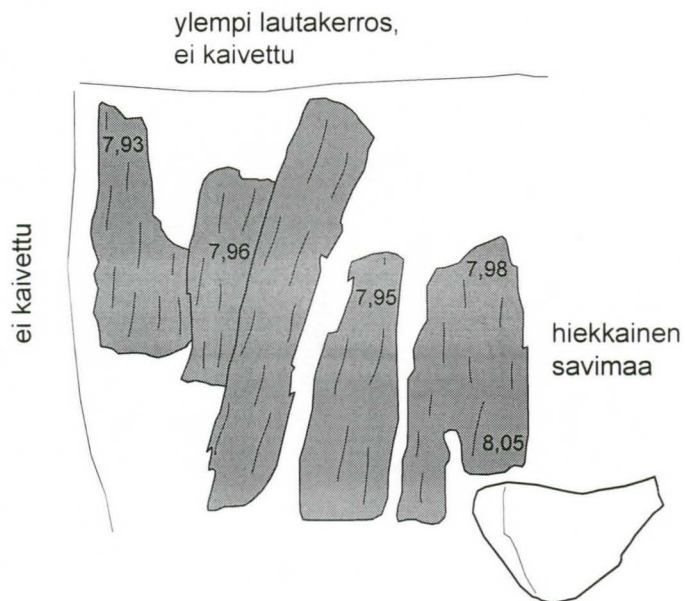
Torikatu, Lyseo
R31, 1. ja 2. lautataso
1:20

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Titta Kallio
15.6.2004
Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 5.10.2004

MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN
OSASTON ARKISTO, HELSINKI

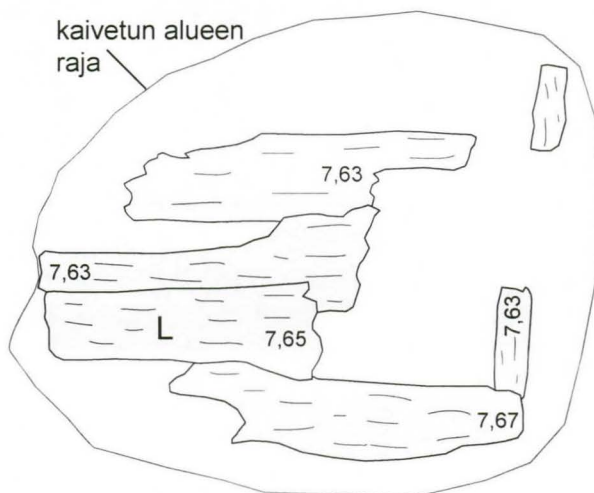
Kartat 33 ja 34

3. lautataso

35

4. lautataso

L = lukko

1 m

36

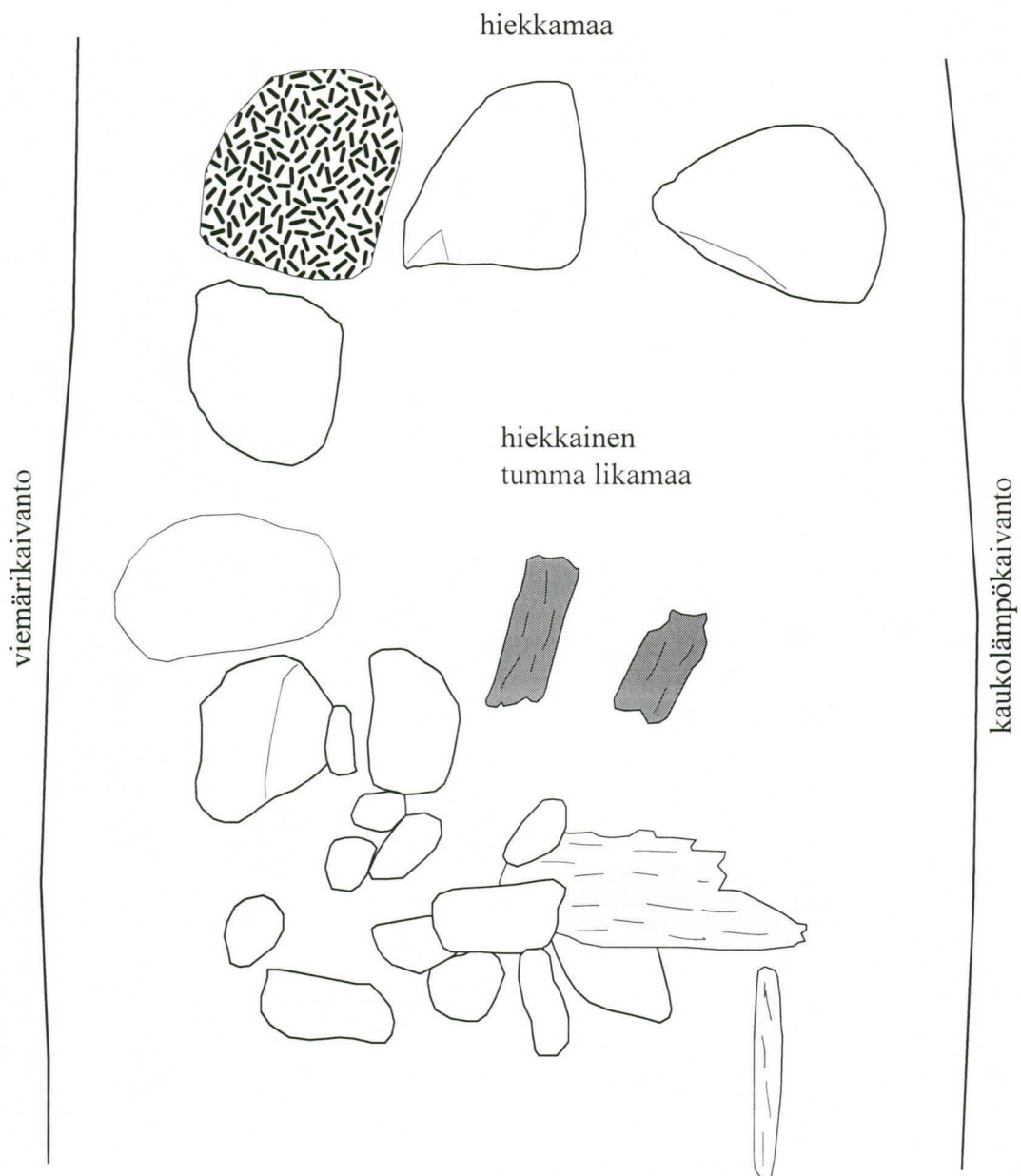
 hiiltynyt lauta

 lauta

 kivi

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Torikatu, Lyseo R31, 3. ja 4. lautataso 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 15.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 5.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Kartat 35 ja 36</p>	

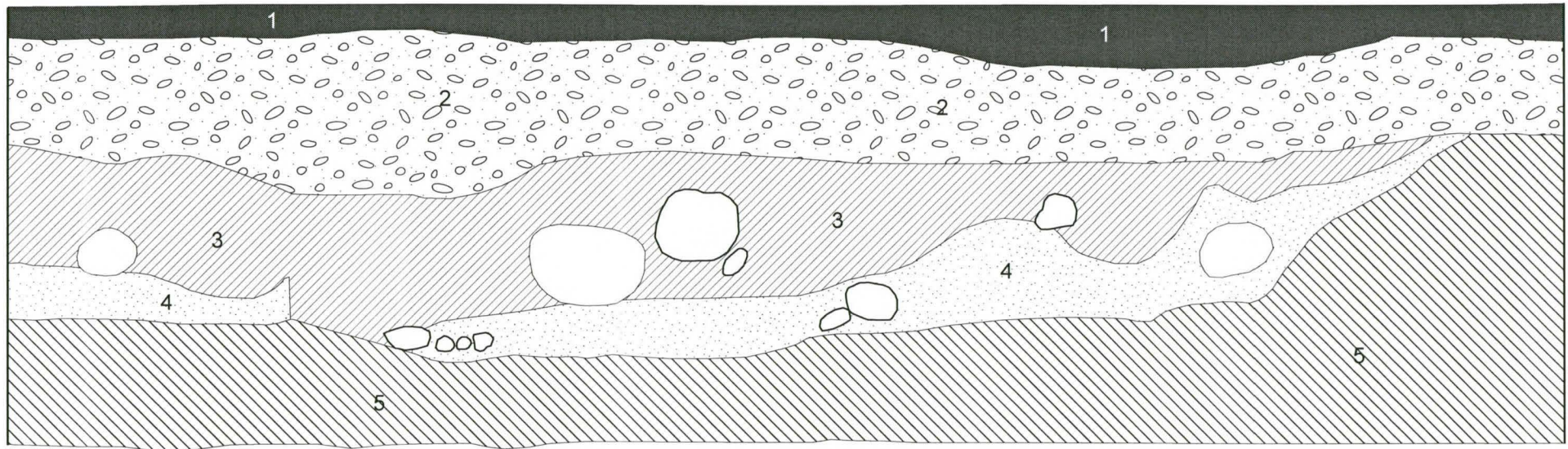

- hiltynyt lauta
- lauta
- kivi
- poistettu kivi
- tiilimurska

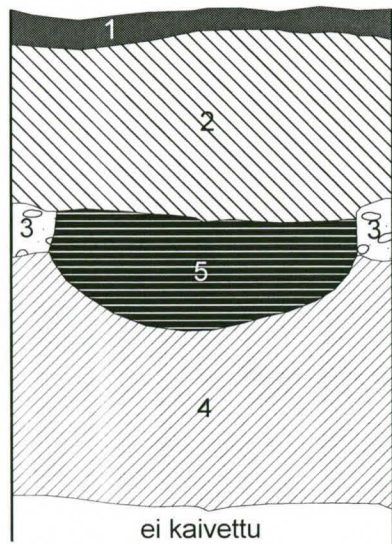
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Torikatu, Lyseo R31 jatko, tasokartta 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 16.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 5.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <hr/> <p style="text-align: center;">Kartta 37</p>

profiili T

- pintamulta 1
- karkea hiekka, juuria 2
- tumma savinen hiekka, tiiliä 3
- vaalea hiekka 4
- savi 5
- kivi
- poistettu kivi

profiili R

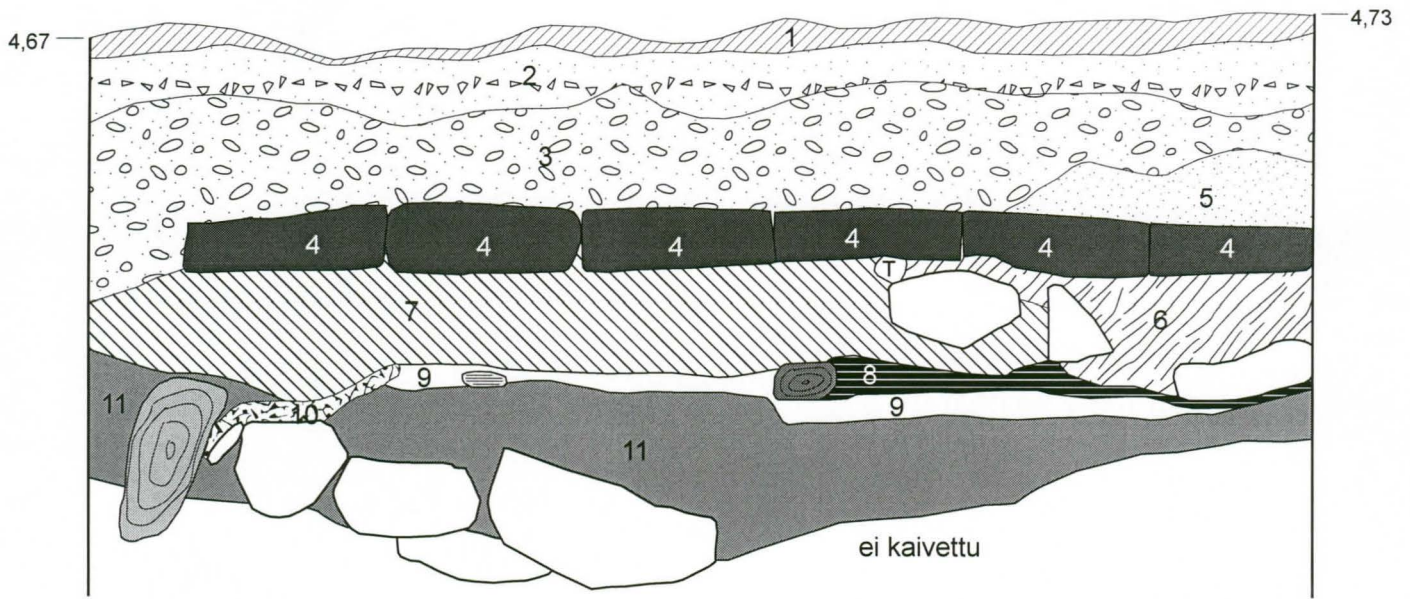
- pintamulta 1
- multa, juuria 2
- karkea hiekka 3
- puuroska / tumma hiekka 5
- hiekkainen savimaa 4

ei kaivettu

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Torikatu, Lyseo profiilit R ja T 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio & Anna-Kaisa Puputti 16. ja 17.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 5.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Kartat 38 ja 39</p>	

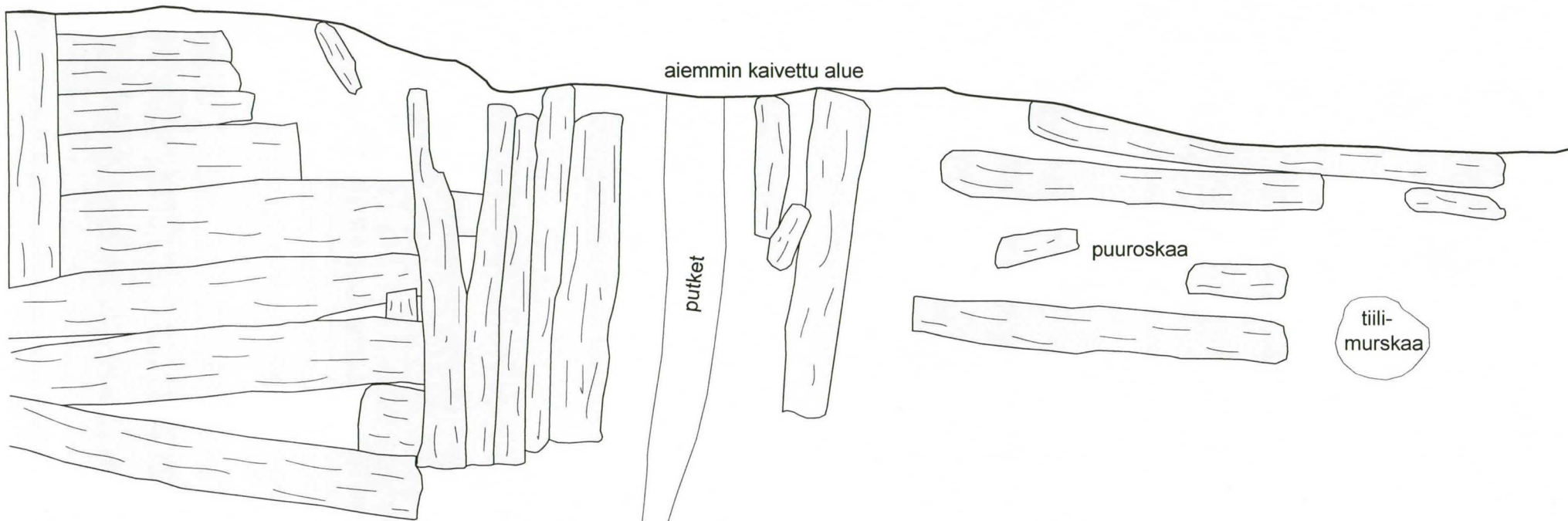

- vaalea pohjaushiekka 1
- sepeli, savinen 2
- sepeli, hiekkainen 3
- vaalea hiekka 5
- betonilaatta / kaapelin kuori 4
- ruskea likamaa 7
- savinen likamaa 6
- hiilinen likamaa 8
- vaalea hiekka 9
- nokinen hiekka 10
- hiekka, paljon tiilimurskaa 11

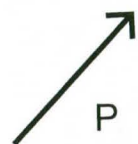
- kivi
- tiili
- hiiltynyt laudan pääty
- laudan pääty
- huonokuntoinen puu

1 m

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Torikatu, Nuku profili B 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio & Antti Krapu 26.5.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 7.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
	<p>Kartta 40</p>

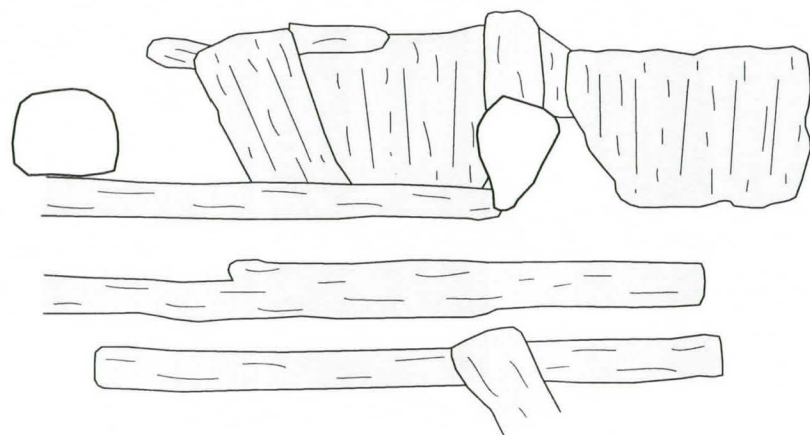
osa B

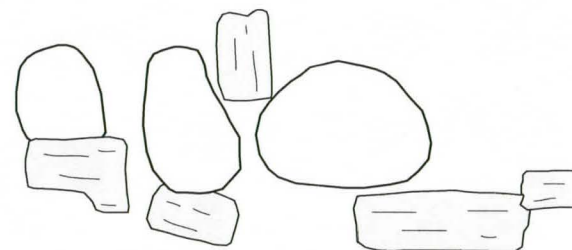
1 m

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Torikatu, Nuku R32, laudat, osa B 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Sanna Lipponen 15.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 8.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Kartta 41</p>	

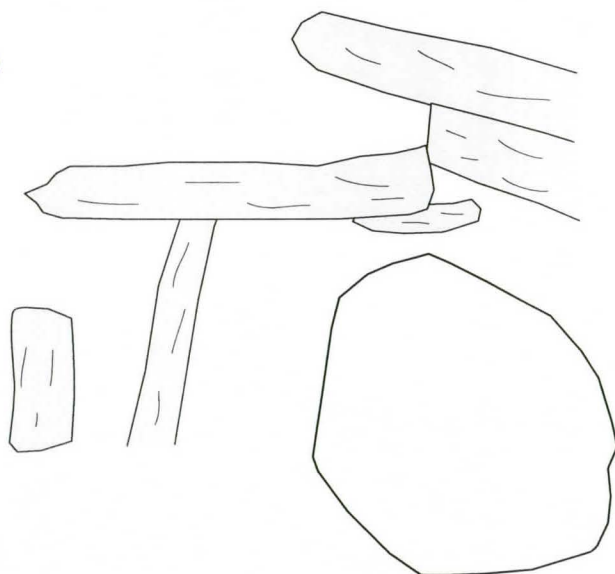
R32
osa A

42

R32 jatko
osa C

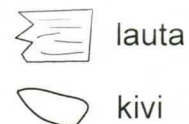
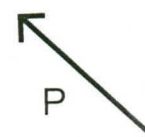
43

1 m

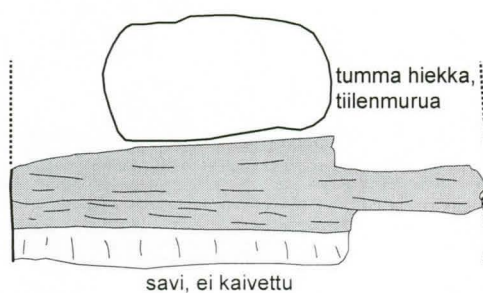
OULU Oulun kadut T. Kallio 2004	Torikatu, Nuku R32 ja R32 jatko, osat A ja C 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI A.-K. Puputti & S. Lipponen 18.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 11.10.2004	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI
	Kartat 42 ja 43

R49A, taso

45

R32 profiililuonnos

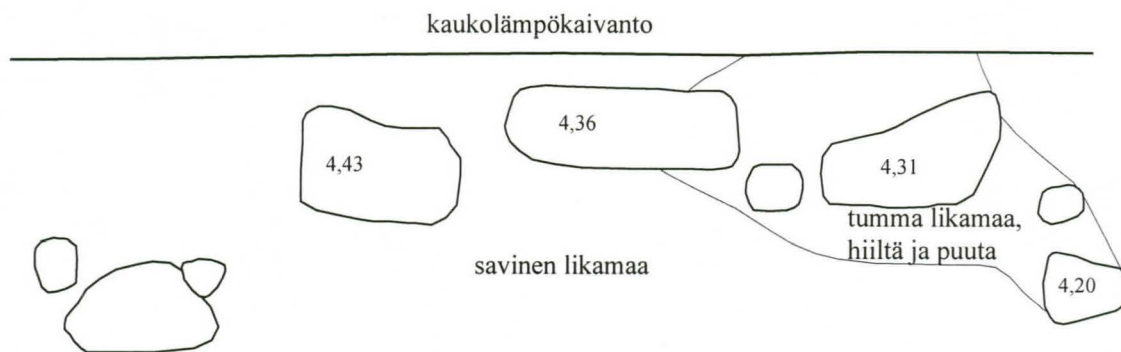
44

1 m

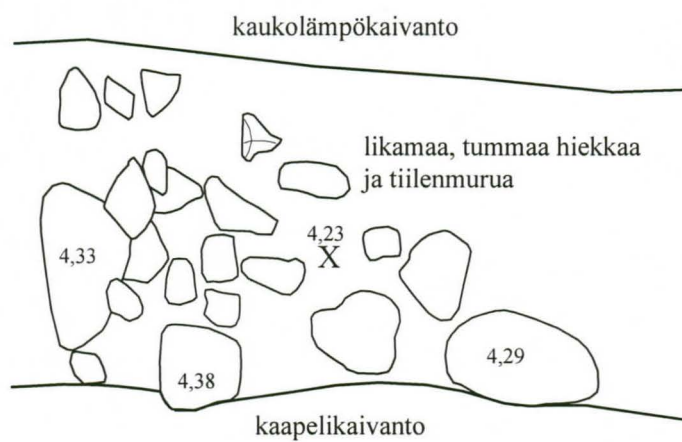
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Torikatu, Nuku R49A taso ja R32 prof.luon. 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Anna-Kaisa Puputti 15. ja 17.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 8.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Kartat 44 ja 45</p>

R36

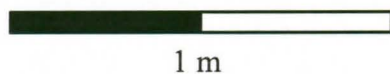
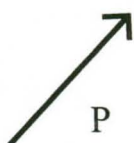
46

R36 jatko 1.

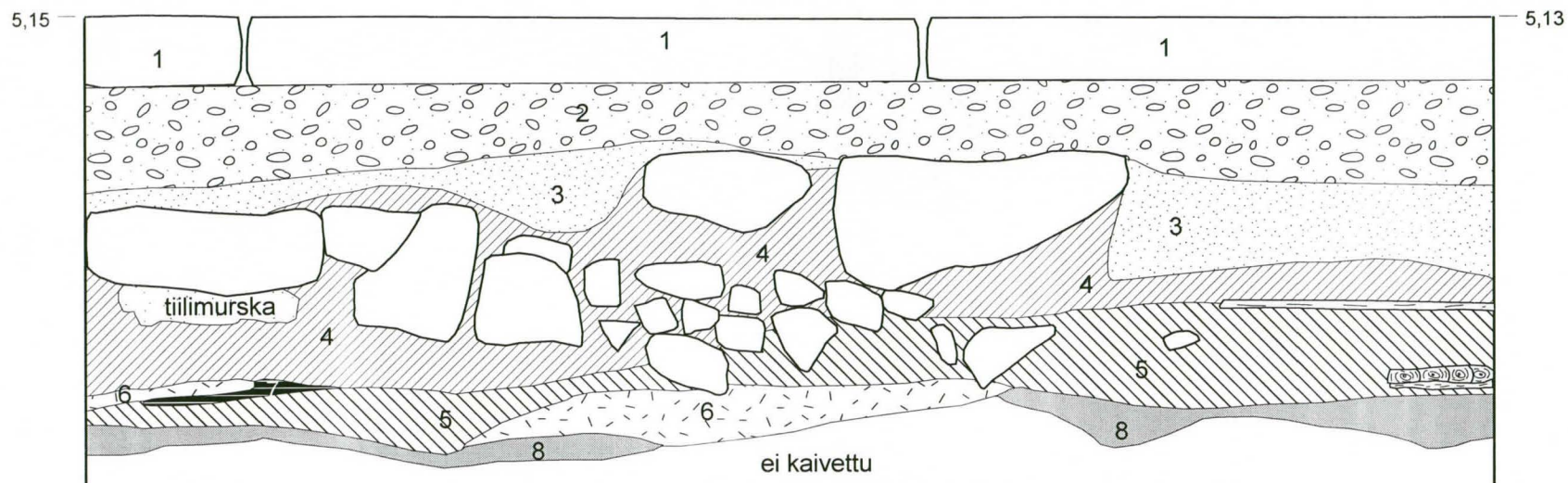

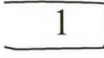

X = kolikon löytöpaikka

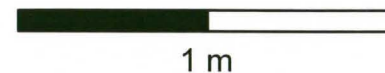
47

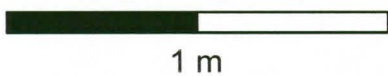
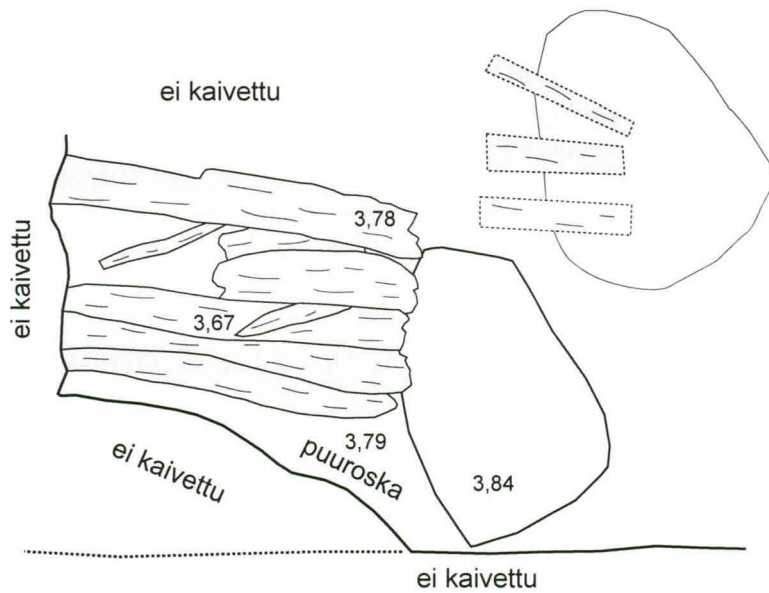
OULU Oulun kadut T. Kallio 2004	Torikatu, Nuku R36 ja R36 jatko, peruskivet 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Anna-Kaisa Puputti & Titta Kallio 17. ja 21.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 11.10.2004	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI
	Kartat 46 ja 47

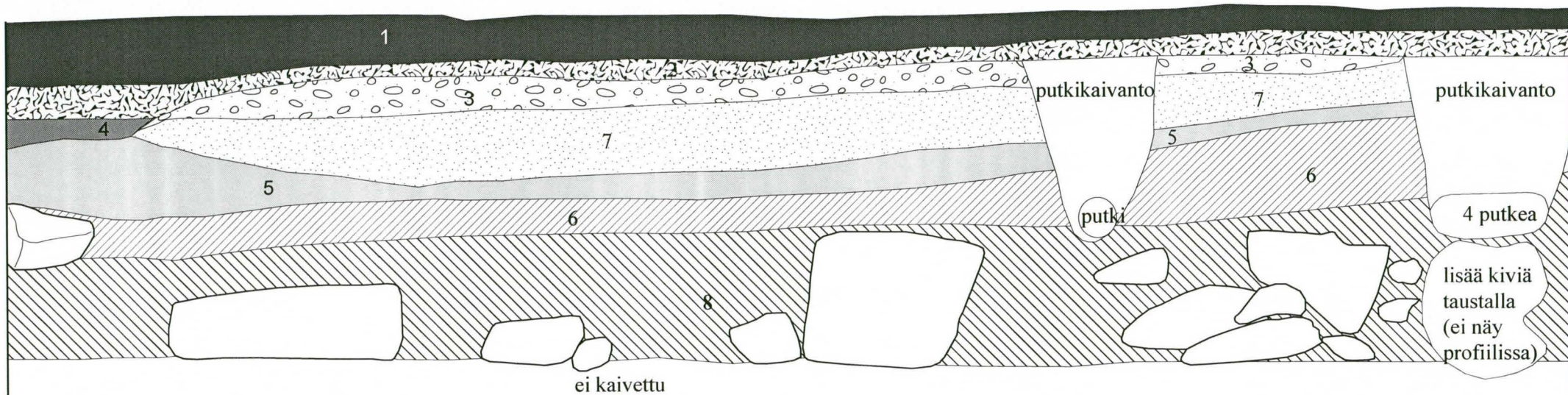
	sepeli 2		kivi
	täytehiekkä 3		katukivi
	vaalea likamaa 4		laudan pääty
	tumma likamaa 5		lauta
	hiekkainen savi 6		
	puuroska 7		
	hiekka 8		

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Torikatu, Nuku R36, itäprofiili 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio & Antti Krapu 21.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 8.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Kartta 48</p>	

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Torikatu, Nuku R37, kivi ja lautoja 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 17.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 11.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Kartta 49</p>

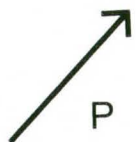
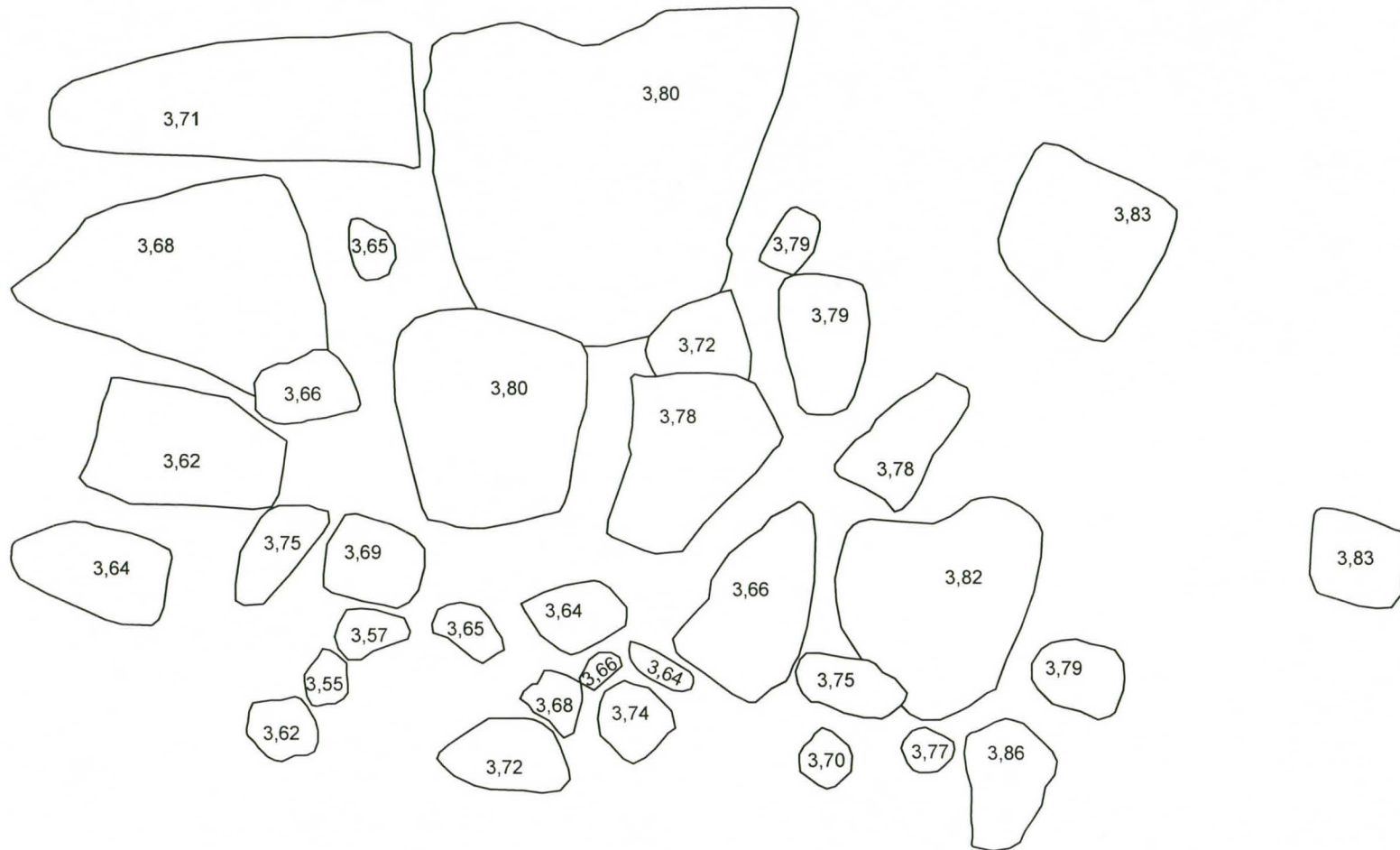

kiveys 1	vaalea savinen maa 5
tumma sora 2	vaalea likamaa 6
punainen sora 3	tumma likamaa 8
tumma savinen maa 4	kivi
vaalea täyttöhiekka 7	

 1 m

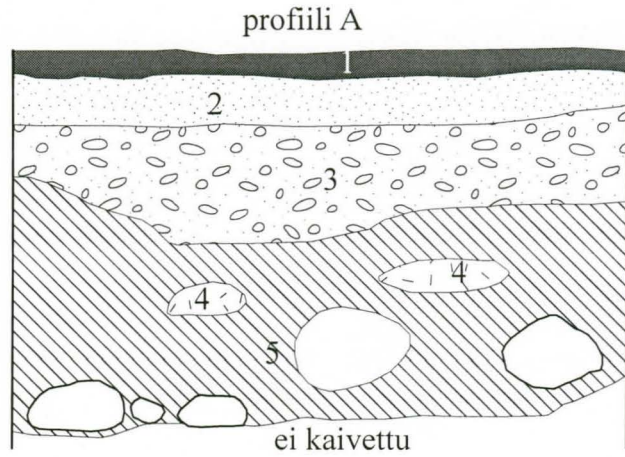
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Torikatu, Nuku profiili Q 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Sanna Lipponen 14.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 8.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Kartta 50</p>

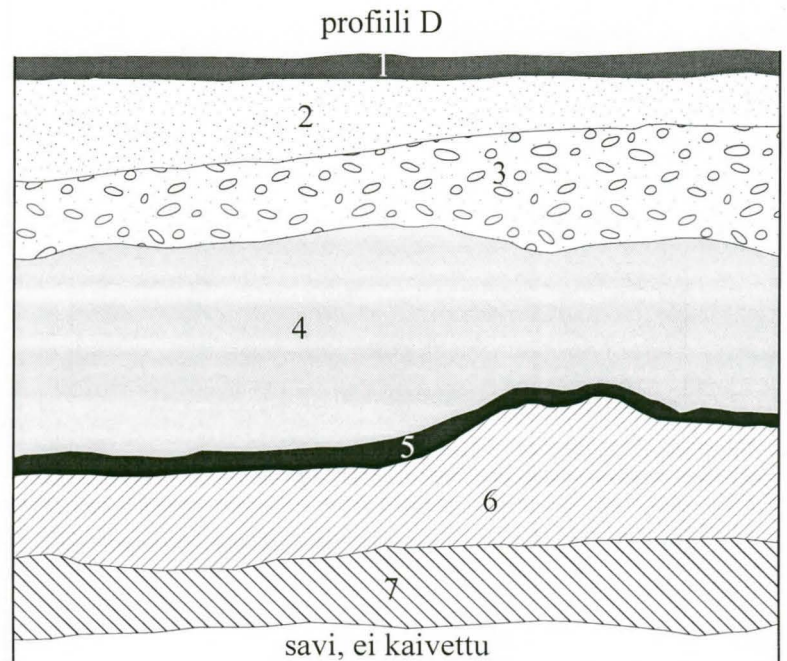
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Torikatu, Nuku R17 jatko, kivet 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Antti Krapu 22.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 8.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Kartta 51</p>

- katukivet 1
- hiekka 2
- sepeli 3
- vaalea hiekka, pieniä kiviä 4
- likamaa 5
- kivi
- poistettu kivi

52

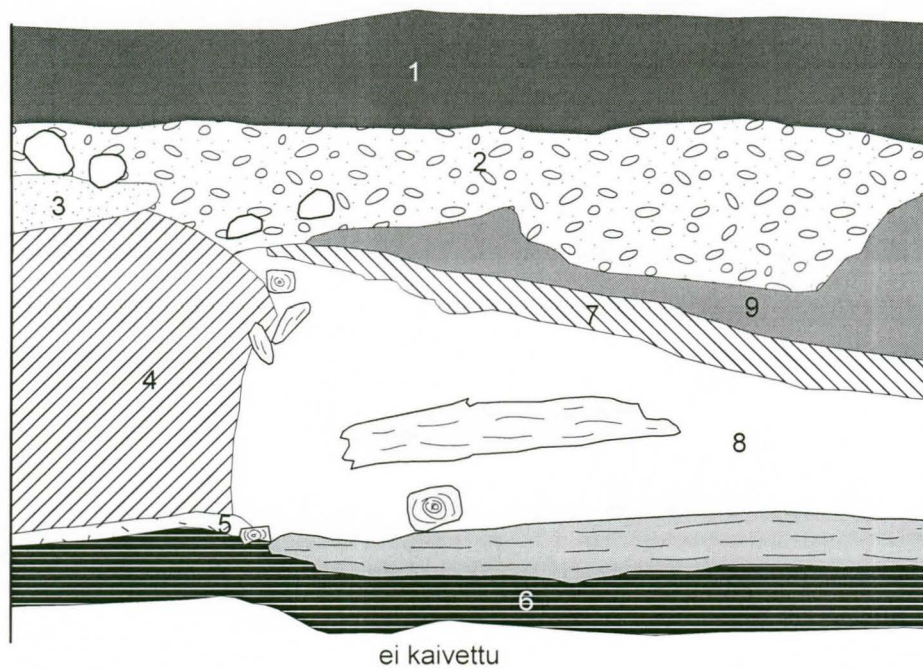
- pintamulta 1
- hiekka 2
- sepeli 3
- karkea hiekka 4
- hiilikerros 5
- kivikerros 6
- likamaa 7

53

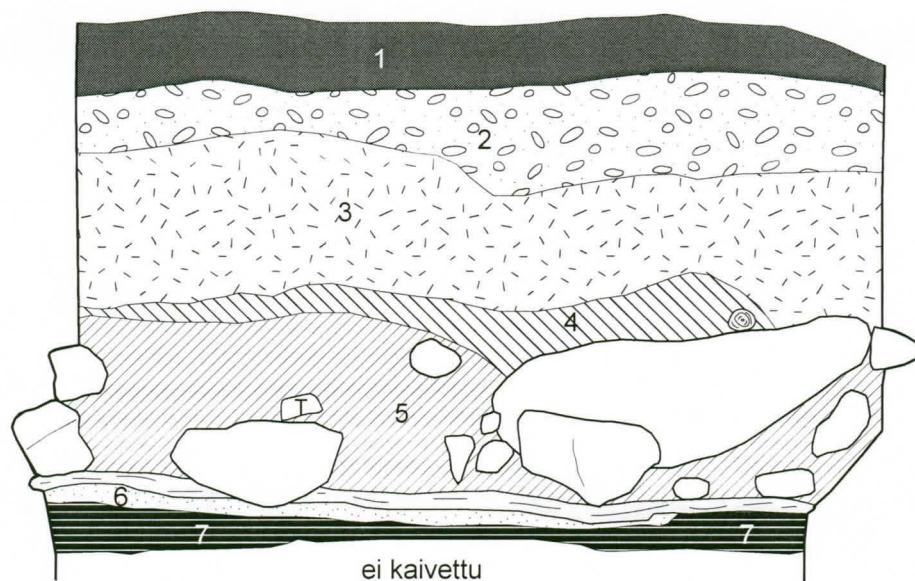
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Saaristonkatu profiilit A ja D 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Anna-Kaisa Puputti 11.6.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 6.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p>Kartat 52 ja 53</p>	

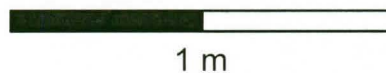
- multa 1
- seveli 2
- vaalea, hieno hiekka 3
- purkujätekerros 4
- vaalea hiekka 5
- punertava hiekka 9
- likamaa (tiili, kivi, tumma hiekka) 7
- vaalea, hieno hiekka 8
- tumma likamaa 6
- kivi
- puun pääty
- lautaa
- lankkua

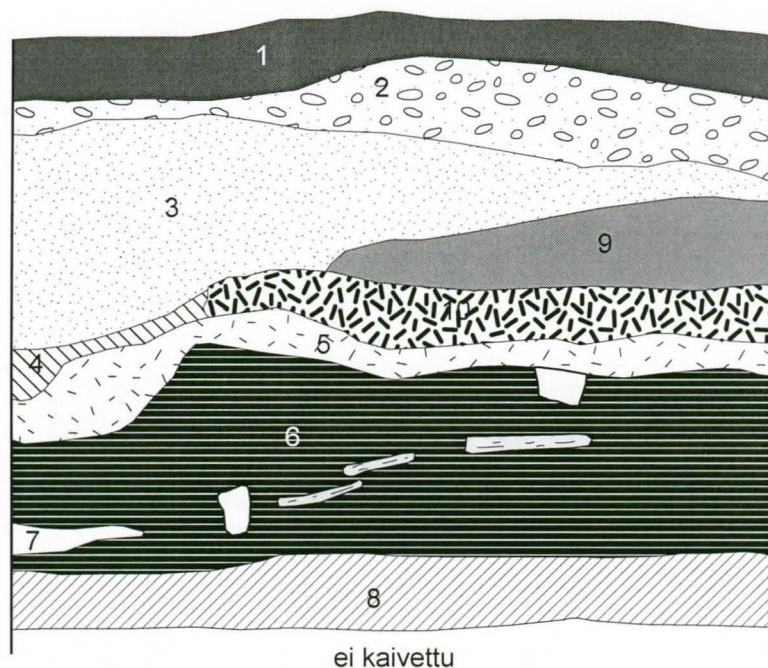
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Saaristonkatu rakenne 1, profiili G 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 22.7.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 6.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Kartta 54</p>

- multa 1
- sora 2
- hiekkä, seassa savea ja soraa 3
- likamaa 4
- vaalea likamaa, tiiltä 5
- hiekkä 6
- puuroska 7
- kivi
- puun pääty
- lautaa
- tiili

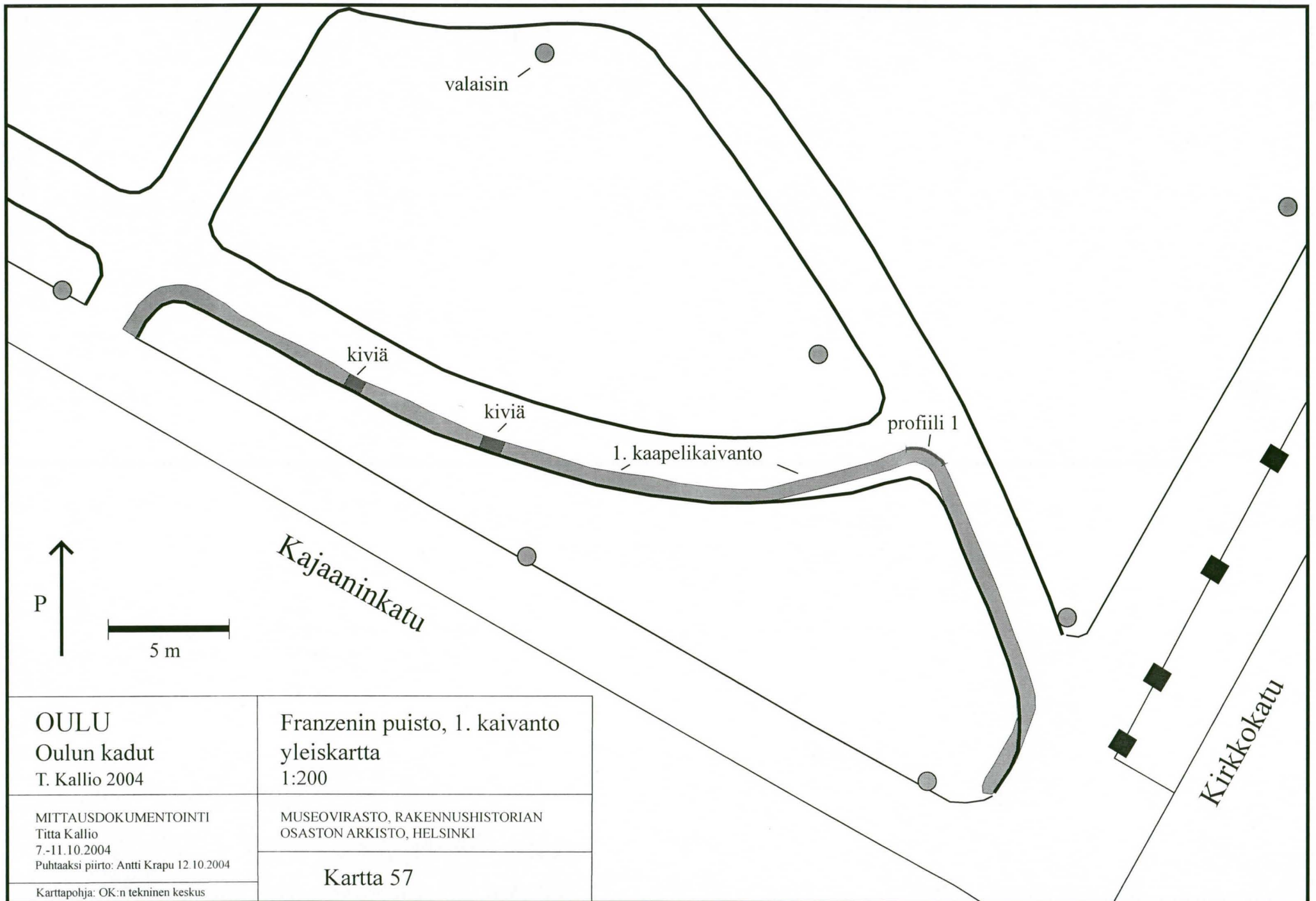
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Saaristonkatu profiili H 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 22.7.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 6.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Kartta 55</p>

- multa 1
- sora 2
- hiekka 3
- likamaa, tiilimurskaa 4
- likainen hiekka 9
- tiilimurska 10
- vaalea hiekka 5
- tumma likamaa 6
- vaalea, hieno hiekka 7
- vaaleanruskea maa 8
- kivi
- puuta

1 m

<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Saaristonkatu profili I 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 22.7.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 6.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Kartta 56</p>

OULU
Oulun kadut
T. Kallio 2004

Franzenin puisto, 2. kaivanto
yleiskartta
1:200

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Titta Kallio
7.-11.10.2004
Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 12.10.2004

MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN
OSASTON ARKISTO, HELSINKI

Karttapohja: OK:n tekninen keskus

Kartta 58

Linnankatu

R1 puut

R1 kivet

R2

kivi

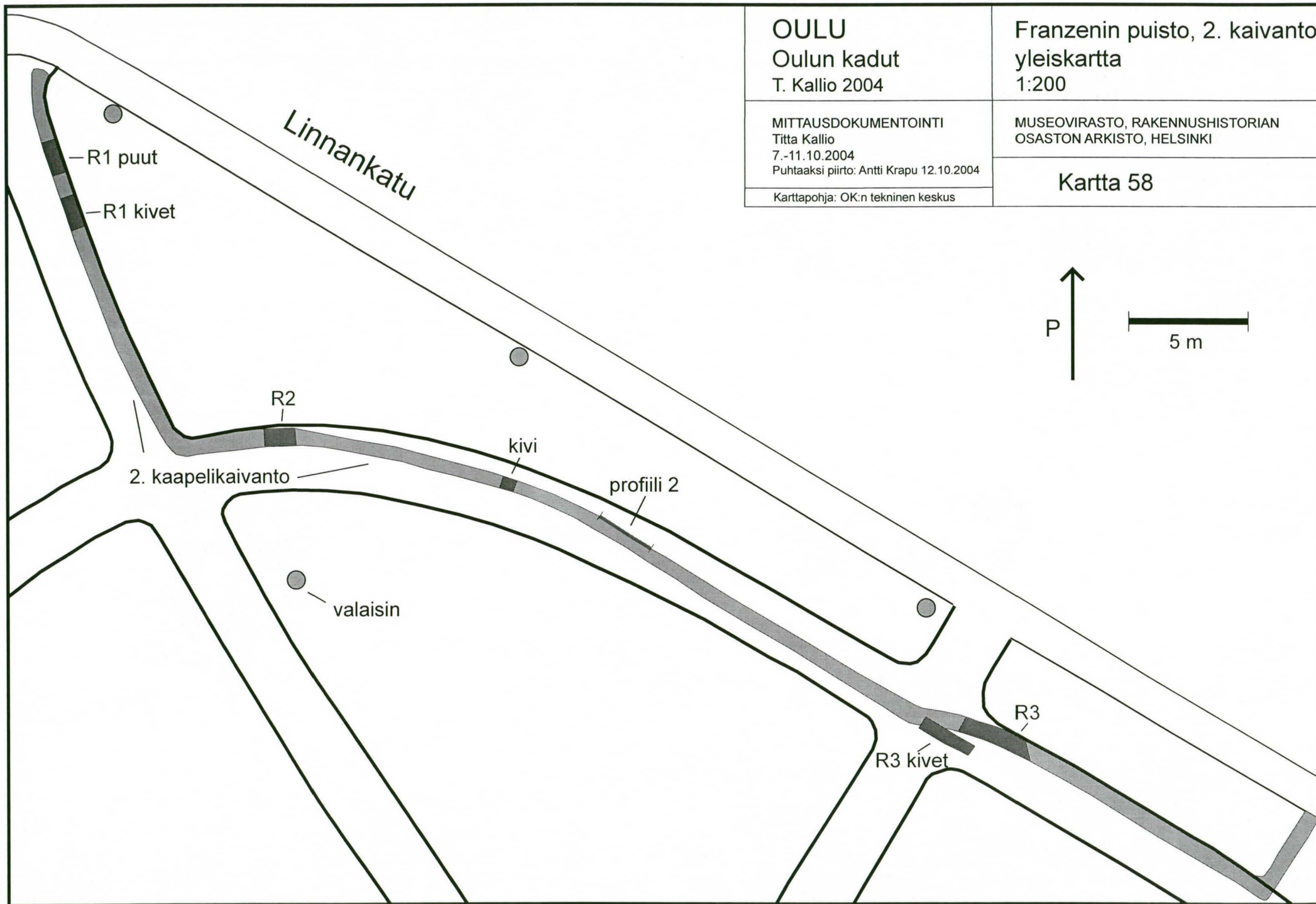
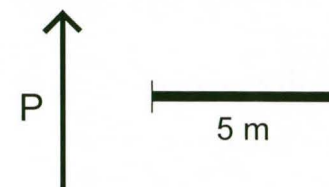
profili 2

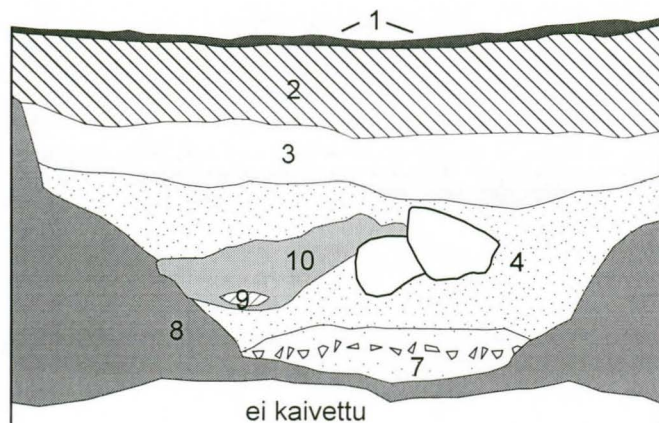
2. kaapelikaivanto

valaisin

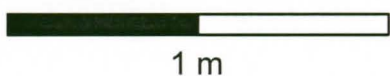
R3

R3 kivet

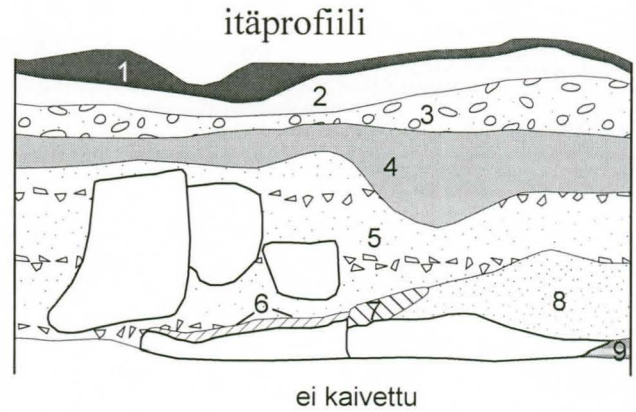
- pintamaa / sora 1
- tummanruskea hiekkamaa 2
- savi 3
- ruskea hiekka 4
- harmaa savi 10
- karkea hiekka 9
- tiilimurska 7
- hiekkainen savimaa 8
- kivi

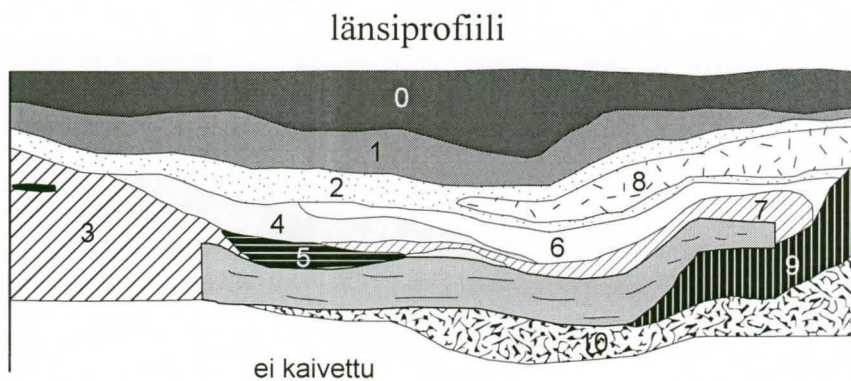
<p>OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p>Franzenin puisto, 1. kaivanto Profiili 1 (pohjoinen) 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio 7.10.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 11.10.2004</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Kartta 59</p>

- multa 1
- savi 2
- tumma karkea hiekka 3
- vaaleanharmaa savi 4
- tumma hiekka, tiilimurskaa 5
- vaalea hiekka 6
- oranssi karkea hiekka 7
- vaaleanruskea hiemo hiekka 8
- savi 9
- kivi

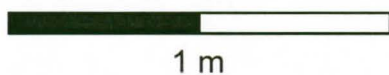

60

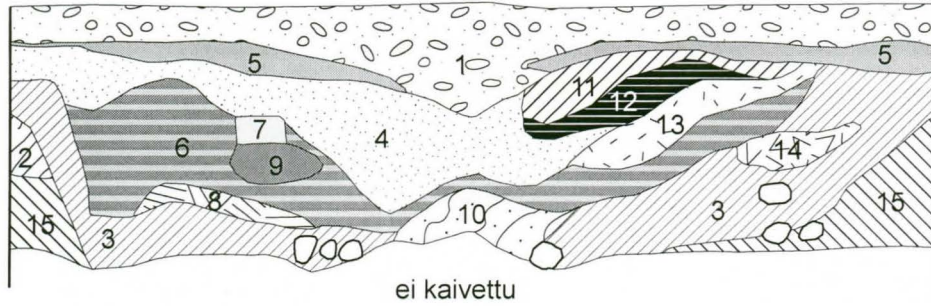
61

- ruskea pintahiekka 0
- hiilinen savinen hiekka 5
- harmaa pintahiekka 1
- likamaa 3
- punaruskea hiekka 2
- hiilinen hiekka 9
- punertava vaalea hiekka 8
- ruosteinen maa 10
- puhdas hiekka 6
- hiilistä hiekkää
- kellertävä savinen hiekka 4
- hirsi
- ruskea hiekka 7

<p style="text-align: center;">OULU Oulun kadut T. Kallio 2004</p>	<p style="text-align: center;">Franzenin puisto, 2. kaivanto R1 itä- ja länsiprofiilit 1:20</p>
<p style="text-align: center;">MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio & Sanna Lipponen 8. ja 9.10.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 11.10.2004</p>	<p style="text-align: center;">MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI</p>
<p style="font-size: 1.2em;">Kartat 60 ja 61</p>	

profiili 2

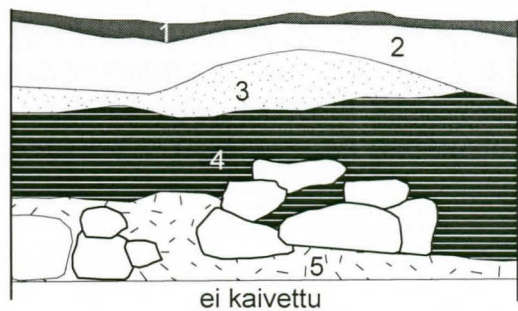

63

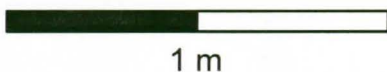
	sora 1		punertavan keltainen savi 9
	savinen hiekka 5		kellertävä karkea hiekka 8
	keltainen hiekka 11		harmaa hieno likamaa 3
	hiilinen hiekka 12		vaalea hiekka 14
	kellertävä hiekka 4		kellertävä sorainen hiekka 10
	vaaleanpunertava hiekka 13		keltainen karkea hiekka 2
	kellertävä likamaa, savea ja puroskaa 6		vaalea pohjahiekka 15
	savi 7		kivi

	puistokadun sepeli 1
	savi 2
	karkea vaalea hiekka 3
	tiilimurskeinen tumma hiekka 4
	karkea hiekka 5
	kivi

R2

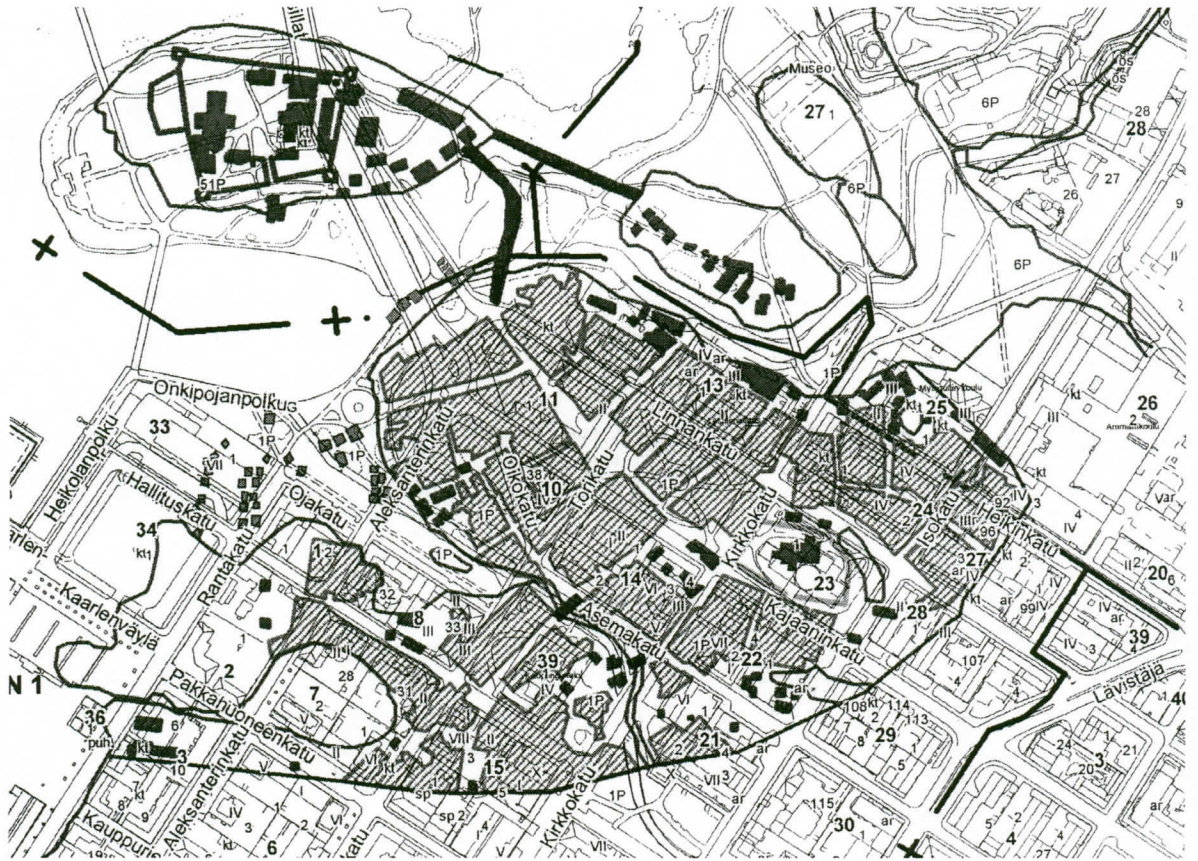

62

1 m

OULU Oulun kadut T. Kallio 2004	Franzenin puisto, 2. kaivanto profiili 2 ja R2, pohjoisprofiilit 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Titta Kallio & Sanna Lipponen 8. ja 9.10.2004 Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 12.10.2004	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI
	Kartat 62 ja 63

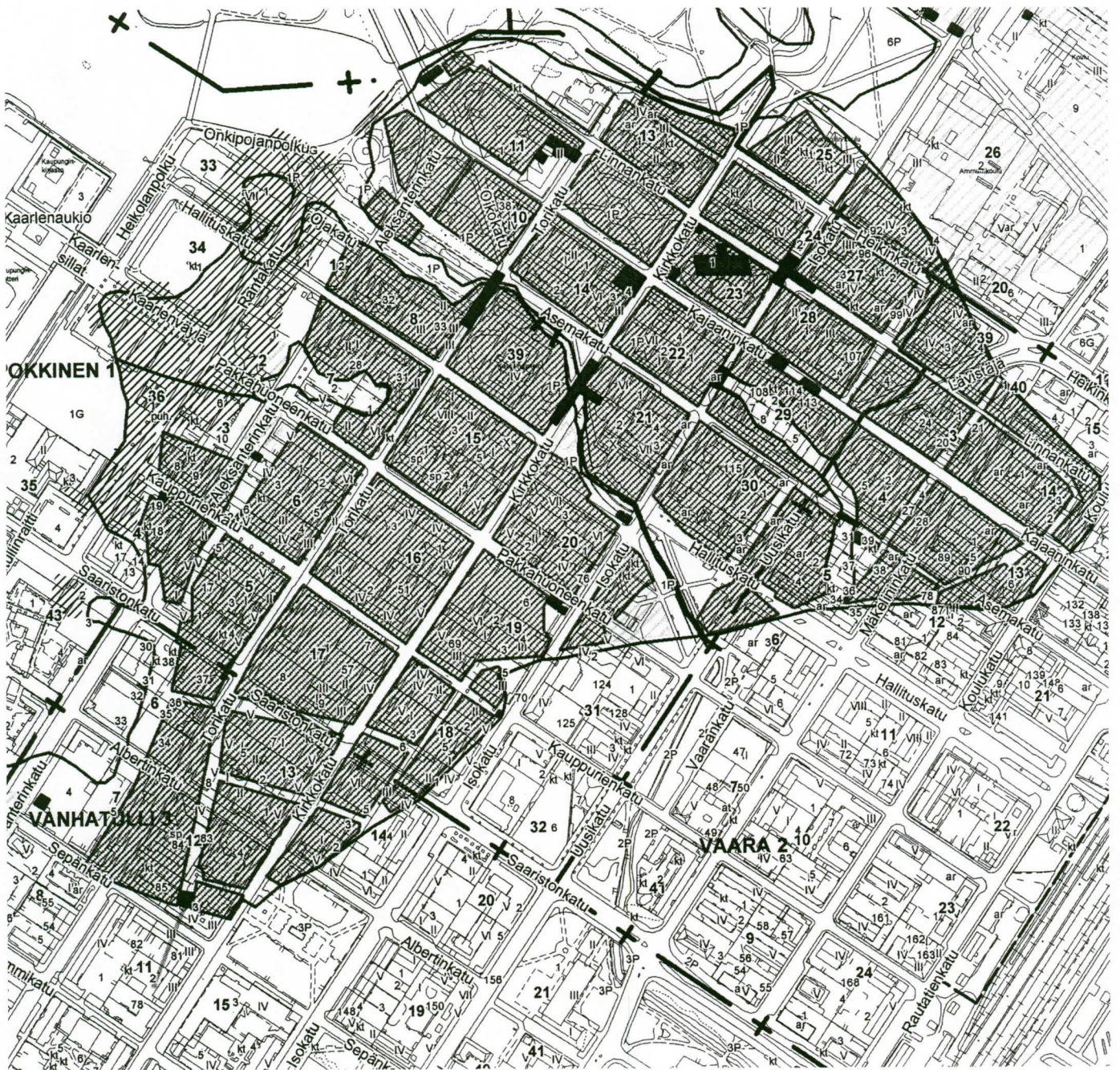
Kartta 64. Nikodemus Tessin vanhemman kartta vuodelta 1649
(Lähde: Ikonen & Mökkönen 2002, liite 3.1)

Kartta 65. Claes Claessonin kartta vuodelta 1651.
(Lähde: Niskala & Okkonen 2002, 21)

Kartta 66. Oulun asemakaava vuodelta 1705.
 (Lähde Ikonen & Mökkönen 2002, liite 3.4)

Kartta 67. Jakob Johan Wikarin kartta vuodelta 1748.
(Lähde: Ikonen & Mökkönen 2002, liite 3.5)

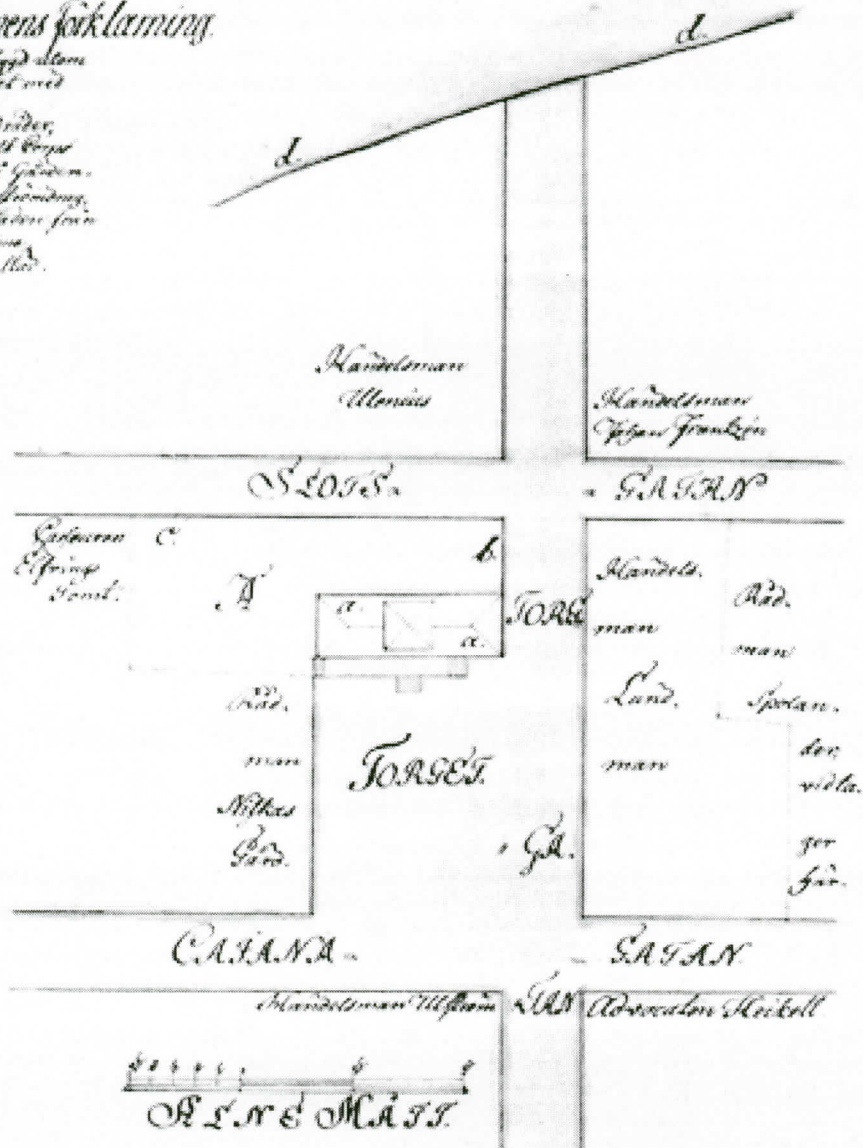
RÄTHUS eller STADS RÄTSEN i Umeåborg.

Sedan som den nu befunnit efter Höghetsberättigt förordnande af snäll
den 9 Octobris 1783. af

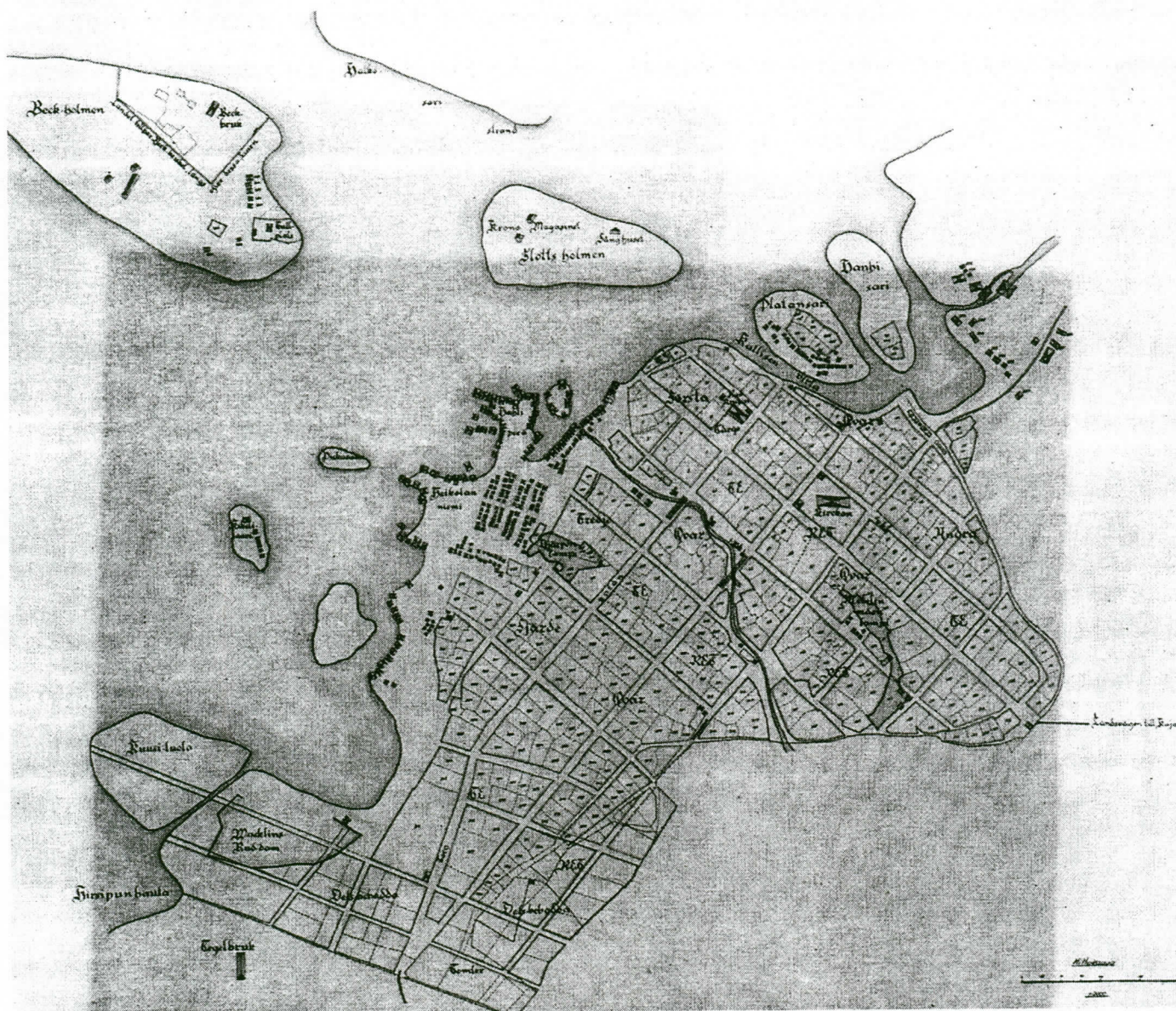
Henrik Holmbom

Rättshuset förklarung.

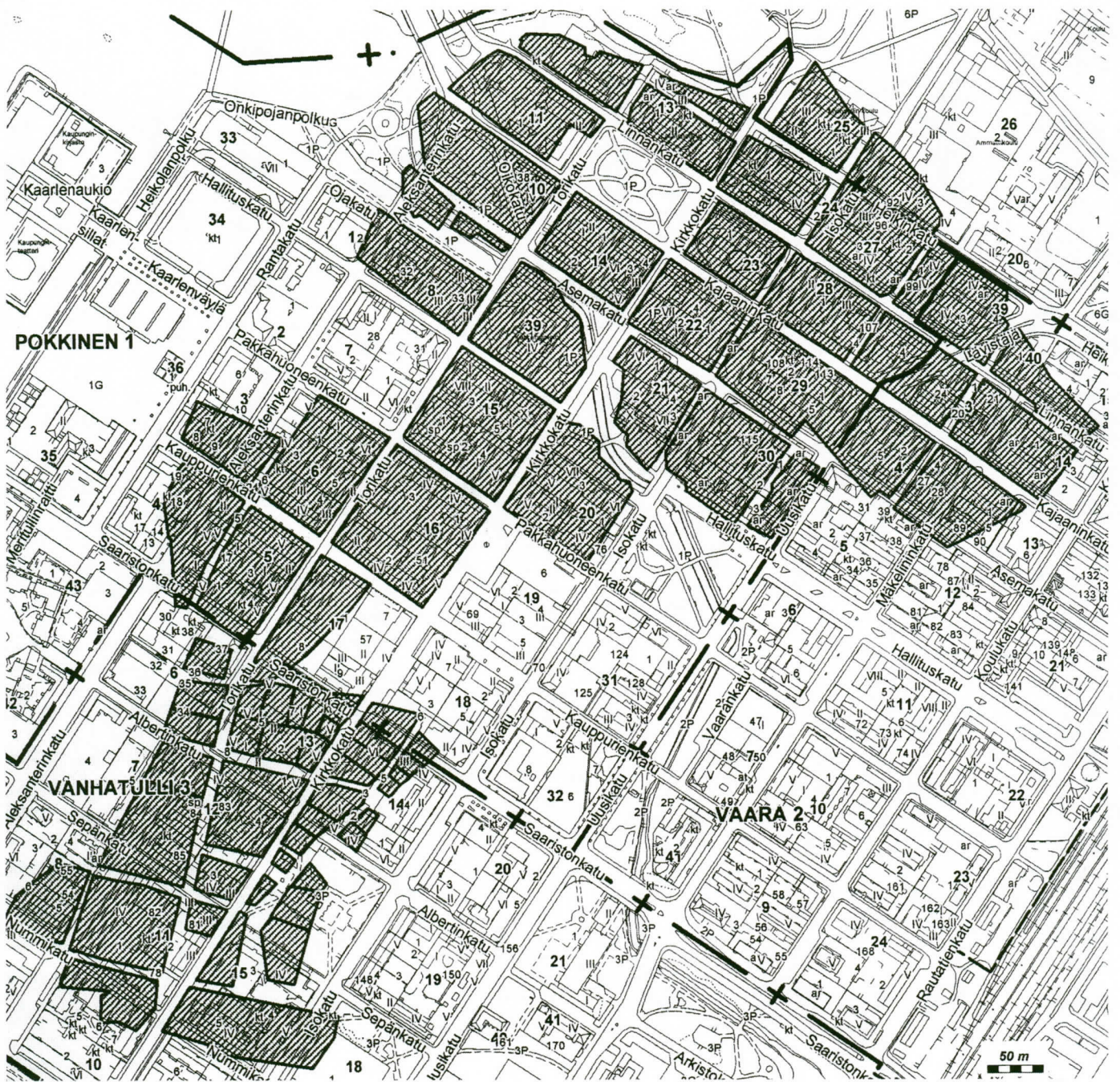
- A Rättshuset, betydd utom
- a Gården, på hvar sida
- b Väg hus,
- c Förordnings af Rättshuset,
- funkt af gemensamt bruk
- de Gården, in på gården.
- d Rättshuset, betydd utom
- funkt af gemensamt bruk
- de Gården, in på gården.

Kartta 68. Henrik Holmbomin piirros raatihuoneen torista vuodelta 1783.
(Lähde: Niskala & Okkonen 2002, 38)

Kartta 69. Mårten Hackzell 1763.
(Lähde: Niskala & Okkonen 2002, 33)

Kartta 70. Oulun lopullinen asemakaava jälleenrakentamista varten vuoden 1822 palon jälkeen. J. A. Ehrenström ja C. L. Engel, 1824.
 (Lähde: Ikonen & Mökkönen 2002, liite 3.6)

LISTAUS DOKUMENTOIDUISTA RAKENTEISTA, PROFIILEISTA SEKÄ KULTTUURIKERROSTA SISÄLTÄNEISTÄ ALUEISTA KADUITTAIN

OIKOKATU

Oikokadun viemärikaivokaivannossa todetut profiilit ja rakenteet. Kaivaussyvyys n. 1,5 m.

R1 = Profiili 1 Kaupunginojan rinteeseen pengerryskiviä sekä puuta viemärikaivokaivannon profiilissa.

Profiili 2 Kulttuurikerrosta viemärikaivokaivannon eteläprofiilissa Madetojan puiston polun suuntaisessa kaivannossa.

R2 Torikadun sillan täytkeviä Oikokadun viemärikaivannon profiilissa.

R3 Palokerrosta ja peruskiviä viemärikaivokaivannon länsiprofiilissa.

R3 jatko Muurattu tiilirakenne, lattialautoja ja hirsiiä. Rakennuksen jäännös.

R4 Mukulakivitasoa profiilissa.

R5 Peruskivirivi ja hiilen ja tiilen sekaista likamaata.

R6 Peruskivirivi ja hiilen ja tiilen sekaista likamaata.

R7 Purkujätekerrosta Oikokadulla heti tien nykyisen pohjauksen alla.

R8 ja R9 Peruskivet nurkkamaisessa muodostelmassa sekä toinen peruskivirivi kaivannossa pohjoisempana. Muodostivat yhdessä rakenteen.

R10 Peruskivet ja laualattiatasoa, jossa keskittymä keramiikkaa.

R11, R11 jatko ja R12 R10 lattian ja peruskivien alta paljastunut laualattiatasoa, jossa ei peruskiviä, sekä modernimpi roskakuoppa.

Oikokadun pohjauksessa todetut rakenteet. Pohjaussyvyys n. 1,25 m.

R18 Tiilinen uunirakenne.

R25 Roskakuoppa ja kivirivi.

R19 Peruskiviä itä-länsi-linjassa.

R20 Peruskiviä itä-länsi-suunnassa.

R21 Peruskivet itä-länsi-suunnassa.

- R22 Lautalaatikkorakenne.
- R23 Suuri peruskivirivi pohjois-etelä-suunnassa.
- PG Kulttuurikerrosta profiilissa.
- PH Kulttuurikerrosta profiilissa.

KAJAANINKATU

Kadun pohjauksen yhteydessä todetut rakenteet ja profiilit. Pohjaussyvyys n. 1,3 m.

- R24, R42 ja profiili K Itä-länsi-suuntainen hiiltynyt lautalattia ja peruskiviä.
- Profiili I ja R44 Likamaata 3 m pitkänä kuopannemaisena muodostelmana ja hirsi.
- Profiili U Likamaata profiilissa ja tasossa Lyseon ja Kolmiotalon välissä.
- Profiili J = Profiili V Likamaakerroksia ja lautaa 3,5 m pitkänä kuopannemaisena muodostelmana.
- Profiili L Likamaata 2,5 m pitkänä kuopannemaisena muodostelmana.
- Profiili M Likamaata 1,5 m pitkänä kuopannemaisena muodostelmana.
- Profiili N Profiilissa kiviä, likamaata, luuta ja puuta 3,5 m leveydeltä.
- R26 Peruskiviä ja runsaasti likamaata.
- R41 Roskakuoppa/likamaa-alue.
- R43 Kylmämuurattu kivikellari, jossa lautalattia.
- R45 ja R28 Kuopannemaisia likamaa-alueita: A, B, C, D, E, F ja R28 puhtaassa hiekkaisessa savessa.
- R40 Kiviperustan nurkka.
- Profiili X =R47 Likamaata, tiilimurskaa, hiiltynyttä puuta ja tiilen paloja profiilissa ja tasossa.
- R48 Puuroska/likamaa-alue.

TORIKATU

Lyseon edusta, Linnankadun ja Kajaaninkadun väli. Pohjaussyvyys n. 1,3 m.

- R27 Roskakuoppa.
- R29 Likamaa-alue ja mahdollista lautatasoa viemäriputken ja kaukolämmön sekoittuneiden maiden välissä.
- R30 Pystyolppa.
- Profiili P Likamaata profiilissa.
- R31 Peruskivet ja neljä lautatasoa päällekkäin.
- R31 jatko Kivikehä, kellari.
- Profiili R Kulttuurimaata; puuroskaa/tummaa hiekkaa profiilissa.
- Profiili T Kerroksia Franzenin puiston profiilissa.
- R38 Romahtanut kivikellari.

Oulun veden kaivannot Torikadulla välillä Torikadun silta – Kajaaninkatu:

Alarinteen kaivanto 1

Ylärinteen kaivanto 2

Torikatu, Kolmiotalo (Kajaaninkatu- Torikadun silta). Pohjaussyvyys n. 1,3 m.

- Profiili A Kulttuurikerrosta Asemakadun ja Torikadun risteyksestä 7,5 m pohjoiseen, koillisprofiilissa.
- Profiili A jatko Kulttuurikerrosta Asemakadun ja Torikadun risteuksen koillisprofiilissa.

Torikatu, Nuoriso- ja kulttuurikeskus NUKU (Torikadun silta- Hallituskatu) Pohjaussyvyys n. 1,3 m.

- Profiili B Kulttuurikerrosta koillisprofiilissa.
- Profiili C Kulttuurikerrosta ja mukulakivikatua luoteisprofiilissa.
- Profiili D Kulttuurikerrosta profiilissa.
- Profiili O Kulttuurimaata profiilissa.
- R32 Lautakatu poikittaisista pitkittäisistä laudoista ja hirsistä.

R32 jatko 1. Lautakadun jatko-osa poikittaisista pitkittäisistä laudoista ja kivistä.

R32 jatko 2. Lautakadun jatko-osa, kiviä.

R33a ja R33b Lautatasoa.

R35 Peruskiviä.

R36, R36 jatko 1, R36 jatko 2 Peruskiviä Torikadun suuntaisessa linjassa.

R37 Kiviä ja puuta.

R39 Lautataso.

R49A Lautataso.

R49B Hirsiä.

Profiili Q Kulttuurikerrosta ja kiviä profiilissa.

Kaupungintalon takapiha

Profiili E Kulttuurikerrosta profiilissa.

R13 Peruskivet.

Kaupunginojan sivuvientikaivanto. Kaivaussyvyys max. n. 4,5 m.

R14 ja Profiili F Viemäri puusta ja tuohesta, sekä viemärin kohdalla ollut profiili.

R15 Kaivannon poikki kulkevaa puuta.

R15 jatko Puuta kaivannon pohjoisprofiilissa.

R16 Puinen koteloviemäri.

R17 ja R17 jatko Satama-altaan reunakiveys ja sen alla olevaa puukerrosta.

OJAKATU

-

SAARISTONKATU

Saaristonkadun pohjoispuoleinen ajokaista välillä Kirkkokatu - Uusikatu, keskitien profiili

- Profiili A Kulttuurikerrosta profiilissa.
- Profiili B Lautalaatikkorakenne profiilissa.
- Profiili C Kulttuurikerrosta profiilissa.
- Profiili D Kulttuurikerrosta profiilissa.

Saaristonkadun etelänpuoleinen ajokaista välillä Isokatu - Uusikatu, eteläinen profiili

- Profiili E Kulttuurikerrosta, vanhaa mukulakivitasoa profiilissa.
- Profiili F Kulttuurikerrosta profiilissa.
- R1 ja Profiili G Kulttuurikerrosta ja hirsirakennetta profiilissa.
- Profiili H Kulttuurikerrosta, hirsirakennetta ja modernimpaa purkujätettä profiilissa.
- Profiili I Kulttuurikerrosta profiilissa.
- R3 Puurakenne: pyöröpuuta kahdessa kerroksessa.
- R2 Hirsi profiilissa.

FRANZENIN PUISTO

1. kaapelikaivanto

- Profiili 1 Kiviä ja kulttuurimaata profiilissa kuopannemaisena muodostelmana puiston kaakkoisreunalla.

2. kaapelikaivanto

- Profiili 2 Kulttuurikerrosta pohjoisprofiilissa.
- R1 Hiiltynyttä puuta ja peruskiviä.
- R2 Kulttuurimaata profiilissa. Hiilinen likamaakuopanne.
- R3 Peruskiviä.

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	1	R1, profiili 1	3. likamaa/puurosk a laudan päältä	keramiikka	punasavi	astia	kirkas lasite	5	33,0 g		
2004080	2	R1, profiili 1	3. likamaa/puurosk a laudan päältä	keramiikka	fajanssi	astia		1	0,1 g		
2004080	3	R1, profiili 1	3. likamaa/puurosk a laudan päältä	lasi	esinelasi	esine	vaalenvihreä, iridisoitunut, passglas-pikarin pala, 1530- 1600-l. loppu	1	0,8 g		
2004080	4	R1, profiili 1	3. likamaa/puurosk a laudan päältä	lasi	ikkunalasi		vaaleanvihreä, iridisoitunut	1	1,3 g		
2004080	5	R1, profiili 1	3. likamaa/puurosk a laudan päältä	liitupiippu			varrenkatkelma	1	2,2 g		
2004080	6	R1, profiili 1	3. likamaa/puurosk a laudan päältä	pii			harmaata	1	2,3 g		
2004080	7	R1, profiili 1	3. likamaa/puurosk a laudan päältä	metalli	rauta	esine	veitsi, kahdessa osassa	1	38,5 g		Konse rvoitu

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	8	R1, profiili 1	3. likamaa/puuoska laudan päältä	metalli	rauta	naula		1	18,9 g	noin 14 cm	Poistettu
2004080	9	R1, profiili 1	3. likamaa/puuoska	lasi	pullolasi	pullo	ruskea, kuplainen	1	1,5 g		
2004080	10	R1, profiili 1	3. likamaa/puuoska	liitupiippu			kopan ulkoreuna ja varrenkatkelma	2	2,6 g		
2004080	11	Profiili 2	5. likamaa	metalli	rauta	naula		1	17,0 g	5,7 cm	Konservoitu
2004080	12	Profiili 2	6. puuoska	keramiikka	punasavi	astia	lasitetta vähän jäljellä	4	26,6 g		
2004080	13	Profiili 2	6. puuoska	keramiikka	punasavi	astia	reuna	1	14,0 g	halk. noin 30 cm	
2004080	14	Profiili 2	6. puuoska	keramiikka	kivisavi	astia	suolalasi	1	11,4 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	15	Profiili 2	6. puuroska	lasi	pullolasi	pullo	vihreä, kuplainen	1	5,2 g		
2004080	16	Profiili 2	6. puuroska	lasi	ikkunalasi		vaalenvihreitä, iridisoituneita	3	2,5 g		
2004080	17	Profiili 2	6. puuroska	liitupiippu			varrenkatkelmia	3	10,5 g		
2004080	18	Profiili 2	6. puuroska	metalli	rauta	naula		1	11,7 g	n. 5,5 cm	Poistettu
2004080	19	R3, länsiprofiili	tumma likamaa, krs. 3	keramiikka	piipposliini	astia	2, pohjaa, 7 reunaa, joista yhdessä sininen kukkakoristelu ja kultainen reuna, yhdessä pieniä reikiä, palaneet siniharmaiksi	28	25,8 g		
2004080	20	R3, länsiprofiili	tumma likamaa, krs. 3	lasi	tasolasi		vihreä, kuplainen	1	1,8 g		
2004080	21	R3, länsiprofiili	tumma likamaa, krs. 3	liitupiippu			varrenkatkelmia, toinen suosa	2	2,5 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	22	R3, länsiprofiili	tumma likamaa, krs. 3	metalli	rauta	naula		2	17,2 g	n. 5,5 ja 8,2 cm	Poistettu
2004080	23	R3, länsiprofiili	8. palokerros	lasi	esinelasi		kirkasta	2	43,5 g		
2004080	24	R3, länsiprofiili	8. palokerros	metalli	rauta	esine		2	64,6 g		1 kons, toinen poistettu
2004080	25	R3, länsiprofiili	8. palokerros	metalli	rauta	naula		4	19,6 g	pituudet n. 5,5 cm	Poistettu
2004080	26	R3, jatko	4. hiilikerros	lasi	pullolasi	pullo	vihreää ja ruskeaa pullolasia	2	6,2 g		
2004080	27	R3, jatko	4. hiilikerros lautojen päällä	keramiikka	posliini	sulake	eriste, esim. sulake	1	5,9 g		
2004080	28	R3, jatko	4. hiilikerros lautojen päällä	keramiikka	piiposliini	astia	palaneet siniharmaiksi	2	5,8 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	29	R3, jatko	4. hiilikerros lautojen päällä	lasi	ikkunalasi		kirkas	1	2,7 g		
2004080	30	R3, jatko	4. hiilikerros lautojen päällä	metalli	rauta	naula		6	100,6 g	3,5-13,5 cm	Poistettu
2004080	31	R3, jatko	hiiltynyt hirsi	metalli	rauta	naula	palaneita nautoja	3	47,9 g	9-10,5 cm	Poistettu
2004080	32	R3, jatko	4. hiilikerros lautojen alla	metalli	rauta	naula		16	187,5 g	n. 5,5-10,5 cm	Poistettu
2004080	33	R3, jatko	6. lautojen alainen hiekkakrs.	keramiikka	piiposliini	astia	1 reuna, jossa sininen viinirypälekoristelu	2	19,3 g	halk.15 cm	
2004080	34	R3, jatko	6. lautojen alainen hiekkakrs.	lasi	pullolasi	pullo	vihreää ja toinen ruskeaa: suuosa 1800-luvun lopulta, 1900-luvun alusta	2	35,0 g		
2004080	35	R3, jatko	6. lautojen alainen hiekkakrs.	lasi	pullolasi	pullo	ruskeaa, kuplaista, hieman iridisoitunutta	2	20,5 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	36	R3, jatko	6. lautojen alainen hiekkakerros	lasi	pullolasi	pullo	vaalenvihreä, kuplainen	1	1,6 g		
2004080	37	R3, jatko	6. lautojen alainen hiekkakerros	metalli	rauta	naula	korrosioituneita	2	98.1g	pituudet 18 cm, 10.7 cm	1 konseroitu
2004080	38	R3, jatko	7.lautojen ja hiekan alainen likamaa, jossa hiiltä ja tiiltä	keramiikka	piiposliini	astia	lasite sulanut	5	8,3 g		
2004080	39	R3, jatko	7.lautojen ja hiekan alainen likamaa, jossa hiiltä ja tiiltä	lasi	ikkunalasi		sulanut	1	1,0 g		
2004080	40	R3, jatko	7.lautojen ja hiekan alainen likamaa, jossa hiiltä ja tiiltä	liitupiippu			kopan pala	1	0,6 g		
2004080	41	R3, jatko	lankussa kiinni olleita nautoja	metalli	rauta	naula	korrosioituneita, joissakin kiinni hiiltynyttä puuta	5	58,9g		Poistettu
2004080	42	R3, jatko	4. hiilikkerros	keramiikka	piiposliini	astia	valkea lasite	1	1,9 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	43	R3, jatko	4. hiilikerros	lasi	tasolasi		kirkas suorakulmainen pala	1	3,9 g		
2004080	44	R3, jatko	4. hiilikerros	metalli	rauta	naula		7	53,6 g	n. 4-9 cm	Poistettu
2004080	45	R5		keramiikka	punasavi	astia	pistekuviointia valkealla pohjalla, 1700-l loppu	1	4,4 g		
2004080	46	R5		keramiikka	piiposliini	astia	valkoinen lasite	2	5,4 g		
2004080	47	R5		metalli	rauta	esine	kapeaa rautalevyä	1	140,4 g		Konservoitu
2004080	48	R6	Peruskivien päällä likamaa, jossa hiiltä ja tiiltä	keramiikka	punasavi	astia	lautasen reunapala, jossa valkeaa koristelua ja jonka päällä kirkas lasite	1	51,7 g	halkaisija 29cm	
2004080	49	R6	Peruskivien päällä likamaa, jossa hiiltä ja tiiltä	keramiikka	posliini	astia	toisessa palanut lasite, pinta sininen, toisessa sinistä ja harmaata kuviointia	2	6,6 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	50	R6	Peruskivien päällä likamaa, jossa hiiltä ja tiiltä	lasi	pullolasi	pullo	tummanvihreä iridisoitunut pohjan pala	1	114,2 g		
2004080	51	R6	Peruskivien päällä likamaa, jossa hiiltä ja tiiltä	lasi	ikkunalasi		yksi kirkas ja viisi vihertävää, joista kaksi iridisoitunutta	7	9,2 g		
2004080	52	R6	Peruskivien päällä likamaa, jossa hiiltä ja tiiltä	liitupiippu			liitupiipun varren katkelmia	2	2,5 g		
2004080	53	R6	Peruskivien päällä likamaa, jossa hiiltä ja tiiltä	metalli	rauta	naula	hieman vääntynyt	1	11,7 g	8,3 cm	Poistettu
2004080	54	R7, pohjaus, 7. viemärikaivon pohj. puoli, Kolmiotalon edusta	tiili/hiili/likamaa	keramiikka	punasavi	astia	reunapala, uurrekoriste, kirkas lasite	1	6,9 g	halkaisija 12cm	
2004080	55	R7, pohjaus, 7. viemärikaivon pohj. puoli, Kolmiotalon edusta	tiili/hiili/likamaa	keramiikka	kivisavi	astia	kirkas lasitus, toinen puoli muuttunut siniseksi	1	3,4g		
2004080	56	R7, pohjaus, 7. viemärikaivon pohj. puoli, Kolmiotalon edusta	tiili/hiili/likamaa	keramiikka	piipposliini	astia	Kummassakin lasite, toinen sinikuvioinen	2	1g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta	
2004080	57	R7, pohjaus, 7. viemärikaivon pohj. puoli, Kolmiotalon edusta		tiili/hiili/likamaa	lasi	ikkunalasi	vihertäviä, iridisoituneita , yksi reunapala	5	6,6g			
2004080	58	R7, pohjaus, 7. viemärikaivon pohj. puoli, Kolmiotalon edusta		tiili/hiili/likamaa	lasi	lasi	sulanut möykky, punaista, mustaa, valkoista, vihreää		3,8 g			
2004080	59	R7, pohjaus, 7. viemärikaivon pohj. puoli, Kolmiotalon edusta		tiili/hiili/likamaa	liitupiippu		varren katkelmia, toinen läheltä koppaa	2	7,9g			
2004080	60	R7, pohjaus, 7. viemärikaivon pohj. puoli, Kolmiotalon edusta		tiili/hiili/likamaa	metalli	rauta	naula	vääntynyt	1	6,6g	pituus 8.7cm	Poistettu
2004080	61	R7, 3.-7. viemärikaivon välinen kaivanto		tiili/hiili/likamaa	keramiikka	punasavi	astia	pohjapalassa vaaleaa kuviointia, kirkas lasite	2	195,6 g	pohjan halkaisija 10 cm	
2004080	62	R7, 3.-7. viemärikaivon välinen kaivanto		tiili/hiili/likamaa	keramiikka	piipposliini	astia	Harmaaksi palanut valkealasisitteinen astia jossa tumman harmaata viiva koristelua	14	52.9g		Liimattu
2004080	63	R7, pohjaus, kolmiotalon puolesta välistä pohjoiseen		hiili/tiili/likamaa	keramiikka	punasavi	astia	molemmin puolin kirkas lasite	1	30,8 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	64	R7, pohjaus, kolmiotalon puolesta välistä pohjoiseen	hiili/tiili/likamaa	keramiikka	posliini	astia	1 vaal.sininen, toiset lautasen reunasta, jossa ruskea reuna ja sininen kukkakuvio	6	21,3 g	5 liimattu yhteen	
2004080	65	R7, pohjaus, kolmiotalon puolesta välistä pohjoiseen	hiili/tiili/likamaa	keramiikka	fajanssi	astia	valkea lasite	2	2,8 g		
2004080	66	R7, pohjaus, kolmiotalon puolesta välistä pohjoiseen	hiili/tiili/likamaa	keramiikka	piiposliini	astia	1 reunassa sininen, 3 kohokoristelu, yht. 5 raunaa, 1 pohja, 4 hieman sulaneita, samanlaista kuin Madetojan puiston koekaivauksilta 2003	11	40,5 g		
2004080	67	R7, pohjaus, kolmiotalon puolesta välistä pohjoiseen	hiili/tiili/likamaa	lasi	pullolasi	pullo	vihreää, kuplaista	2	19,6 g		
2004080	68	R7, pohjaus, kolmiotalon puolesta välistä pohjoiseen	hiili/tiili/likamaa	lasi	pullolasi	pullo	ruskeaa, toinen iridisoitunut ja molemmat kuplaisia	2	24,2 g		
2004080	69	R7, pohjaus, kolmiotalon puolesta välistä pohjoiseen	hiili/tiili/likamaa	lasi	pullolasi	pullo	vaaleanvihreä, iridisoitunut	1	13,8 g		
2004080	70	R7, pohjaus, kolmiotalon puolesta välistä pohjoiseen	hiili/tiili/likamaa	lasi	esinelasi	esine	kirkas ja vihreä	2	4,4 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	71	R7, pohjaus, kolmiotalon puolesta välistä pohjoiseen	hiili/tiili/likamaa	lasi	tasolasi		vaaleanvihreä, kuplainen	1	3,0 g		
2004080	72	R7, pohjaus, kolmiotalon puolesta välistä pohjoiseen	hiili/tiili/likamaa	lasi	ikkunalasi		vaaleanvihreitä, iridisoituneita, 13 sulanutta	18	20,1 g		
2004080	73	R7, pohjaus, kolmiotalon puolesta välistä pohjoiseen	hiili/tiili/likamaa	liitupiippu			2 kopan palaa ja 5 varren katkelmaa	7	13,0 g		
2004080	74	R7, pohjaus, kolmiotalon puolesta välistä pohjoiseen	hiili/tiili/likamaa	metalli	rauta	naula		2	12,7 g	n. 7,5 cm	Poistettu
2004080	75	R7, pohjaus, sadevesikaivannon itäpuoli	tiili/hiili/likamaa	keramiikka	punasavi	astia	reunassa kahvan kohta, kirkas lasite	1	100,2 g		
2004080	76	R7, pohjaus, sadevesikaivannon itäpuoli	tiili/hiili/likamaa	keramiikka	valkosavi	kaakeli	valkoinen lasite	1	37,5 g		
2004080	77	R7, pohjaus, sadevesikaivannon itäpuoli	tiili/hiili/likamaa	keramiikka	kivisavi	astia	pohjapala	1	62,3 g	halk. 16 cm	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	78	R7, pohjaus, sadevesikaivannon itäpuoli	tiili/hiili/likamaa	keramiikka	piiposliini	astia	1 reuna, 1 pohja, 3 hieman sulanutta, 1 köynöskoristeltu	9	66,4 g	halk. reuna n. 46 cm, pohja n. 20 cm	
2004080	79	R7, pohjaus, sadevesikaivannon itäpuoli	tiili/hiili/likamaa	lasi	pullolasi	pullo	vihreää, kuplaista, pohjan ja kaulan osat	5	40,6 g		
2004080	80	R7, pohjaus, sadevesikaivannon itäpuoli	tiili/hiili/likamaa	lasi	pullolasi	pullo	kirkasta, sulanut muodottomaksi	1	47,9 g		
2004080	81	R7, pohjaus, sadevesikaivannon itäpuoli	tiili/hiili/likamaa	lasi	tasolasi		kirkasta, toinen hieman sulanut	2	4,0 g		
2004080	82	R7, pohjaus, sadevesikaivannon itäpuoli	tiili/hiili/likamaa	metalli	kupari		putki, jossa 4 uraviivaa	1	12,6 g		
2004080	83	R7, pohjaus, sadevesikaivannon itäpuoli	tiili/hiili/likamaa	metalli	rauta	naula		2	17,8 g	5 ja 10 cm	Poistettu
2004080	84	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	keramiikka	punasavi	astia	kaksi reunapalaa, yhdessä vastaavuus KM2004080:194 kanssa	5	58,8 g	halkaisijat 21 ja 23 cm	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	85	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	keramiikka	punasavi & valkosavi	kaakeli	osittain sulaneita	8	198,7 g		
2004080	86	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	keramiikka	fajanssi	astia	valkoinen lasite, 1 ruskea, 2 sininen kuviointi, 1 pohja	4	11,3 g		
2004080	87	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	keramiikka	piiposliini	astia	valkoinen lasite, 1 sininen, 1 musta koristelu, 2 reunaa, 2 pohjaa	17	48,9 g		Liimattu
2004080	88	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	lasi	pullolasi	pullo	ruskeaa, kuplaista, 1 pyöreä pullonpohja	1	4,4 g		
2004080	89	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	lasi	pullolasi	pullo	vihreää, yksi kuplainen pohja, hieman iridisoituneita, kyljellään makaavan pullon osia	6	353,7 g		
2004080	90	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	lasi	pullolasi	pullo	kirkas, vihreän sävyinen, 1 pohja	7	37,6 g		
2004080	91	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	lasi	esinelasi	pullo	valkoinen	1	1,8 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	92	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	lasi	ikkunalasi		kirkasta, osa iridisoituneita	9	35,5 g		
2004080	93	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	lasi	ikkunalasi		vaaleanvihreää, iridisoituneita, 2 reuna, 1 leikattu ja 1 nyrhitty reuna	9	15,3 g		
2004080	94	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	lasi			sulanutta kirkasta lasia	1	0,9 g		
2004080	95	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	liitupiippu			varren katkelma	1	3,8 g		
2004080	96	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	pii			vaaleanharmaa-valkea-ruskea raitainen	1	5,7 g		
2004080	97	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	tiili/hiili/likamaa	metalli	rauta	naula		2	20,2 g	n. 3,5-5,5 cm	Poistettu
2004080	98	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli	likamaa: tiili, puuoska, hiili	keramiikka	punasavi	astia	2 reunaa, sgrafitokoristeltu samanlainen kuin KM2004080:194, toinen raitakoristeltu	3	86,5 g	halkaisijat 28 ja 29 cm	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	99	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli, roskakuopasta (R25) länteen	likamaa: tiili, puuroska, hiili	keramiikka	valkosavi	astia	kellertävä lasite	2	6,3 g		
2004080	100	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli, roskakuopasta (R25) länteen	likamaa: tiili, puuroska, hiili	keramiikka	piipposliini	astia	kahdessa mustaa koristelua	4	4,0 g		
2004080	101	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli, roskakuopasta (R25) länteen	likamaa: tiili, puuroska, hiili	keramiikka	pullolasi	pullo	vihreää ja ruskeaa kuplaista	2	64,3 g		
2004080	102	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli, roskakuopasta (R25) länteen	likamaa: tiili, puuroska, hiili	lasi	ikkunalasi		vaaleavihreä, iridisoitunut	2	2,3 g		
2004080	103	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli, roskakuopasta (R25) länteen	likamaa: tiili, puuroska, hiili	liitupiippu			varren katkelmia, 1 katkennut koristuksen juuresta?	4	12,5 g		
2004080	104	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli, roskakuopasta (R25) länteen	likamaa: tiili, puuroska, hiili	metalli	messinki	esine	talon numerokyltti?: 455	1	31,0 g	71, 45, mm, paksuus 1 mm	Konse rvoitu
2004080	105	R7, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli, roskakuopasta (R25) länteen	likamaa: tiili, puuroska, hiili	metalli	rauta	naula		1	12,4 g	n. 7 cm	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	106	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	keramiikka	punasavi	astia	3 reunaa	10	70,1 g	halk. 14, 17 ja 18 cm	Osia liimattu
2004080	107	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	keramiikka	punasavi	kaakeli	reuna	1	51,5 g		
2004080	108	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	keramiikka	valkosavi	kaakeli	valkoinen lasite, palaneita ja sulaneita	2	47,3 g		
2004080	109	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	keramiikka	posliini	eriste	sähköeriste	1	22,3 g		
2004080	110	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	keramiikka	posliini	piippu/astia	toinen piipun kopan osa, toinen astiasta	2	9,6 g		
2004080	111	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	keramiikka	fajanssi	astia	valkea lasite	1	0,4 g		
2004080	112	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	keramiikka	piipposliini	astia	osa palaneita, 16 reunaa, 5 pohjaa, yksi lautasen pala, jossa sekä reuna että pohja, 2 sinistä kuviointia	101	181,0 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	113	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	lasi	pullolasi	pullo	ruskeaa, kuplaista	3	13,1 g		
2004080	114	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	lasi	pullolasi	pullo	vaaleanvihreä, kuplainen	1	22,5 g		
2004080	115	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	lasi	esinelasi	esine	valkoinen	1	0,8 g		
2004080	116	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	lasi		astia	kirkas, kulmikkaasta juomalasista	1	4,0 g		
2004080	117	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	lasi	ikkunalasi		kirkkaita, joista yhdessä leikattu reuna, toiset vaaleanvihreitä ja iridisoituneita, niistä yhdessä nyrhitty reuna ja puitteen jälkiä	13	30,1 g		
2004080	118	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	liitupiippu			varrenkatkelma, jossa rullaleima, jossa WETT ja STOCKHOLM, 1700-luvun loppu	1	2,5 g		
2004080	119	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	metalli			levyä	1	2,4 g		Konse rvoitu

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	120	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	metalli	rauta	esine	sarana	1	128,6 g		Konse rvoitu
2004080	121	R7, pohjaus, läntinen reuna	likamaa, tiilim, hiili	metalli	rauta	naul a		10	186,0 g	n. 10 cm	Poiste ttu
2004080	122	R8	Likamaa peruskivien päällä (=R7)	keramiikka	punasavi	astia	1 reuna, 1 pohja	2	153,7 g	pohjan halk. 16 cm, reunan 25 cm	
2004080	123	R8	Likamaa peruskivien päällä (=R7)	keramiikka	valkosavi	ruuk ku	pohja, jossa reikä sekä teksti W&S, 550,1	1	210,5 g	halkaisija 11,2 cm	
2004080	124	R8	Likamaa peruskivien päällä (=R7)	keramiikka	piiposliini	astia	lautasen reuna, valkea lasite	1	3,1 g		
2004080	125	R8	Likamaa peruskivien päällä (=R7)	lasi	esinelasi	juom alasi	kirjas, iridisoitunut pohjapala	1	45,7 g	halkaisija 5,5 cm	
2004080	126	R9	Likamaa täytehiekkan alla	keramiikka	valkosavi	kaak eli	valkoinen lasite	1	22,7 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	127	R9	Likamaa täytehiekan alla	keramiikka	piiposliini	astia	1 lautasen pala, jossa reuna ja pohja	3	41,9 g		
2004080	128	R9	Likamaa täytehiekan alla	lasi	pullolasi	pullo	ruskea, kuplainen, iridisoitunut	1	4,1 g		
2004080	129	R9	Likamaa täytehiekan alla	lasi	ikkunalasi		kirkas, hieman iridisoitunut	1	1,2 g		
2004080	130	R9	puhtaan hiekan alla oleva likamaa	keramiikka	piiposliini	astia	valkoinen lasite, osassa muuttunut siniharmaaksi	9	8,6 g		
2004080	131	R9	puhtaan hiekan alla oleva likamaa	lasi	pullolasi	pullo	ruskea lasipullon pohjan pala, teollisesti valmistettu	1	15,9 g	halkaisija n. 12 cm	
2004080	132	R9	puhtaan hiekan alla oleva likamaa	metalli	rauta	rengas	rautarengas	1	1,2 g	halkaisija 1,6 cm	konservoitu
2004080	133	R10	piirretyn tason alla 2. lautakerros	keramiikka	punasavi	astia	1 reuna, 1 pohja	4	35,3 g	reunan halk. n. 30 cm	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	134	R10	6. piirretyn tason alla 2. lautakerros	keramiikka	punasavi	ruuk kuvie märi	kellertävänvihreä lasite	1	116,3 g		
2004080	135	R10	6. piirretyn tason alla 2. lautakerros	keramiikka	posliini	astia	kupin pohjasta, sinistä kuviointia	1	1,3 g		
2004080	136	R10	6. piirretyn tason alla 2. lautakerros	keramiikka	piiposliini	astia	valkoinen lasite, toisessa kohopistekuviointi	2	6,9 g		
2004080	137	R10	6. piirretyn tason alla 2. lautakerros	keramiikka	fajanssi	astia	1 lautasen reuna ja 1 pohja, sininen koristelu	4	21,2 g		
2004080	138	R10	6. piirretyn tason alla 2. lautakerros	lasi	pullolasi	pullo	vihreä	1	3,0 g		
2004080	139	R10	6. piirretyn tason alla 2. lautakerros	lasi	pullolasi	pullo	vaaleanvihreä, yksi iridisoitunut	3	11,7 g		
2004080	140	R10	6. piirretyn tason alla 2. lautakerros	lasi	ikkunalasi		vaaleanvihreä, 1 nyrhitty kulmapala, jossa puiteen jälkiä, 1 hieman sulanut, 4 iridisoitunutta	5	10,9 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	141	R10	6. piirretyn tason alla 2. lautakerros	liitupiippu			kopanpala 1700-l ja varrenkatkelmia, joista yhdessä rullaleima	14	28,9 g		
2004080	142	R10	6. piirretyn tason alla 2. lautakerros	metalli	rauta	naula		4	55,2 g	n. 7-10 cm	Poistettu
2004080	143	R10	5.	keramiikka	punasavi	astia	suurten ruukkujen/astioiden palasia, samanlainen kiertävä kohokoristelu, 1 kahva	340	6696,4 g		
2004080	144	R10	5.	keramiikka	punasavi	astia	1 kiertävä piste ja viivakuviointi, 1 sgraffitokoristelu, 1 reuna pahoin palanut	3	73,3 g		
2004080	145	R10	5.	keramiikka	punasavi	kaakeli	kaksi pahoin sulanutta	2	51,1 g		
2004080	146	R10	5.	keramiikka	punasavi	ruukkuväri	kellertävänvihreä lasite	1	178,3 g		
2004080	147	R10	5.	keramiikka	piipposliini	astia	valkoinen lasite, lautasista, 5 pohjaa, yhdessä leima, 19 reunaa, 1 sekä pohja että reuna, 11 osittain palanut	55	474,9 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	148	R10	5.	lasi	pullolasi	pullo	toinen pohjasta ja kuplainen, vihreitä	2	161,8 g		
2004080	149	R10	5.	lasi	pullolasi	pullo	ruskeita, kuplaisia, iridisoituneita	3	8,8 g		
2004080	150	R10	5.	lasi	pullolasi	pullo	kirkasta, pohjista, toinen kokonainen, jossa punttelin jälki	2	162,8 g		
2004080	151	R10	5.	lasi	astialasi	astia	kirkas juomalasin pohja, 16-kulmainen, pohjassa punttelin jälki, iridisoitunut	2	69,6 g	halk. n. 5,3 cm	
2004080	152	R10	5.	lasi	esinelasi	esine	kirkasta, kaksi reunapalaa	6	11,4 g	halk. 8 cm	
2004080	153	R10	5.	lasi	ikkunalasi		6 reunaa, 7 leikattua reunaa, iridisoituneita	58	185,7 g		
2004080	154	R10	5.	lasi			sulanutta tasolasia	13	28,6 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	155	R10	5.	liitupiippu			varrenkatkelma	1	3,7 g		
2004080	156	R10	5.	metalli	rauta	esine	2 hevosenkenkää, terä ja viilan katkelma	4	327,9 g		Konse rvoitu
2004080	157	R10	5.	metalli	rauta	naula		14	244,4 g	3-13 cm	Poiste ttu
2004080	158	R10	5. lattia	liitupiippu			simpukkakuviainen koppa, ajoitus 1790-l jälkeen	1	17,9 g		
2004080	159	R11	7. lautojen alainen likamaa	keramiikka	piiposliini	astia	valkoinen lasite, lautasen pohja	1	6,4 g		
2004080	160	R11	7. lautojen alainen likamaa	lasi	pullolasi	pullo	vihreä, kuplainen	1	57,4 g		
2004080	161	R11, jatko	8. laualattiatason kerros	keramiikka	punasavi	astia	punaruskea lasite	1	32,0 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	162	R11, jatko	8. lautalattiason kerros	keramiikka	fajanssi	astia	sininenkuvio valkoisella pohjalla	1	1,6 g		
2004080	163	R11, jatko	8. lautalattiason kerros	keramiikka	piiposliini	astia	reuna	1	0,8 g		
2004080	164	R11, jatko	8. lautalattiason kerros	liitupiippu			vaaleita piipun varren katkelmia ja pesän katkelma, yhdessä rullaleima	7	26,3g		
2004080	165	R12	roskakuoppa	keramiikka	punasavi	astia	valkoinen viivakoristelu	1	6,0 g		
2004080	166	R12	roskakuoppa	liitupiippu			varrenkatkelma	1	1,9 g		
2004080	167	R12	roskakuoppa	lasi	pullolasi	pullo	vaaleanvihreitä ja vihreitä kyljellään säilytettävien pullojen kappaleita, suukappaleita 20	53	2915,4 g		
2004080	168	R18	tiiliuuni	keramiikka	punasavi	astia	palaneita pohjapalasia kahdesta eri kupista	4	122,7 g	halkaisijat 10 ja 12 cm	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta	
2004080	169	R18		tiiliuuni	keramiikka	punasavi	kukk aruu kku	kukkaruukun pohjan ja seinän kappaleita	11	257,1 g	reunan halk. 15cm, pohjan 9cm	
2004080	170	R18		tiiliuuni	keramiikka	punasavi	kaak eli	1 koristereunapala, hieman keltaista lasitetta	4	263,0 g		
2004080	171	R18		tiiliuuni	keramiikka	valkosavi	kaak eli	kaakeliuunin kappale, jossa valkoista lasitetta	1	168,2 g		
2004080	172	R18		tiiliuuni	keramiikka	fajanssi	astia	lasitetta vähän vain 2 palassa, 1 reuna	5	9,0 g		
2004080	173	R18		tiiliuuni	keramiikka	piiposliini	astia	palaneita astian kappaleita, 1 pohja	3	56,1 g		
2004080	174	R18		tiiliuuni	keramiikka	posliini	astia	hiekkainen pinta, kukka-aihe	2	4,4 g		
2004080	175	R18		tiiliuuni	lasi	pullolasi	pullo	vihreä, kuplainen, suuresta pullosta	3	31,8 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	176	R18	tiiliuuni	lasi	ikkunalasi		vaaleanvihreä, leikattu reuna, iridisoitunut	1	2,5 g		
2004080	177	R18	tiiliuuni	lasi			sulanutta lasia	2	58,6 g		
2004080	178	R18	tiiliuuni	metalli	rauta	naula	korroioitunut	3	117,4 g	pituudet 9-16,5 cm	Poistettu
2004080	179	R18	tiiliuuni	metalli	rauta	esine	kahva	1	24,1 g		Konservoitu
2004080	180	R19	peruskivet	keramiikka	kivisavi	astia	suolalase	2	6,3 g		
2004080	181	R19	peruskivet	lasi	ikkunalasi		vaalenvihreitä, iridisoituneita, 1 nyrhitty kulma, jossa puitteen jälkiä	4	6,5 g		
2004080	182	R19	peruskivet	liitupiippu			kopan pala ja varrenkatkemia	4	12,6 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	183	R19	peruskivet	metalli	rauta	naula			120,1 g	10,5 cm	Poistettu
2004080	184	R22	läntinen jalkakäytävä, lauta-alue	keramiikka	punasavi	astia	vihreä lasite		15,1 g		
2004080	185	R22	läntinen jalkakäytävä, lauta-alue	keramiikka	piiposliini	astia	sininen kuviointi		12,8 g		
2004080	186	R22	läntinen jalkakäytävä, lauta-alue	lasi	ikkunalasi		vaaleanvihreä, 3 sulaneita, 1 reuna, 4 leikattua reunaa, yhdessä puitteen jälkiä, iridisoituneita	26	56,3 g		
2004080	187	R22	läntinen jalkakäytävä, lauta-alue	metalli	rauta	naula			112,9 g	n. 6 cm	Poistettu
2004080	188	R23	Pohjaus, läntinen jalkakäytävä	keramiikka	punasavi	astia	pun/kelt. lasite sisäpinnassa, ulkopinnassa uurteita, spiraali koristelu keskellä	2	14,8 g	halkaisija reunasta 25 cm	
2004080	189	R23	Pohjaus, läntinen jalkakäytävä	keramiikka	piiposliini	astia	valkoinen lasite, osassa muuttunut siniharmaaksi, 2 reunaa, toisessa sininen koristelu	31	94,5 g	halk. toisessa reunassa 24 cm	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	190	R23	Pohjaus, läntinen jalkakäytävä	lasi	pullolasi	pullo	tumman vihreä, kuplainen, puhallettu lasi	1	6,6 g		
2004080	191	R23	Pohjaus, läntinen jalkakäytävä	lasi	ikkunalasi		vaaleanvihreitä, neljä iridisoituneita	10	25,5 g		
2004080	192	R23	Pohjaus, läntinen jalkakäytävä	liitupiippu			varren katkelmia ja 1 kopan pala	8	17,7 g		
2004080	193	R23	Pohjaus, läntinen jalkakäytävä	metalli	rauta	naula	korrosioituneita	4	70 g		Poistettu
2004080	194	R25	Roskakuoppa, n. 5m kulmatalon itäseinästä, kulmatalon 3. ja 4. ikkunan välistä	keramiikka	punasavi	astia	kolmijalkapadan, kulhon ja lautasen kappaleita, 2 kahvaa	18	675,8 g	kulhon halk. 21cm, pohjan halk. 11cm, lautasen halk. 35 cm	
2004080	195	R25	Roskakuoppa, n. 5m kulmatalon itäseinästä, kulmatalon 3. ja 4. ikkunan välistä	lasi	ikkunalasi		vaaleanvihreitä, 2 reunaa, 6 nyrhittyä ja 1 leikattu reuna, iridisoituneita	15	41,1 g		
2004080	196	R25	Roskakuoppa, n. 5m kulmatalon itäseinästä, kulmatalon 3. ja 4. ikkunan välistä	liitupiippu			varrenkatkelma	1	1,2 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004080	197	Profiili H	3. tiili/likamaa	keramiikka	posliini	astia	kultakoristeisia, toinen vaaleanvihreä		22,6 g		
2004080	198	Profiili H	3. tiili/likamaa	keramiikka	piiposliini	astia	syvän lautasen pohja, leima DAWSON 4	1	23,0 g		
2004080	199	Profiili H	3. tiili/likamaa	keramiikka	fajanssi	astia	toisessa toisella puolella sininen lasite, muuten valkea lasitteisia	2	4,6 g		
2004080	200	Profiili H	3. tiili/likamaa	lasi		astia	kirkkaat lasin, kulhon ja kahvan kappaleet	3	16,3 g		

KM_pää	KM_ala	Rakenne/profiili	Yksikkö	Materiaali	Kuvaus	Kpl (palamaton+palanut)	Paino
2004080	201	R1	likamaa/puuroska	luu	sääriluun distaaliosa	1+0	108,7 g
2004080	202	R1, profiili 1	3. likamaa/puuroska laudan päältä	luu	linnun luu, nisäkkään luuta, kylkiluun kappaleita, kyynärluu, kämmenluu	16+1	180,7 g
2004080	203	R1, profiili 1	3. likamaa/puuroska laudan päältä	luu	nisäkkään luuta, 2 hammasta, eri kokoisia kylkiluita, pieni nikama	12+1	44,2 g
2004080	204	Profiili 2	5. likamaa	luu	lapaluu	1+0	71,5 g
2004080	205	Profiili 2	6. puuroska	luu	1 nikama, kallon luita, reisiluun proksimaaliosia, kylkiluita, lantion kappale	17+1	398,2 g
2004080	206	R3, jatko	7. lautojen ja hiekan alainen likamaa, jossa hiiltä, tiiltä	luu	nisäkkään luu, alaleuan kappale	1+1	31,9 g
2004080	207	R5	peruskivet	luu	reisiluun osa, sääriluu	2+0	273,7 g

KM_pää	KM_ala	Rakenne/profiili	Yksikkö	Materiaali	Kuvaus	Kpl (palamaton+palanut)	Paino
2004080	208	R6	peruskivien päällä likamaa, jossa hiiltä ja tiiltä	luu	sian alaleuanluu, jossa 3 hammasta, kylkiluun palanen	2+0	56, 0 g
2004080	209	R7	pohjaus, 7. viemärikaivon pohj. puoli, kolmiotalon edusta	luu	selkänikama	2+0	3,0g
2004080	210	R7	3.-7. viemärikaivon välinen kaivanto	luu	nilkan luu	1+0	36.2 g
2004080	211	R7	pohjaus, läntinen reuna	luu	hammas, varvasluu, olkaluun distaaliosa	5+2	57,5 g
2004080	212	R7	pohjaus, kolmiotalon puolesta välistä pohjoiseen	luu	nilkan luita, kalan nikama, pieni alaleuka, kylkiluun kappaleita, sääriluun distaaliosa, nikaman kappale	18+2	256,7 g
2004080	213	R7	pohjaus, sadevesikaivannon itäpuoli	luu	nilkan luu, kallon luu, 2 putkiluuta ja hammas	5+0	45,5 g
2004080	214	R7+R8	likamaa, peruskivien päällä (=R7)	luu	nisäkkään luuta	2+0	45,4 g

KM_pää	KM_ala	Rakenne/profiili	Yksikkö	Materiaali	Kuvaus	Kpl (palamaton+palanut)	Paino
2004080	215	R9	likamaa täytehiekan alla	luu	keskikokoisen eläimen sääriluu	1+0	27,0 g
2004080	216	R9	puhtaan hiekan alla oleva likamaa	luu	kylkiluu	1+0	7,3 g
2004080	217	R10	piirretyn tason alla toinen lautakerros	luu	linnun luu, nisäkkään luuta, nikamia, lapaluun proksimaaliosa, kylkiluun kappale, leukaluun kappale, olkaluun proksimaaliosa, reisiluun proksimaaliosa, nilkan luita, seuriluita	20+1	429,8 g
2004080	218	R10		luu	nisäkkään luuta, iso leukaluu, nikamia, kylkiluita, reisi- ja sääriluun kappaleita, hammas, lantion kappale	90+1	1199,7 g
2004080	219	R11, jatko	8. lautalattiatason kerros	luu	nisäkkään luuta, reisi-tai olkaluun distaaliosa	4+0	54,5g
2004080	220	R18	tiiliuuni	luu	nisäkkään luuta	2+0	20,8 g
2004080	221	R19	peruskivet	luu	nisäkkään luuta, nikama, kallon luita, putkiluu	5+2	128,7 g

KM_pää	KM_ala	Rakenne/profiili	Yksikkö	Materiaali	Kuvaus	Kpl (palamaton+palanut)	Paino
2004080	222	R19	peruskivet	luu	kallon luu	1+0	10,7 g
2004080	223	R22	läntinen jalkakäytävä, lauta-alue	luu	kalan luuta, linnun luuta, nikamia, kylkiluun kappaleita, leukaluun kappale, kyynärluun proksimaaliosa, sääriluun distaaliosia, pienen nisäkkään lantio, nilkan luita, jyrstetty putkiluu	42+0	418,6 g
2004080	224	R23	pohjaus, läntinen jalkak.	luu	nisäkkään luuta, kylkiluun kappale, selkänikama	2+1	30,3 g
2004080	225	R25	roskakuoppa, n. 5m kolmiotalon itäseinästä	luu	Nisäkkään luu, hammas, pienen ungulaatin kämmenluu, suuren ungulaatin kämmenluun distaalisia fragmentteja	5+0	71 g
2004080	226	R25	roskakuoppa	luu	nisäkkään luuta, kallon luu, 2 hammasta, kylkiluu	6+0	84,5 g
2004080	227	Profiili H	3. tiili/likamaa	luu	kylkiluun proksimaaliosa, putkiluu, litteän luun kappale	3+0	62,4 g
2004080	228	R7	sadevesikaivannon läntinen reuna	luu	nisäkkään luu, kylkiluu, lantion kappale	3+0	16,3 g

KM_pää	KM_ala	Rakenne/profiili	Yksikkö	Materiaali	Kuvaus	Kpl (palamaton+palanut)	Paino
2004080	229	R7	sadevesikaivannon länsipuoli, R25 länteen	luu	nisäkkään luuta, kylkiluun kappaleita, sääriluun distaaliosa, olkaluun distaaliosa 3 suomua	10+2	88,5 g
2004080	230	R7	sadevesikaivannon länsipuoli	luu	nisäkkään luuta, hammas, kylkiluun kappaleita, lantion kappale, putkiluu, nilkan luita	16+2	128,3 g

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004081	1	R24, laotalattia	5.	Keramiikka	Punasavi	Astia	Toinen pala vihreä lasitteista keittoastiaa, jossa sormenpainama, toisessa vihreä-kelta-punainen raitalasite	2		10,5 g	
2004081	2	R24, laotalattia	5.	Keramiikka	Majolika	Astia	Sinivalkoinen lasite	2		5,6 g	
2004081	3	R24, laotalattia	5.	Liitupiippu			Varren kappaleita	2		1,9 g	
2004081	4	R24, laotalattia	5.	Ikkunalasi			Kirkas, sintraantunut, nyrhitty reuna	1		2,6 g	
2004081	5	Profiili U	4.	Keramiikka	Punasavi	Astia	1 reunapala	3	halkaisija 25 cm	15,9 g	2 liimattu
2004081	6	Profiili U	4.	Keramiikka	Kivisavi	Astia	Palanut	1		10,4 g	
2004081	7	Profiili U	4.	Liitupiippu			Pesän kappale	1		3 g	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004081	8	Profiili U	4. likamaa	Lasi	Esinelasi		Sintraantunut, vaaleanvihreä	1		2 g	
2004081	9	Profiili U	4. likamaa	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä	1		0,9 g	
2004081	10	Profiili U	4. likamaa	Metalli	Rauta	Naula	Yksi vääntynyt	3	6,3 cm- 2,8 cm	14,5 g	2 konservoitu, 1 poistettu
2004081	11	R24, profiilista K, lattian päällinen kerros		Keramiikka	Majolika	Astia	Sini-valko-oranssi lasite	2		6 g	
2004081	12	R26, peruskivet		Keramiikka	Punasavi	Astia	Ruskea, vaaleanruskea tai vihreä lasite, 2 kahvaa, 3 kolmijalan jalkaa, 3 reunapalaa	16	halkaisija t n. 30 cm ja n. 10 cm	317,9 g	
2004081	13	R26, peruskivet		Liitupiippu			2 pesän kappaletta, joista toinen hollantilainen kaksoiskartio, 1640-80, 7 varren katkelmaa, yhdessä reikä	9		28,6 g	
2004081	14	R26, peruskivet		Lasi	Esinelasi		Tummanvihreä, sintraantunut	1		6,5 g	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004081	15	R26, peruskivet		Lasi	Esinelasi		Vaaleanvihreä, kohokuvioin koristeltu, passglas-pikari, 1600-luku	1		5,2 g	
2004081	16	R26, peruskivet		Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 3 sintraantunutta	4		12,3 g	
2004081	17	R26, peruskivet		Metalli	Rauta	Naula	Vääntynyt	1	8 cm	16,4 g	Konservoitu
2004081	18	R26, peruskivet		Metalli/lasi	Lasi	Kuona		1		40,0 g	
2004081	19	R26 profiili		Liitupiippu			Varren kappaleita, toisessa 2 poikittaisviivaa	2		3,9 g	
2004081	20	R26 profiili		Lasi	Ikkunalasi		Sintraantuneita, toinen sulanut	2		5,4 g	
2004081	21	R28, likamaa		Metalli	Rauta	Naula	Vääntynyt	1	11,6 cm	17,7 g	Poistettu

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004081	22	R40 Peruskivet		Lasi	Ikkunalasi		Sintraantunut	1		0,7 g	
2004081	23	R40 Peruskivet		Metalli	Rauta	Naula		1	5,3 cm	6,4 g	Poistettu
2004081	24	R41	4. likamaa	Keramiikka	Kivisavi	Astia	Pohjan pala	1		3,3 g	
2004081	25	R41	4. likamaa	Liitupiippu			Varren kappale	1		2,7 g	
2004081	26	R41	4. likamaa	Lasi	Esinelasi		Tummanvihreä, sintraantunut	1		2,2 g	
2004081	27	R42	5. tiili/puuro ska likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	Vihreä tai punakeltainen lasitus, 5 reunapalaa, 1 kahva, 2 pohjapalaa, koostettu 1/4 kahvallista kulhoa, 1 sgraffitokoristeltu	28		528,7 g	Osia liimattu
2004081	28	R42	5. tiili/puuro ska likamaa	Keramiikka	Majolika	Astia	Sini-valko-vihreä lasitus, pelinappula	2		7,2 g	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004081	29	R42	5.	Liitupiippu			2 pesän osaa 1680-1710 ajoitettavasta englantilaisesta piipusta, 6 varren osaa, yhdessä liljakoristelu 1600-luvulta	8		21,3 g	Pesän osat liimattu
2004081	30	R42	5.	Lasi	Ikkunalasi		2 sintraantunut, 1 reunapala, joka nyrhitty	6		8,0 g	
2004081	31	R42	5.	Metalli	Rauta	Naula	1 varren kappale	3	11,6 cm- 3,7 cm	52,6 g	1 konservoitu, 2 poistettu
2004081	32	R43, SP edusta	kellarin täyttömaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	2 reunapalaa, 2 palanutta, yhdessä vihreä-punainen lasite	4	halkaisija n. 25 cm	54,2 g	
2004081	33	R43, SP edusta	kellarin täyttömaa	Keramiikka	Valkosavi	Astia	1 reunapala, samasta astiasta, sisäpinnalla kellertävä lasite joka palanut, ulkopinta lasittamaton, paikoin punaista valunutta lasitetta	3	halkaisija n. 25 cm	37,6 g	
2004081	34	R43, SP edusta	kellarin täyttömaa	Liitupiippu			Varren kappaleita	5		9 g	
2004081	35	R43, SP edusta	kellarin täyttömaa	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 4 sintraantunutta, 1 kulmapala, joka nyrhitty	7		22,5 g	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004081	36	R43, SP edusta	kellarin täyttömaa	Metalli	Rauta	Naula	5 naulaa	5	12,9 cm- 11 cm	180,4 g	1 konservoitu, 4 poistettu
2004081	37	R43, SP edusta	kellarin täyttömaa	Metalli	Lyijy		Ikkunan puitteen kappaleita	4		16,1 g	
2004081	38	R43, SP edusta, kellarin lattialautojen alla	savimaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	Bolus-koristeltua, 1 reunapala	29	halkaisija n. 27 cm	96,7 g	Osia liimattu
2004081	39	R43, SP edusta, kellarin lattialautojen alla	savimaa	Liitupiippu			Varren kappaleita, 1 suukappale	6		13,6 g	
2004081	40	R43, SP edusta, kellarin lattialautojen alla	savimaa	Lasi	Ikkunalasi		Kokonainen neliönmuotoinen ruutu, reunat nyrhitty	1	4,5 cm x 4,5 cm	11,9 g	
2004081	41	R43, SP edusta, kellarin lattialautojen alla	savimaa	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 3 reunapalaa	6		7,9 g	
2004081	42	R43, SP edusta, kellarin lattialautojen alla	savimaa	Metalli	Rauta	Naula		2	6,4 cm- 4,7 cm	5,4 ja 2,6 g	Molemmat konservoitu

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004081	43	R43, SP edusta, kellarin lattialautojen alla	savimaa	Metalli	Lyijy		Ikkunan puitteen kappaleita	7		38,4 g	
2004081	44	R44, lauta, 3- kulman puoli		Liitupiippu			Varren kappale	1		1,3 g	
2004081	45	R45, likamaalaukut A+B		Keramiikka	Punasavi	Astia	Kolmijalan jalka	1		28,4 g	
2004081	46	R45C	likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia		1		4,5 g	
2004081	47	R45E, SP edusta	likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	1 reunapala, rei'itetty keittoastia, ruskea lasite	2	halkaisija n. 30 cm	43,7 g	
2004081	48	R45E, SP edusta	likamaa	Lasi	Ikkunalasi		Sintraantuneita	3		5,9 g	
2004081	49	R45E	likamaa	Metalli	Rauta	Naula	Varren kappale	1	6 cm	13,9 g	Poistettu

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004081	50	R45F	tumma likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	Vihreä lasitus	1		11,5 g	
2004081	51	R45F	tumma likamaa	Keramiikka	Kivisavi	Astia		1		2,7 g	
2004081	52	R45F	tumma likamaa	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 1 reunapala	5		5,3 g	
2004081	53	R45F	ylempi puuroska	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä	1		0,8 g	
2004081	54	R45F	alempi puuroska	Metalli	Rauta	Naula		18,2 cm		13,8 g	Konservoitu
2004081	55	R45F	alempi puuroska	Metalli	Rauta		1500-1600-luvun pistoolin rataslukko	1	22,5 cm	562,1 g	Konservoitu
2004081	56	R46, 3-kulman edusta, likamaa, lautojen päällä	Keramiikka	a	Punasavi	Astia	Kelta-punainen lasitus, 1 reunapala	2	halkaisija n. 20 cm	20,1 g	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004081	57	R48, 3-kulman puoli	likamaa	Lasi	Esinelasi		Vaaleanvihreä, kohokoristelu, passglas-pikarin osa	1		0,8 g	
2004081	58	Profiili J=V		Metalli	Rauta	Naula		1		12,2 g	Poistettu
2004081	59	Profiili V=J, 3-kulman puoli,	6. likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	Kelta-vihreä-punainen lasite, bolus-koristeltu	6		34,7 g	2 liimattu
2004081	60	Profiili X, 3-kulman puoli, löytöjä tasosta		Keramiikka	Punasavi	Astia	Vihreä, keltainen, puna-keltainen tai puna-vihreä lasitus, 1 kahvapala, 1 pohjapala, 2 reunapalaa	15	halkaisija n. 25 cm	166,7 g	
2004081	61	Profiili X, 3-kulman puoli, löytöjä tasosta		Keramiikka	Majolika	Astia	Sinivalkoinen lasitus	1		0,3 g	
2004081	62	Profiili X, 3-kulman puoli, löytöjä tasosta		Liitupiippu			Varren kappaleita, yhdessä liljakoristelua	5		11 g	
2004081	63	Profiili X, 3-kulman puoli, löytöjä tasosta		Lasi	Esinelasi		Vaaleanvihreä, kohokoristelu, passglas-lasia	1		0,5 g	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004081	64	Profiili X, 3-kulman puoli, löytöjä tasosta		Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 2 reunapalaa, jotka nyrhitty	10		17,9 g	
2004081	65	Profiili X, 3-kulman puoli, löytöjä tasosta		Lasi	Ikkunalasi		Tummanvihreä, toisessa isoja kuplia, nyrhitty reuna	2		8,9 g	
2004081	66	Profiili X, 3-kulman puoli, löytöjä tasosta		Metalli	Rauta	Naula	2 naulaa	2	11,2 cm-8 cm	32,4 g	Poistettu
2004081	67	Profiili X, 3-kulman puoli, löytöjä tasosta		Metalli	Rauta		Levyä	2		30,2 g	Poistettu
2004081	68	R43	Kellarin lattialautojen päältä	Metalli	Kupari	Kolikko	1/4 äyreja vuosilta 1637, 1634	6	Halk. n. 3 cm	n. 60 g	Konservoitu
2004081	69	Profiili V	7. lautojen seasta	Metalli	Hopea/kupari	Kolikko	2 äyrin hopeakolikko Karl IX ajalta vuodelta 1609, valmistuspaikka Tukholman rahapaja, hieman vääntynyt	1	Halk. 21 mm, paksuus 0,9 mm	1,9 g	Konservoitu

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Kuvaus	KPL (palamaton, palanut)	Paino
2004081	70	R24, laotalattia	Likamaa	Luu	Nisäkkään luuta, hampaita, alaleuan luun kappale, kylkiluita	15+4	104 g
2004081	71	Profiili U (R24)	Likamaa	Luu	Nisäkkään luuta, kylkiluun kappale, hammas	5+0	21,7 g
2004081	72	R24 profiilista K	Lattian päällinen kerros	Luu	Nisäkkään luuta	2+0	40,3 g
2004081	73	R26, peruskivet		Luu	Kalan luuta, nisäkkään luuta, kallon luuta, kylkiluun kappaleita, nikamia, sääriluun proksimaaliosia, nilkan luita	232+5	1953,4 g
2004081	74	R26 profiili		Luu	Nisäkkään luuta, kylkiluun kappaleita, sääriluun distaali-	24+8	183,3 g
2004081	75	R28	Likamaa	Luu	Nisäkkään luuta, nilkan luita	10+1	364,9 g
2004081	76	R40 peruskivet		Luu	Nisäkkään luuta, kylkiluun kappale	1+2	30,5 g
2004081	77	R41	Likakerros	Luu	Nisäkkään luuta, kylkiluun kappaleita	3+0	31,1 g
2004081	78	R42	Likamaa-alue	Luu	Nisäkkään luuta, alaleuan kappaleita, hammas, olkaluun distaaliosa	14+1	159,7 g
2004081	79	R42	tiili/laasti/likamaa	Luu	Nisäkkään luuta, leuan luuta, sääriluun proksimaaliosa, nilkan luu	15+0	110,6 g

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Kuvaus	KPL (palamaton, palanut)	Paino
2004081	80	R43	Kellarin täyttömaa	Luu	Nisäkkään luuta, hammas, kylkiluun kappaleita, nilkan luu	11+4	210,1 g
2004081	81	R43	Kellarin lattiataso	Luu	Nisäkkään luuta	0+1	2,4 g
2004081	82	R43	Kellarin lattialautojen alta	Luu	Linnun luu, nisäkkään luuta, nikamia, kylkiluun kappaleita	12+1	96 g
2004081	83	R45 A ja B		Luu	Nisäkkään luuta	5+0	88,6 g
2004081	84	R45 C	Tumma likamaa	Luu	Hammas	1+0	3,1 g
2004081	85	R45 E	Likamaa-alue	Luu	Linnun luu, kalan luuta, nisäkkään luuta, nikama, lapaluu, kylkiluu	23+0	142,9 g
2004081	86	R45 F	Tumma likamaa	Luu	Nisäkkään luuta, alaleuan kappaleita, kylkiluun kappaleita, nikama, lantion luu, nilkan luita	28+0	462,4 g
2004081	87	R45 F	Ylempi puuroska	Luu	Linnun luu, nisäkkään luu, nilkan luita	4+0	9,7 g
2004081	88	R45 F	Alempi puuroska	Luu	Kallon luuta, kylkiluun kappale	2+0	68,5 g
2004081	89	R46	Likamaa lautojen päällä	Luu	Nisäkkään luuta, hammas	2+0	11,9 g

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Kuvaus	KPL (palamaton, palanut)	Paino
2004081	90	R48	Likamaa	Luu	Nisäkkään luuta, olkaluun distaaliosa	6+0	83,8 g
2004081	91	Profiili I		Luu	Nisäkkään luuta, lantion kappale	2+0	29,8 g
2004081	92	Profiili J		Luu	Nisäkkään luuta, kylkiluun kappale	2+0	50,1 g
2004081	93	Profiili N		Luu	Hammas, linnun luu	2+0	22,2 g
2004081	94	Profiili X		Luu	Kalan luuta, yläleuan ja alaleuan kappaleita, nikamia, kylkiluita, lantion osia, nilkan luita, sarvi	64+1	

KM_pää	KM_j	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	1	R27	5. puuroska	Keramiikka	Punasavi	Astia	Vihreä lasite	1	10,8 g		
2004082	2	R27	5. puuroska	Liitupiippu			Varren kappale	1	10,7 g		
2004082	3	R29	6. likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	4 reunapalaa, 2:ssa punainen pistekoristelu keltaisella pohjalla, 2:ssa vihreä lasite	13	237 g	halkaisijat n. 25 cm ja n. 30 cm	
2004082	4	R29	6. likamaa	Liitupiippu			1 kuvioitu pesän kappale, 1:ssä rullaleima 1650-1800-l.	8	20,2 g		
2004082	5	R29	6. likamaa	Lasi	Esinelasi		Turkoosi	3	31,4 g		
2004082	6	R29	6. likamaa	Lasi	Esinelasi		Tummanvihreä	1	3,9 g		
2004082	7	R29	6. likamaa	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 4 reunapalaa, 1 nyrhitty, 1 sulanut	19	94,9 g		

KM_pää	KM_n	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	8	R29	6. likamaa	Metalli	Kupari			1	10,9 g		
2004082	9	R29	6. likamaa	Metalli	Rauta	Naula		1	178,2 g	pit. n. 10 cm	Konservoi tu
2004082	10	R29	6. likamaa	Metalli	Rauta		Sirpin terä	1	1119,9 g		Konservoi tu
2004082	11	R31		Keramiikka	Punasavi	Astia	Palaneita	3	12,2 g		2 liimattu
2004082	12	R31		Metalli	Rauta	Naula		2	22,7 g	10,2 cm- 5,7 cm	Poistettu
2004082	13	R31	6. likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	Kelta-punainen lasite	1	3,5 g		
2004082	14	R31	6. likamaa	Liitupiippu			Varren kappaleita	2	1,6 g		

KM_pää	KM_k	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	15	R31	6. likamaa	Lasi	Esinelasi		Vaaleanvihreä, reunapaloja, toisessa kuplia	2	22,4 g		
2004082	16	R31	6. likamaa	Lasi	Ikkunalasi		Vihreä, sintraantuneita, 1 sulanut, 1 nyrhitty reunapala	3	13,3 g		
2004082	17	R31	6. likamaa	Metalli	Rauta	Naula		2	29,7 g	8 cm- 6,8 cm	Poistettu
2004082	18	R31	8. likamaa	Metalli	Rauta	Naula		1	12,9 g	7,6 cm	Konservoit tu
2004082	19	R31	10. likamaa	Liitupiippu			Varren kappaleita	2	4,7 g		
2004082	20	R31, 3. lautakerta	12. 3. lautakerran alainen likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	Yhdessä palassa keltainen kuviointi punaisella pohjalla	4	116,5 g		
2004082	21	R31, 3. lautakerta	12. 3. lautakerran alainen likamaa	Metalli	Rauta		2 naulaa ja aspi	3	45,5 g	6,3 cm- 5,7 cm	Aspi konservoit u, nailat poistettu

KM_pää	KM_j	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	22	R31, 3. lautakerta	12. 3. lautakerran alainen likamaa	Metalli	Rauta		Lukon salpa ja lukko	1	140,4 g, 714,0 g	18,7 cm	Konservoitu
2004082	23	R31 jatko	6. hiekkainen, tumma likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	1 reunapala, vadin osia	2	20,5 g		Liimattu yhteen
2004082	24	R31 jatko	6. hiekkainen, tumma likamaa	Metalli	Rauta	Esine	t-mallinen metallihakanen	1	55,6 g	pit. 16,5 cm	Konservoitu
2004082	25	R38		Keramiikka	Punasavi	Astia	Reunapala, rei'itetty, toisessa vihertävä lasite	2	9,5 g	halkaisija 25 cm	
2004082	26	R38		Keramiikka	Piiposliini	Astia	Valkoinen lasitus, toinen reuna/pohjapala	2	27,7 g		
2004082	27	R38		Liitupiippu			2 pesän kappaletta, toisessa valosreuna, 2 varren katkelmaa, englantilaisia 1700-l.	4	5,9 g		
2004082	28	R38		Lasi	Ikkunalasi		Sulanutta, vaaleanvihreää	3	4,8 g		

KM_pää	KM	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	29	Profiili P	5.likamaakerr os	Keramiikka	Punasavi	Astia	Keltainen lasite, 1 reuna/pohjapala	6	92,2 g	halkaisija 20 cm	
2004082	30	Profiili P	5.likamaaker ros	Liitupiippu			Varren kappale	1	0,7 g		
2004082	31	Profiili P	5.likamaaker ros	Metalli	Rauta	Naula		1	8 g	7,2 cm	Poistettu
2004082	32	Profiili R	2. multainen tumma hiekk	Keramiikka	Punasavi	Astia	Kelta-vihreä raitalase, 1 reunapala	8	67,2 g	halkaisija 25 cm	
2004082	33	Profiili R	2. multainen tumma hiekk	Keramiikka	Kivisavi	Astia	1 kahvan kappale	2	10,7 g		
2004082	34	Profiili R	2. multainen tumma hiekk	Keramiikka	Fajanssi	Astia	Valkoinen lasitus, yhdessä sininen koristelu	3	2,9 g		
2004082	35	Profiili R	2. multainen tumma hiekk	Keramiikka	Piiposliini	Astia	Valkoinen lasitus, kahdessa sininen koristelu	5	44 g		

KM_pää	KM	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	36	Profiili R	2. multainen tumma hiekkä	Keramiikka	Posliini	Astia	Sinivalkoinen lasitus, reunapala	1	1,3 g	halkaisija 15 cm	
2004082	37	Profiili R	2. multainen tumma hiekkä	Lasi	Esinelasi		Sintraantunut	1	6 g		
2004082	38	Profiili R	2. multainen tumma hiekkä	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, sintraantuneita	2	2,3 g		
2004082	39	Profiili R	2. multainen tumma hiekkä	Metalli	Rauta	Naula	Toinen vääntynyt varren kappale	2	19,2 g	10,9 cm- 8,6 cm	Poistettu
2004082	40	R32		Liitupiippu			Varren kappaleita, toisessa rullaleimakuviointia 1650- 1800-l.	2	4,9 g		
2004082	41	R32		Lasi	Esinelasi		Nestetäytteinen lääkeaineampulli	1	0,4 g		
2004082	42	R32		Lasi			Sulanutta	1	0,8 g		

KM_pää	KM_j	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	43	R32		Nahka		Hansikas	Nahkainen hansikas, josta puuttu peukalo	1			Konservoitu
2004082	44	R32, kaukolämpösulku		Keramiikka	Punasavi	Astia		1	24,9 g		
2004082	45	R32, kaukolämpösulku		Liitupiippu			Varren kappale	1	1 g		
2004082	46	R32, kaukolämpösulku		Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 1 sintraantunut	2	6,4 g		
2004082	47	R32 kaukolämpösulun ja kaivon välillä		Liitupiippu			Varren kappale	1	2,6 g		
2004082	48	R32 jatko 1	6. tiilimurskainen likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia		1	9,6 g		
2004082	49	R32 jatko 1	6. tiilimurskainen likamaa	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreää, 2 kulmapalaa, 1 sulanut	11	68,3 g		

KM_pää	KM	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	50	R32 jatko 1	6.	Metalli	Rauta/lasi	Kuona		2	103,9 g		
			tiilimurskain en likamaa								
2004082	51	R32,Jatko2		Keramiikka	Punasavi	Astia	Kolmijalan jalka	1	16,6 g		
2004082	52	R32,Jatko2		Liitupiippu			Varren kappale	1	2,1 g		
2004082	53	R35		Keramiikka	Punasavi	Astia	Punaista ja vihreää lasitetta	4	10,2 g		
2004082	54	R35		Liitupiippu			Varren kappale	1	4,3 g		
2004082	55	R35		Lasi	Esinelasi		Pullon suuosa, sulanut	1	23 g		
2004082	56	R35		Lasi	Ikkunalasi		Vihreä, 1 sintraantunut	2	16,2 g		

KM_pää	KM	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	57	R35		Metalli	Rauta	Naula		1	14,3 g	7,1 cm	Poistettu
2004082	58	R35:stä etelään päin	6. tiilimurskan sekainen likamaa	Lasi	Esinelasi		Reunapala, maitolasia	1	1,6 g		
2004082	59	R35:stä etelään päin	6. tiilimurskan sekainen likamaa	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, sulanut	1	0,7 g		
2004082	60	R36 peruskivet	4. likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	1 kahvan kappale, punakeltaista lasitetta	6	112 g		
2004082	61	R36 peruskivet	4. likamaa	Keramiikka	Fajanssi	Astia	Sinivalkoinen lasite, reunapala	1	2,7 g		
2004082	62	R36 peruskivet	4. likamaa	Liitupiippu			1 pesän kappale, 1 rullaleimakuvioinen 1650-1800-l.	11	25 g		
2004082	63	R36 peruskivet	4. likamaa	Lasi	Ikkunalasi		1 reunapala, 2 sintraantunutta	6	16,8 g		

KM_pää	KM	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	64	R36 peruskivet	4. likamaa	Kivi			Myllynkivi	1	3500 g	halkaisija 17,5 cm	
2004082	65	R36 jatko 1.	Kivien päältä	Metalli		Kolikko	1 äyrin kolikko, Ulrika Eleonora 1719	1	3,9 g	halkaisija 2,4 cm	Konservoi tu
2004082	66	R36+R36 jatko, peruskivet		Keramiikka	Punasavi	Astia	Toisessa sisäpuoli lasitettu	2	15,5 g		
2004082	67	R36+R36 jatko, peruskivet		Keramiikka	Fajanssi	Astia			19,4 g		
2004082	68	R36+R36 jatko, peruskivet		Keramiikka	Piiposliini	Astia	Sinivalkoinen lasite, koristeaiheena rakennuksia	3	6,9 g		Osat liimattu
2004082	69	R36+R36 jatko, peruskivet		Keramiikka	Piiposliini	Astia	2 reunapalaa, joista toinen aaltoileva	4	14,7 g		
2004082	70	R36+R36 jatko, peruskivet		Liitupiippu			2 hollantilaisen pesän kappaletta, 1:ssä varressa rullaleimakuvio 1650-1800-l.	17	35,6 g		

KM_pää	KM_	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	71	R36+R36 jatko, peruskivet		Lasi	Esinelasi		Vihreän pullon suuosa	2	36,8 g		
2004082	72	R36+R36 jatko, peruskivet		Lasi	Esinelasi		Kirkas	2	5,1 g		
2004082	73	R36+R36 jatko, peruskivet		Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreää, 2 reunapalaa, 4 sulanutta	20	42,8 g		
2004082	74	R36+R36 jatko, peruskivet		Metalli	Rauta		Vyön hela	1	5,3 g	2,5 cm, 1,2 cm	Konservoi tu
2004082	75	R36+R36 jatko, peruskivet		Metalli	Rauta	Naula		9	100,7 g	10,8 cm- 4 cm	Poistettu
2004082	76	R36+R36 jatko, peruskivet		Metalli	Rauta	Kuona		1	16,7 g		
2004082	77	R36 profiili	4. likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	Kahvan kappale, vihreä lasitus	1	11,6 g		

KM_pää	KM	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	78	R36 profiili	4. likamaa	Keramiikka	Piiposliini	Astia	Valkoinen lasite, kohokuviointia	4	22,9 g		
2004082	79	R36 profiili	4. likamaa	Lasi	Esinelasi		Musta	1	15,4 g		
2004082	80	R36 profiili	4. likamaa	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 2 sulanutta	7	23,9 g		
2004082	81	R36 profiili	4. likamaa	Pii				1	11,4 g		
2004082	82	R36 profiili	4. likamaa	Metalli	Rauta	Naula		1	21,1 g	7,8 cm	Poistettu
2004082	83	R37		Keramiikka	Fajanssi	Astia	Valkoinen lasite	1	0,6 g		
2004082	84	R37		Metalli	Rauta	Naula	Naulan kanta	1	3,4 g	2,2 cm	Poistettu

KM_pää	KM	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	85	R49A		Keramiikka	Punasavi	Astia	1 kahva, 1:ssä kelta-punaista raidoitusta sisäpinnalla	7	174,4 g		
2004082	86	R49A		Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 2 reunapalaa, toinen nyrhitty	6	23,3 g		
2004082	87	R49A		Metalli	Hopea	Kolikko	KARL XII aikainen 1709 lyöty 1 äyrin hopeakolikko	1			Konservoitu
2004082	88	R49A		Metalli	Rauta	Naula	Vääntynyt	1	19,9 g	13,4cm	Konservoitu
2004082	89	R49B		Keramiikka	Piiposliini	Astia		2	8,3 g		
2004082	90	Profiili D	6. toinen palokerros	Keramiikka	Piiposliini	Astia	Reunapala, sulanut	1	2,5 g	halkaisija 20 cm	
2004082	91	Profiili D	6. toinen palokerros	Liitupiippu			1 hollantilaisen pesän kappale	1	49,3 g		

KM_pää	KM_n	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	92	Profiili D	6. toinen palokerros	Metalli	Rauta	Naula		4	70,1 g	13,7 cm-6,9 cm	
2004082	93	Profiili D	7. tiili/likamaakerros, 150 cm pinnasta	Liitupiippu			Varren kappaleita	5	29,7 g		
2004082	94	Profiili O	8. hiilinen likamaa	Keramiikka	Piiposliini		2 reunapalaa	7	41,5 g		Osia liimattu
2004082	95	Profiili O	8. hiilinen likamaa	Liitupiippu			Varren kappaleita	3	4,7 g		
2004082	96	Profiili O	8. hiilinen likamaa	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 1 kulmapala	3	3,9 g		
2004082	97	1-6 m Profiili O:sta	8. hiilinen likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	2 reunapalaa, 1 pohja, jossa tummanvihreä lasite, muissa kelta-punainen, kelta-vihreä, ruskea tai vihreä lasitus	10	325,6 g	halkaisijat 25 ja 35 cm	2 liimattu
2004082	98	1-6 m Profiili O:sta	8. hiilinen likamaa	Keramiikka	Fajanssi	Astia	2:ssa vaaleansininen lasitus, 1:ssä valkoinen ja ruskea koristelu	3	2,2 g		

KM_pää	KM_	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	99	1-6 m Profiili O:sta	8. hiilinen likamaa	Keramiikka	Piiposliini	Astia	7 reunapalaa, osa englantilaista jossa reuna aaltoileva ja sinikuvioitu 1780-1840	54	159,7 g		2 liimattu
2004082	100	1-6 m Profiili O:sta	8. hiilinen likamaa	Liitupiippu			Yksi simpukkakoristeltu pesän kappale 1790-luvun jälkeinen, varren osia	11	24,4 g		
2004082	101	1-6 m Profiili O:sta	8. hiilinen likamaa	Lasi	Esinelasi		Tummanvihreä	27	g		
2004082	102	1-6 m Profiili O:sta	8. hiilinen likamaa	Lasi	Esinelasi		Kirkas	11	1,9 g		
2004082	103	1-6 m Profiili O:sta	8. hiilinen likamaa	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreää, 1 reunapala, 10 sulanutta	23	43,1 g		
2004082	104	1-6 m Profiili O:sta	8. hiilinen likamaa	Lasi	Tasolasi	Maitolasi	1 sulanut	7	16,3 g		
2004082	105	1-6 m Profiili O:sta	8. hiilinen likamaa	Pii				12,7	g		

KM_pää	KM_ä	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	106	1-6 m Profiili O:sta	8. hiilinen likamaa	Metalli	Rauta	Naula		2	17 g	8,1cm-6,1 cm	Poistettu
2004082	107	N.5-8 m Profiili O:sta, likamaa	7. vaaleanruskea likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	1 reunapala	8	58,8 g	halkaisija 20 cm	
2004082	108	N.5-8 m Profiili O:sta, likamaa	7. vaaleanruskea likamaa	Keramiikka	Fajanssi	Astia	Reunapala, valkoinen lasite	1	11,2 g		
2004082	109	N.5-8 m Profiili O:sta, likamaa	7. vaaleanruskea likamaa	Keramiikka	Piiposliini	Astia	1 reunapala	19	51,2 g		
2004082	110	N.5-8 m Profiili O:sta, likamaa	7. vaaleanruskea likamaa	Liitupiippu			Varren kappaleita	5	18,2 g		
2004082	111	N.5-8 m Profiili O:sta, likamaa	7. vaaleanruskea likamaa	Lasi	Esinelasi		Vihreä, 1 reunapala	2	16,6 g		
2004082	112	N.5-8 m Profiili O:sta, likamaa	7. vaaleanruskea likamaa	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 1nyrhitty reunapala, 4 sulanutta	13	24 g		

KM_pää	KM_n	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	113	N.5-8 m Profiili O:sta, likamaa	7. vaaleanruskea likamaa	Metalli	Rauta	Naula		5	116,5 g	9,8 cm-6,7 cm	Poistettu
2004082	114	5-8 m Profiili O:sta	8. hiilinen likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	Reunapala, jossa punakeltainen lasitus, vati	1	106 g	halkaisija 45 cm	
2004082	115	5-8 m Profiili O:sta	8. hiilinen likamaa	Keramiikka	Piiposliini	Astia	1 reunapala	2	34,8 g		Liimattu
2004082	116	Torikadun sillan eteläpuoli	Irtolöytö	Keramiikka	Fajanssi	Astia	Pohjapala, sinivalkoinen kuviointi	1	25,8 g		
2004082	117	Musta likamaa n. 3-3,5 m mpy, sillan eteläpuolella täyttekivien jälkeen		Liitupiippu			Pesän kappale, jonka kannassa leima: mies istuu ongella, pesä 1680-1725, leima 1660-1846	1	6,2 g		
2004082	118	Musta likamaa n. 3-3,5 m mpy, sillan eteläpuolella täyttekivien jälkeen		Metalli	Rauta	Naula		1	37,9 g	12,2 cm	Poistettu
2004082	119	Tumma kulttuurikerros, Nukun pohj.nurkalta etelään		Keramiikka	Kivisavi	Astia	Westerwald-keramiikkaa	1	14,6 g		

KM_pää	KM_ä	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	120	Tumma kulttuurikerros, Nukun pohj.nurkalta etelään		Keramiikka	Piiposliini	Astia	Palanut	1	1,2 g		
2004082	121	Tumma kulttuurikerros, Nukun pohj.nurkalta etelään		Liitupiippu			Varren kappale	1	1,9 g		
2004082	122	Tumma kulttuurikerros, Nukun pohj.nurkalta etelään		Lasi	Esinelasi		Vaaleanvihreä	1	3,3 g		
2004082	123	Tumma kulttuurikerros, Nukun pohj.nurkalta etelään		Lasi	Ikkunalasi		Kulmapala, nyrhitty,	1	4,3 g		
2004082	124	Ylempi ja keskimäinen likamaa, 3 m Nukun pohj.nurkalta pohjauksen yhteydestä		Keramiikka	Punasavi	Astia	1 reunapala	3	42,3 g		
2004082	125	Ylempi ja keskimäinen likamaa, 3 m Nukun nurkalta pohjauksen yhteydestä		Keramiikka	Piiposliini	Astia	3 reunapalaa, 2:ssa aaltoileva reuna, 8 sinikoristeista	20	51,5 g		
2004082	126	Ylempi ja keskimäinen likamaa, 3 m Nukun pohj.nurkalta pohjauksen yhteydessä		Liitupiippu			Varren kappaleita	4	8 g		

KM_pää	KM_ä	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	127	Ylempi ja keskimäinen likamaa, 3 m Nukun pohj.nurkalta pohjauksen yhteydessä		Lasi	Esinelasi		Vihreä, 1 pullon suupala	3	23 g		
2004082	128	Ylempi ja keskimäinen likamaa, 3 m Nukun pohj.nurkalta pohjauksen yhteydessä		Lasi	Esinelasi		Ruskea	1	5,4 g		
2004082	129	Ylempi ja keskimäinen likamaa, 3 m Nukun pohj.nurkalta pohjauksen yhteydessä		Lasi	Esinelasi		Vaaleanvihreä	1	1,8 g		
2004082	130	Ylempi ja keskimäinen likamaa, 3 m Nukun pohj.nurkalta pohjauksen yhteydessä		Lasi	Esinelasi		Kirkas	1	0,7 g		
2004082	131	Ylempi ja keskimäinen likamaa, 3 m Nukun pohj.nurkalta pohjauksen yhteydessä		Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 6 sulanutta	21	58,4 g		
2004082	132	Ylempi ja keskimäinen likamaa, 3 m Nukun pohj.nurkalta pohjauksen yhteydessä		Lasi	Tasolasi	Maitolasi		1	3,0 g		
2004082	133	Ylempi ja keskimäinen likamaa, 3 m Nukun pohj.nurkalta pohjauksen yhteydessä		Metalli	Rauta	Naula		4	168,6 g	15,4 cm-6,6 cm	Poistettu

KM_pää	KM_	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	134	Ylempi ja keskimmäinen likamaa, 3 m Nukun pohj.nurkalta pohjauksen yhteydessä		Lasi		Kuona		1	10,2 g		
2004082	135	Tumma alempi likamaa, 3 m Nukun pohj.nurkasta		Liitupiippu			Varren kappale	1	10,8 g		
2004082	136	Tumma alempi likamaa, 3 m Nukun pohj.nurkasta		Metalli	Rauta	Naula ja veitsi		4	veitsi 14,6 g	9,6 cm-8,3 cm, veitsi 13,4 cm	veitsi konservoitu, naulat poistettu
2004082	137	Kaukolämmön ja Nukun välinen tiili/likamaa, Hallituskadun ja Nukun puolenvälin tienoilta		Keramiikka	Punasavi	Astia		1	1,8g		
2004082	138	Kaukolämmön ja Nukun välinen tiili/likamaa, Hallituskadun ja Nukun puolenvälin tienoilta		Keramiikka	Piiposliini	Astia		1	1,2g		
2004082	139	Kaukolämmön ja Nukun välinen tiili/likamaa, Hallituskadun ja Nukun puolenvälin tienoilta		Lasi		Kuona	2 sulanutta	2	338,5g		
2004082	140	Kulmatalon likamaa	irtolöytöjä	Keramiikka	Punasavi	Astia	1 reunapala, 4 lasitettu molemmin puolin	5	68,2 g	halkaisija 30 cm	

KM_pää	KM_n	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	141	Kulmatalon likamaa, kivijalan vierestä		Metalli	Rauta	Naula		1	15,7 g	10,4 cm	Poistettu
2004082	142	Likamaa SP:n kohdalla, pohjauksen yhteydessä		Keramiikka	Punasavi	Astia	Lasitettu molemmilta puolilta	1	15,7 g		
2004082	143	Likamaa SP:n kohdalla, pohjauksen yhteydessä		Lasi	Ikkunalasi		Kulmapala, joka nyrhitty, sintraantunut	1	3,3 g		
2004082	144	Profiili A	3. tiilimurska	Liitupiippu			Varren kappale, pitkäkö ja ohut kanta, 1700-l.	1	11,9 g		
2004082	145	Profiili A	4. tumma hiilinen ja tiilinen likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	Toisessa urakoristelua, toinen rei'itetyn vadin kappale, jossa 2 reikää	2	14,1 g		
2004082	146	Profiili A	4. Tumma hiilinen ja tiilinen likamaa	Keramiikka	Majolika	Astia	Sininen koristelu, reunapala	1	4,6 g		
2004082	147	Profiili A	4. tumma hiilinen ja tiilinen likamaa	Keramiikka	Majolika	Astia	Vihreä-sininen koristelu	1	11,9 g		

KM_pää	KM_	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	148	Profiili A	4. tumma hiilinen ja tiilinen likamaa	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 2 sulanutta	4	14 g		
2004082	149	Profiili A jatko	6. hiili/tiili/likamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	1 reuna/pohjapala, 1 pohjapala	5	89,3 g		
2004082	150	Profiili A jatko	6. hiili/tiili/likamaa	Keramiikka	Piiposliini	Astia	1 reunapala	4	9,5 g		
2004082	151	Profiili A jatko	6. hiili/tiili/likamaa	Liitupiippu			1 suuosa	5	14,6 g		
2004082	152	Profiili A jatko	6. hiili/tiili/likamaa	Lasi	Esinelasi		Kirkas reunapala	1	1 g		
2004082	153	Profiili A jatko	6. hiili/tiili/likamaa	Lasi	Esinelasi		Ruskeaa	2	19,8 g		
2004082	154	Profiili A jatko	6. hiili/tiili/likamaa	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 3 sulanutta	5	4,5 g		

KM_pää	KM_	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	155	Profiili A jatko	6. hiili/tiili/lika maa	Pii				1	11,7 g		
2004082	156	Profiili A jatko	6. hiili/tiili/lika maa	Metalli	Rauta	Naula		2	37,1 g	13,1 cm- 7 cm	Poistettu
2004082	157	Keskiviheralue, takapiha, profiili E	3. tiilimurska/li kamaa	Keramiikka	Punasavi	Astia	1 reunapala, pohjapala, 1:ssä puna-vihreä-keltainen koristelu	6	142,6 g	halkaisija 25 cm	
2004082	158	Keskiviheralue, takapiha, profiili E	3. tiilimurska/li kamaa	Keramiikka	Kivisavi	Astia		1	4,5 g		
2004082	159	Keskiviheralue, takapiha, profiili E	3. tiilimurska/li kamaa	Keramiikka	Fajanssi	Astia	Valkoinen lasite	2	3,5 g		
2004082	160	Keskiviheralue, takapiha, profiili E	3. tiilimurska/li kamaa	Keramiikka	Piiposliini	Astia	Sininen viivakoristelu, reunapala	3	8,1 g		
2004082	161	Keskiviheralue, takapiha, profiili E	3. tiilimurska/li kamaa	Keramiikka	Posliini	Astia	Valkoinen lasite	1	0,8 g		

KM_pää	KM_n	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	162	Keskiviheralue, takapiha, profiili E	3.	tiilimurska/li kamaa	Liitupiippu		Varren kappaleita, 1:ssä rullaleimakoristelu 1650-1800-l.	7	11,4 g		
2004082	163	Keskiviheralue, takapiha, profiili E	3.	tiilimurska/li kamaa	Lasi	Ikkunalasi	Vaaleanvihreä, 1 sulanut	3	4,2 g		
2004082	164	Keskiviheralue, takapiha, profiili E	3.	tiilimurska/li kamaa	Metalli	Rauta	Naula	5	193,1 g	19,5 cm-8 cm	Poistettu
2004082	165	R14	Tumma/märkä hiilinen ja tiilinen maa	keramiikka	punasavi	astia	1 reunapala, jossa tumma punaruskea lasite	3	46,9 g	halkaisija 21 cm	
2004082	166	R14	Tumma/märkä hiilinen ja tiilinen maa	keramiikka	valkosavi	astia	1 lasitteeton, muissa kelt., 3 reunapalaa joista yhdessä kahvan jäänteitä muissa uurrekoristelua	6	66, 2 g	halkaisija 24 cm	
2004082	167	R14	Tumma/märkä hiilinen ja tiilinen maa	keramiikka	piiposliini	astia	1 reunapala, yhdessä koristekuvio, yksi osittain palanut	4	20.1 g	reunapalan halk. 16 cm	
2004082	168	R14	Tumma/märkä hiilinen ja tiilinen maa	liitupiippu			varren kappaleita	3	13,3 g		

KM_pää	KM_ä	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	169	R14	Tumma/märkä hiilinen ja tiilinen maa	lasi	pullolasi	pullo	rapautunut lasinpala	1	1,4 g		
2004082	170	R14	Tumma/märkä hiilinen ja tiilinen maa	lasi	esinelasi	esine	iridisoitunut, pyöristetty kulmapala	1	2,7 g		
2004082	171	R14	Tumma/märkä hiilinen ja tiilinen maa	lasi	ikkunalasi		vihertävää lasia, 1 vahvasti iridisoitunut. Kahdessa nyrhitty reuna	9	11,0 g		
2004082	172	R14	viemäri rakenne	puu			viemäriin salvoksen liitospuu	1	XXXX		Konservoitu
2004082	173	R15	Tummasta/märkästä kivistä maasta	keramiikka	punasavi	astia	astian kappaleita, kirkas ja vihreä lasitteisia	6	79,0 g		
2004082	174	R15	Tummasta/märkästä kivistä maasta	keramiikka	Kivisavi			1	11,2 g		
2004082	175	R15	Tummasta/märkästä kivistä maasta	keramiikka	piiposliini	astia	valkea lasite	6	7,5 g		

KM_pää	KM_n	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	176	R15	Tummasta/ määrästä kivisestä maasta	keramiikka	piiposliini	astia	valkea lasite	6	46,9 g		
2004082	177	R15	Tummasta/ määrästä kivisestä maasta	lasi	pullolasi	pullo	vihreää lasia	5	148,9 g		
2004082	178	R15	Tummasta/ määrästä kivisestä maasta	lasi	esinelasi	astia	sulanutta lasia lasiastioista	7	8,7 g		
2004082	179	R15	Tummasta/ määrästä kivisestä maasta	lasi	tasolasi			2	12,9 g		
2004082	180	R15	Tummasta/ määrästä kivisestä maasta	lasi	ikkunalasi		vaaleanvihreitä ja kirkkaita kappaleita	19	30,2 g		
2004082	181	R15	Tummasta/ määrästä kivisestä maasta	liitupiippu			piipunvarren katkelmia	3	4,2 g		
2004082	182	R15	Tummasta/ määrästä kivisestä maasta	pii				1	6,7 g		

KM_pää	KM_ä	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	183	R15	Tummasta/ määrästä kivisestä maasta	Nahka			Nahkasuikaletta	1			
2004082	184	R15 jatko	eteenpäin kaikki maat	keramiikka	punasavi	astia	1.laakea astia, sisäpin. valk. ja kelt. lasitetta, pyöreä uurrekoristelu sisäpin. 2 vihreä lasite, reunapala	2	154 g	halkaisija 28 cm	
2004082	185	R15 jatko	eteenpäin kaikki maat	keramiikka	piiposliini	astia	valkoinen lasite, yksi pohjan reunapala	3	20,8 g		
2004082	186	R15 jatko	eteenpäin kaikki maat	lasi	pullolasi	pullo	ruskea	1	3,3 g		
2004082	187	R15 jatko	eteenpäin kaikki maat	lasi	esinelasi	esine	1. palanut, toinen väriltään vaaleansininen, toinen valkoinen 3.iridisoitunut, vihertävä, nouseva reuna	3	10,5 g		
2004082	188	R15 jatko	eteenpäin kaikki maat	liitupiippu			vaaleita varrenkappaleita	2	3,3 g		
2004082	189	R16	koteloviemärin yläpuoli	keramiikka	punasavi	astia	reunapala, uurrekoriste, kirkas lasite	1	26,5 g	halk. n. 35 cm	

KM_pää	KM_	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	190	R16	koteloviemärin yläpuoli	keramiikka	punasavi	kaakeli	vihreä lasite	1	18,2 g		
2004082	191	R16	koteloviemärin yläpuoli	keramiikka	fajanssi	astia	sinivalkoinen kuviointi	1	4,0 g		
2004082	192	R16	koteloviemärin yläpuoli	keramiikka	piiposliini	astia	valkoinen lasite	1	2,5 g		
2004082	193	R16	koteloviemärin yläpuoli	lasi	ikkunalasi		iridisoitunut	1	1,1 g		
2004082	194	R16	koteloviemärin yläpuoli	liitupiippu			varrenkatkelma	1	5,9 g		
2004082	195	Torikadun kohta	puuroska	lasi	pullolasi	pullo	vihreä	1	2,6 g		
2004082	196	Torikadun kohta	puuroska	liitupiippu			varrenkatkelma	1	4,0 g		

KM_pää	KM_	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino	Mitat	Muuta
2004082	197	Torikadun kohta	likainen savi	puu			tynnyrin vannepuu, halkaisija 43 cm	1	108,0 g		Konservoi tu
2004082	198	Viemäri, tiilensek. kerros		liitupiippu			varrenkatkelma	1	4,4 g		
2004082	199	R17, satama-allas	kivien päällä/väliss ä	Keramiikka	Punasavi	Kaakeli	Vaaleankeltainen lasite, kohokuvio	1	48 g		
2004082	200	R17, satama-allas	kivien päällä/väliss ä	Liitupiippu			Varren kappaleita	2	4,1 g		
2004082	201	R17, satama-allas	kivien päällä/väliss ä	Lasi	Ikkunalasi		Vihreä,sulaneita	2	6,8 g		
2004082	202	R17, satama-allas	kivien päällä/väliss ä	Lasi	Ikkunalasi		Kirkas	1	2,0 g		

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Kuvaus	Kpl (palamaton+palanut)	Paino
2004082	203	R27	5. puuroska	Luu	Nisäkkään luuta	2+0	6,3 g
2004082	204	R29		Luu	Kalan luu, kalan suomuja, nisäkkään luuta, nikama, kylkiluun kappaleita, leuan kappale, hampaita, reisiluun proksimaaliosa, nilkan luita	78+0	561,1 g
2004082	205	R31		Luu	Nisäkkään luu, nilkan luu	1+1	48 g
2004082	206	R31 1. lautakerros	6. likamaakerros	Luu	Nisäkkään luuta, kallon kappale, kylkiluun kappaleita, nilkan luu	15+1	120,8 g
2004082	207	R31	11.	Luu	Nisäkkään luuta, lantion kappale	3+1	
2004082	208	R31	12. 3. lautakerran alainen likamaa	Luu	Nisäkkään luuta	1+2	3,8 g
2004082	209	R38		Luu	Nikaman kappale, kylkiluun kappale, nilkan luu	3+0	216,3 g

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Kuvaus	Kpl (palamaton+palanut)	Paino
2004082	210	R38		Luu	Linnun luu, nisäkkään luuta, kallon kappaleita	8+1	102,8 g
2004082	211	Profiili P	5.	Luu	Hammas	1+0	4,1 g
2004082	212	Profiili P tasossa	5.	Luu	Nisäkkään luuta	1+1	15,5 g
2004082	213	Profiili R	2. multainen tumma hiekka	Luu	Nisäkkään luuta, kylkiluun kappale, nilkan luu	5+0	158,1 g
2004082	214	Profiili R	2. multainen tumma hiekka	Luu	Nisäkkään luuta, nikaman kappaleita, kylkiluun kaapaleita, sääriluun proksimaaliosa, nilkan luita	14+1	296 g
2004082	215	Profiili R	5. puuroska/tumma hiekka	Luu	Nisäkkään luuta, nilkan luu	2+0	33,1 g
2004082	216	R32		Luu	Nisäkkään luuta, leukaluu	2+0	304,8 g

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Kuvaus	Kpl (palamaton+palanut)	Paino
2004082	217	R32 kaukolämpösulku		Luu	Nisäkkään luu	1+0	5 g
2004082	218	R32 jatko 1		Luu	Nisäkkään luuta, sääriluun proksimaaliosa, leukaluuta	6+0	405,3 g
2004082	219	R32 jatko 1		Luu	Nisäkkään luu	1+0	108,2 g
2004082	220	R32 jatko 2		Luu	Nisäkkään luuta	1+0	20,7 g
2004082	221	R35		Luu	Nisäkkään luuta, leukaluu, hampaita, kylkiluun kappaleita, lantion luu, olkaluun distaaliosa, nilkan luita	14+1	191,7 g
2004082	222	R36		Luu	Linnun luuta, nisäkkään luuta, kylkiluun kappaleita, olkaluun distaaliosa, lantion kappale, nilkan luu	19+9	301,1 g
2004082	223	R36+R36 jatko	peruskivet	Luu	Kalan luuta, linnun luuta, nisäkkään luuta, leukaluuta, hampaita, kylkiluita, nikamia, nilkan luita	34+4	483,8 g

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Kuvaus	Kpl (palamaton+palanut)	Paino
2004082	224	R36 profiili		Luu	Nisäkkään luuta, leukaluu	2+0	137 g
2004082	225	R37		Luu	Nisäkkään luuta, nilkan luu	3+0	114,1 g
2004082	226	Profiili A	4. tumma hiilinen ja tiilinen likamaa	Luu	Nisäkkään luu	1+0	24,2 g
2004082	227	Profiili A jatko	6. hiili/tiili/likamaa	Luu	Nisäkkään luuta, leukaluu, hampaita	3+2	126,2 g
2004082	228	Profiili A jatko		Luu	Nisäkkään luuta, kylkiluun kappale, sormiluu	5+0	110 g
2004082	229	Profiili D	2. alempi palokerros	Luu	Nisäkkään luuta	0+10	9,5 g
2004082	230	Profiili D	2. alempi palokerros	Luu	Nisäkkään luuta, kallon luuta, nikama, kylkiluun kappaleita	12+0	269,6 g

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Kuvaus	Kpl (palamaton+palanut)	Paino
2004082	231	Profiili D	7. tiili/likamaakerr os, 150 cm pinnasta	Luu	Kylkiluun kappale	1+0	2,7 g
2004082	232	Profiili O		Luu	Nisäkkään luuta, kylkiluun kappaleita	5+0	34,9 g
2004082	233	N.5-8 m profiili O:sta		Luu	Linnun luuta, nisäkkään luuta, kylkiluun kappaleita, lapaluun proksimaaliosa, nilkanluu	27+6	241,2 g
2004082	234	N.5-8 m profiili O:sta	8. hiilinen likamaa	Luu	Nisäkkään luut, kylkiluun kappale	2+0	4,1 g
2004082	235	1-6 m profiili O:sta		Luu	Kalan luu, linnun luuta, nisäkkään luuta, hammas, kylkiluita, sarvi, lantion luu, reisiluun distaaliosa, nilkan luita, sormiluu	42+4	63,4 g
2004082	236	R49A		Luu	Nisäkkään luuta, kallon luu, kylkiluun kappaleita	8+0	88,7 g
2004082	237	R49B		Luu	Nisäkkään luu	1+0	15,6 g

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Kuvaus	Kpl (palamaton+palanut)	Paino
2004082	238	Tumma kulttuurikerros, Nukun pohj. nurkalta etelään		Luu	Nisäkkään luuta, kylkiluun kappaleita	9+0	55 g
2004082	239	Kaukolämmön ja Nukun välinen tiili/likamaa, Hallituskadun ja Nukun puolenvälin tienoilta		Luu	Hammas, kylkiluun kappale	2+0	27,7 g
2004082	240	Likamaa SP:n kohdalla, pohjauksen yhteydessä		Luu	Nisäkkään luuta	1+3	5,5 g
2004082	241	Kolmiotalon Torikadun puoleinen kivijalka		Luu	Nisäkkään luuta, reisiluun proksimaaliosa, nilkan luita	4+0	69,5 g
2004082	242	Ylempi ja keskimäinen likamaa, 3 m Nukun pohj. nurkalta pohjauksen yhteydessä		Luu	Kalan luu, linnun luuta, nisäkkään luuta, leukaluu, hammas, nikama, olkaluun distaali- ja proksimaaliosia	28+3	413,6 g
2004082	243	Ylempi ja keskimäinen likamaa, 3 m Nukun pohj. nurkalta pohjauksen yhteydessä		Luu	Nisäkkään luuta, nilkan luu	5+1	63,8 g
2004082	244	Kaupungintalon takapihan kaivanto, profiili E	3. tiilimurska/likamaa	Luu	Linnun luuta, nisäkkään luuta, leukaluuta	6+0	1,6 g

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Kuvaus	Kpl (palamaton+palanut)	Paino
2004082	245	R15	Tumma/märkä kivinen maa	Luu	Nisäkkään luuta, nilkan luu	2+0	53,2 g
2004082	246	R14	Tumma/märkä tiilinen ja hiilinen maa	Luu	Nisäkkään luuta, 1 kylkiluu, 1 putkiluu	5+1	61,0 g
2004082	247	R14	Tumma/märkä tiilinen ja hiilinen maa	Luu		1+0	46,1 g

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004083	1	Likamaa	4.	Keramiikka	Punasavi	Astia	Keltaista lasitetta	1		19,6 g	
2004083	2	Likamaa	4.	Keramiikka	Piiposliini	Astia	Sininen kasviaihe	13		4,4 g	
2004083	3	Likamaa	4.	Keramiikka	Piiposliini	Astia	Keltavihreä koristelu, pieni kuppi	1		5,6 g	
2004083	4	Tiilimurskan alainen likamaa	7.	Liitupiippu			Varren kappale	1		2,9 g	
2004083	5	Tiilimurskan alainen likamaa	7.	Lasi	Esinelasi		Vihreä, isoja kuplia	1		10,0 g	
2004083	6	Tiilimurskan alainen likamaa	7.	Lasi	Ikkunalasi		Sulanut	1		0,3 g	
2004083	7	Tiilimurskan alainen likamaa	7.	Pii				1		12,7 g	
2004083	8	Alempi tiilimurska n. 3,5 m mpy	8.	Keramiikka	Fajanssi	Astia	Yhdessä palassa sininen viivakoristelu, 2 reunapalaa	3		5,6 g	
2004083	9	Alempi tiilimurska	8.	Keramiikka	Piiposliini	Astia	Sininen kasvi- ja rakennusaihe, 6 reunapalaa	65	halkaisija 20 cm	68 g	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004083	10	Alempi tiilimurska	8.	Keramiikka	Piiposliini	Astia	Valkoinen lasite, 3 reunapalaa	17		29,1 g	
2004083	11	Alempi tiilimurska	8.	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä	1		0,7 g	
2004083	12	Alempi tiilimurska	8.	Pii				7		118,8 g	
2004083	13	Alempi tiilimurska	8.	Metalli	Rauta	Naula		2	15 cm- 6,5 cm	40,8 g	POISTETTU
2004083	14	Alemman tiilimurskan alainen likamaa	10.	Keramiikka	Piiposliini	Astia	15 reunapalaa, osassa aaltoilevista reunoista sinistä koristelua	70		218,6 g	
2004083	15	Alemman tiilimurskan alainen likamaa	10.	Keramiikka	Valkosavi		Valkosavi/punasavitiilen kappale	1		3,7 g	
2004083	16	Alemman tiilimurskan alainen likamaa	10.	Liitupiippu			Varren kappaleita	2		3,9 g	
2004083	17	Alemman tiilimurskan alainen likamaa	10.	Lasi	Esinelasi		Kirkas	1		3,6 g	
2004083	18	Alemman tiilimurskan alainen likamaa	10.	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreitä, 5 sulanutta turkoosia	21		45,2 g	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004083	19	Alemman tiilimurskan alainen likamaa	10.	Metalli	Rauta	Naula		8	14,1-5,7 cm	103,4 g	POISTETTU
2004083	20	Alimmaisen tiilimurskan alainen likamaa	12.	Keramiikka	Valkosavi	Astia		2		13,4 g	
2004083	21	Alimmaisen tiilimurskan alainen likamaa	12.	Keramiikka	Piiposliini	Astia		1		0,2 g	
2004083	22	Alimmaisen tiilimurskan alainen likamaa	12.	Keramiikka	Valkosavi		Valkosavi/punasavitiilen paloja	3		339,1 g	
2004083	23	Alimmaisen tiilimurskan alainen likamaa	12.	Liitupiippu			Varren kappaleita	6		8,5 g	
2004083	24	Alimmaisen tiilimurskan alainen likamaa	12.	Lasi	Esinelasi		Vihreä	2		18,8 g	
2004083	25	Alimmaisen tiilimurskan alainen likamaa	12.	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 2 reunapalaa, 17 sulanutta	111		118,4 g	
2004083	26	Alimmaisen tiilimurskan alainen likamaa	12.	Metalli	Rauta	Naula		3	10,5-6,3 cm	34,1 g	POISTETTU
2004083	27	Likamaa	4.	Luu			Nisäkkään luuta	3		23,4 g	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004083	28	Tiilimurskan alainen likamaa	7.	Luu			Nisäkkään luuta	1		8,4 g	
2004083	29	Alempi tiilimurska, n.3,5 m mpy	8.	Luu			Nisäkkään luuta, kylkiluun kappale	8			
2004083	30	Alemman tiilimurskan alainen likamaa	10.	Luu			Linnun luuta, nisäkkään luuta	14		144 g	
2004083	31	Alimmaisien tiilimurskan alainen likamaa	12.	Luu			Kallon luuta, nisäkkään luuta	4		66,2 g	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004084	1	Profiili E, alempi likamaakerros	7.	Metalli	Rauta	Naula		1	18,2 cm	13,1 g	POISTETTU
2004084	2	Profiili F		Keramiikka	Fajanssi	Astia	Sinivalkoinen lasite	3		25,3 g	
2004084	3	Profiili F		Keramiikka	Posliini	Astia	Sinivalkoinen lasite	1		7,3 g	
2004084	4	Profiili F		Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 2 reunapalaa, 1 sulanut	4		5,6 g	
2004084	5	Profiili F		Metalli	Rauta		Pitkä, päistään väännetty rauta	1	n. 17 cm	57,3 g	KONSERVOITU
2004084	6	Profiili F		Metalli	Rauta	Naula		1	18,6 cm	15,9 g	POISTETTU
2004084	7	Profiili F		Pii			Palanut	1		2,9 g	
2004084	8	Profiili F, tumma likamaa	5.	Keramiikka	Punasavi	Astia	4 pohjapalaa, yhdessä pun. pistekor.	21		379.3 g	
2004084	9	Profiili F, tumma likamaa	5.	Metalli	Rauta	Naula		1	16,2 cm	11,1 g	POISTETTU
2004084	10	Profiili G/R1, ylempi likamaa	4.	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä	1		2 g	
2004084	11	Profiili G/R1, ylempi likamaa	4.	Metalli	Rauta	Naula		1	10,3 cm	16,2 g	POISTETTU
2004084	12	Profiili I, tiilimurskeinen likamaa	4.	Keramiikka	Punasavi	Astia		1		32,7 g	
2004084	13	Profiili I, tiilimurskeinen likamaa	4.	Keramiikka	Piiposliini	Astia	Yhdessä sinistä kukkakuviointia	3		7,8 g	
2004084	14	Profiili I, tiilimurskeinen likamaa	4.	Lasi	Esinelasi		Paksua ruskeaa lasia, jossa numerot 1913	1		38 g	
2004084	15	Profiili I, tiilimurskeinen likamaa	4.	Lasi	Esinelasi		Vihreä	1		23 g	
2004084	16	Profiili I, tumma likamaa	6.	Keramiikka	Piiposliini	Astia		1		3,7 g	

KM_pää	KM_ala	Yksikkö	Kerros	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004084	17	Profiili I, tumma likamaa	6.	Lasi	Esinelasi		Kirkas	1		8 g	
2004084	18	Profiili I, tumma likamaa	6.	Lasi	Esinelasi		Ruskea	1		1,3 g	
2004084	19	Profiili I, tumma likamaa	6.	Lasi	Ikkunalasi		Vaaleanvihreä, 1 sintraantunut	3		8,8 g	
2004084	20	Profiili I, tumma likamaa	6.	Lasi	Ikkunalasi		Kirkas, säröisiä	2		2,4 g	
2004084	21	R3, likainen savi/hiekkamaa	2.	Lasi	Esinelasi		Turkoosi/kirkas, toinen sulanut	2		16,2 g	
2004084	22	R3, likainen savi/hiekkamaa	2.	Lasi	Esinelasi		Ruskea pullon suuosa	1		37,1 g	
2004084	23	R3, likainen savi/hiekkamaa	2.	Lasi	Tasolasi		Kirkas, kohokuviointi	1		27,4 g	
2004084	24	R3, likainen savi/hiekkamaa	2.	Lasi	Esinelasi		Turkoosi, näkyvissä kirjaimet SN	1		9,8 g	
2004084	25	R3, puhdas hiekka	10.	Lasi	Esinelasi		Turkoosi	1		28,4 g	
2004084	26	Profiili B		Luu			Eläimen luuta	1		5,7 g	
2004084	27	Profiili I, tumma likamaa	6.	Luu			Nisäkkään luuta, kylkiluun kappale, nilkan luu	4		98,8 g	

KM_pää	KM_ala	Rakenne/profiili	Yksikkö	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004085	1	1. kaapelikaivanto	tiilimurskainen likamaa	keramiikka	fajanssi	astia	reuna, valkoinen lasite	1		0,4 g	
2004085	2	1. kaapelikaivanto	tiilimurskainen likamaa	keramiikka	piiposliini	astia	reuna, valkoinen lasite	1		1,0 g	
2004085	3	1. kaapelikaivanto	tiilimurskainen likamaa	luu			palanut	1		0,6 g	
2004085	4	1. kaapelikaivanto, profiili 1	kr. 4 ruskea hiekka	lasi	ikkunalasi		vaaleanvihreä, hieman irisoitunut	1		3,8 g	
2004085	5	1. kaapelikaivanto, kaakkoispääty	kr. 6	liitupiippu			seitsemän liljakuviota	1		2,7 g	
2004085	6	2. kaapelikaivanto, R2	kr. 4 tiilimurskainen tumma hiekka	keramiikka	piiposliini	astia	valkoinen lasite	1		0,4 g	
2004085	7	2. kaapelikaivanto, R2	kr. 4 tiilimurskainen tumma hiekka	lasi	pullolasi	pullo	vihreä	2		2,0 g	
2004085	8	2. kaapelikaivanto, R2	kr. 4 tiilimurskainen tumma hiekka	lasi	ikkunalasi		toinen reuna, toinen sulanut, hieman irisoituneita	2		3,6 g	
2004085	9	2. kaapelikaivanto, R2	kr. 4 tiilimurskainen tumma hiekka	liitupiippu			varrenkatkelma	1		2,0 g	
2004085	10	2. kaapelikaivanto, R2 piirretystä profiilista 80 cm itään	hiili/likamaa	keramiikka	kivisavi	astia	violettikoristeinen	1		4,1 g	

KM_pää	KM_ala	Rakenne/profiili	Yksikkö	Päämateriaali	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
2004085	11	2. kaapelikaivanto, R2 piirretystä profiilista 80 cm itään	hiili/likamaa	lasi	pullolasi	pullo	vihreä, kuplainen, hieman iridisoitunut	1		35,0 g	
2004085	12	2. kaapelikaivanto, R2 piirretystä profiilista 80 cm itään	hiili/likamaa	liitupiippu			varrenkatkelma	1		3,4 g	
2004085	13	2. kaapelikaivanto, R2 piirretystä profiilista 80 cm itään	hiili/likamaa	lasi/metalli		kuona	sulanutta lasia ja rautakuonaa	9		493,9 g	
2004085	14	2. kaapelikaivanto, R3	krs. 2 tumma likamaa	lasi	ikkunalasi		vaalvihr, osa iridisoituneita, 2 sulanutta, 2 reunaa, yhdessä ehyt ja nyrhitty reuna, 2 leikattua	12		28,6 g	
2004085	15	2. kaapelikaivanto, R3	krs. 2 tumma likamaa	liitupiippu			varrenkatkelma	1		1,8 g	
2004085	16	2. kaapelikaivanto, R3	krs. 3 hiilikerros, syvyys 50 cm	lasi	ikkunalasi		4 hieman sulanutta ja iridisoitunutta	5		5,8 g	
2004085	17	2. kaapelikaivanto, R3	krs. 3 hiilikerros, syvyys 50 cm	liitupiippu			varrenkatkelma	1		2,7 g	
2004085	18	2. kaapelikaivanto, R3	krs. 2 tumma likamaa	metalli	rauta	naula		1		28,3 g	POISTETTU

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	1	Oulu	Oikokatu		Oulun Veden uusi vesiputki vasemmalla	0	TK	13.5.2004	2004	dia	kino
125535	2	Oulu	Oikokatu		muutamia kerroksia putken alta	10	TK	13.5.2004	2004	dia	kino
125535	3	Oulu	Oikokatu	ennen kaivuuta		5	TK	14.5.2004	2004	dia	kino
125535	4	Oulu	Oikokatu	ennen kaivuuta		5	TK	14.5.2004	2004	dia	kino
125535	5	Oulu	Oikokadun ja Torikadun risteys		Oulun Veden ja Katutuotannon työmaat	10	TK	14.5.2004	2004	dia	kino
125535	6	Oulu	Oikokadun ja Torikadun risteys		viemärikaivantoa	40	TK	17.5.2004	2004	dia	kino
125535	7	Oulu	Torikatu		puuroskakerros, josta luuta	50	TK	17.5.2004	2004	dia	kino
125535	8	Oulu	Torikatu		nykyisen ojan kivipengerrystä mullan alla	300	TK	17.5.2004	2004	dia	kino
125535	9	Oulu	Oikokatu	Profiili 1	kerrokset viemärikaivokaivannon itäseinämässä	50	TK	17.5.2004	2004	dia	kino
125535	10	Oulu	Oikokatu	Profiili 1	kerrokset viemärikaivokaivannon itäseinämässä	50	TK	17.5.2004	2004	dia	kino
125535	11	Oulu	Oikokatu	Profiili 1	itäprofiili, viemärikaivokaivanto, kivet, likamaa, puuroska ja puut, hiekka alla	50	TK	17.5.2004	2004	dia	kino
125535	12	Oulu	Oikokatu	Profiili 1	itäprofiili, viemärikaivokaivanto, kivet, likamaa, puuroska ja puut, hiekka alla	50	TK	17.5.2004	2004	dia	kino
125535	13	Oulu	Oikokatu	Profiili 2	eteläprofiili	200	TK	17.5.2004	2004	dia	kino
125535	14	Oulu	Oikokatu	1. viemärikaivannon jälkeen		40	TK	17.5.2004	2004	dia	kino
125535	15	Oulu	Oikokatu	Profiili 2	eteläprofiili	200	TK	18.5.2004	2004	dia	kino
125535	16	Oulu	Oikokatu	Profiili 2	eteläprofiili	200	TK	18.5.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	17	Oulu	Oikokatu	R2	sillan peruskiviä	210	TK	18.5.2004	2004	dia	kino
125535	18	Oulu	Oikokatu	R2	sillan peruskiviä	210	TK	18.5.2004	2004	dia	kino
125535	19	Oulu	Oikokatu	Yleiskuva	2. viemärikaivokaivanto, R2 ja R1 vasemmalla	350	TK	19.5.2004	2004	dia	kino
125535	20	Oulu	Oikokatu	Yleiskuva	3. viemärikaivokaivanto, sekoittunutta maata	0	TK	19.5.2004	2004	dia	kino
125535	21	Oulu	Oikokatu	R3, länsiprofiili	talon pohjan tiiltä, hiiltä, kiviä	280	TK	19.5.2004	2004	dia	kino
125535	22	Oulu	Oikokatu	R3, länsiprofiili	länsiprofiili	250	TK	19.5.2004	2004	dia	kino
125535	23	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	hiilikerrosta, löytöjä	0	TK	19.5.2004	2004	dia	kino
125535	24	Oulu	Oikokatu	R4	vanhaa katukiveystä, 3. viemärikaivannon itäprofiili	200	TK	19.5.2004	2004	dia	kino
125535	25	Oulu	Oikokatu	R4	vanhaa katukiveystä, 3. viemärikaivannon itäprofiili	200	TK	19.5.2004	2004	dia	kino
125535	26	Oulu	Oikokatu	R3, jatko		150	TK	19.5.2004	2004	dia	kino
125535	27	Oulu	Oikokatu	R3, jatko		150	TK	19.5.2004	2004	dia	kino
125535	28	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	sisäseinää	150	TK	19.5.2004	2004	dia	kino
125535	29	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	sisäseinää	150	TK	19.5.2004	2004	dia	kino
125535	30	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	reuna, sisus hiiltynyt ja vieressä oleva puu	300	TK	19.5.2004	2004	dia	kino
125535	31	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	täyttöhiekkä, lattiaparru, lattialankkujen jäännöksiä	200	TK	19.5.2004	2004	dia	kino
125535	32	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	täyttöhiekkä, lattiaparru, lattialankkujen jäännöksiä	400	TK	19.5.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	33	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	lattialankkuja	100	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	34	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	lattialankkuja	200	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	35	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	lattialankkuja	300	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	36	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	sisäpuolta	100	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	37	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	sisäpuolta	100	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	38	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	tiili/lautarakenne enemmän kaivettuna	200	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	39	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	tiili/lautarakenne enemmän kaivettuna	300	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	40	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	tiili/lautarakenne	200	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	41	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	tiili/lautarakenne	200	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	42	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	tiili/lautarakenne	300	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	43	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	lauta lankun päällä, profiili jatkuu profiiliin länteen	300	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	44	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	laudat	0	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	45	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	yleiskuva	200	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	46	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	toinen perushirsi paljastuneena	0	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	47	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	toinen perushirsi paljastuneena	200	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	48	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	peruskiviä paljastettuna	100	TK	20.5.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	49	Oulu	Oikokatu	R3, jatko	peruskiviä paljastettuna	180	TK	20.5.2004	2004	dia	kino
125535	50	Oulu	Oikokatu	R5	peruskiveystä	100	TK	21.5.2004	2004	dia	kino
125535	51	Oulu	Oikokatu	R5	peruskiveystä	200	TK	21.5.2004	2004	dia	kino
125535	52	Oulu	Oikokatu	R6	peruskivet		TK	21.5.2004	2004	dia	kino
125535	53	Oulu	Oikokatu	R6	peruskivet		TK	21.5.2004	2004	dia	kino
125535	54	Oulu	Oikokatu	R7	itäprofiili, likamaakerros, rakennusjätettä	100	TK	21.5.2004	2004	dia	kino
125535	55	Oulu	Oikokatu	R7	länsiprofiili, rakennusjätettä	300	TK	21.5.2004	2004	dia	kino
125535	56	Oulu	Oikokatu	R7	kaivamista	150	TK	21.5.2004	2004	dia	kino
125535	57	Oulu	Oikokatu	R8	peruskivet	50	TK	24.5.2004	2004	dia	kino
125535	58	Oulu	Oikokatu	R8	peruskivet	250	TK	24.5.2004	2004	dia	kino
125535	59	Oulu	Oikokatu	R9	peruskivet	180	TK	24.5.2004	2004	dia	kino
125535	60	Oulu	Oikokatu	R9	peruskivet	280	TK	24.5.2004	2004	dia	kino
125535	61	Oulu	Oikokatu	R10	talon reunat ja lautaa	180	TK	24.5.2004	2004	dia	kino
125535	62	Oulu	Oikokatu	R10		180	AK	24.5.2004	2004	dia	kino
125535	63	Oulu	Oikokatu	R10		180	AK	24.5.2004	2004	dia	kino
125535	64	Oulu	Oikokatu	R11		180	AK	24.5.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	65	Oulu	Oikokatu	R11	eteläpään lattiaa	80	AK	24.5.2004	2004	dia	kino
125535	66	Oulu	Oikokatu	R11	pohjoinen lattia ja kivet	80	AK	24.5.2004	2004	dia	kino
125535	67	Oulu	Oikokatu	R11	perushirsi, dendronäyte 1	350	AK	25.5.2004	2004	dia	kino
125535	68	Oulu	Oikokatu	R11	perushirsi, dendronäyte 1	220	AK	25.5.2004	2004	dia	kino
125535	69	Oulu	Oikokatu	R11, jatko	roskakuoppa	380	AK	25.5.2004	2004	dia	kino
125535	70	Oulu	Oikokatu	R11, jatko	roskakuoppa	180	AK	25.5.2004	2004	dia	kino
125535	71	Oulu	Oikokatu	R11, jatko	roskakuoppa	80	AK	25.5.2004	2004	dia	kino
125535	72	Oulu	Oikokatu	vanhoja tiekerroksia	Madetojanpuiston profiili	220	TK	25.5.2004	2004	dia	kino
125535	73	Oulu	Oikokatu	vanhoja tiekerroksia	Madetojanpuiston profiili	300	TK	25.5.2004	2004	dia	kino
125535	74	Oulu	Torikatu	Profiili A	kaukolämpökaivanto, Asemakadun ja torikadun risteys	180	TK	25.5.2004	2004	dia	kino
125535	75	Oulu	Torikatu	Profiili B	kaukolämpökaivanto, kaupungintalon puoli, sillan itäreuna, pyörä- ja autotien	180	TK	25.5.2004	2004	dia	kino
125535	76	Oulu	Torikatu	yleiskuva sillan purusta		100	TK	25.5.2004	2004	dia	kino
125535	77	Oulu	Torikatu	yleiskuva sillan purusta	kuoppa keskellä	200	TK	25.5.2004	2004	dia	kino
125535	78	Oulu	Torikatu	Yleiskuva sillan eteläpuolelta		230	TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	79	Oulu	Oikokatu	likamaan loppu		380	TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	80	Oulu	Oikokatu	Oikokadun pääty	itäprofiili	80	TK	26.5.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	81	Oulu	Torikatu	Profiili C	kaukolämpökaivanto	350	TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	82	Oulu	Torikatu	sillan purkua	laitakiveystä	380	TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	83	Oulu	Torikatu	sillan länsipuoli		100	TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	84	Oulu	Torikatu	sillan keskustaa kaivettuna	kuva Nukulle päin	220	TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	85	Oulu	Torikatu	sillan purkua	takana kaupungintalo	180	TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	86	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua	200	TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	87	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	88	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	89	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	90	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	91	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	92	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	93	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	94	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	95	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	96	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	97	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	98	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	99	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	100	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	101	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	102	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua		TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	103	Oulu	Torikatu	yleiskuva	pohjoinen laita irrotettuna	200	TK	26.5.2004	2004	dia	kino
125535	104	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua	160	TK	27.5.2004	2004	dia	kino
125535	105	Oulu	Torikatu	sillan purkua	eteläpuoli	200	TK	27.5.2004	2004	dia	kino
125535	106	Oulu	Torikatu	sillan purkua	eteläpuoli	100	TK	27.5.2004	2004	dia	kino
125535	107	Oulu	Torikatu	Profiili D	sillan eteläpuoli	100	AK	27.5.2004	2004	dia	kino
125535	108	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua	100	AK	27.5.2004	2004	dia	kino
125535	109	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua	100	AK	27.5.2004	2004	dia	kino
125535	110	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua	100	AK	27.5.2004	2004	dia	kino
125535	111	Oulu	Torikatu	yleiskuva	abysmaalinen hässäkkä	200	TK	28.5.2004	2004	dia	kino
125535	112	Oulu	Torikatu	Profiili D	hiili/likamaakerrokset	110	TK	31.5.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	113	Oulu	Kaupungintalon takapiha	Profiili E		100	TK	31.5.2004	2004	dia	kino
125535	114	Oulu	Kaupungintalon takapiha		profiili kaaren eteläosasta	180	TK	31.5.2004	2004	dia	kino
125535	115	Oulu	Torikatu		yleiskuva	180	TK	31.5.2004	2004	dia	kino
125535	116	Oulu	Kaupungintalon takapiha	Profiili E, R13	kivijalan profiilia	200	TK	31.5.2004	2004	dia	kino
125535	117	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua	200	TK	31.5.2004	2004	dia	kino
125535	118	Oulu	Torikatu	yleiskuva	sillan purkua	200	TK	31.5.2004	2004	dia	kino
125535	119	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	Profiili F/R14	lautaa, tiili/hiilikerros	250	TK	1.6.2004	2004	dia	kino
125535	120	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	Profiili F	lautaa, tiili/hiilikerros	250	TK	1.6.2004	2004	dia	kino
125535	121	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	Profiili F, R14	viemäri, puuta ja tuohta	250	TK	1.6.2004	2004	dia	kino
125535	122	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	Profiili F, R14	viemäri, puuta ja tuohta	250	TK	1.6.2004	2004	dia	kino
125535	123	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	R15	laudat, hiilikerros	380	TK	1.6.2004	2004	dia	kino
125535	124	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	R14	viemäri, tuohta ympärillä	300	TK	1.6.2004	2004	dia	kino
125535	125	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	R14	viemäri, tuohta ympärillä	300	TK	1.6.2004	2004	dia	kino
125535	126	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	R14	viemäri, tuohta ympärillä	200	TK	1.6.2004	2004	dia	kino
125535	127	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	R14	viemäri ylälaudan poiston jälkeen, liitospuu	300	TK	1.6.2004	2004	dia	kino
125535	128	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	R15, jatko	kävelysiltapuita, koillisprofiilissa	50	TK	1.6.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	129	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	R16	koteloviemäri	120	TK	1.6.2004	2004	dia	kino
125535	130	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	R16	koteloviemäri	200	TK	1.6.2004	2004	dia	kino
125535	131	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	yleiskuva		380	TK	1.6.2004	2004	dia	kino
125535	132	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	yleiskuva		150	SL	2.6.2004	2004	dia	kino
125535	133	Oulu	Torikatu	Profiili A	kaukolämpökaivannon koillisprofiili	100	TK	2.6.2004	2004	dia	kino
125535	134	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	R17	satama-allaskiviä	100	SL	2.6.2004	2004	dia	kino
125535	135	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	R17	satama-allaskiviä	100	SL	2.6.2004	2004	dia	kino
125535	136	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	R17	satama-allaskiviä	100	SL	2.6.2004	2004	dia	kino
125535	137	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto	R17	ylhäältä	0	SL	2.6.2004	2004	dia	kino
125535	138	Oulu	Oikokatu	R18	tiiliuuni	350	TK	3.6.2004	2004	dia	kino
125535	139	Oulu	Oikokatu	R18	tiiliuunin pohja	120	TK	3.6.2004	2004	dia	kino
125535	140	Oulu	Oikokatu	R18	tiiliuunin pohja	350	TK	3.6.2004	2004	dia	kino
125535	141	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto		kaivannon itäpuoli, kuvattu Torikadulta	80	SL	3.6.2004	2004	dia	kino
125535	142	Oulu	Oikokatu	R18	tiiliuunin holvikaariseinän taustan profiili, kiviä ja hiiltynyttä puuta	180	TK	3.6.2004	2004	dia	kino
125535	143	Oulu	Oikokatu	yleiskuva	R18 etualalla, alla puhdas hiekka	380	TK	3.6.2004	2004	dia	kino
125535	144	Oulu	Oikokatu	R19	kivijalkaa	0	SL	3.6.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	145	Oulu	Oikokatu	R19		350	SL	4.6.2 004	2004	dia	kino
125535	146	Oulu	Oikokatu	R19		100	SL	4.6.2 004	2004	dia	kino
125535	147	Oulu	Oikokatu		Myllynkivi ja kenttälapio	350	SL	4.6.2 004	2004	dia	kino
125535	148	Oulu	Kaupunginojan sivuvientikaivanto		puuroskaa eteläprofiilissa	50	SL	4.6.2 004	2004	dia	kino
125535	149	Oulu	Oikokatu	R20		0	SL	4.6.2 004	2004	dia	kino
125535	150	Oulu	Oikokatu		luonnonkivi Kolmiotalon kyljessä	50	SL	4.6.2 004	2004	dia	kino
125535	151	Oulu	Oikokatu	R21		50	SL	4.6.2 004	2004	dia	kino
125535	152	Oulu	Oikokatu	R20 ja R21	Titta piirtää R21	0	SL	4.6.2 004	2004	dia	kino
125535	153	Oulu	Oikokatu	vanhaa pohjausta	Oikokadun eteläprofiili, tumma kerros R7	200	TK	4.6.2 004	2004	dia	kino
125535	154	Oulu	Oikokatu	R22		30	SL	7.6.2 004	2004	dia	kino
125535	155	Oulu	Oikokatu	R23		300	SL	7.6.2 004	2004	dia	kino
125535	156	Oulu	Oikokatu	R23		100	SL	7.6.2 004	2004	dia	kino
125535	157	Oulu	Oikokatu	R23	2 kivikertaa ja alhaalla yksi kivikerta pienemmistä kivistä	300	TK	7.6.2 004	2004	dia	kino
125535	158	Oulu	Oikokatu	R23	3. kivikertaa	300	TK	7.6.2 004	2004	dia	kino
125535	159	Oulu	Oikokatu	R23	3. kivikertaa	0	TK	7.6.2 004	2004	dia	kino
125535	160	Oulu	Torikatu		sillan alusta	200	SL	7.6.2 004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	161	Oulu	Oikokatu	R23	alinta kivikertaa	0	TK	7.6.2004	2004	dia	kino
125535	162	Oulu	Oikokatu	R22	lauta-aluetta kaivettuna	300	TK	7.6.2004	2004	dia	kino
125535	163	Oulu	Oikokatu	R23	alinta kivikertaa, jatkuu Kolmiotalon seinään saakka	0	TK	7.6.2004	2004	dia	kino
125535	164	Oulu	Oikokatu	Profiili G		300	TK	7.6.2004	2004	dia	kino
125535	165	Oulu	Torikatu	Torikadun sillan purku	siltapetiä	200	SL	7.6.2004	2004	dia	kino
125535	166	Oulu	Torikatu	Torikadun sillan purku	siltapetiä	200	SL	7.6.2004	2004	dia	kino
125535	167	Oulu	Torikatu	Torikadun sillan purku	siltapetiä pystyssä	220	SL	7.6.2004	2004	dia	kino
125535	168	Oulu	Torikatu	Torikadun sillan purku	tuhottua siltapetiä	200	SL	7.6.2004	2004	dia	kino
125535	169	Oulu	Oikokatu	Profiili H		220	AKP	7.6.2004	2004	dia	kino
125535	170	Oulu	Torikatu	K-kaiverrus	siltapedin puussa	0	SL	7.6.2004	2004	dia	kino
125535	171	Oulu	Torikatu		siltapetiä puretaan	250	SL	7.6.2004	2004	dia	kino
125535	172	Oulu	Torikatu	yleiskuva		300	TK	8.6.2004	2004	dia	kino
125535	173	Oulu	Torikatu	yleiskuva	siltapedistä	220	TK	8.6.2004	2004	dia	kino
125535	174	Oulu	Torikatu		ylempi lautarakenne sillasta	50	TK	8.6.2004	2004	dia	kino
125535	175	Oulu	Torikatu		siltapedin veistetty (lovettu) hirsi		TK	8.6.2004	2004	dia	kino
125535	176	Oulu	Torikatu		siltapedin veistetty (lovettu) hirsi		TK	8.6.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	177	Oulu	Torikatu		sillan syvemmälle ulottuvia perushirsiiä	200	SL	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	178	Oulu	Torikatu		sillan syvemmälle ulottuvia perushirsiiä	200	TK	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	179	Oulu	Torikatu	D9			TK	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	180	Oulu	Torikatu	D9			TK	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	181	Oulu	Torikatu	D9	dendrokronologianäytteen ottopaikka		TK	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	182	Oulu	Torikatu	D9	sahattuna		TK	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	183	Oulu	Torikatu	D9	sahattuna		TK	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	184	Oulu	Kajaaninkatu	R24	lautalattiaa ja kivet	220	TK	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	185	Oulu	Kajaaninkatu	R24	lautalattiaa ja kivet	80	TK	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	186	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili I		320	TK	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	187	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili J	keskitien profiili, laudat alla	380	TK	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	188	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili K	R24:n yhteydessä	240	SL	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	189	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili K	R24:n yhteydessä	240	SL	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	190	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili K	Sanna piirtää, Kajaaninkadun itäinen kaivanto	350	TK	9.6.2004	2004	dia	kino
125535	191	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili M		280	AKP	10.6.2004	2004	dia	kino
125535	192	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili N		350	AKP	10.6.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	193	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili N		350	AKP	10.6.2004	2004	dia	kino
125535	194	Oulu	Torikatu	R27	Torikadun Kajaaninkadun ja Linnankadun välinen osa	300	TK	10.6.2004	2004	dia	kino
125535	195	Oulu	Torikatu	R27	Torikadun Kajaaninkadun ja Linnankadun välinen osa	250	TK	10.6.2004	2004	dia	kino
125535	196	Oulu	Kajaaninkatu	R26		150	AKP	10.6.2004	2004	dia	kino
125535	197	Oulu	Kajaaninkatu	R26		50	AKP	10.6.2004	2004	dia	kino
125535	198	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili L		280	AKP	10.6.2004	2004	dia	kino
125535	199	Oulu	Kajaaninkatu	yleiskuva		160	TK	11.6.2004	2004	dia	kino
125535	200	Oulu	Torikatu	yleiskuva	kadun eteläpuoleinen kaivanto ja silta	220	TK	11.6.2004	2004	dia	kino
125535	201	Oulu	Kajaaninkatu	yleiskuva	Sanna profiili N:llä ja Annakaisa R26:lla	0	TK	11.6.2004	2004	dia	kino
125535	202	Oulu	Kajaaninkatu	R26	profiili	350	AKP	11.6.2004	2004	dia	kino
125535	203	Oulu	Kajaaninkatu	R26	profiili	350	AKP	11.6.2004	2004	dia	kino
125535	204	Oulu	Saaristonkatu	Profiili A		220	SL	11.6.2004	2004	dia	kino
125535	205	Oulu	Saaristonkatu	Profiili A		300	SL	11.6.2004	2004	dia	kino
125535	206	Oulu	Saaristonkatu	Profiili B		200	SL	11.6.2004	2004	dia	kino
125535	207	Oulu	Saaristonkatu	Profiili C		0	SL	11.6.2004	2004	dia	kino
125535	208	Oulu	Saaristonkatu	yleiskuva		100	SL	11.6.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	209	Oulu	Saaristonkatu	yleiskuva		300	SL	11.6.2004	2004	dia	kino
125535	210	Oulu	Saaristonkatu	Profiili D		220	TK	11.6.2004	2004	dia	kino
125535	211	Oulu	Saaristonkatu	Profiili D		200	TK	11.6.2004	2004	dia	kino
125535	212	Oulu	Torikatu	R29	tiilet poistettu, puuroskaa alla hieman kuopanteessa	210	TK	14.6.2004	2004	dia	kino
125535	213	Oulu	Torikatu	R29	lisää puuroskaa	220	TK	14.6.2004	2004	dia	kino
125535	214	Oulu	Torikatu	R29	koko alueen pituus näkyvissä	220	AKP	14.6.2004	2004	dia	kino
125535	215	Oulu	Torikatu	Profiili O		220	AKP	14.6.2004	2004	dia	kino
125535	216	Oulu	Torikatu		Kaupungintalon puoli, etualalla mustaa maata, profiilissa iso kivi	200	SL	14.6.2004	2004	dia	kino
125535	217	Oulu	Torikatu		pohjauksen alapuolelle jääviä kerroksia, Profiili O:sta länteen	200	SL	14.6.2004	2004	dia	kino
125535	218	Oulu	Torikatu	yleiskuva	pohjaus, Profiili O:sta länteen	200	SL	14.6.2004	2004	dia	kino
125535	219	Oulu	Torikatu	Profiili P	keskitien profiili, likamaata	360	TK	14.6.2004	2004	dia	kino
125535	220	Oulu	Torikatu	Profiili Q		100	TK	14.6.2004	2004	dia	kino
125535	221	Oulu	Torikatu	Profiili Q		80	TK	14.6.2004	2004	dia	kino
125535	222	Oulu	Torikatu	R31	peruskivet ja laudat	220	TK	14.6.2004	2004	dia	kino
125535	223	Oulu	Torikatu	R31	peruskivet ja laudat	10	TK	14.6.2004	2004	dia	kino
125535	224	Oulu	Torikatu	R31, Profiili P	likamaa vasemmalla, R31:n peruskivet ja laudat oikealla	360	TK	15.6.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	225	Oulu	Torikatu	R32	osa A	200	SL	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	226	Oulu	Torikatu	R32	osa A	100	SL	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	227	Oulu	Torikatu	R32	osa A	0	AKP	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	228	Oulu	Torikatu	R32	osa A	100	SL	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	229	Oulu	Torikatu	R32	osa A	200	SL	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	230	Oulu	Torikatu	R31	enemmän paljastuneena	220	TK	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	231	Oulu	Torikatu	R31	enemmän paljastuneena	180	TK	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	232	Oulu	Torikatu	R33a		200	SL	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	233	Oulu	Torikatu	R33b		300	AKP	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	234	Oulu	Torikatu	R33b		100	AKP	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	235	Oulu	Torikatu	R31	toinen (alempi) lautataso	180	TK	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	236	Oulu	Torikatu	R31	toinen (alempi) lautataso	40	TK	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	237	Oulu	Torikatu	R32	osa B	220	AKP	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	238	Oulu	Torikatu	R32	osa B	200	AKP	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	239	Oulu	Torikatu	R32	osa B	180	AKP	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	240	Oulu	Torikatu	R32	Profiili	100	SL	15.6.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	241	Oulu	Torikatu	R49A		220	AKP	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	242	Oulu	Torikatu	R49A		180	AKP	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	243	Oulu	Torikatu	R31	kolmas lautakerta	220	TK	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	244	Oulu	Torikatu	R31	neljäs lautakerta ja lukko	360	TK	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	245	Oulu	Torikatu	R31	neljäs lautakerta ja lukko	260	TK	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	246	Oulu	Torikatu	D10			AKP	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	247	Oulu	Torikatu	D11			AKP	15.6.2004	2004	dia	kino
125535	248	Oulu	Torikatu	R31 jatko		380	TK	16.6.2004	2004	dia	kino
125535	249	Oulu	Torikatu	R32	profiili	180	AKP	16.6.2004	2004	dia	kino
125535	250	Oulu	Torikatu	Profiili R	Franzenin puiston profiili	170	TK	16.6.2004	2004	dia	kino
125535	251	Oulu	Torikatu		Franzenin puiston luonnollisia kerroksia	170	TK	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	252	Oulu	Torikatu	yleiskuva	Torikatu, Franzenin puistoon päin	200	TK	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	253	Oulu	Torikatu	R32	kaukolämpösulun luona	300	SL	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	254	Oulu	Torikatu	R35	peruskivet	200	SL	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	255	Oulu	Torikatu	R35	päältä	200	SL	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	256	Oulu	Torikatu	Profiili T	eteläosa	170	AKP	17.6.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	257	Oulu	Torikatu	Profiili T	pohjoisosa	170	AKP	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	258	Oulu	Torikatu	R32	sulun pohjoispuoli	100	SL	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	259	Oulu	Torikatu	R32		100	SL	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	260	Oulu	Torikatu	R37	perustuskivi, hirsi, puuta	50	TK	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	261	Oulu	Torikatu	R36	peruskiviä	50	AKP	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	262	Oulu	Torikatu	R32 ja R17	satama-altaan takaosan kiviä ja puuroskaa	350	SL	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	263	Oulu	Torikatu	R32	yksityiskohta R17 satama-altaan kivien läheltä	20	SL	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	264	Oulu	Torikatu	R32	rakenteen itäreuna, kahden laudan juova, Anna-kaisa ja Titta kaivavat	200	SL	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	265	Oulu	Torikatu	R32	rakenteen itäreuna, kahden laudan juova	0	SL	17.6.2004	2004	dia	kino
125535	266	Oulu	Torikatu	R32, jatko 1	katusilta ja kivi, osa C	40	SL	18.6.2004	2004	dia	kino
125535	267	Oulu	Torikatu	R32, jatko 1	vaakapuita enemmän näkyvissä, osa C	40	TK	18.6.2004	2004	dia	kino
125535	268	Oulu	Torikatu	yleiskuva		20	TK	18.6.2004	2004	dia	kino
125535	269	Oulu	Torikatu	yleiskuva		20	TK	18.6.2004	2004	dia	kino
125535	270	Oulu	Torikatu	R36, jatko 1	kolikko näiden päältä	20	TK	21.6.2004	2004	dia	kino
125535	271	Oulu	Torikatu	R38	kellarin päälykiviä	50	SL	21.6.2004	2004	dia	kino
125535	272	Oulu	Torikatu	R38	kellarin profiili	200	SL	21.6.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	273	Oulu	Torikatu	R32, jatko 2	rakenteen loppupää, 2 kiveä, puuroska ollut päällä	360	TK	21.6.2004	2004	dia	kino
125535	274	Oulu	Torikatu	R36, jatko 2	2 viimeistä kiveä kuvassa alhaalla, näkymä kaupungintalon takapihalle	20	TK	21.6.2004	2004	dia	kino
125535	275	Oulu	Torikatu	R32		150	AK	21.6.2004	2004	dia	kino
125535	276	Oulu	Torikatu	R39	paksua hirttä lautojen alla	350	AK	21.6.2004	2004	dia	kino
125535	277	Oulu	Torikatu	R36	profiili	180	TK	21.6.2004	2004	dia	kino
125535	278	Oulu	Torikatu	R17	satama-altaan kivet katkeavat lämpöputkiin	370	TK	22.6.2004	2004	dia	kino
125535	279	Oulu	Torikatu	R17	satama-altaan kivet	0	TK	22.6.2004	2004	dia	kino
125535	280	Oulu	Torikatu	R17	satama-altaan kivet	380	TK	22.6.2004	2004	dia	kino
125535	281	Oulu	Torikatu	yleiskuva	Kajaaninkadun ja Linankadun välinen alue	230	AK	22.6.2004	2004	dia	kino
125535	282	Oulu	Torikatu	yleiskuva	Kajaaninkadun ja Linankadun välinen alue	230	AK	22.6.2004	2004	dia	kino
125535	283	Oulu	Torikatu	yleiskuva	Kajaaninkadun ja Linankadun välinen alue	230	AK	22.6.2004	2004	dia	kino
125535	284	Oulu	Kajaaninkatu	R40	kivijalkaa	50	AK	23.6.2004	2004	dia	kino
125535	285	Oulu	Kajaaninkatu	R40	koskemattoman maan rajat	250	AK	23.6.2004	2004	dia	kino
125535	286	Oulu	Kajaaninkatu	R40		50	AK	23.6.2004	2004	dia	kino
125535	287	Oulu	Kajaaninkatu	R40	päältä	250	AK	23.6.2004	2004	dia	kino
125535	288	Oulu	Kajaaninkatu	R41	likamaa	350	AK	24.6.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	289	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili U	hieman kaivettu, tuumastukki kaivetun ja kaivamattoman alueen rajalla	360	TK	24.6.2004	2004	dia	kino
125535	290	Oulu	Kajaaninkatu	R42		130	AK	28.6.2004	2004	dia	kino
125535	291	Oulu	Kajaaninkatu	R42	peruskivet ja lattiaa	220	TK	28.6.2004	2004	dia	kino
125535	292	Oulu	Kajaaninkatu	R42	peruskivet ja lattiaa	380	TK	28.6.2004	2004	dia	kino
125535	293	Oulu	Kajaaninkatu	R43	kellari	30	AK	28.6.2004	2004	dia	kino
125535	294	Oulu	Kajaaninkatu	R43	kellari	390	AK	28.6.2004	2004	dia	kino
125535	295	Oulu	Kajaaninkatu	R44	lauta R42 alla	360	TK	28.6.2004	2004	dia	kino
125535	296	Oulu	Kajaaninkatu	R44	lauta R42 alla	380	TK	28.6.2004	2004	dia	kino
125535	297	Oulu	Kajaaninkatu	R43		180	AK	28.6.2004	2004	dia	kino
125535	298	Oulu	Kajaaninkatu	R43	kellari ja pohja	40	AK	29.6.2004	2004	dia	kino
125535	299	Oulu	Kajaaninkatu	R43	kellari ja pohja	30	AK	29.6.2004	2004	dia	kino
125535	300	Oulu	Kajaaninkatu	R43	kellarin pohjan laudat	370	AK	29.6.2004	2004	dia	kino
125535	301	Oulu	Kajaaninkatu	R43	kellarin koillisseinä	40	AK	29.6.2004	2004	dia	kino
125535	302	Oulu	Kajaaninkatu	R43	yleiskuva kirkolle päin	100	AK	29.6.2004	2004	dia	kino
125535	303	Oulu	Kajaaninkatu	R43	lattialautojen poiston jälkeen, näkyy pohjamaata, lattian alla ollut laakakivi	20	TK	29.6.2004	2004	dia	kino
125535	304	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili V	likamaata, savea ja lautaa	0	TK	29.6.2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	305	Oulu	Kajaaninkatu	Profiilit V ja J	R46 tasossa, puuta ja puurooskaa kuopanteen pohjalla	350	TK	30.6.2004	2004	dia	kino
125535	306	Oulu	Kajaaninkatu	R45	likamaa alue A 36,5 metriä pankin seinästä	30	AK	30.6.2004	2004	dia	kino
125535	307	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili V	lautatasoa, osa poistettu	350	TK	30.6.2004	2004	dia	kino
125535	308	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili V	hieman pidemmälle kaivettuna	0	TK	30.6.2004	2004	dia	kino
125535	309	Oulu	Kajaaninkatu	R45	likamaata	80	AK	30.6.2004	2004	dia	kino
125535	310	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili X	puuta esillä (R47)	380	TK	30.6.2004	2004	dia	kino
125535	311	Oulu	Kajaaninkatu	Profiili X	puuta, kiveä (R47)	0	TK	30.6.2004	2004	dia	kino
125535	312	Oulu	Kajaaninkatu	R45 F	likamaa-alue ja Antti	360	TK	4.7.2004	2004	dia	kino
125535	313	Oulu	Kajaaninkatu	R45 F	pohjoispuolella kaakkoisprofiili	170	TK	4.7.2004	2004	dia	kino
125535	314	Oulu	Kajaaninkatu	yleiskuva		330	AK	4.7.2004	2004	dia	kino
125535	315	Oulu	Kajaaninkatu	yleiskuva		320	AK	4.7.2004	2004	dia	kino
125535	316	Oulu	Saaristonkatu	yleiskuva	eteläprofiilista, Isokatu-Uusikatu	140	TK	21.7.2004	2004	dia	kino
125535	317	Oulu	Saaristonkatu	yleiskuva	E ja F eteläprofiilit	140	TK	21.7.2004	2004	dia	kino
125535	318	Oulu	Saaristonkatu	Profiili E	Kiviä ja likamaakertaa	180	TK	21.7.2004	2004	dia	kino
125535	319	Oulu	Saaristonkatu	R2	hirsi	160	TK	21.7.2004	2004	dia	kino
125535	320	Oulu	Saaristonkatu	Profiili I	Saaristonkadun ja Uudenkadun nurkalta	220	TK	22.7.2004	2004	dia	kino

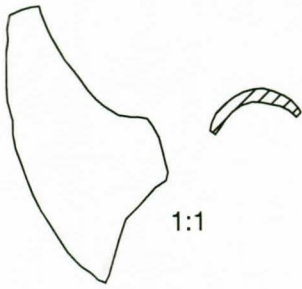
ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125535	321	Oulu	Saaristonkatu	R3	pyöröpuut kivien alla	20	TK	22.7. 2004	2004	dia	kino
125535	322	Oulu	Saaristonkatu	R3	pyöröpuut kivien alla	10	TK	22.7. 2004	2004	dia	kino
125535	323	Oulu	Saaristonkatu	R3	10 puuta	20	TK	22.7. 2004	2004	dia	kino
125535	324	Oulu	Saaristonkatu	R3	10 puuta	360	TK	22.7. 2004	2004	dia	kino
125535	325	Oulu	Saaristonkatu	R3	2. hirsikerta	20	TK	22.7. 2004	2004	dia	kino
125535	326	Oulu	Saaristonkatu	R3	2. hirsikerta	20	TK	22.7. 2004	2004	dia	kino
125535	327	Oulu	Saaristonkatu	R3	poiston jälkeen profilia	380	TK	22.7. 2004	2004	dia	kino
125535	328	Oulu	Saaristonkatu	R3	kolo, yleiskuva	220	TK	22.7. 2004	2004	dia	kino
125535	329	Oulu	Torikatu	R38	kellarin kiviä profiilissa	200	TK	10.8. 2004	2004	dia	kino

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125536	1	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto	Yleiskuva	120	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	2	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto	Yleiskuva	150	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	3	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto	Yleiskuva	320	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	4	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto	Pohjoisprofiili, puiston puhtaata maakerrokset	0	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	5	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto	Yleiskuva	320	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	6	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto	Yleiskuva	150	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	7	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto	Yleiskuva	350	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	8	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto	Eteläprofiili, tiilimurskainen tumma hiekkamaa, n. 6,5 m	200	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	9	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto, profiili 1	Kiviä eteläisessä profiilissa	200	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	10	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto, profiili 1	Kiviä pohjoisessa profiilissa	0	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	11	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto, profiili 1	Kiviä pohjoisessa profiilissa	0	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	12	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto, profiili 1	Kiviä pohjoisessa profiilissa	50	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	13	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto, profiili 1	Yleiskuva, profiili 1 nurkassa	380	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	14	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto, profiili 1	Yleiskuva, profiili 1 etummaisena	300	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	15	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto, puiston kaakkoispäätty	kerroksia profiilissa	200	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	16	Oulu	Franzenin puisto	1. kaapelikaivanto, puiston kaakkoispäätty	Yleiskuva polkujen risteyksestä	380	TK	7.10.	2004	digi	3.1.

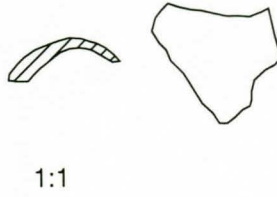
ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125536	17	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, R1	Kivet	0	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	18	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, R1	Kivet	0	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	19	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, R1	Profiilista irronnutta hiiltynyttä puuta		TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	20	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, R1	Hiiltynyttä puuta länsiprofilissa	100	TK	7.10.	2004	digi	3.1.
125536	21	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, R1	Hiiltynyttä puuta länsiprofilissa	100	TK	8.10.	2004	digi	3.1.
125536	22	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, R1	Hiiltynyttä puuta länsiprofilissa	0	TK	8.10.	2004	digi	3.1.
125536	23	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, R2	Kiviä profiilissa polkujen risteyksen jälkeen	370	TK	8.10.	2004	digi	3.1.
125536	24	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto	Iso kivi kaapelikaivannossa	350	TK	8.10.	2004	digi	3.1.
125536	25	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto	Iso kivi kaapelikaivannossa	370	TK	8.10.	2004	digi	3.1.
125536	26	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto	Yleiskuva, Sanna piirtää profiili 2:sta	360	TK	8.10.	2004	digi	3.1.
125536	27	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, profiili 2	Pohjoisprofiilin itäpää	0	TK	8.10.	2004	digi	3.1.
125536	28	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, profiili 2	Pohjoisprofiilin länsipää	380	TK	8.10.	2004	digi	3.1.
125536	29	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto	Yleiskuva	100	TK	8.10.	2004	digi	3.1.
125536	30	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto	Hiilinen likamaa-alue 80 cm itään R2 profiilista	0	TK	8.10.	2004	digi	3.1.
125536	31	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, R3	Peruskivet puiston pohjoisreunalla	140	TK	11.10.	2004	digi	3.1.
125536	32	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, R3	Peruskivet puiston pohjoisreunalla	40	TK	11.10.	2004	digi	3.1.

ID	Alanumero	Kunta	Kohde	Aihe	Kommentti	Suunta	Kuvaaja	Pvm	Vuosi	Tyyppi	Koko
125536	33	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, R3	Peruskivet puiston pohjoisreunalla	50	TK	11.10.	2004	digi	3.1.
125536	34	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, R3		340	TK	11.10.	2004	digi	3.1.
125536	35	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, R3		220	TK	11.10.	2004	digi	3.1.
125536	36	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto, R3		120	TK	11.10.	2004	digi	3.1.
125536	37	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto	Yleiskuva, R3 kohdalta itään	120	TK	11.10.	2004	digi	3.1.
125536	38	Oulu	Franzenin puisto	2. kaapelikaivanto	Yleiskuva, kaivannon lopusta länteen	350	TK	11.10.	2004	digi	3.1.

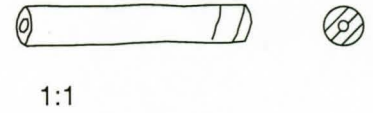

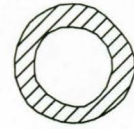
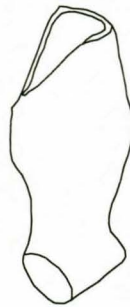
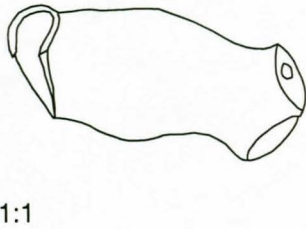
Kajaaninkatu,
KM2004081:7,
Profiili U, R24

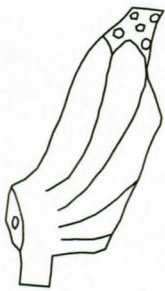
Torikatu, Nuku,
KM2004082:91,
profiili D

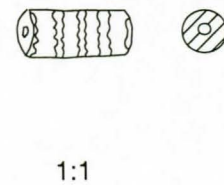
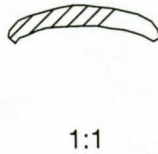
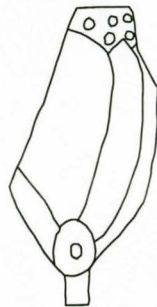
Kajaaninkatu,
KM2004081:19,
R26 profiili

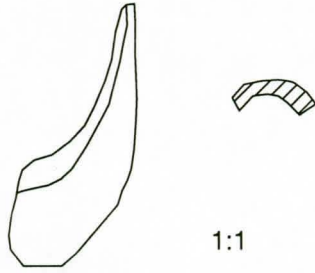
Kajaaninkatu,
KM 2004081:13
R26 Peruskivet

Torikatu, Nuku,
KM2004082:100,
1-6 m PO:sta, likamaa

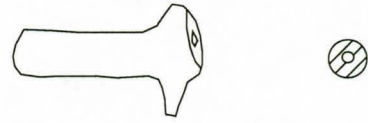

Torikatu, Nuku,
KM2004082:162,
Kaupungintalon takapihan kaivanto

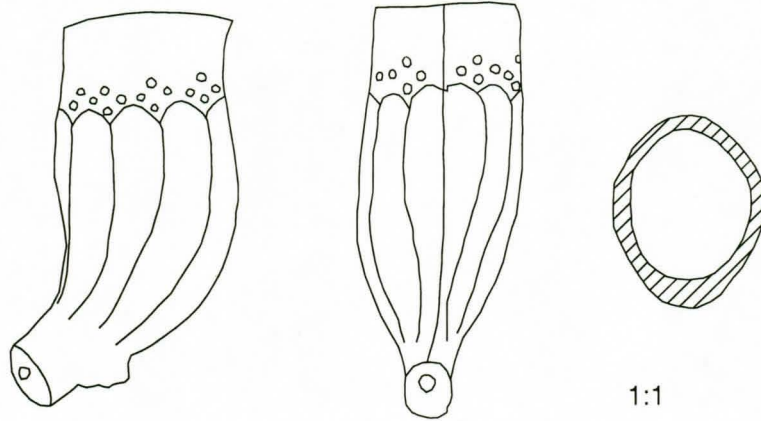
1:1

Torikatu, Lyseo,
KM2004082:27,
R38

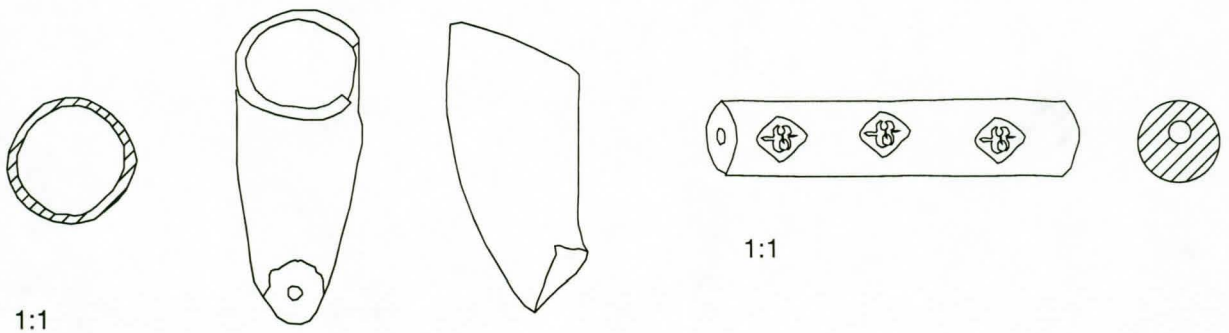
1:1

Torikatu, Kolmiotalo
KM2004082:144,
Profiili A

1:1

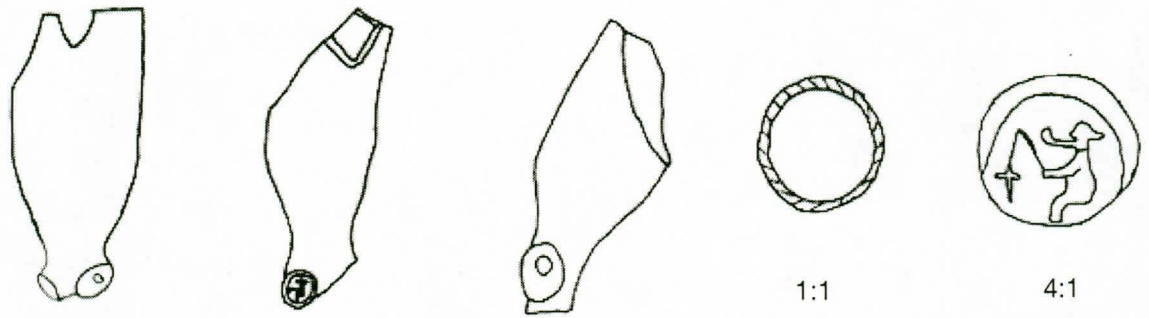
Oikokatu,
KM2004080:158,
R10 lattia

1:1

1:1

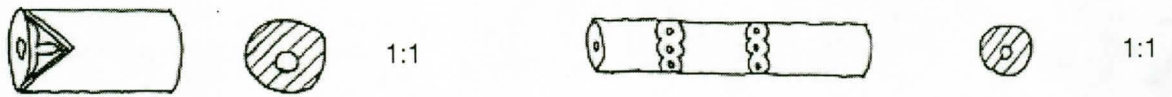
Kajaaninkatu, KM2004081:29, R42

Torikatu, Nuku, KM2004082:117, musta likamaa n. 3-3,5 m mpy sillan etel puolella

Oikokatu, KM2004080:141, R10

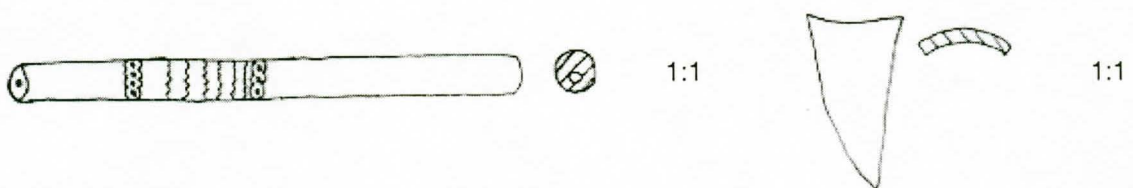
Kajaaninkatu, KM2004081:62, profiili X tasosta

Torikatu, Nuku, KM2004082:40, R 32

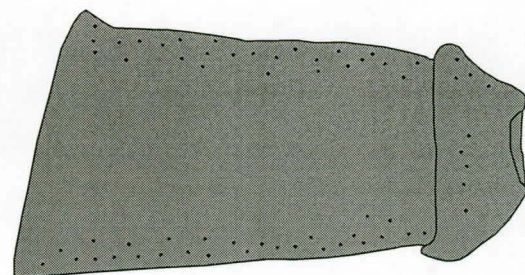
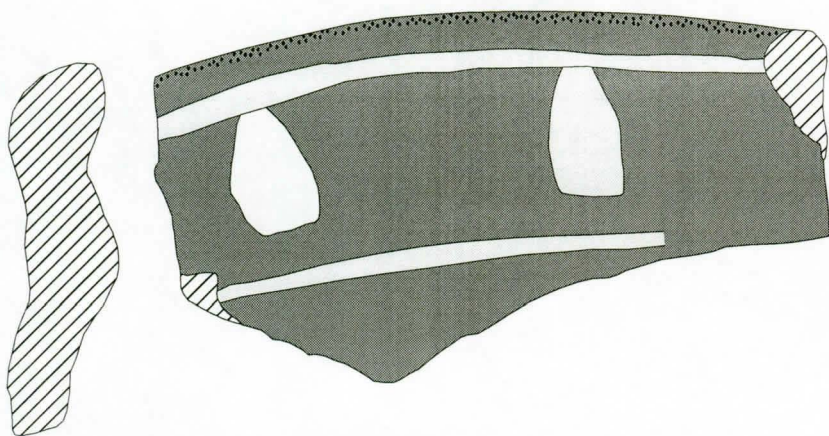
Torikatu, Lyseo, KM2004082:4, R 29

Torikatu, Nuku, KM2004082:62, R 36

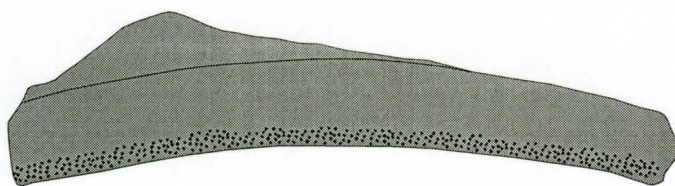

Torikatu, Nuku, KM2004082:70, R 36+R 36 jatko

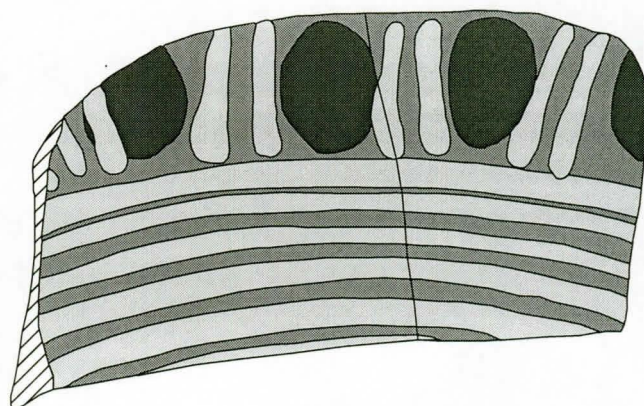
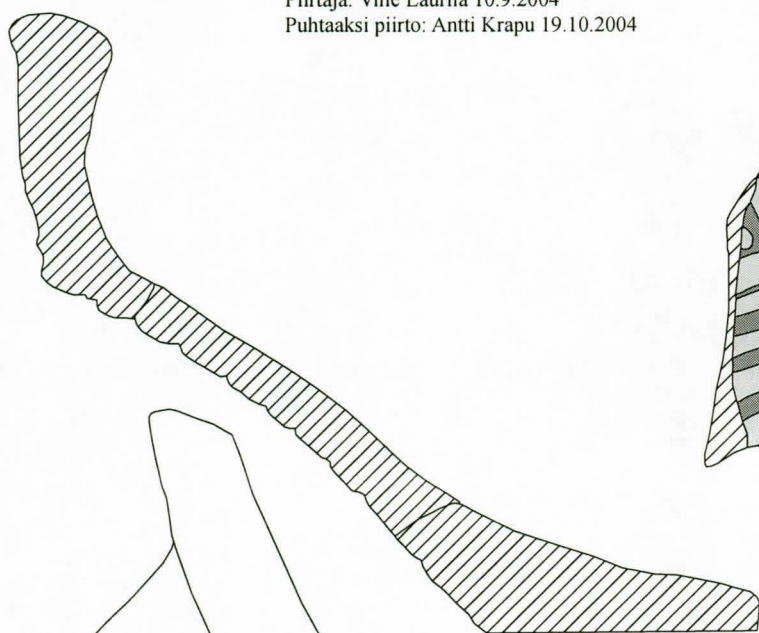
Keramiikkalöytöjä Oikokadulta

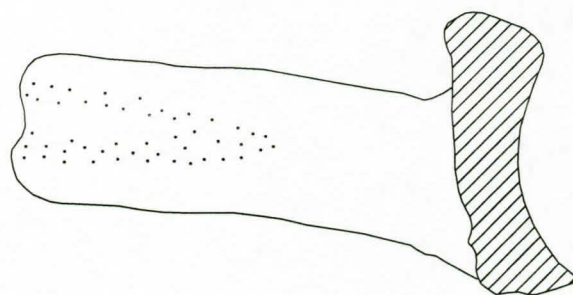
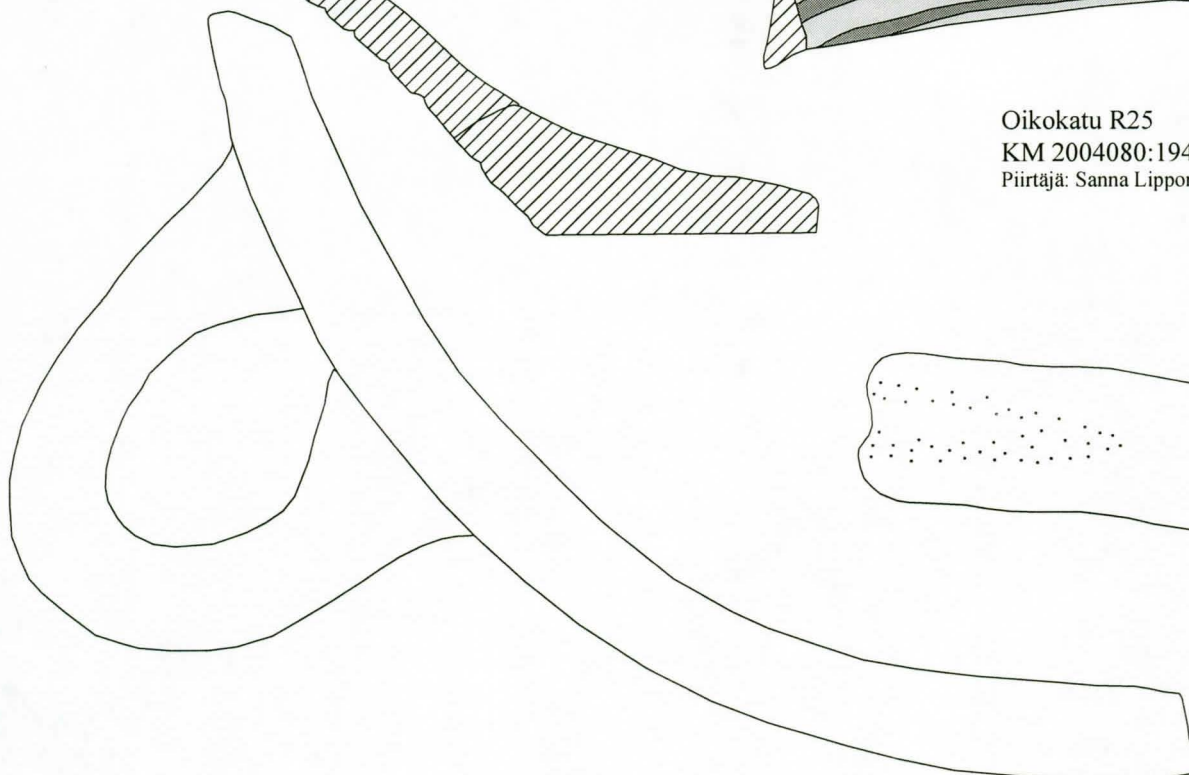
Oikokatu R25
KM 2004080:194
Piirtäjä: Sanna Lipponen 4.10.2004

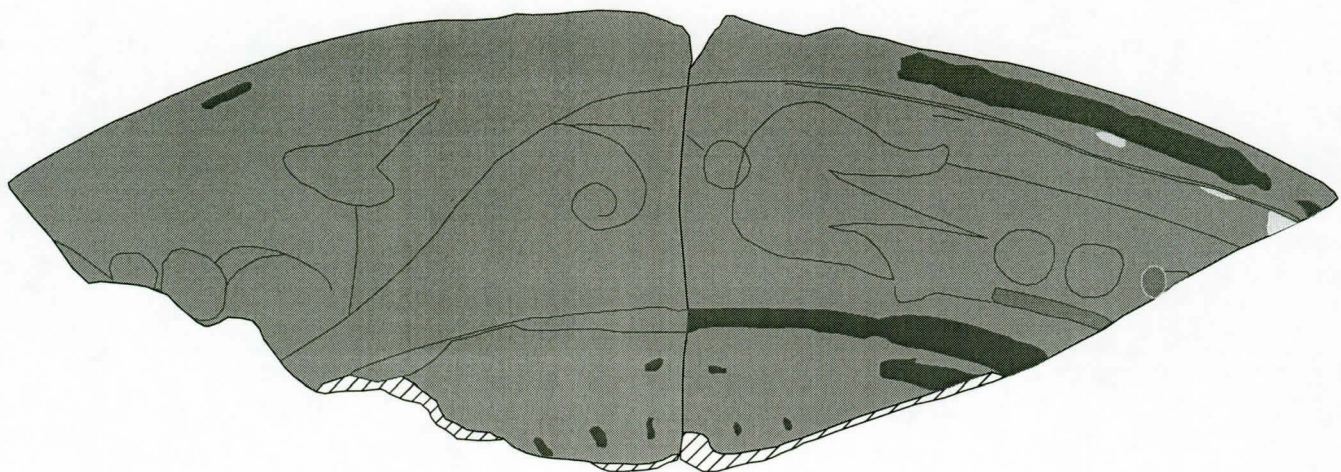
Oikokatu R6
KM 2004080:48
Piirtäjä: Ville Laurila 10.9.2004
Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 19.10.2004

Oikokatu R25
KM 2004080:194
Piirtäjä: Sanna Lipponen 5.10.2004

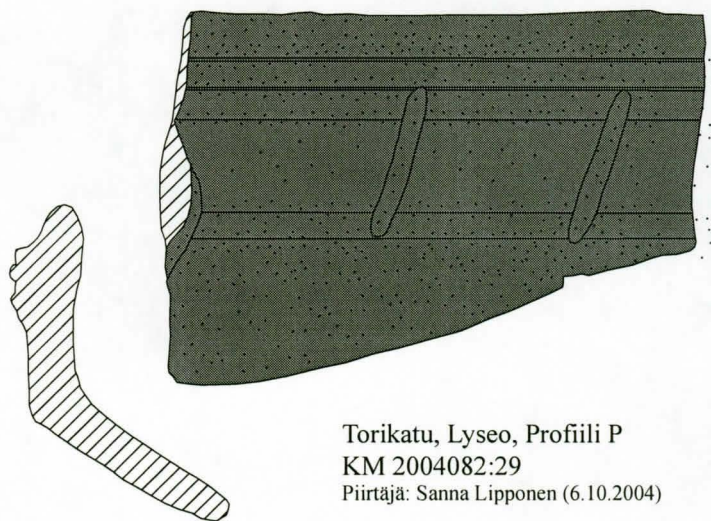
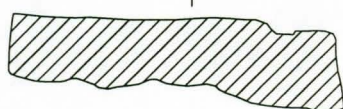
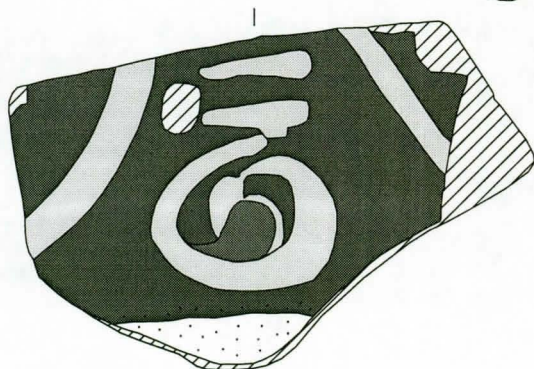
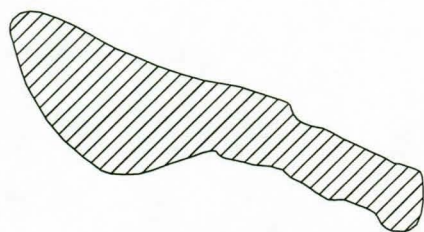

Keramiikkalöytöjä Torikadulta

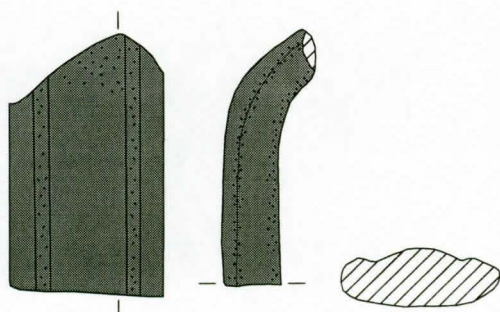

Oikokatu R25
KM 2004080:194
Piirtäjä: Sanna Lipponen (6.10.2004)

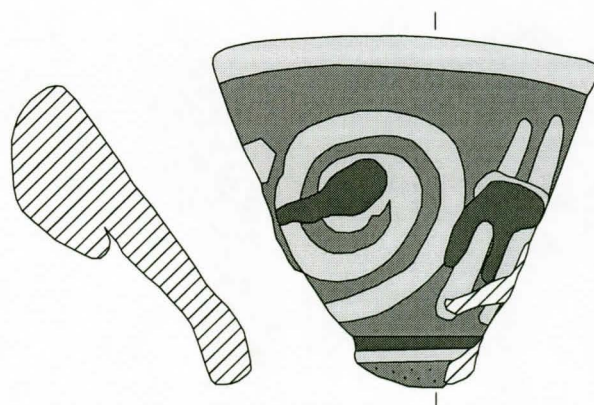
Oikokatu, pohjaus, sadevesikaivannon länsipuoli
KM 2004080:98

Torikatu, Lyseo, Profiili P
KM 2004082:29
Piirtäjä: Sanna Lipponen (6.10.2004)

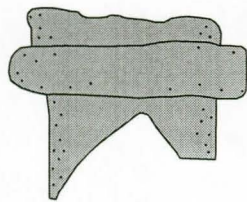

Torikatu, Lyseo, Profiili R
KM 2004082:33
Piirtäjä: Sanna Lipponen 5.10.2004

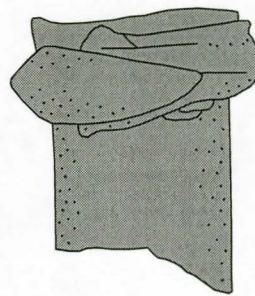

Torikatu, Lyseo, R31 jatko
KM 2004082:23
Piirtäjä: Sanna Lipponen (6.10.2004)

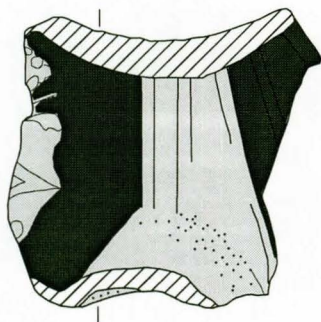
Keramiikka- ja lasilöytöjä Torikadulta

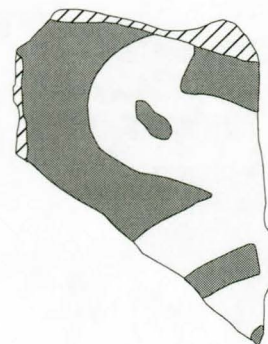
Torikatu, Nuku,
KM2004082:127
Piirtäjä: Sanna Lipponen (5.10.2004)

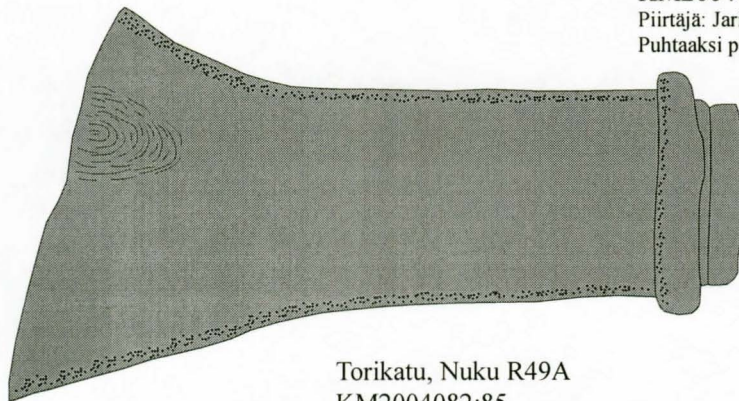
Torikatu, Nuku, R36 ja R36 jatko
KM2004082:71
Piirtäjä: Sanna Lipponen (5.10.2004)

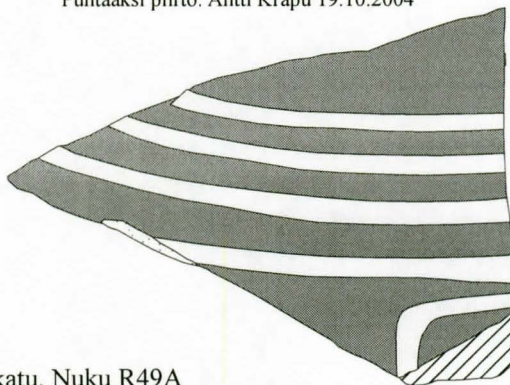
Torikatu, Nuku
KM2004082:119
Piirtäjä: Sanna Lipponen (5.10.2004)

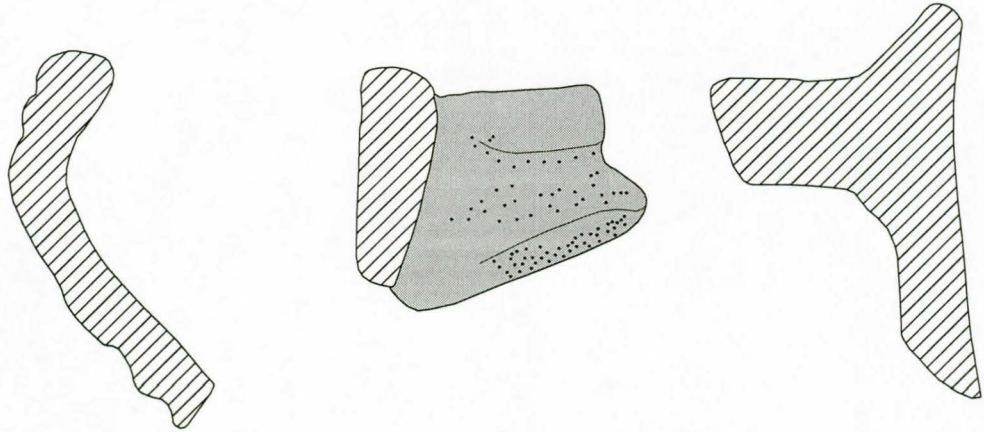
Torikatu, Nuku R36
KM2004082:60
Piirtäjä: Jari Oravainen 10.9.2004
Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 19.10.2004

Torikatu, Nuku R49A
KM2004082:85
Piirtäjä: Sanna Lipponen 4.10.2004
Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 19.10.2004

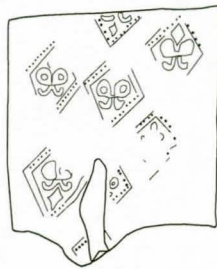
Torikatu, Nuku R49A
KM2004082:85
Piirtäjä: Johanna Varanka 10.9.2004
Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 19.10.2004

Kaupunginojan sivuhaarakaivanto, R14

KM2004082:166

Piirtäjä: Sanna Lipponen (27.10.2004)

Franzenipuisto

KM 2004085:5

Piirtäjä: Sanna Lipponen (26.10.2004)

Kajaaninkatu, profiili X

KM2004081:59

Piirtäjä: Sanna Lipponen 5.10.2004

Puhtaaksi piirto: Antti Krapu 19.10.2004

Piirtäjä: Sanna Lipponen (5.10.2004)

Näyte	Yksikkö	Puulaji ja analyysin tekijä	Kuvaus	Halkaisija	kuvat	Dendrokronologinen tutkimus	Säilytys
D1	Oikokatu, R11 lattian alainen perushirsi	Pinus sylvestris, Titta Kallio	Ei reaktiipuuta/oksia, lustoja arviolta 60-80, mahdollisesti alkuperäinen pinta.	21 cm	67, 68	Ajoitus tehty	JY, Dendrokronologia n lab. ja OY
D2	Torikatu, pitkänsillan peruslauta	Pinus sylvestris, TK	Ei reaktiipuuta/oksia, lustoja arviolta 100, mahdollisesti alkuperäinen pinta.	28 cm			OY Ark. lab.
D3	Torikatu, pitkänsillan perushirsi	Pinus sylvestris, Anna- kaisa Puputti	Ei reaktiipuuta/oksia, lustoja arviolta 70, mahdollisesti alkuperäinen pinta. Kaiverrettu k-kirjain sivussa.	31 cm	170		OY Ark. lab.
D4	Torikatu, pitkänsillan perushirsi	Pinus sylvestris, AP	Ei reaktiipuuta/oksia, lustoja ehkä noin 100, mahdollisesti alkuperäinen pinta, näytteessä naula, veistetty molemmilta sivuilta, itse hirsi loveamaton.	31 cm			OY Ark. lab.
D5	Torikatu, pitkänsillan perushirsi	Pinus sylvestris, AP	Ytimessä reaktiipuuta/oksia, lustoja runsaasti (yli 100), mahdollisesti alkuperäinen pinta.	27 cm			OY Ark. lab.
D6	Torikatu, pitkänsillan perushirsi	Pinus sylvestris, AP	Ei reaktiipuuta/oksia, lustoja runsaasti (voi olla yli satakin), mahdollisesti alkuperäinen pinta.	22,5 cm			OY Ark. lab.
D7	Torikatu, pitkänsillan peruslauta	Pinus sylvestris, AP	Havaittavissa oksia, ei reaktiipuuta, lustoja arviolta 80, ei alkuperäistä pintaa, sillan yläpuolisesta puukerrasta.	25,5 cm			OY Ark. lab.

Näyte	Yksikkö	Puulaji ja analyysin tekijä	Kuvaus	Halkaisija	kuvat	Dendrokronologinen tutkimus	Säilytys
D8	Torikatu, Franzenin puiston reuna, pystypaalu	Pinus sylvestris, AP	Havaittavissa oksia, ei reaktiipuuta, lustoja noin 60, mahdollisesti alkuperäistä pintaa.	18 cm			OY Ark. lab.
D9	Torikatu, satama-allas, kivien alapuolinen hirsi	Pinus sylvestris, AP	Havaittavissa oksia ja reaktiipuuta, ydin laho, lustoja arviolta 80-100, mahdollisesti alkuperäinen pinta. Hirren kokonaispituus 1,85 m. 2 sivua veistetty.	26,5 cm	179- 183	Ajoitus tehty	JY, Dendrokr onologia n lab. ja OY
D10	Torikatu, R32	Pinus sylvestris, AP	Ei reaktiipuuta/oksia, lustoja arviolta 60, mahdollisesti alkuperäinen pinta.	18 cm	246	Ajoitus tehty	JY, Dendrokr onologia n lab. ja OY
D11	Torikatu, R32	Pinus sylvestris, AP	Ei reaktiipuuta/oksia, lustoja arviolta 80, mahdollisesti alkuperäinen pinta.	22,5 cm	247	Ajoitus tehty	JY, Dendrokr onologia n lab. ja OY

JOENSUUN YLIOPISTO
KARJALAN TUTKIMUSLAITOS, EKOLOGIAN OSASTO
DENDROKRONOLOGIAN LABORATORIO

Hiiltynyttä puun pintaa Oulun Oikokadun kaivaukselta löytyneessä ajoitusnäytteessä

*Oulun Oikokadun ja Torikadun kaupunkiarkeologisten kaivausten puulöytöjen
iänmääritys, dendrokronologiset ajoitukset FIO3601-FIO3604.
Dendrokronologian laboratorion ajoitusseloste 250.*

Pentti Zetterberg

PUULUSTOAJOITUKSEN SELOSTE

N:o 250

Näytteet: FIO3601-FIO3604

Kohde: arkeologisissa kaivauksissa paljastuneita puurakenteita

Tunnus: FIO36

Paikka: Oikokadun kaivaukset (FIO3601), Torikadun kaivaukset (FIO3602-FIO3604)

Kunta: Oulun kaupunki

Työn tilaaja: Oulun yliopisto, Arkeologian laboratorio

Tilaus: 12.10.2004/Titta Kallio

Näytteenotto: Titta Kallio

N-lkm⁰: 4

Näytteiden säilytys: Dendrokronologian laboratorio

N:o	Näyte	Sijainti kohteessa: ¹	Sp. ²	lkm.	mean	s.d.	a.c.	m.s.	Vuodet	Pt. ³	Puun kaatoaika ⁴
01	hirsi	Oikokatu R11 D1	1	198	52.1	34.9	.901	.257	1426-1623	3/4	6-100 vuotta 1623 jälkeen
02	hirsi	Torikatu D9	1	191	56.3	51.7	.951	.200	1644-1834	3A	1-3 vuotta 1834 jälkeen
03	hirsi	Torikatu D10	1	113	78.7	61.8	.952	.216	1729-1841	3A	1-10 vuotta 1841 jälkeen
04	hirsi	Torikatu D11	1	107	103.5	43.6	.694	.241	1729-1835	3A	3-10 vuotta 1835 jälkeen

Lausunto: ks. ajoitusselosteen tekstiosaa!

Joensuussa

5.1.2005

Pentti Zetterberg

Pentti Zetterberg
Dendrokronologian laboratorion esimies

Viittausohjeet:

Zetterberg, P., 2005. Oulun Oikokadun ja Torikadun kaupunkiarkeologisten kaivausten puulöytöjen iänmääritys, dendrokronologiset ajoitukset FIO3601-FIO3604. Joensuun yliopisto, Karjalan tutkimuslaitos, Ekologian osasto, Dendrokronologian laboratorio, ajoitusseoste 250:1-6.

Yhteystiedot:

Joensuun yliopisto Karjalan tutkimuslaitos Ekologian os. Dendrokronologian laboratorio, PL 111, 80101 JOENSUU.
Sähköposti: pentti.zetterberg@joensuu.fi, Internet: www.joensuu.fi/penttizetterberg

Yläviitteet:

0: näytelukumäärä runkoa/erillisiä näytteitä.

1: s. = seinä, hk. = hirsikerta alhaalta lukien.

2: puulajit, 1 = mänty (Pinus sylvestris), 2 = kuusi (Picea abies), 3 = tammi (Quercus robur), 4 = kuusi/lehtikuusi (Picea/Larix sp)

3: näytteen pinta, 1 = kaarna, 2 = alkuperäinen, 3 = mantopuu (pintapuu), 4 = sydänpuu,

A = kesäpuu (myöhäispuu), B = kevätpuu (varhaispuu)

4: mikäli puun alkuperäinen pinta puuttuu, annetaan kaatovuosi arvioitujen puuttuvan lustomäärän mukaan luettuna.

OULUN OIKOKADUN JA TORIKADUN KAUPUNKIARKEOLOGISTEN KAIVAUSTEN PUULÖYTÖJEN IÄNMÄÄRITYS, DENDROKRONOLOGISET AJOITUKSET FIO3601-FIO3604. DENDROKRONOLOGIAN LABORATORION AJOITUSSELOSTE 250.

Pentti Zetterberg

Oulun keskustan kaduilla kesällä 2004 suoritetuissa konekaivuutöissä löytyi hirsirakenteita, joiden arveltiin ajoittuvan 1700- ja 1800-luvuille. Rakenteissa säilyneestä hirsistä otettiin näytteitä ajoitustutkimusta varten. Rakenteiden ikäkysymyksen ratkaisemiseksi neljästä näytteestä tehtiin dendrokronologinen tutkimus. Tutkimuksen on suorittanut Joensuun yliopiston Dendrokronologian laboratorio Oulun yliopiston Arkeologian laboratorion toimeksiannosta. Tutkimuksen tulokset raportoidaan 'Dendrokronologian laboratorion ajoitusselostet'-sarjassa numerolla 250.

Aineisto ja menetelmät

Tutkimusnäytteeksi hirsistä sahattiin n. 20 cm pituiset kappaleet. Näytteenoton suoritti konekaivuun arkeologisen valvonnan yhteydessä tutkija Titta Kallio Oulun yliopiston Arkeologian laboratoriosta. Varsinaista dendrokronologista tutkimusta varten näistä laboratorioon lähetetystä puunkappaleesta sahattiin 5 cm paksuiset poikkileikkauskiekot, jotka kuivatuksen jälkeen hiottiin siten, että lustorakenne tuli näkyviin (kuva 1). Hiotusta pinnasta valittiin linjat, joilta lustojen paksuudet mitattiin millimetrin sadasosan tarkkuudella Dendrokronologian laboratoriossa syksyllä 2004. Näytteistä tehtiin puulajin määrittäminen mikroskooppisten anatomisten tuntomerkkien perusteella. Kaikki näytteet ovat mäntyä (*Pinus sylvestris* L.). Näytteiden ajoittamisessa käytettiin lukuisia Dendrokronologian laboratoriossa laadittuja Suomen pitkiä männyn vuosilustokalentereita, joihin näytteiden lustosarjat rinnastettiin. Dendrokronologisista tutkimusmenetelmistä tarkemmin ks. esim. Zetterberg 1999 ja 2003 sekä Zetterberg & Kallio 2003 ja 2004.

Kuva 1. Ajoitusnäyte FIO3602 hiottuna vuosilustojen mittausta varten.

Ajoitustulokset ja niiden tulkinta

Tiedot näytteiden vuosilustoanalyysin tuloksista on annettu tämän ajoitusselosteen taulukko-osassa sivulla 2. Näytteistä mitattiin kaikista kaksi eri mittauslinjaa. Näistä yhdistetyn keskiarvosarjan tiedot ovat taulukossa. Taulukon sarakkeessa 'lkm.' on annettu mitattujen vuosilustojen lukumäärä, seuraavassa sarakkeessa oikealle ('mean') on annettu lustojen keskipaksuus millimetrin sadasosina, edelleen seuraavissa sarakkeissa lustosarjan keskihajonta ('s.d.'). 1-asteen autokorrelaatio ('a.c.') sekä lustosarjan vaihtelevuutta kuvaava tunnusluku 'keskiherkkyys' ('m.s. = mean sensitivity'). Näytteistä mitatun lustosarjan ajoitus annetaan sarakkeessa 'vuodet' ja taulukon oikeanpuolimmaisessa sarakkeessa varsinainen määritys näytepuiden kaatoajankohdalle perustuen havaintoihin kunkin puunäytteen pinnan alkuperäisyydestä tai kuluneisuudesta/veistämisestä (sarakkeessa 'Pt.').

Kaikki neljä näytepuuta voitiin ajoittaa. Puun alkuperäinen kuorenlainen pinta, jonka avulla kaatoaika voidaan määrittellä jopa vuoden tarkkuudella, ei ollut varmuudella säilyneenä yhdessäkään näytekappaleessa. Rakenteiden tekoajankohtaa määrittäessä on seuraavassa oletettu, että materiaalia ei ole varastoitu pitempään (useita vuosia) ennen käyttämistä. Huomattakoon, että yksittäisten näytteiden ajoituksen perusteella kokonaisen rakenteen ajoitusta täytyy pitää vain suuntaa-antavana, vaikkakin ajoitus toki määrää takarajan, mitä aikaisemmin rakennetta ei ole voitu valmiiksi saattaa. Seuraavassa käsitellään ajoitusten tuloksia tarkemmin.

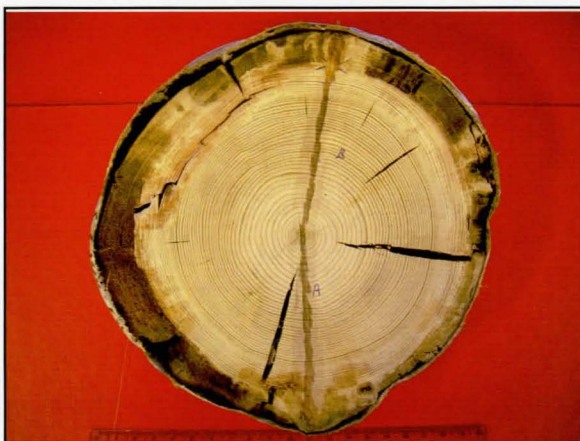
Kuva 2. Dendrokronologinen ajoitusnäyte FIO3601 Oulun Oikokadun konekaivuutyömaalta.

Oikokadun näyte D1

Ajoitusnäyte FIO3601 (D1, kuva 2) on otettu talteen 25.5.2004 Oikokadun konekaivuun arkeologisessa valvonnassa. Näyte on osa ilmeisesti rakennuksen perushirttä, joka löytyi lattiataason alapuolelta (Titta Kallio kirj.). Näytteessä ydinosa on poislohonnut ja sen mittauskelpoinen lustosarja alkaa vuodesta 1426. Näytteen vuosilustosarja päättyy vuoteen 1623. Tämän jälkeen näytteessä on vielä kuusi lustoa vuosilta 1624-1629, jotka olivat hiiltymisen myötä deformatioituneet mittauskeltomiksi (ks. kansikuva, jossa näytteen FIO3601 hiiltynyttä pintaa). Näytteen pinnasta lahoamisen ja palamisen (kenties myös veistäminen) myötä puuttuvien vuosilustojen määrää ei voida mitenkään arvioida, se voi olla vähäinen tai hyvin suurikin (jopa sata lustoa tai ylikin). Tämä johtuu siitä, että näytekappaleessa ei erotu ydin- ja mantopuun välistä rajaa. Tämä raja näkyy mänyllä värierona tai sitten lahonneisuuserona. Arkeologisessa (maahan hautautuneessa) puumateriaalissa tämä raja saattaa kuitenkin myös hävitä lahoamisprosessien ja erilaisten värjäytymisprosessien myötä, vaikka se alunperin olisi kappaleesta ollutkin todettavissa. Näin ollen kyseiselle näytteelle voidaan antaa vain takaraja, mitä aikaisemmin puun kaataminen ei ole voinut tapahtua. Tässä tapauksessa tämä ehdoton takaraja on vuosi 1629.

Torikadun näyte D9

Ajoitusnäyte FIO3602 (Torikatu D9, kuva 1) otettiin 9.6.2004 katutöiden valvonnassa Torikadun sillan purkamisen yhteydessä. Sillan vieressä löytyi suurista kivistä tehtyä rakennetta, joka viittaisi alueen vanhaan satama-altaan reunakivirakenteeseen. Näytepuu sijaitsi tämän kivirakenteen alapuolella (Titta Kallio kirj.). Tässäkin näytteessä ydinosa on lahonnut siten, ettei ensimmäisiä lustoja voitu mitata. Puun hidaskasvuisuuden takia näytteen vuosilustosarjaan saatiin kuitenkin pituutta lähes kaksisataa vuotta. Tutkitun näytteen ensimmäinen mittauskelpoinen lusto on vuodelta 1644 ja viimeinen taas vuodelta 1834. Tämän jälkeen näytteessä on hieman lahonneena vielä solukkoa vuoden 1835 vuosilustosta. Puu on siten kaadettu aikaisintaan kesällä 1835. Näytteessä puun pintaosa on varsin hyvin säilynyt, mutta ei kuitenkaan niin hyvin, että voitaisiin ehdottomalla varmuudella todeta alkuperäisen kuorenalaisen pinnan olevan jäljellä. Mahdollisesti poislohonnut tai -kuorittu osa on kuitenkin hyvin ohut, arviolta korkeintaan kolmen vuosiluston paksuinen. Näin ollen puun kaatoajankohta voidaan varsin tarkkaan rajata aikavälille 1835-1837.

Kuvat 3 ja 4. Dendrokronologiset ajoitusnäytteet FIO3603 (vasemmalla) ja FIO3604 Oulun Torikadun konekaivuutyömaalta.

Torikadun näytteet D10 ja D11

Näytteet FIO3603 (D10, kuva 3) ja FIO3604 (D11, kuva 4) liittyvät Torikadun katutöihin. Näytteet otettiin 15.6.2004 ilmeisesti 1700-luvulta peräisin olevasta puulla katetusta katurakenteesta (Titta Kallio kirj.). Molemmissa näytteissä puun ydinosa on hyvin säilynyt, kun taas pintaosa on lahonnut, näytteessä FIO3604 selvästi pitemmälle. Tästä huolimatta kummastakin näytteestä voitiin mitata vuosilustot lähes koko sarjojen osalta. Molemmissa näytteissä lustosarja alkaa vuodesta 1729, sarjat ovat hieman yli sadan vuoden pituiset ja päättyvät vuoteen 1841 näytteessä FIO3603 ja vastaavasti vuoteen 1835 näytteessä FIO3604. Kummassakin näytteessä on vielä viimeisen mitatun luston jälkeen puuainesta, joka on lahoamisen takia siinä määrin hajonnut, että vuosilustoja ei voitu mitata. Lisäksi pieni määrä puuainesta saattaa olla kokonaan kadonnut näytteestä. Määrä voidaan kummassakin tapauksessa arvioida vähäiseksi sen perusteella, että molemmissa näytteissä ydin- ja mantopuun raja on näkyvissä (lähinnä lahonneisuuserona) ja jäljellä olevan mantopuukerroksen paksuus on 3-4 cm. Näillä perusteiden puiden kaatoajankohta voidaan rajata seuraavasti: FIO3603 aikavälillä 1842-1851 ja FIO3604 aikavälillä 1838-1845. Jos puut on kaadettu samalla kertaa kadunrakennusta varten, saadaan tälle toimenpiteelle em. rajauksista aikaväli 1842-1845.

Kirjallisuus:

Zetterberg, P. (1999). Dendrokronologia historiallisen ajan arkeologiassa. *Museoviraston Rakennushistorian osaston julkaisuja* 20:61-63.

Zetterberg, P. (2003). Dendrokronologisesti ajoitetut puulöydöt keskiajan tietoarkistona. Teoksessa Seppänen, L. (toim.): Kaupunkia pintaa syvemmältä - Arkeologisia näkökulmia Turun historiaan. *Archaeologia Medii Aevi Finlandiae* IX:383-392.

Zetterberg, P. & Kallio, T. (2002). Puurakenteiden iänmääritykset. Teoksessa Niukkanen, M. (toim.) 'Sirpaleita suurvalta-ajan Helsingistä'. *Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja* 22: 78-81.

Zetterberg, P. & Kallio, T. (2004): Dendrokronologian hyödyntäminen arkeologisessa tutkimuksessa. Teoksessa: Arkeologipäivät 2003 (toim. Petro Pesonen & Eeva Raike). *Suomen arkeologinen seura ry*, Hamina 2004, ss. 10-16.

Home dir quota: 44,12MB / 48,83MB (90,36%)

Päiväys: Mon, 13 Sep 2004 12:51:37 +0300

Lähettäjä: hstrandb@mappi.helsinki.fi

Vastaanottaja: Titta Kallio <tikallio@mail.student oulu.fi>

Otsikko: Re: lasiesine Oulusta

Lainaus Titta Kallio <tikallio@mail.student oulu.fi>:

Kunioitettu Titta Kallio

Kitos kyselystänne. Mutta olisi mielenkiintoista saada tietää mitä tarkoitatte kaupunkiarkeologisilla kaivauksilla?

Keskiaikaisia vai nuorempia aikoja???

Olen kyllä saanut kuvan hyvin esille, mutta ajoituksen perusteella voisi ehkä ryhtyä katsomaan tarkempia mahdollisia tietoja.

Kunioitaen

Hindrik Strandberg

intendentti

Helsingin yliopistomuseo

PL 11 00014 Helsingin yliopisto

> Hei!

> Ajattelin lähettää teille kuvan pienestä lasiesineestä ,joka löytyi

> viime

> kesänä

> kaupunkiarkeologisilta kaivauksilta Oulusta. Esine on ilmeisesti

> jonkinlainen

> ampulli. Pituutta sillä on vajaa 3 cm. Sen päässä on ontto pää ja siitä

> jatkuu

> ohut varsi. Pään sisällä on melko paljon nestettä ja mikroskoopilla

> havaittavia

> jäänteitä jostakin. En tiedä onko sisälle laitettu jotain, vai onko tämä

> saostunut nesteeseen aikojen kuluessa. Esine on täysin ehjä, joten neste

> ei ole

> voinut sisälle kerääntyä myöhemmässä vaiheessa. Väriltään esine on

> hiukan

> oranssin värinen.

>

> Kysyisinkin, osaatteko kertoa jotain esineen historiasta? Onko tällainen

> tulkittavissa kenties lääkeampulliksi ja jos on, mitähän näissä on

> yleensä

> ollut sisällä? Kaikki tieto kyseisen tyyppisistä esineistä kiinnostaa.

>

> Ystävällisin terveisin:

>

> Titta Kallio

> 050-3552224

Home dir quota: 44,12MB / 48,83MB (90,36%)

Päiväys: Wed, 15 Sep 2004 13:14:22 +0300

Lähettäjä: hstrandb@mappi.helsinki.fi

Vastaanottaja: Titta Kallio <tikallio@mail.student oulu.fi>

Otsikko: Re: lasiesine Oulusta

Lainaus Titta Kallio <tikallio@mail.student oulu.fi>:

Arvoisa Titta Kallio

Oulu

Koska en valitettavasti ole löytänyt vastaaavaa esinettä Helsingin yliopistomuseon kirjaston farmasian historiaa koskevasta kirjallisuudesta olen lähettänyt Tiedustelunne eteenpäin sekä kemianprofessori Franciska Sundholmille ja Turun apteekkimuseon henkilökunnalle. Professori Franciska Sundholm on kiinnostunut kemian historiasta ja on ollut mukana viime vuonna Helsingin yliopistomuseon järjestelytehtävissä. Laitoin mukaan myös tulostetun värikuvan k.o. esineestä.

Kunioittaen

Hindrik Strandberg
intendentti

> Kiitokset yhteydenotostanne!

>

> Lasiesine löytyi Oulun kaupungin keskustassa tehdyillä arkeologisilla
> kaivauksilla. Kyseisessä löytökohdassa kaivettiin esiin puupäälysteistä
> katua,

> joka todennäköisesti ajoittuu noin 1700-luvulle. Lasiesine löytyi puiden
> välistä, joka on siis aikoinaan toiminut kadun päälysteenä, kuten
> asfaltti

> nykyisin.

> Olisi hienoa, jos esineelle löytyisi jonkinlainen käyttötarkoitus ja
> selitys

> sille, mitä nestettä sen sisällä mahdollisesti voisi olla.

>

> Terveisin,

> Titta Kallio

>

>

Home dir quota: 44,12MB / 48,83MB (90,36%)

Päiväys: Mon, 20 Sep 2004 12:56:11 +0300

Lähettäjä: hstrandb@mappi.helsinki.fi

Vastaanottaja: Titta Kallio <tikallio@mail.student oulu.fi>

Otsikko: Re: lasiesine Oulusta

Osa(t): 2 AMPULLI.DOC application/msword 13.69 KB

Lainaus Titta Kallio <tikallio@mail.student oulu.fi>:

Arvoisa Titta Kallio

Oulu

Olen yrityksessäni vastata kysymykseenne kääntynyt Helsingin yliopiston entisen kemian professorin Franciska

Sundholmin puoleen, joka on erittäin ystävällisellä tavalla kirjoittanut selostuksen (olettamuksen) Oulusta löydetyistä ampullista.

Liitän selostuksen tämän sähköpostiviestin mukaan.

Mutta professori Franciska Sundholm on myös tehnyt pienen piirrustuksen josta voisin lähettää valokopion, mikäli saan postiosoitteenne.

Kunioittaen

Hindrik Strandberg

intendentti

> Kiitokset yhteydenotostanne!

>

> Lasiesine löytyi Oulun kaupungin keskustassa tehdyillä arkeologisilla
> kaivauksilla. Kyseisessä löytökohdassa kaivettiin esiin puupäälysteistä
> katua,

> joka todennäköisesti ajoittuu noin 1700-luvulle. Lasiesine löytyi puiden
> välistä, joka on siis aikoinaan toiminut kadun päälysteenä, kuten

> asfaltti

> nykyisin.

> Olisi hienoa, jos esineelle löytyisi jonkinlainen käyttötarkoitus ja

> selitys

> sille, mitä nestettä sen sisällä mahdollisesti voisi olla.

>

> Terveisin,

> Titta Kallio

>

>

Re: lasiesine Oulusta

Ampullia on luultavasti käytetty tislauksessa retortin vasta-astiana. Tämän tyyppisiä tisluslaitteita on käytetty keskiajalta asti. Ampullin suu on ollut suppilon muotoinen, retortin sivuputki sen sisällä. Tisleen keräyksen jälkeen ampulli on sulatettu umpeen.

Näkyvä saostuma on luultavasti lasiseinämästä ajan mittaan liunneita silikaatteja, neste on alun perin ollut kirkas. En usko, että ampullissa on vesiliuos, astia olisi suurempi siinä tapauksessa. Sisältönä voisi olla eeterinen öljy, kasviosista tislattu. Voisi jopa olla esim. punahongasta tislattu tärpähti, tervan tuotantoalueella kun ollaan. Taitava apteekkari on voinut olla asialla.

Ampulli on voinut kulkeutua jonkun Turun Akatemian professorin mukana, hänen saivat elantonsa myös pohjoisen pappiloista. Tai varakas kauppias on tuonut jollekulle arvokkaan lahjan, parfyymiä tai lääkettä?

sulatettu
tästä

Franciska S.

Professor Franciska Sundholm

F & G Sundholm
Kalevagatan 11A7-8
Fin-00100 Helsingfors
Finland

Telefon 642056